

Jean Teulé

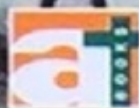
Người dịch: Hieu Constant

Chuyện tình của hầu tước Montespan

tiểu thuyết
Julliard

ANTIEMBOOKS

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

CHUYỆN TÌNH CỦA HẦU TƯỚNG MONTESPAN

Tác giả: Jean Teulé

Người dịch: Hiệu Constant

Phát hành: AnTiemBooks

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn 06/2009

ebook©vctvegroup

Lời giới thiệu

Vào thời Vua Louis XIV, các quý tộc có vợ được vì vua chuyên chế để mắt tới là cả một niềm vinh hạnh cho dòng tộc. Cái ngày mà Vị Vua-Mặt Trời này đưa cặp mắt tình đặt lên tấm thân ngọc ngà của nữ Hầu tước De Montespan, giới quý tộc ở Versailles đều chúc mừng sự may mắn của đấng phu quân. Nhưng đây là họ chưa biết hết tính cách của Louis-Henri Pardailan, Hầu tước De Montespan! Là một người chồng hạnh phúc, yêu vợ đến mê muội, chàng không chịu nổi cảnh vợ mình rơi vào tay con người có quyền lực mạnh nhất toàn cầu hồi ấy. Nơi mà vợ chàng, người đàn bà đẹp nhất nước Pháp bấy giờ đã từng phải thốt lên với chồng: “Versailles là một thế giới khủng khiếp và sẽ chẳng có cái đâu nào không quay cuồng ở đó. Triều đình làm thay đổi cả những con người kiên định nhất”.

Ngay từ lúc khám phá ra điều bất hạnh của mình, chàng đã dùng mọi phương tiện, từ cao ngạo, hỗn xược đến ti tiện để chứng tỏ cho nhà vua thấy rằng ông ta chỉ là kẻ đốn hèn, lấy cắp vợ của kẻ khác. Hầu tước đã trở thành trò cười cho thiên hạ khi chàng cho trang trí trên chiếc xe tuyệt mỹ của mình một cặp sừng nguy nga. Chàng từ chối tước hiệu, bổng lộc, những cơ hội đây hứa hẹn mà nhà vua hứa ban tặng nếu chàng để mắt làm ngơ trước cuộc tình của Vua và vợ mình. Chàng từ chối hết thảy, đơn giản là chàng không rao bán vợ mình. Bất chấp những thủ đoạn dè tiện liên tiếp được Vua tung ra, đến những vu cáo phải đưa ra tòa xét xử, đến những ngày ngồi tù, gia tài đình đốn, suy kiệt, và cả những âm mưu ám sát, chàng vẫn cứ tiếp tục đeo đuổi lòng hận thù đối với con người đây

quyền lực hòng lấy lại vợ mình.

Jean Teulé đã đắm mình vào trong quá khứ vinh quang của hoàng gia Pháp, bới tìm tất cả những thói thường diễn ra trong tầng lớp quý tộc. Những trò giả dôi, đạo đức giả, lừa gạt tiên, tình... đằng sau những hào nhoáng là chất đầy những trò sa đọa, đàng điếm, con người luôn rình rập những thất thế của người khác để dè bêu, nhạo báng lẫn nhau. Tình cảm, tình thương yêu của con người đều được đem ra tính bằng chiếc thước bông lộc. Tình vợ chồng mong manh...

*Gấp lại cuốn sách, chúng ta phần nào thấy được quá khứ của xã hội Pháp, nhưng phải chăng điều ấy giờ đây vẫn giữ nguyên giá trị của nó. Tác phẩm như một áng thơ ca, ca ngợi tình yêu, tình người bất diệt mà như tạp chí *Nouvel Observateur* đã viết: thật tài, đó như là một điều kỳ diệu của nền văn học Pháp. Bạn đọc có thể bị xáo trộn tâm hồn, bị đè nén, nhưng lại cười, cười với niềm hy vọng mạnh mẽ nhất.*

Chúng tôi xin trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc.

Công ty CP sách An Tiêm.

Nhà Vua đã cho thúc trống dậy

Nhà Vua đã cho thúc trống dậy

Để nhìn tất thấy các lệnh bà

Và người đầu tiên Người nhìn thấy

Đã khiến tâm hồn Người ngất ngây.

Hầu tước, nói đi, người biết người ấy chứ?

Hầu tước, nói đi, người biết người ấy chứ?

Lệnh bà xinh đẹp đó là ai?

Và Hâu tước đã tiếp lời:

«Tâu Bệ hạ, đó chính là vợ tôi...»

(Bài hát của Saintonge, thế kỷ XVII)

1.

Thứ bảy ngày 20 tháng giêng năm 1663, vào quãng mười một giờ khuya, lúc ra khỏi Palais - Royal, nơi Đại công tử - em trai Vua - tổ chức một đêm khiêu vũ rầm rộ, thì hai thanh niên, được sáu người khác theo sau, lao vội vã vào trong phố. Họ mắng chửi nhau trong ánh sáng lóa của lông mũ và đăng ten.

- Fils de prêtre!

- Cul-vert!*

Một người cao gầy nhỏng, môi loe hếch ngược phô hết cả hàm lợi, trong trang phục sắc sỡ, tô điểm kim cương lấp lánh, xô một tên nhỏ thó bụng phệ đội tóc giả đen làm ra vẻ ta đây to lớn vì đôi giày của hắn cao hết sức. Đeo dây nhẫn và vòng tay, tên này vừa đi loạng choạng trên gót giày, vừa như ngạt thở:

- Cul-vert à?! La Frette ư! Ta, hoàng thân xứ Chalais mà mi dám coi ta là nô lệ được giải phóng ư?

- Ông hoàng của những kẻ ham tình dục đồng giới thì có, đúng thế, đồ đít xệ! Hệt như Đại công tử, mi thích công tử bột hơn là đàn bà ba hoa. Còn ta, ta ghét cay ghét đắng thói đời bại Ytalia. Mi hả, mi qua Naples mà không cần dùng cầu*!

- Ối!

Trong suốt cuộc cãi cọ này, cánh cửa phòng khiêu vũ, đã khép lại, vẫn được đèn rọi rất sáng, ồn ã tiếng nhạc, bốc hơi nghi ngút, đầy những động tác cuồng loạn của các vũ công, còn đây, tám

người bọn họ, hiện có mặt trong bóng đèn bằng giá của đường phố.

Một tên gù, ngồi chồm hồm sát một cái cột, cầm một ngọn đèn sáng được đặt trong một cái bong bóng lợn, treo nơi đầu gậy, liền đứng lên ngay, đi về phía họ và gọi gióng từ xa:

- Một cây đèn soi đường đưa các ngài về nhà chứ ạ, thưa các Đại công tử?...

Bị thọt, hấn đi khập khiễng, người lắc lư. Tóc ép sát tận da đầu, thắt lại sau gáy thành dây giếng, hấn đi vòng quanh họ với chiếc đèn lồng chiếu sáng từng khuôn mặt.

Tên Chalais nhỏ bé giang tay tát La Frette, đầu người này lắc mạnh, phả ra một làn bụi phấn đậu tằm. Bị xỉ nhục, tên cao lớn ngậm miệng, mím môi trùm kín hai hàm răng mà hấn đã trang điểm theo lối Hà Lan - quệt bơ vào các lỗ răng sâu, răng cửa và răng nanh, và do vậy mà hấn phải bành miệng, nhe lợi để làm lạnh khối bột sữa nhão ấy, tránh cho nó khỏi chảy ra. Nhưng hiện giờ, đang cơn bực tức cao độ, hấn nghiêng chặt môi thành hình đít gà và phồng má trong một mối oán giận nóng bỏng. Khi hấn mở miệng trở lại, ôi thôi lũ răng của hấn trôi đi: «Cậu đã thấy chưa hả, Sain-Aignan? Nó đã tát...»

- Mi đã tát anh trai ta hả, cul-vert?

Một hiệp sĩ cộc cằn ác độc mười chín tuổi, đội mũ dính nhiều lông dài chĩa tua tủa và một mắt bị chột do đậu mùa, đứng sững trước Chalais. Tên xách đèn lồng, chào hàng dịch vụ chiếu sáng di động cho cả hai bên, biện bạch hành động của mình:

- Đêm tối, lũ bất lương, kẻ cướp đường và bọn con trai tồi tệ, thường rình rập khách qua đường đang hồi hả trở về nhà...

Tám thanh niên đeo tóc giả*, chia thành hai bang, diện mạo báng bổ, tạo những bộ mặt góm ghiếc, giằng xé các mảnh vải lụa và ru-băng trên trang phục của nhau. Tên xách đèn lồng nâng cái bong bóng sáng của mình lên: Một trong số họ, người vừa bị rửa: «Flamarens, đồ tồi đàng điếm», có vẻ mặt nhợt nhạt. Hắn đã lấy bút vẽ tịt họa những đường ven giả xanh lơ, màu của giới quý tộc và của máu tinh chất. Kẻ xách đèn lồng hạ chùm sáng xuống, những cặp giày trên nền đường lát đá bắt sáng lấp lóa. Dầu bắt đầu bốc hơi:

- Năm sol một cuộc đê! Năm sol có là gì khi mà, như các ngài đây, đeo đế giày đỏ của những quý tộc gia chứ?

Một lưỡi kiếm hiêm độc bốc mùi bội phản được rút ra lóe sáng, khoắng một nhát lên một khuôn mặt còn đang ngỗ ngàng: «Noirmoutier!» Kẻ bị rách mặt, tay kéo thanh kiếm, muốn xọc thủng Noirmoutier như một con lợn. Kẻ mà hắn gọi là d'Antin - «D'Antin, chó có dính dáng vào đây nhé!» - dẫu vậy vẫn can thiệp vào trận ẩu đá đang có chiều hướng trở nên trầm trọng: «Ê, này, hãy cư xử cho đúng mực đi!»

Tên xách đèn lồng nhảy ngay theo ý anh ta:

- Đúng thế, hãy cư xử cho đúng mực... khu rừng tối tăm nhất và ít người qua lại của Triều đình ở gần Paris là một nơi chắc chắn.

La Frette nhổ thẳng đám bơ hơi quện trong những gốc răng sâu của mình vào mặt Chalais:

- Đồ ruột rỗng, hện ngày mai trên bãi hoang tu viện nhé!

D'Antin chết đứng người:

- Bãi cỏ ư? Các người điên hết cả rồi! Các chỉ dụ đã...

Nhưng tên La Frette cao lớn bị xúc phạm, đứng gần Saint Aignan, ra lệnh:

- Arnelieu, Amolly, ta đi thôi.

Bốn người đi về phía những ô cửa sổ sáng đèn của khu Tuilerie, bốn kẻ kia đi về hướng đối diện. Còn tên xách đèn lồng thì linh mất, vừa ngúc ngoắc bước đi vừa đung đưa thân thể dọc theo phố Saint-Honoré. Ánh sáng trong cái bong bóng của hắn rọi lên một cái bóng gù và nhảy nhót trên các bức tường trong khi hắn cố ghi nhớ:

- La Frette, Saint-Aignan, Amilly, Arnelieu... và Chalais, Flamarens, d'Antin, Noirmou...

Vào lúc những tia sáng lò mò đầu tiên của buổi bình minh thềm lạng vừa tỏa lên trong lớp sương mù dày đặc bao trùm hết cả bãi cỏ, và khi d'Antin nghe thấy tiếng giầy gấn khuyên bạc của hiệp sĩ Saint-Aignan bước lạo xạo trên những vũng nước đóng băng, thì anh ta quay sang bảo người đứng cạnh, là Noirmoutier, đưa cho mình lọ độc dược Schaffhouse, nó là chất tuyệt vời cho chúng bất tỉnh nhân sự.

Paris yên ắng. Gà trống vẫn còn chưa cất tiếng gáy thì cánh xúc phạm Chalais, xếp thành hàng dài trước một dãy cây dẻ phủ đầy băng giá, phát hiện bóng dáng nhọt nhọt lò mò của bọn vô lại thuộc băng bị xúc phạm La Frette ló ra từ một cái kho chứa rơm khô mênh mông. Bọn chúng cũng vậy, gióng thẳng hàng tiến thẳng về phía kẻ

thù của mình.

Họ chẳng bao lâu nữa sẽ chạm mặt nhau, do cánh đồng cỏ rất nhỏ. Bên phải, những khu nhà sang trọng đang ngủ vùi. Bên trái, tu viện của dòng thánh Bru-nô với dãy hành lang và các am thầy tu mà có lẽ chẳng nên đánh động khi hét toáng những lời thóa mạ vô ích làm gì.

Kiểu gì đi nữa thì cũng chẳng còn gì để nói với nhau. Họ không còn ở đoạn đó nữa rồi. Chuyện giờ liên quan đến một trận đấu tay đôi cho đến khi có kẻ hồn lìa khỏi xác đầu tiên và D'Antin cảm thấy không được khỏe dưới mái tóc giả xoắn tít nặng trĩu trên đầu. Áo khoác hồng điều bông trên vai và mũ đen đội hếch lên kiểu catalogue, đầu vậy anh ta vẫn chọn đứng trong tư thế đóm dáng, tiến một chân lên và đặt tay cạnh sườn. Nhưng những ngón tay anh ta run lấy bầy. Kể từ lúc tuyên bố trận đấu tay đôi ban nãy, thì cặp mí mắt anh ta đã sung mọng lên, một màu đỏ tấy thành quầng đã mọc trên trán, tai anh ta toát mồ hôi, một mụn ghẻ xuất hiện sau đầu, những chốc vẩy đụn lên ở cằm và dưới nách trái, khiến anh ta ngứa ngáy.

Sự ngẫu nhiên đã xếp đặt cho tuổi trẻ chuyên sống trong sơn son thiếp vàng. La Frette sẽ đối đầu Chalais. Amilly sẽ được dành cho Flamarens. Noirmoutier sẽ đấu với Arnelieu, còn D'Antin nhìn thấy hiệp sĩ Saint-Aignan tiến thẳng về phía mình.

Tóc xoắn kiểu Hy Lạp, con người hình chim này, với những chiếc lông vũ dài và cặp mắt chột do lây bệnh từ lũ điếm trong các nhà thổ, ngấm nhìn đối thủ của mình từ trên xuống dưới, trong lớp sương mù mà không hề giảm bước, với một khuôn mặt tự tin không

biểu lộ chút sợ hãi. Anh ta có vẻ thoải mái với cây kiếm trong tay sẵn sàng rửa danh dự cho anh mình. Anh ta tiến nhanh và chung ra ánh thép của lưỡi kiếm. D'Antin tự hỏi khi nào thì hẳn ta sẽ dừng lại, tập trung chú ý, nhưng kẻ kia tiếp tục tiến như thể hẳn sẽ băng qua cả hàng cây dẻ. Túc! D'Antin cảm thấy xương trên trán mình nát vụn do lưỡi kiếm xuyên thấu toàn bộ đầu mình, kéo theo đằng sau hộp sọ mó tóc giả mà anh cố tóm lại, ngổ thật... thật ngu khi chết như thế trong một buổi sáng giá lạnh và rớt thẳng lưng xuống trong chiếc quần bó màu xám ngọc trai, và bên dưới bằng lụa đỏ đã được người ta gắn chặt bằng nịt, khi mà tất cả xung quanh bạn, đã chuyển thành một cuộc tàn sát. Bên phải, ba người cùng cạ của anh rên rỉ trên cỏ ướt. Đám đối thủ bỏ đi.

Tên Chalais nhỏ bé gượng đứng lên và bị sai mắt cá chân do cặp đế giày quá cao. Hẳn áp một tay lên bụng, nơi máu đang đổ xối xả. Flamarens vừa lê sau mình một chân dính máu, vừa nhẩy loi choi về phía cái bóng nhợt nhạt của một cỗ xe. Noirmoutier, vai rách nát, chạy về phía một con tuấn mã ở hướng ngược lại.

- Anh đi đâu? Hai người kia hỏi hẳn.

- Bờ Đào Nha.

Gà trống cất tiếng gáy. Thợ đóng xe, thợ bịt móng ngựa, thợ đóng thùng gỗ, thợ dệt, thợ làm yên ngựa, kéo cánh cửa bao ngoài xưởng làm việc của họ lên. Sương mù tan dần. Vầng dương băng qua những mái nhà của khu vi-la sang trọng, rọi sáng một xác người nằm lạng trên mặt đất...

Buổi trưa, những cái bóng thẳng đứng thật trang nghiêm rõ nét. Chúng được rọi xuống từ các mái nhà tạo thành những hình tam giác đổ lên đám đông vây quanh quảng trường Grève. Sự im lặng gây ấn tượng mạnh, những ô cửa sổ được thuê đấu giá. Đám lính, xếp thẳng hàng theo lệnh, vây quanh một cái bục.

- Và sáu!...

Lưỡi rìu của một tên đao phủ, mặt trùm kín, hạ xuống bằng một động tác hết sức gọn đến nỗi mà đầu Saint-Aignan nằm yên vị, không rơi khỏi thớt. Tên thi hành án cứ ngỡ đã làm hụt và sẽ phải đập thêm nhát thứ hai, thì đúng lúc đó, nó rớt xuống năm cái đầu khác phủ đầy sàn bục. Chết đồng như những cây bắp cải, có thể nói cuối cùng chúng đã làm lành với nhau, chúng hôn nhau tới tấp, lên khắp nơi: vào trán, vào tai, vào miệng (lẽ ra chúng nên bắt đầu từ điểm này, khi còn sống). Tên đao phủ thắm mồ hôi trán, nói với một người bên dưới bục:

- Thưa ngài De La Reynie, sáu cái cùng một lúc, quả là quá nhiều! Tôi doubt sao cũng chẳng phải là *Cỗ máy trên đời* này chứ...

- Chớ có phàn nàn nữa đi. Lẽ ra phải có đến tám tên lận, viên thẩm phán quan sở Cảnh sát Paris và kiểm sát trưởng phụ trách những phi vụ đấu tay đôi, nhếch mép nói trong lúc đi về phía Châtelet.

- Thưa Hầu tước, chẳng có gì coi thường luật pháp một cách phạm thượng của các tầng lớp quý tộc hơn sự cuồng nhiệt bừa bãi

của những cặp đấu tay đôi. Người ta không dạy thế trên lãnh thổ Guyenne của ngài sao?!...

Chàng trai trẻ Gascon, bị mắng mỏ trong phòng tòa án của Châtelet, đang lặng ngấm vầng dương cuối chiều trước mặt qua một ô cửa sổ... một mình ngồi trên ghế phòng xử án, chàng thở dài:

- Ngài nói vậy với tôi, kẻ chẳng liên quan gì do bản chất hiếm khi gây lộn à. Em trai tôi và lại cũng không như thế...

- Dẫu vậy, anh ta đã dính dáng vào một trận đấu tay đôi đấy thôi! La Reynie nóng nảy cắt ngang. Tầng lớp cao quý phải tuyệt đối dừng ngay chuyện vung gươm vào bất cứ lúc nào! Những trận đấu tay đôi tàn sát đẳng cấp quý tộc Pháp và các chỉ dụ Hoàng gia cấm kiểu rửa nhục danh dự đẫm máu này kể từ năm 1651, nếu vương phải sẽ bị tử hình. Những trận đấu tay đôi, trước hết là một thách thức với uy quyền của Hoàng thượng, Người, chỉ mình Người thôi, có thể quyết định ai phải chết và mỗi người sẽ phải sống như thế nào!...

La Reynie, đứng thẳng nghiêm trang, đang diễn bài thuyết giáo của mình thì ở cuối phòng, sau lưng chàng Hầu tước trẻ tuổi, một cánh cửa rít lên và chàng nghe thấy tiếng bước chân, như lướt đi trên nền nhà lát đá, đang đến gần. Gascon ử rử hạ thấp đầu và ngấm đôi giày gót đỏ của mình, đúng lúc ấy, chàng nhận ra một tà áo măng tô và váy phụ nữ nhẹ nhàng đến ngồi cạnh, phía bên phải:

- Xin thứ lỗi vì đã đến trễ, thưa ngài La Reynie, nhưng tôi chỉ vừa được biết tin mới đây thôi.

Giọng nói nhẹ nhàng và đằm đằm. Viên kiểm sát trưởng thông báo với cô:

- Thừa tiểu thơ, nếu phu quân tương lai của cô, Louis-Alexandre de la Trémouille, Hầu tước De Noirmoutier, mà quay về Pháp, ông ta sẽ bị xử trảm.

Gascon, khi nghe thấy người ngồi cạnh mình cởi áo măng tô và hạ mũ áo choàng xuống vai, liền quan sát La Reynie, viên quan quyền sinh quyền sát này bỗng dựng há hốc miệng - ở mỗi bên chiếc mũi khoằm của mình, hai con mắt ông ta chết lạng. Thanh nữ này là ai mà có thể tự mình khiến một vị Kiểm sát trưởng như thế bối rối nhỉ? Liệu đó có phải là một con sứa biển đàn ông thành đá được chẳng?... Nhưng La Reynie trấn tĩnh lại và đến ngồi đối diện với Gascon, người đang xoa hai bàn tay nhóp dính lên chiếc quần xa tanh trắng của mình:

- Thừa ngài, viên Kiểm sát trưởng tuyên bố với chàng, Hoàng thượng thông báo không khoan nhượng, sẽ cho thực hiện xử vắng mặt người em của ngài, ông D'Antin quá cố.

Hầu tước, nhẫn nhục, đáp lại:

- Với tất cả niềm kính trọng, sự nhiệt tâm có thể, và lòng khiêm nhường cao nhất, tôi tuân phục và buộc mình là kẻ hầu cận của Điện hạ...

Nữ nhân, ngồi gần chàng, hỏi:

- Làm sao mà ngài được thông báo về trận đấu tay đôi này?

- Đám xách đèn lồng trước cửa ra vào trong các buổi trình diễn và các đêm khiêu vũ là những con ruồi tốt nhất của chúng tôi, viên Tổng cảnh sát trưởng mỉm cười đáp.

Hầu tước tiu nghỉu buồn bã nhặt chiếc mũ lông vũ trên ghế trái

rồi đứng dậy và, đến lúc đó chàng mới quay sang người ngồi cạnh mình, người này đồng thời cũng đứng lên. Trời ơi!... Chàng chỉ còn thiếu nước rơi phịch xuống ghế. Nàng không phải là một vẻ đẹp, mà là VẺ ĐẸP hoàn mỹ. Chàng Gascon cao lớn hai mươi hai tuổi thờ hào hển vì vẻ đẹp hiếm có đó. Chàng, người vẫn luôn yêu thích những cô gái tóc vàng hơi đẫy, đã ngay lập tức bị dáng vẻ ưa khoái lạc của độ tuổi này chinh phục. Da ngà màu sữa, cặp mắt xanh màu nước biển phương nam, những lọn tóc vàng tơ xoắn kiểu nữ mục đồng... chiếc váy trễ cổ rất sâu phủ kín bờ vai trong khi đôi cánh tay áo dài chớm khuỷu chìm trong một làn sóng đặng ten. Nàng đeo găng. Chàng Hầu tước ngỡ sẽ khai tử cả hàm răng mình trong đó. Phía trên mớ tóc giả to xù hình bờm ngựa, nặng hơn một ký và để giữ ấm, chàng đội một chiếc mũ trắng nhưng đội ngược. Chiếc lông đà điểu dính trên đó hiện diện ngay trước mặt Hầu tước. Muốn xoay mũ, chàng xô dịch bộ tóc giả đang che mắt một bên mắt mình. Thanh nữ có nụ cười duyên dáng đánh thức sự dịu dàng tận sâu thẳm mỗi tâm hồn. Chàng cúi chào La Reynie - «Xin tạm biệt, thưa bà! Ôi...» -, chàng cáo lỗi trong khi người đẹp thích thú đánh nhịp dáng điệu và thả những bước đi bồng bênh của cơ thể nàng bên cạnh kẻ cao lêu nghều này, cặp đầu gối ẩn bên trong, đi về phía cuối phòng. Chàng muốn mở cửa cho nàng nhưng thiếu nước muốn ghì chết nàng, quyết định để nàng đi ra trước nhưng chàng lại điểu qua trước mặt nàng. Còn nàng thì ngay lập tức, rất xúc động trước những cử chỉ ân cần nhưng hậu đậu của chàng, những ánh mắt ngưỡng mộ mà chàng phủ lên mình.

- Ngài đi đâu? Nàng hỏi kèm theo một nụ cười.

- Hướng này, ơ, hướng này, thế còn bà?!

- Đi thẳng.

Khi từ trong tòa án Châtelet đi thẳng ra, họ ngay lập tức bị cuốn vào sự náo nhiệt đặc biệt, sự tắc nghẽn thường nhật, tiếng ồn, bùn đất, hương vị khó chịu của thành phố. Những nắp cống lộ thiên, hàng đồng phế thải và đám lợn chúi mõm trong đồng rác, đôi găng tầm nước thơm hay những bó hoa tím được chế biến thành những đơn thuốc để chống nôn. Nhưng Hầu tước đã quên khuấy mất:

- Tôi chẳng còn anh em trai nào nữa, chàng ngạc nhiên thốt lên. Anh cả tôi Roger qua đời ở trụ sở Mardyck, còn Just de Pardaillan chết trong quân đội và Hầu tước D'Antin bị giết trong trận đấu tay đôi ngày hôm qua...

«Tôi cũng không còn chồng tương lai nữa rồi», người đẹp đáp lại. Hơi nàng thở ra còn thanh khiết hơn cả không khí nàng hít vào. «Noirmoutier đương nhiên là quý tấm thân mình hơn tôi». Nàng có vóc dáng đáng tự hào và quý tộc. Dưới mũ trùm áo măng tô, tóc vàng ló ra thành lợn rôi bời. Cặp lỗ mũi nàng phập phồng tựa như đôi cánh chim. Khuôn miệng luôn cười, hơi ranh mãnh, ném lửa vào chàng Hầu tước trong khi vầng ánh dương đang trượt dần xuống những rặng cây...

Hai sự mất mát tương đồng xích họ lại gần nhau. Trong lúc bị va vào những hàng bán rao, bán rong - đồ uống, đồ vui vẻ bên bàn, các bài hát khiêu vũ hay thời sự -, hai người trẻ tuổi ấy nói với nhau về người quá cố, về người chồng chưa cưới đang sống lưu vong, họ chúc tụng nhau, làm cho nhau vui, an ủi lẫn nhau. Dân ngoại ô Paris, ca sĩ đường phố, hát vâng: «Trả lại ta con chim sẻ đây, cô

nàng tóc hung», «A, thế giới sao mà rộng lớn thế».

- Lại còn khùng điên hơn nữa, người đẹp tuyệt mỹ gục gặc đầu, lúc người ta báo tin cho tôi biết, trên phố Saint-Honorée, thì tôi đang thử váy cưới cho hôn lễ sẽ cử hành vào chủ nhật tuần sau. Tôi cũng chẳng biết mình sẽ làm gì với nó nữa đây.

- Thật đáng tiếc nếu nó bị hỏng đi...

Một người làm trò nuốt nước rồi lại nhổ ngay ra với rất nhiều sắc màu và hương vị.

- Tôi hả, tôi nói vậy, Hầu tước lúng túng, nhất là vì lũ nhậy ấy. Đúng thế, đôi khi ta cất quần áo mới trong tủ thế rồi sau này khi giở ra, chúng hỏng ráo cả, bị lũ ấu trùng gặm nhấm, đục thủng lỗ chỗ... thế là ta lại tiếc vì đã không được mặc lại...

Tiểu thư với đôi giày nhọn đế cao lặng ngấm chàng Gascon lúc đó đang bối rối, chàng thật vui tính và không thiếu vẻ quyến rũ: «Có phải ngài đang định nói với tôi rằng ngài...?»

- Do người ta chỉ yêu có một lần trong đời.

Một thợ làm bánh ngọt, đứng trên bậu cửa hàng mình, đang chăm chút làm đóm - dải ru-băng thắt làm cà vạt, mũ nôi có nơ to tướng và một nhánh hoa để thu hút các quý bà. Cô nàng sắp cưới bị người tình bỏ rơi thân mật ghé đầu lên vai Hầu tước. Chàng, người thường xuyên lui tới chơi bài lansquenet và những bàn chơi bài rơ-véc-xi trong các dinh thự ở Marais, nghĩ rằng đang có ván chơi đẹp nhất trần gian. Choáng váng và thất lạc trên một quảng trường tràn ngập xe cộ và tầng lớp tăng lữ, chàng gã mớ tóc giả:

- Chẳng phải đây là Thiên đường ư?...

- A, không đâu thưa ngài, Thiên đường chắc sẽ không có nhiều giám mục đến vậy đâu!

Họ phá lên cười. Chàng, về phần mình tin rằng vừa được một thiên thần ban phước, liền ngẩng mặt lên nhìn trời.

Những vòm mái của nhà thờ Saint-Sulpice làm thành một bầu trời bằng đá rất cao, đang âm vang một tiếng cười. Sau khi đọc bài trong cuốn Kinh thánh, tiểu thư tóc vàng váy đỏ được đính đây ngọc trai, quỳ xuống trước ban thờ cùng lúc với Hầu tước trong trang phục xám màu cây oải hương, cười ồ vào tai chàng:

- Những thanh ngang để quỳ gối, chàng biết không, những chiếc gối lụa thêu mà chúng ta đã quên mất và cho đi lấy ấy mà, ở khách sạn Mortemart trên phố Rosiers, thì...

- Thì sao? chàng trai trẻ Gascon hỏi nàng.

- Cô người hầu đã nhầm. Cô ấy đã mang tới những chiếc gối của chó.

- Không phải vậy chứ?!

Họ lại cười và phủi những chiếc lông mao dính như trang điểm trên áo quần lụa thêu trong chính giữa nhà thờ mênh mông đã được sửa sang, nơi các khách mời ngồi ngay phía sau họ. Chàng có vẻ mặt thật hạnh phúc, một mái tóc giả bằng bôm ngựa thanh mảnh và sáng sủa. Nàng, thật kiều diễm và đầy sắc thái trong vẻ chói lọi hiền hòa của tuổi hăm hai, mang sự trong trắng thơ ngây của trẻ thơ.

Gần cửa lớn nhà thờ, ngồi trên một ghế cầu kính, một công tước

má phình - mắt sạt ngang mày, khuôn miệng bé tí có viền - cứ mê ly thao thao bất tuyệt với người ngồi cạnh:

- Con gái tôi cực nhộn nhé! Với nó, chẳng bao giờ ta thấy buồn chán cả. Ông thấy cái thằng to ạch ịch kia chưa, kia kia, ngồi ở hàng đầu ấy? Còn đó là thằng con cả tôi, Vivonne. Hôm trước, khi tôi trách con gái đã không chịu tập thể dục nhiều, thì nó đã trả lời: «Cha nói xấu ghê quá! Chẳng có ngày nào mà con không đi quanh anh trai con bốn vòng liền».

Người mà ông ta đang nói chuyện, là một người đàn ông cổ lỗ với một cái mũi vẹt to tướng choán gần hết khuôn mặt, hỏi:

- Ngồi cạnh con trai, đó là vợ ông à? Bà ấy có vẻ rất rất sùng đạo...

- A, chuyện ấy hả, người kia đáp, về mặt ngoại tình mà nói, thì tôi cho rằng mình đã giải quyết thỏa đáng với bọn đàn ông, nhưng phải tự coi là bị cấm sùng trước Chúa!

- Hãy xem cảnh vợ tôi thích sống xa tôi thì biết, bà nàng cao lớn Chrestienne de Zamet ngồi bên cánh phải kia kia, thì cũng thế thôi, người đàn ông mũi giống mỏ vẹt lắm lắm. Bà ấy pha trộn một cách hoàn hảo giữa tính dịu dàng của người mẹ với người vợ của Jésus Christ! Hố, hố, hố!...

Cả hai cũng cười phá lên, các ông bố của cặp uyên ương, bê tha một cách dí dỏm và vui vẻ. Một người, đứng trước mặt họ, quay lại và nhúm mày rồi nói với bà bên cạnh: «A, họ đã tìm thấy nhau rồi đấy, hai kẻ này...»

Họ cũng đã tìm thấy nhau, hai kẻ tổ chức lễ thành hôn chỉ sau lần gặp gỡ đầu tiên có tám ngày. Trước vị cha cố và bốn người làm

chúng xứng danh với đức tin, họ cùng nhau làm lễ cưới vào một chủ nhật mùa đông. Thầy tu viết ngày, tháng - 28 tháng giêng năm 1663 - vào sổ bạ nhà thờ rồi đến tên của cặp tình nhân mà ông ta xướng to lên:

- Françoise de Rochechouart de Mortemart, được gọi là Tiểu thư De Tonnay-Charente và...

Cô nàng tóc vàng ưa khoái lạc Françoise cầm chiếc bút lông ngỗng mà người ta chìa cho và, trong lúc viên cha xứ cũng uốn éo phát âm danh tánh của chồng cô - «Louis-Henri de Pardaillan de Gondrin, Hầu tước De...» -, thì nàng, lần đầu tiên, ký cái tên mới của mình.

2.

Một cỗ xe ngựa màu xanh táo được trang trí mạ vàng tới phố Saint-Benoit. Trên các cánh cửa của nó, các hình huy hiệu của Hầu tước De Montespan được khắc rõ. Những mớ dây cua-roa dày bằng da mắc trên một đoàn xe bốn bánh đỡ khoang treo của xe đang lúc lắc trên con phố lồi lõm.

Đám người hút bòn, thu lượm chất thải thị thành bằng xe ba gác kéo dài tới tận sông Seine, khiến xe dừng lại. Françoise và Louis-Henri ngắm cảnh bên ngoài qua gương kính. Với gian hàng và xưởng, tiếng ồn ào, người thợ thủ công kiếm sống, tạo cảnh đông đúc nháo nhào trên khu phố. Áo quần thợ quét bòn giống y chang quần áo của kẻ ăn mày mà họ cận kề. Françoise kể:

- Hồi còn bé, vào một ngày lễ tôn giáo, mẹ em đã muốn em rửa chân cho kẻ nghèo hèn trước cửa một nhà thờ. Sau khi đến gần kẻ bần cùng đầu tiên, em đã không thể cúi xuống. Em liền lùi lại và oà khóc. Sự nghèo hèn chung ra đó, ngay trước mặt và trực tiếp, đã khiến đứa trẻ là em, vốn hay nhăn nhó, khiếp đảm. Em đã không rửa chân cho bọn khốn khó.

Đường bất ngờ được giải tỏa, chuyển xe lấy lại kiểu dáng của mình và rẽ vào phố Taranne, để dừng lại ngay sát bên trái một biển hiệu bằng gỗ, trên đó vẽ một mái tóc giả. Louis-Henri bình luận trong lúc xuống xe:

- Bất hạnh của dân chúng là ý muốn của Thượng đế và không

đáng để ta lãng phí tình cảm của mình.

Chàng đi vòng qua xe để đến mở cửa cho Françoise:

- Không giống như anh.

Chàng ngưỡng mộ nàng và cắn lên một vành môi:

- Anh biết rằng mình yêu em hơn tất cả những gì mà mọi người có thói quen yêu thương, nhưng có lẽ anh cũng chỉ biết nói với em hết như mọi người có lẽ cũng nói với em mà thôi. Anh thật thất vọng rằng tất cả những lời tỏ tình đều giống nhau.

Nữ Hầu tước, kiêu sa dưới chiếc mũ hoa, cầm tay chàng đưa ra và chạm gót xuống mặt đường:

- Anh tốt quá... nhưng ngay tức thì nàng đùa cợt bằng cách làm duyên và ngúng nguẩy những cử chỉ quá lố - Nét đặc trưng tinh thần lớn nhất mà người ta có thể gán cho em, a, đó là dành cho em sự ngưỡng mộ của họ! A...! Em thích mùi hương trầm. Em thích được yêu!

Cách giấu đi cảm xúc bằng những câu chuyện cười đùa này khiến Louis-Henri thích thú. Trong lúc chiếc xe loay hoay - tay người đánh xe nắm giữ hàm thiếc ngựa - để đến đậu dưới một chuồng ngựa đằng sau sân tòa nhà, Françoise đẩy cánh cửa một tiệm bán tóc giả và thốt lên:

- Thưa ông Joseph Abraham, ông chủ th...u...ú vị của chúng tôi!... Chúng tôi lại bị thất lạc chìa khóa nhà nữa rồi. Chúng tôi có thể đi qua cửa hàng được chứ?

- Mười giờ sáng và chỉ đến giờ này hai ông bà mới về ư? Vẫn còn qua đêm chơi bài bát-xét và lượn bi ở Marais hả! Lần này tôi hy

vọng ông bà sẽ kiếm được những đồng ê-cu.

- Ô không, thua sạch rồi!

Louis-Henri đến lượt mình bước vào. Đó là một cửa hiệu sạch sẽ sáng sủa với các màu be vào màu son, treo đầy những mớ tóc dài, gắn ở trần nhà và quét xuống gần chạm mặt đất. Một «gót chân - đỏ», đầu cạo trọc phết mỡ heo nước để tránh bóng râm và diệt những con ký sinh, đang đợi bộ tóc giả mà một người thợ vừa uốn xoắn xong. Một thầy tu lùi lại, chiêm ngưỡng mình trong chiếc gương mà ông ta cầm trên tay, bộ tóc giả vàng ánh kim của ông ta đã cắt xong. Đứng gần ông ta, vui vẻ và tốt bụng, Joseph Abraham thấy vợ mình đang nói với Françoise:

- Nhưng nhà bà, cửa vẫn để mở đấy thôi, cô nàng xinh đẹp ạ! Người làm bếp, bà Larivière, đợi để dọn bữa từ tối qua cùng với con sen mới nhà bà. Tôi cho rằng bà bếp đã chế biến cho các người món chim câu ra giàng, để cả nguyên con nấu canh và gà trống thiếu nhồi thịt.

- A, tôi biết, nhưng những ván bài cứ nối theo nhau., chúng tôi nghĩ sẽ gỡ lại được nhưng... dẫu gì thì đi qua lối sau cửa hàng cũng được chứ hả bà Abraham. Chào cả nhà. Còn chúng tôi thì, đi ngủ đây!

Sáu thợ học việc ngành thủ công làm tóc giả, cúi qua lan can gác xép, từ trên cao nhìn xuống chiêm ngưỡng chiếc váy cổ trễ rất sâu của Françoise, người đang bỏ đi khỏi cửa hàng. Họ có vẻ như biến thành tượng hết lượt. Ông chủ hiệu vỗ hai tay vào nhau:

- Thôi nhĩ!

Chiếc áo lót của Françoise tuột ra như vô tình rồi nàng bước vào

trong khoang tối của cầu thang. Louis-Henri cười tủm tỉm:

- Đẹp như ánh sáng ban mai, con quý rí rỏm thực sự!

Vẻ kiêu ngạo của đôi gò bồng đảo cong nảy của nàng tỏa ra mùi hương thứ thiệt duy nhất: cơ thể nàng. Louis-Henri chìa một tay về phía bộ ngực toát huỳnh quang.

- Ôi, giỏi ạ! Đẹp mặt nhỉ, thưa ngài! Nữ Hầu tước làm bộ bực mình. Ngài chớ quên rằng tôi mới chỉ ra khỏi tu viện được có hai năm nay thôi đấy nhé.

- Thế thì đã sao!

- Thoạt tiên hãy để tôi xem khuôn mặt ngài giống cái gì đã nào: cằm quá dài, mũi to, mí mắt xệ xuống hai bên, vết mụn đỏ. Tất cả những cái đó về chi tiết thì không đẹp, nhưng tổng thể thì tương đối ưa nhìn. Tạm được. Đi lên đi...

Chiếc váy lóng lánh dập dờn lên xuống tựa như làn thủy triều trên những bậc cầu thang đầu tiên. Louis-Henri, đứng lại gần nùm đồng gắn ở đầu lan can, chơi trò đổi vợ:

- Tôi dẫn đi... với một người vợ xuất thân từ tầng lớp quý tộc nhân văn, tôi chẳng biết đâu... tôi lẽ ra có thể tìm được rất nhiều người khác mà họ hẳn sẽ hợp với công việc của tôi hơn, còn của hồi môn, do tôi thuộc tầng lớp quý tộc binh đao, tôi ấy mà! Montespan... người ta tìm thấy gia đình quý tộc này ngay khi có viễn chinh, trong những trận đấu giữa các Bá tước De Bigorre và De Foix hay chống lại Simon de Monfort thôi! Thế mà một cô nàng thuộc dòng họ Mortemart thì... một nữ nhân tình trong đêm trăng, một phụ nữ cho cuộc hẹn hò bí mật và cái giường mượn... tôi dẫn đi quá...

- Ngài nói đúng đấy, Françoise đùa vui. Lấy nhau vì tình thì có nghĩa là bị thua thiệt rồi và do bị cuốn đi bởi một niềm say mê mù quáng. Không nói chuyện đó nữa, nàng kết luận trong lúc leo tiếp vài bậc nữa và háng liên tục ngừng nguẩy.

Vẻ đẹp cơ thể mà chàng nghi ngờ, dưới lớp váy lụa đầy những nếp gấp dài, khiến đôi tròng mắt Hầu tước đảo tròn. Khi ấy, hết như một chú ngựa, chàng bắt đầu mấp máy cánh mũi trong lúc người đẹp giảng giải cho chàng:

- Ngài có biết rằng bên trong tôi vận những ba chiếc độn váy nhẹ không? Xem này thoát đầu là cái thứ nhất, màu xanh cô-ban, mà tôi gọi là *khiêm tốn*, nàng nói và nâng nhẹ phần sau chiếc váy để chứng ra một chiếc chân váy mà nàng cũng nâng nó lên. Cái thứ hai, màu xanh loãng, mang tên *ranh mãnh*...

Louis-Henri muốn tóm ngang người vợ nhưng nàng đã vùng khỏi những ngón tay chàng. Nàng là một thứ đàn hồi, một sợi lò so tuyệt diệu. Căn hộ của cặp vợ chồng trẻ được phân bố theo chiều thẳng đứng trên ba tầng gác - một cách bài trí lệch chiều liên quan đến tính chật hẹp của Paris, buộc phải xây theo chiều cao. Chỉ toàn lên xuống, đi lại trong cầu thang! - phải đưa củi dự trữ trong hầm lên, cũng như nước, đựng trong xô được lấy từ giếng trong sân. Hầu tước, bỗng nổi máu tà dâm, ngó vợ và gầm lên như hài kịch trong lúc cặp mắt đảo liên hồi:

- Tôi chắc sẽ làm hết sức mình để không xúc phạm Thượng Đế và không buông thả mình cho dục vọng, chàng thốt lên và cũng nhảy nhanh lên vài bậc. Nhưng anh phải e dè và thú thật với em rằng nó còn mạnh hơn cả lý trí của anh. Anh không thể cưỡng lại

được tính bạo động của nó và thậm chí cảm thấy không muốn cưỡng lại nó nữa...Gurừ!

- Bớ người ta!

Lệnh bà Montespan chạy trốn lên lầu, bị phu quân đuổi theo, đến quấy rầy dùng dằng dằng sau những gấu váy dĩ thỏa mà nàng đã kéo lên rất cao. Nàng tạo cho bạn ý thèm muốn quả thơm. Tất cả những chiếc váy ấy đều thật nhẹ và bay tung lên dưới mọi con gió trong mùi hương hoa huệ và gỗ đánh xi trong cầu thang tối mờ.

Trên lầu một, bên trái, một ô cửa trở vào phòng khách được trang trí rất khiêm nhường: ghế gấp tết bằng da và những mảnh bạt chắc nịch, một tấm gương soi kiểu Venise, một chiếc bàn chơi nhiều ngăn kéo. Trên một bức tường phết sơn xanh lục, một tấm thảm treo được sản xuất ở Rouen. Đó chỉ là những sợi cốt-tông nhưng chúng kể lại câu chuyện về Moise. Louis-Henri chạy rầm rập rất nhanh đuổi theo Françoise. Chàng có một cục nổi phồng trên quần sa tanh bó màu xám của mình, ngay phía trước. Nữ Hầu tước quay lại, bất ngờ nhận thấy:

- Trời ơi!...

Trên tầng hai, là bếp: một cái lò sưởi bằng gạch, những que xiên và chảo bằng sắt, những bình xách nhỏ, âu và liễn bằng sành... đồ ăn thức uống được xếp gọn gàng trong các hộp lưới sắt để bảo vệ khỏi ruồi và chuột nhất. Thức ăn muối treo ở trần nhà, ngay trên đầu bà Larivière và con sen mới. Ngồi sát bên nhau trên một chiếc ghế băng nhỏ, hai người đang ăn cháo trong một cái tô bằng đất nung đặt trên đầu gối với một chiếc thìa gỗ, nhìn ông bà chủ của họ đi qua mà chẳng thèm để ý đến kẻ ăn người ở, toàn tâm toàn ý chú

trọng vào lễ hội nhục dục đang chờ đợi.

- Còn về chiếc chân váy thứ ba, Françoise phá lên cười, đó là cái *bí mật*. Váy của em có màu địa ngục!

Váy và chân váy lộn qua đầu, hết như tất cả phụ nữ ở thời đại ấy, nàng chẳng bận đồ lót nào khác nữa. Louis-Henri thò tay vào sau cặp mông trần trần ngập ánh sáng rắc vào qua ô cửa sổ cầu thang lúc này xoay sang bên phải, dẫn lên khu ở tồi tệ của đám gia nhân ngay dưới mái nhà, nhưng cặp mông trần ấy lại rẽ sang trái, vào một phòng ngạo nghễ với chiếc giường thên thang. Bốn chiếc cột có đường gờ trang trí hình thừng xoắn đỡ những rèm riđô màu xanh lục và đỏ được vén hờ hững. Hai thân thể nhảy xổ vào nhau, người nọ chồm lên người kia trên tấm đệm, xô đẩy tấm giát giường, và thế là, dưới tấm rèm che giường, những tấm riđô bung ra, khép lại - chúng như những bức tường thành chống lạnh nhưng cũng là nơi ẩn dật thân mật của vợ chồng.

- Ngón tay không có móng này là gì?

Đó chính là điều mà con hầu lên tám tuổi, vừa đến làm việc trong nhà, nghe thấy, bởi cặp uyên ương Montespan đã không khép cửa phòng họ lại. Trong bếp, gần bà Larvière, nó ngó lên trần nhà, nghe thấy tiếng chân giường kêu kèn kẹt, điều khiến bà bếp bực mình:

- A, nữ Hầu tước là một mụn xơ gai sẵn sàng bốc cháy. Ta đã đặt biệt danh cho bà là «Dòng thác trần trề» vì bà luôn háu nhục dục. Bà ấy rất biết cách đánh nhung lụa, quay «cán chổi» của đàn ông đấy!

Và đúng là ở trên tầng, ông bà chủ đang quấn lấy nhau. Françoise, trong miệng của chồng mình, thì thầm hạnh phúc tựa

như đòi các tiên nữ. Rồi đến các động tác tục tĩu nhẹ nhàng luôn gây thích thú và không ngừng gây chút nhồn nhột. Hàng trăm ngàn điều sáng khoái trước khi kết thúc. Từ và câu nói ủng hộ hành động.

- A... Ừm... A... À!...

Ở tầng dưới, bà Larvière - tóc xoăn tít và đen, da màu lá mạ và chân tõe bàn chổi, thật chẳng có gì là họ hàng với Vénus cả - xúc tro trong lò sưởi đổ vào trong một cái xô và chìa cho đứa trẻ gia nhân:

- Này, Dorothee, đem chỗ than này đi bán cho thợ tẩy trắng ở đầu phố đi, còn hơn là đứng đấy mà nghe trò chơi vô vị ấy. Hãy giữ số tiền ấy cho mình, tiết kiệm nó để sau này mua lấy một tấm chăn đắp bởi các phòng của gia nhân chẳng bao giờ được đốt nóng đâu. Còn nữa, để khỏi phải lên người không thì cầm cái xô này đến giếng dưới sân đổ đầy nước và xách lên đây. Máy nước gần như đã kiệt rồi, vừa nói bà vừa đưa móng tay gõ vào một cái thùng bằng đồng đỏ, có nắp đập và một cái vòi vang âm âm, chúng tỏ đã rỗng.

Dorothee, rất bối rối trong cầu thang, khi phát hiện ra bộ tóc hạt dẻ mà Hầu tước đã vớt vương vãi trên các bậc thềm, nằm xoài ở đó xoăn tít hệt như một con vật bị đâm chết.

Nơi ở này lúc nào cũng tối mờ. Tóm lại, chẳng mấy thú vị khi sống trong đó, nhưng trên kia, dưới tấm drap, hình dáng phía sau tuyệt mỹ của Françoise uốn éo và, trong bóng những tấm ri đô, hơi thở tăng dần lên, theo nhịp và nhẹ nhàng. Theo giác quan của nữ Hầu tước, khắp mọi nơi và rất lâu, niềm hạnh phúc được biết làn môi của chồng mình, tay chàng và toàn thân chàng nữa. Lạc thú của Louis-Henri khi được trút bỏ áo sơ mi và danh dự của vợ cũng thật

là thần thánh. Rùng mình phóng đãng, nàng chìa ra một mảnh gáy
trơ tráo. Và lại là một nụ hôn kéo dài. Điều gì xảy ra sau đó ư? Thừa
Lệnh bà! Toàn bộ điều đó khiến cho lô-gích và đạo đức rò rỉ. Và
chúng ta hãy cùng tham dự một lễ tân hôn của tất cả, tất cả mọi trụ
lạc và tất cả những hành động hung bạo thú vị!

3.

Dầu gì thì cũng phải để tuổi trẻ sống chứ...

Trên đỉnh một trong những quả đồi, phong cảnh uốn lượn trập trùng xung quanh lâu đài Saint-Germain-en-Laye, cỗ xe nhà Montespan lúc lắc dừng lại trong đêm đầy sao của ngày tháng sáu ấy. Người đánh xe ngồi trên ghế phía ngoài chịu đựng những cú lắc với triết lý:

- Nó sẽ trườn qua họ trước khi tôi lại hứng lấy.

Cơ thể của anh ta xô dịch, uốn lượn, bởi những cú xô đẩy đến từ trong xe. Hầu tước đang làm vợ mình theo kiểu chó (*more canino*). Quý gối dọc theo ghế và má dính chặt vào kính cửa, Françoise ngấm nhìn lễ hội hoàng gia, từ xa, đang diễn ra phía bên dưới kia.

Những lối đi được thắp sáng bằng vô vàn bó đuốc. Những con thuyền gôn-đôn* chậm rãi nhón nhơ trên mặt nước phẳng lặng. Một đội nhạc công pha thêm những hợp âm hòa quện vào đêm hè duyên dáng. Ở mỗi nơi giao nhau trên các lối đi, những bàn giao hưởng và các bàn chất đầy đồ ăn nhẹ được những người hóa trang thành thần Rừng, thần Dê và các vị thần Lùm cây phục vụ. Một ban nhạc chơi khúc ca mới nhất của Lully, trong khi các nữ thần Sông núi bước ra khỏi các bồn nước để ngâm những bài thơ. Sư tử, hổ, voi, dạo chơi loăng quăng, có dây dắt.

- Đẹp thật...

- A, đúng thế, đẹp thật đấy! Françoise, những vì sao phải xấu hổ

trước cặp mông của em.

Đúng là nữ Hầu tước có phần dưới lưng đẹp mỹ miều và đầy trò vui mà nó chỉ thiếu mỗi lời nói mà thôi. Hậu quân đường bộ trước những cuộc chiến dục vọng của Louis-Henri, tan chảy vào nàng hết như tuyết gặp lửa:

- Kỳ diệu duyên dáng, thiên đường thần thánh cho cặp mắt, kiệt tác duy nhất của các thượng đế đấy!

Nàng quay hẳn lại. Giờ chàng thích miệng nàng và những trò chơi kiều diễm của cặp môi nàng và hàm răng đôi khi nhay lưỡi chàng và đây, thậm chí còn hơn thế - trò chơi thích thú gần như khi đưa hẳn vào trong. Người đàn bà này, mẹ kiếp, khiến chàng mất hết lý trí, ném tất cả phần còn lại trong chàng vào hoan lạc và, Chúa ơi, máu bốc ngùn ngụt! Chàng trai hạnh phúc hưởng thụ và phóng ra khắp phía.

Sau mỗi việc hoàn thành, sau mỗi cú rất sướng, sau mỗi giấc ngủ ngất ngây của mỗi người - và giấc ngủ mới ngây ngất làm sao! -, Françoise hồi sinh trong một niềm rạo rục mới để lại ngất ngây hơn nữa. Nằm dài trên lớp da nhồi đầy sợi canh của ghế, thân thể nàng, những điều nàng thấu hiểu tường tận, nói với Hầu tước: «Đến đây đi!» Nhưng con rạo rục len vào: «Hãy ở yên đấy!» Và chàng ở nguyên trong cơ thể hừng hực ấy (vị thần tình yêu muốn ta có hơi thở hỗn hển...). Chân lơ lửng trong gió và cặp gò bồng đảo trung ra ánh sáng - «Cặp vú sung sướng được ngắm nhìn, xứng đáng là một thiên thần», chồng nàng bình luận -, thú ranh mãnh khuấy động đôi bắp chân mê hoặc của Françoise.

- Và thế là lại tiếp tục!... người đánh xe lại dập dềnh và trượt

trên ghế của mình.

Đầu hát ngược lại phía sau, từ đó nữ Hầu tước lặng ngắm đêm hội Hoàng gia xa xa phía dưới gồm sáu trăm khách mời, theo thế ngược. Louis-Henri tạ lỗi vì đã không thể dẫn nàng tới đó được:

- Về gia đình Montespan, nhà anh không có nhiều thế lực trong triều đình. Ngày trước, các thành viên Pardaillan de Gondrin đã ít nhiều tham gia đảng Phơ-rông-đơ... Bộ hạ vẫn còn bắt chúng ta phải trả giá.

*Personae pas trop gratta** đến Saint-Germain-en-Laye, vì dính đến sự kiện một người chú đã nổi loạn chống lại Hoàng gia Bourbon, nên Louis-Henri đã không được mời đến dự. Thế là, cặp uyên ương De Montespan tham dự đêm hội từ cỗ xe của họ.

Các trò giải trí, các show trình diễn, trò chơi, quay số, vũ điệu ba-lê, vân vân. Giữa các hàng cây khu công viên mênh mông, những tấm thảm Savonnerie được trải rộng và những thanh kẹo hạnh nhân được phục vụ ngay các bồn hoa. Ở đây, một cây liễu rủ vàng rực mà từ các cánh nhánh của nó phụt ra hàng trăm tia nước và những cánh hoa chân ngỗng, hoa nhài Tây ban nha. Đúng thế, nhưng bỗng nhiên Hoàng thượng từ trong lâu đài bước ra và cả triều thần hồi hả. Người hoàn toàn lấp lánh trong đêm tối.

- Có vẻ như Người đeo cả mùi hai triệu livres kim cương trên mình..., Louis-Henri nhóm dậy qua cặp chân giang rộng của Françoise.

- Người ta khuyên những ai muốn cầu xin Hoàng thượng một ân huệ nào đó, thì phải nhận ra Người trước khi tiến lại gần, nếu không sẽ vương chúng câm lặng khi đứng trước mặt Hoàng đế.

Trên sàn diễn, Người thường nhập vai Jupiter..., nữ Hầu tước nói tiếp.

Và nàng lại bắt đầu uốn éo vòng eo. Bỗng nhiên, các luồng ánh sáng sống động biến bồn nước lớn thành một biển lửa dưới những dòng thác pháo hoa. Những bức tượng vũ công quét sơn xám cam lạng. Ngay cả những hàng cây, mà bóng chúng đã bị biến dần đi, hình như cũng tự bật rễ để theo bước Hoàng thượng. Trong thế giới bất ổn định và huyền ảo này, Người là điểm cố định mà cả vũ trụ xoay quanh. Hình như tất cả đều phục tùng ý muốn của ngài. Toán thợ tháp từng những người làm vườn nhảy từ bồn nước này sang bồn khác, đánh vật với những vòi nước để mở van xả, tay run rẩy, thở hổn hển - khi nhà Vua bước đi, âm nhạc du dương của nước đi theo Người. Mặc dù là mùa hè, nhưng các khay kem hình tháp được đặt ở khắp nơi. Sự hiện diện này, vẻ bề ngoài đem tới một điều kỳ diệu và Louis rất thích điều chứng thực uy quyền của mình trước thiên nhiên (ăn kem vào mùa hè...). Quả cây và rượu vang được phục vụ trong những ly nước đá nhỏ.

- Người ta nói rằng chỉ cần Hoàng thượng ló ra là mưa cũng thôi rơi.

Thế rồi, bất chợt, các mùi hương của long diên hương, của nước hoa hồng, pha trộn với mùi thuốc súng thần công tỏa ra, lan tới tận cỗ xe của cặp Montespan đang đậu trên đỉnh đồi. Một luồng pháo hoa phụt lên kết thành những hàng lượn quấn quện nhau thành hai chữ «L» không lồ.

- Tại sao lại có chữ «L» thứ hai này nhỉ? Françoise chất vấn.

- Đó là chữ cái trong tên riêng của Louise de la Vallière, quý phi

của Vua, chồng nàng trả lời.

- Trước mặt nữ hoàng và giữa quần thần, mà Người dám tỏ lòng tôn kính người tình của mình thế ư? Nữ Hầu tước tóc vàng ngạc nhiên thốt lên.

- Có điều gì mà Hoàng thượng lại không thể làm được nữa nhỉ? Louis-Henri hỏi lại.

Lãnh địa hoàng gia mệnh mông lúc này được kết những tràng pháo hoa bay lượn, những ngòi mìn quay tròn đảo lộn, những bánh pháo, những ống lửa, những chùm đèn... Và rồi bất ngờ một tiếng nổ cuối cùng bất tận và cả bầu trời trở nên xanh nhạt.

- Người thậm chí có thể phục chế ban ngày giữa đêm đen..., nữ Hầu tước sững sốt ngòi xuống và kéo những đám vải trong mớ của váy mình lên đùi.

Những chất vải trong suốt pha màu này thường được phủ bên ngoài một chiếc váy đen đơn giản nhưng Françoise đã biến nó thành tác dụng đẹp nhất, mặc chúng liền ngay với thân thể - trang phục dễ dàng cởi bỏ trong những giây phút riêng tư, cho phép tiếp cận làn da nhanh hơn. A, đó là những kiểu cởi bỏ xiêm y nhanh nhẹn của Françoise đấy!

- Em đói. Louis-Henri, anh nghĩ gì về cái tên riêng Athénais?

- Vì sao? Người chồng mỉm cười, kéo chiếc quần sa-tanh xám của mình lên.

- Để phục tùng một Cô, nó là vẻ lịch sự mới đây nhất đấy, em lẽ ra thích được gọi là Athénais...

- Athénais hay Françoise, anh hả, nếu đó là em..

- Nó đến từ cái tên nữ thần Hy Lạp đồng trinh. Nữ đồng trinh nổi loạn, Athéna từ chối mọi mạo xưng cho rằng con người ta có thể chết.

- A thế hả?

Saint-Germain-en-Laye, cách Paris ba giờ đồng hồ chạy xe ngựa. Françoise, mà tình yêu nhục dục trên ghế xe đã khiến nàng đói cồn cào, liền đề nghị dừng lại giữa đường để ăn đêm trong quán L'Ecu de France.

- Tất cả những gì bà muốn thừa lệnh bà! Chồng nàng đáp lại và thấy thích thú khi xưng hô kiểu lịch sự vương giả với nàng, bởi bà biết rõ rằng chỉ mình bà thôi, đã thay đổi tất cả trong tôi. Hơn nữa, chính vậy đấy, anh đã muốn nói với em, Athénais...

Trong trạm chung chuyển nổi tiếng này - nhà tầng đồ (ở đó ngói và gạch đan xen nhau san sát) trước một thảm cỏ được dây cúc cam bao quanh làm cho khung cảnh dịu hẳn đi; những ô cửa sổ được lắp những chấn song nhỏ.

Phòng đã đầy những khách hàng đeo tóc giả hết như Louis-Henri, chàng chỉnh lại bộ tóc của mình trên vai, người phục vụ nhà hàng tới và mời cặp Montespan đến một chiếc bàn gần cầu thang đánh xi bóng nhoáng và cạnh một lò sưởi không lửa (đang là tháng sáu). Françoise háo hức ngồi xuống:

- Em sẽ dùng những món bị cấm khi em còn ở trong tu viện, những món ăn đẩy con người ta đến sự dâm dăng: con hào, đậu đỏ được gọi là «bệnh hoa liễu», còn măng tây thì các thiếu nữ bị cấm ăn.

Nàng bật cười, một tiếng cười như tiếng vang của những viên

ngọc trai rơi từ hộp đựng xuống các bậc đá hoa. Khách hàng trong tiệm quay đôn lại phía nàng. Bàn tay mỹ miều, vòng tay xinh đẹp của thợ đồ gốm, hàm răng tuyệt hảo và trắng ngần rất hiếm trong thời kỳ này, những gót giày đỏ và quý tộc của nhà hàng, trước đĩa súp xứng tầm, bị treo cả quai hàm vì nó:

- Ai vậy?

- Người đàn bà đẹp nhất thời đại...

- Một vẻ đẹp khái hoàn khiến các sứ giả phải ngưỡng mộ đấy!

Cầm cương nghị, mũi thẳng, cổ tay, hình dáng và cổ thanh thoát, mái tóc vàng óng của nàng thì dày và khỏe khoắn. Nàng đã phát minh ra một kiểu tóc và đặt tên cho nó là: *kẻ ngờ nghêch*. Kéo lật từ trán đến phía sau và được giữ lại trên đỉnh đầu bằng một cái vòng nhỏ, tóc nàng đổ xuống mỗi bên thành những dòng thác xoắn bao quanh khuôn mặt nàng.

- Nó chắc sẽ trở thành một đấy, một khách hàng tiên đoán trước hàng lông mày nhú lại của một phu nhân quàu quàu.

Còn Louis-Henri, chàng chiêm ngưỡng vẻ khôi hài của vợ mình, miệng nàng rục rờ và đỏ thắm, chỉ phát ra toàn điều chàng yêu thích, là hang ổ của những điều thú vị. Nhưng chàng lại cặp mắt xuống đĩa của mình:

- Athénais à, chúng ta chơi bài, chúng ta toàn thua, các món nợ chồng chất như mây. Anh nợ tiền tất cả mọi người, nợ tiền thợ may, nợ người bán vũ khí, nợ bạn bè. Về mặt tài chính, chúng ta không được ủng hộ và chúng ta đang dần vào một cuộc sống bấp bênh đấy.

Một kẻ hầu bàn mang tới cho Athénais một đĩa hầu «còn sống

nguyên» và cái bắp thịt rọi cho Louis-Henri. Những mẩu bám của loài động vật thân mềm đã được tách từ trong bếp, tách khéo đến nỗi mà nàng tóc vàng chỉ còn việc nâng lên, kéo nghiêng vò sò và để cho trượt dần vào trong làn môi. Tất cả hết như thời kỳ La mã cổ đại, nàng thích màu sữa hơn, thế là trước khi nuốt, nàng cắn vào bọt nước. Sữa rịn ra bên khóe mép và dưới ánh mắt của vài vị Hầu tước đang nóng hết người. Họ kéo cổ áo sơ mi trong khi Hầu tước Montespan tiếp tục nói:

- Trong có năm tháng, chúng ta đã tiêu kiệt những mười lăm ngàn livre lợi tức được cha mẹ anh rót cho hàng năm và lợi nhuận tiền hồi môn được cha mẹ em chi trả, cả họ nữa điều kiện tài chính cũng chẳng nhiều cho lắm. Nhưng cũng là do ở Paris, cái gì cũng đắt đỏ, và lại còn có thêm hai gia nhân trong nhà nữa! Tất cả đều gấp đôi gấp ba ở đây. Một trăm livre thuê nhà, tiền bảo dưỡng xe ngựa và người đánh xe, giá mỗi ngày là mười hai livre. Thế nên anh quyết định...

- Hay chúng ta sẽ về sống ở dãy hoang sơn trong vùng Pyrénées, trong lâu đài Montespan của anh? nữ Hầu tước mơ mộng cười tủm tỉm, nuốt tiếp một con hào nữa trong lúc người ta đem đến đặt trên bàn món măng tây và đậu đỏ.

- Không đâu, bởi em sẽ không thoải mái ở đó đâu. Được Louis XIII phong tước, thưởng công phục vụ cho một cụ tổ, điền trang hai ngôi làng - Antin và Montespan - được nâng thành thái ấp hầu tước. Gia đình thoát đầu dọn đến lâu đài Antin, nhưng do nó có nguy cơ sụp đổ nên đã dọn đến lâu đài Montespan. Rồi bỗng dưng điền trang này, đến lượt mình, cũng xuống cấp, giờ ở trong tình trạng rất

xấu. Thế nên họ đã đến ở trong lâu đài Bonnefont, nơi anh đã chào đời. Đáng buồn, đó không phải là một lâu đài đẹp đẽ gì. Với những phiến đá nứt nẻ, bị cỏ gai mọc tràn lan và các hào nước tù đọng hôi thối bao quanh, nó không xứng đáng với em...

- Nhưng, thế thì ý tưởng của ngài đã tháo gỡ khó khăn cho chúng ta rồi, đúng thế không, ông chồng tế nhị của em? Người đàn bà hỏi lại, luôn luôn tặng cho Louis-Henri nụ cười vui thích. Luôn luôn!

Nàng vó lấy một ngọn măng tây, đẩy nó tiến gần lại môi mình như thể nàng đang chơi sáo. Nàng đảo tròn mắt về phía các vị Hầu tước đang lấy góc khăn trải bàn ăn để thấm mồ hôi trong khi Louis-Henri tuyên bố điều chàng phải nói ra:

- Anh sẽ gia nhập phục vụ trong quân đội, nộp tiền thuế bằng máu, trở thành chỉ huy một đoàn lính giáo.

Athénais tiếp tục ngắm nhìn gian phòng và những tấm ri đô nhung treo trên cửa sổ, bó hoa đặt trên bàn.

- Thưa ngài, tôi cấm ngài dù chỉ đặt một trong đôi chân yêu kiều của ngài vào chiến trận. Nói rồi nàng nhìn chăm chăm vào cặp mắt Louis-Henri. Ba anh trai của ngài đã chết vì vũ khí và chỉ có hòa bình ngự trị trên đôi tay ngài thôi. Vì em, chàng đừng làm thế! Chúng ta sẽ...

Nhưng Hầu tước Montespan ngắt ngang lời nàng:

- Đó là cách duy nhất để thoát khỏi chuyện này bởi vì tầng lớp quý tộc không có quyền lao động và rằng các thương vụ buôn bán trong nước, bọn anh đều bị cấm. Một chiến công trận mạc cũng sẽ là cách vinh quang nhất để ân xá những tội lỗi của gia đình anh đối

với Hoàng thượng. Anh đã nghĩ đến điều này từ lâu rồi, và anh chờ đợi một cuộc chiến. Rất may, một vùng ở Lorraine vừa bắt đầu nổi loạn chống lại uy lực của Vua, Người đã quyết định đặt một trụ sở tại chỗ này. Đó là một dịp đã chờ đợi từ bấy lâu. Anh sẽ vay nợ thêm nữa để trang bị cho đoàn và chỉ còn mơ đến một trận đấu để thoát ra khỏi tình trạng tăm tối này mà thôi.

- Anh không ăn gì cả à? Nữ hầu tước ngạc nhiên trong lúc đưa tay nhắm nháp một chút thịt mỡ trong đĩa của chồng mình. Thế liệu có nguy hiểm không? Khu này có vấn đề gì vậy? Chẳng phải khu bảo vệ Metz, Lunéville hay Nancy hả?

- Năm ngoái, vì Hiệp ước, Charles IV - Công tước xứ Lorraine đã chấp nhận nhượng lại thành phố Marsal cho Vua nước Pháp. Nhưng ông ta lại nuốt lời với có gian giáo là Hiệp ước thực ra chỉ do người cháu ruột của ông ta ký mà thôi. Nhà Vua tuyên bố ý định sẽ phái một đoàn quân viễn chinh đến để thuyết phục Công tước giữ trọn những cam kết của mình. Anh xung phong đi ngay với nhiều hứng thú.

- Nhưng nếu anh chết ở đó thì sao hả?! Athénais thốt lên, mắt bỗng dung nhòa đi.

- Thế thì cái tên Marsal, Louis-Henri mỉm cười, sẽ khiến em nhớ tới anh, nhưng sẽ chẳng có gì xảy ra với anh đâu. Chiến dịch này sẽ mang đến cho chúng ta hàng loạt những lợi thế... và như để dễ chịu trước Chúa, thì chẳng cần phải khóc lóc lẫn chết vì đói đâu, hãy cười lên, em yêu, hãy tiếp nhau niềm nở đi nào! Anh có thể ăn con hàu của em, con đây được không?

Dưới những vì sao đi về hướng Paris, cỗ xe của nhà Montespan

lắc lư và người đánh xe cảm nhận rõ ràng rằng những cú nảy mình không chỉ đến từ những vết xe trên con đường hoàng gia. Bên trong xe, Françoise-Athénais chồm lên chồng mình với vẻ cuồng nhiệt (do những con hầu, mắng tây, đậu đỏ gây bệnh hoa liễu chẳng?...). Đối diện nhau và miệng dính chặt nhau. Nữ Hầu tước khép chặt đùi để ngăn dương vật của chàng khỏi tuột ra dưới những cú sóc. Louis-Henri giữ chặt nó bằng tất cả sức lực của mình, bằng cả tâm hồn mình:

- Hãy bám chặt vào anh đi nếu không anh sẽ vắng tục bây giờ.

4.

Với sáu mươi bước một phút và giữ đúng theo nhịp của một ca khúc quân đội trống, kèn ô-boa, sáo và kèn, một đoàn lính giáo tiến lên theo nhịp bước dưới con mắt của một viên chỉ huy đi ngựa: Hầu tước De Montespan.

Chàng quan sát đám lính bộ binh tiến dần lên trên một vùng đồng bằng rộng lớn được một cao nguyên vây vòng quanh, đôi chỗ có rừng. Marsal, thành phố cố thủ mà chàng phải cho tấn công, nằm giữa khu lòng chảo tự nhiên.

Đoàn lính trận với bước rập dứt khoát và dưới lệnh của Louis-Henri là những chàng nông dân dân độn được một trung sĩ tuyển mộ tìm thấy trong xứ Chartres. «Nhiều người trong số họ chắc chắn sẽ bị hạ sát...» Athénais đã rên rỉ lên. «Dẫu họ có chết khi đào đất trước một vị trí của quân thù hay đào đất trên các cánh đồng ở Beauce, thì cũng vẫn chỉ là để phục vụ Vua mà thôi», chồng nàng gạt đi bằng một câu nói trái khoáy rằng những người lính giáo ấy vác một ngọn giáo dài hai trượng để đối đầu với lính kỵ binh địch. Khi những cửa tường thành sẽ được mở ra và khi thành trì Loraine sẽ bị xung kích, thì họ buộc phải đâm thủng thật sâu những bụng ngựa. Điều đó hứa hẹn những tia máu phun trào sẽ làm lấm lem áo vải và những vết rách trên trang phục, mà chúng dẫu gì cũng rất đắt... Vị Hầu tước tính toán.

Chiến tranh là một ngành kinh doanh tốn kém. Nhà quý tộc tậu

một đội quân chinh chiến thì đương nhiên ông ta cũng phải tài trợ cho đội quân ấy: dự kiến số ngựa khung, xe ba gác, la kéo, quân nhu và dụng cụ đóng quân, bạt, giường, bát đĩa. Những binh sĩ của quý ông thì không có quyền ăn «bánh của Vua» và quân phục được phát trên chính túi tiền cá nhân của ông ta. Louis-Henri nhìn đội quân xứ Beauce của mình hùng dũng tiến lên.

Mỗi một trang phục màu sắt xám hoàn chỉnh của họ: vét, quần, ủng, cà-vạt, mũ , tất cả tính trong... nhưng dấu sao chàng cũng không thể kêu toáng lên với họ: «cẩn thận trang phục đó nhé!» chú. Hơn nữa, họ ngón cũng khiếp, một chiến binh sẽ phải xông lên đối đầu một con ngựa: hai livre* bánh mì quân nhu, một livre thịt và một pinte* rượu vang, ngoài ra còn phải chi thêm năm sol để trả lương cho mỗi ngày. A, đó là chi phí cả đấy!... Càng đắt đỏ hơn nữa khi Hầu tước còn tự trang bị cho mình ba hàng lính súng trường - một hàng nã đạn, một hàng chuẩn bị và một hàng nạp đạn vào cây súng mu-ke của mình và tất cả lần lượt tiến lên phía sau đội lính giáo. Louis-Henri, cưỡi ngựa trắng yêu cầu họ giữ bình tĩnh và câm lặng để nghe lệnh, nhắc họ nhớ rằng họ phải chiến đấu trong im lặng và mỗi chiến binh phải luôn luôn có một viên đạn trong miệng để nạp nhanh hơn.

Vào ngày mùng 2 tháng chín năm 1663 ấy, Montespan ở tuyến đầu mà không sợ gì cả. Dấu cho đó là trận đánh đầu tiên của mình, chàng Gascon hăng say, cò xí bằng lụa trơn trong tay, chỉ còn mơ được xung trận. Chàng biết rõ rằng tại đây, mình có dịp chứng tỏ lòng can đảm của mình và hy vọng, nếu như không tử trận, sẽ có một vài phần thưởng tài chính hậu hĩnh của Hoàng thượng, mà cuối

cùng Người đã công nhận cho chàng.

Chàng không hã khi khám phá ra những thợ mỏ đào các hầm mỏ chất đầy thuốc nổ dưới bức tường thành, khi biết rằng thời khắc bức tường ấy mà sụp xuống, thì sẽ là giờ thầy đưng thầy và rằng sẽ phải xông tới, trúng chọi đá! Chàng biết tại sao mình lại ở đây, và nhất là vì ai. Điều đó có hiệu lực với chàng, ý nghĩ về vợ và tiện nghi mà chàng có thể tặng cho nàng. Những lính giáo gào hét để nâng thêm lòng can đảm: «Giết đi! Giết đi!» Những lính đao súng trường gào loạn xạ: «Tiến lên và không sợ!» Louis-Henri nhắm mắt lại, cắn hàng môi dưới và miên man suy tưởng: «Vì Athénais!» Ngựa của chàng chạy nước đại khiến đất đá bắn tung tóe và đám lính giáo chạy gần chàng làm bụi bốc mù mịt. Những tiếng súng ống va vào nhau lách cách xông lên nhanh ngay phía sau .

Chính lúc này phải chứng tỏ khả năng của chàng đến cỡ nào. Tâm các hàng rào ngang, những trái dâu tầm giập nát đã từa nước đỏ như những vết thương. Những quả đồi phủ đầy hoa. Không gian im phăng phắc. Khi tiến lên, đó sẽ chỉ là ngày tận thế. Cây cờ của Louis-Henri, in hình huy hiệu của chàng, loãng ra hòa cùng phong cảnh. Một con chim từ một hàng rào bay vụt lên, trên mỏ cắp một trái cây nào đó và hình bóng nó, in trong làn nước một dòng sông mà nó vừa băng qua. Nó đã sống sót. Trí óc Montespan lần quất và chìm lút vào cuộc phiêu lưu tìm kiếm những hình bóng và một công việc thú vị. Chàng có những mảnh khóe ăn thịt người. Vì vợ chàng, mỗi bận tâm quý báu của chàng, chàng nhảy bước dài về phía bờ vực thăm thẳm và khua khoảng mảnh lụa tron vàng pha đen lên không trung. Những bức tường thành lâu đài cổ thủ

của Marsal có vẻ như ngày càng cao lên, thì chính lúc ấy, bất ngờ vang lên một bản nhạc từ bên trong thành phố vẳng ra.

- Ô, cái gì vậy? Hầu tước ngạc nhiên, kéo cương ngựa lại.

- Hiệu kèn xin hàng, một lính giáo đứng gần chàng đáp lời.

- Hiệu gì cơ?

- Một hồi kèn, qua đó những kẻ bị vây hãm trong thành thông báo họ đầu hàng rồi.

- Vậy hả? Ô, không được, không thể thế được chứ! Tại sao họ lại buông súng đầu hàng chứ? Họ không có quyền! Là vì ta đã vay mười hai ngàn livres hữu nghị, chính ta đã vay, cho trận chiến này! Thế nên họ phải chống đỡ, phải ném dầu sôi vào chúng ta, phải nã đạn lên chúng ta, phải tung đội kỵ binh của họ ra... ép ta đến một thành tích chói lọi chứ!

Nhưng những cây cờ trắng cứ phấp phới trên các tháp canh của Marsal. Hầu tước De Montespan, bị chưng hửng hoàn toàn, liền quay lại. Và những gì chàng phát hiện từ phía xa sau mình thì thật không thể tả nổi!... Những cờ hiệu phàn phật trong gió, một đoàn quân bất tận lấp hết cả đường chân trời trên các vách đá của miền trung du, biết bao là cờ xí! Montespan lắp bắp:

- Ô, mà là, mà là... là bọn họ, tất cả là ai vậy?

- Hoàng thượng với quân đội riêng của ngài...

- A thế à, quân vương đã đến ư? Nhưng mà ta không biết. Ta cũng đã tự nhủ: «Ba đội quân cường hào như của ta đây, thì cũng chẳng nhiều nhận gì lắm để tấn công thành phố...»

Một phái viên của Vua chạy nước đại đến tận một cửa thành, lấy

một bức thông điệp và chạy ngược lại trong lúc xác nhận thông tin:

- Công tước Lorraine chấp nhận giữ lời hứa!

Những tay súng của Montespan nã đạn lên không trung để bộc lộ niềm vui của họ. Chỉ có Louis-Henri là giận dữ. Chỉ týt nữa thôi, có lẽ chàng đã khóc vì điều đó. Chỉ cần đức vua giải lực lượng của mình ra trong phạm vi này là ngay lập tức bọn nổi loạn trao trả vũ khí mà không thèm bắn một phát súng mu-ke nào hết. Và như vậy là chưa hề chiếm được một đẻo đất nổi tiếng nào thì Montespan sẽ phải quay trở về và còn chất thêm đầy nợ nần. Thế đấy, một cuộc chiến kỳ cục kết thúc thật buồn thảm. Những dàn xếp của đảng Tối cao đôi khi rất trái ngược với điều chúng ta tưởng. Trên đường về thủ đô, Louis-Henri có lúc cưỡi ngựa chạy cạnh thống soái Luxembourg, được mệnh danh «Người bồi tường của Notre-Dame» vì con số đáng kể những cây cò thu được của kẻ thù mà ông gửi tới trang trí Thánh đường này. Ông cặp dưới nách mình cây cò của Công tước Lorraine...

Cho đến tận Paris, trong mỗi thành phố làng mạc đi qua, Quân vương cho tổ chức những buổi trình diễn trên đường phố, múa ba-lê, diễn kịch - mà quần thần vây quanh Người cũng cổ vũ vang dội. Tất cả những gì tuyệt diệu mà người ta đã nhìn thấy nơi các vì Vua xứ Perse* đều không thể sánh được với vẻ hoành tráng mỹ lệ tháp tùng Louis XIV. Trên đường phố chỉ còn là phù hoa, trang phục vàng óng, đàn la được thắp yên tuyệt đẹp, ngựa duyệt binh được phủ những tấm vải căng đầy sợi vàng, trang phục điểm vô số đấng ten và lông chim.

Louis-Henri không sao nhìn thấy đấng Quân vương vì ngài

được vây quanh biết bao là lính gác, quần thần, nghệ sĩ rồi rít trong những cử chỉ xu nịnh, quy lụy. Một người đàn ông chừng tứ tuần - Jean de La Fontaine - đọc cho Người nghe một bài thơ mà ông vừa soạn: «Xon-nê vịnh chiến công thành Marsal».

*Quân vương kỳ hùng nhất mà cả vũ trụ tôn kính
Mỗi tên Người đã khiến khắp nơi sợ hãi
Gần Người thì uy lực của những kẻ đây tham vọng
Cũng không hơn đất sét và thủy tinh...*

Nhà ngụ ngôn, miệng môi mím chặt, run rẩy xúc động khe khẽ phát ra và giọng nói rung lên mãnh liệt. Đám quần thần tung hô những «Jésus Marie, mới đẹp làm sao, mới công bằng làm sao, mọi điều diễn ra mới suôn sẻ làm sao! Tiếp tục đi, Thầy ơi, làm ơn đi!». Người được Bệ hạ trợ cấp chẳng để phải nài nỉ lâu.

*Marsal huyênh hoang nghênh trận cùng Người
Thì vâng trán kiêu ngạo đã cúi gục khi
Người đến nơi
Ngay khi tia chớp đầu đập vào mắt hắn
Ra hàng liền mà chẳng đợi lấy một cú thần công.*

Tất cả mọi người đều vỗ tay nhiệt liệt bằng những đầu ngón tay phủ đầy phấn, cuồng nhiệt cực độ. Cảm hứng của Château-Thierry tới liền:

Nếu niềm tự hào nổi loạn kích thích

cánh tay Người
Nếu Người nổi bật nhờ những trận đấu
yên hùng,
Nếu Người dịu dàng với tôi khi tổ chức
mừng chiến thắng...
Thì Nàng thơ tôi đã bắt đầu sợ hãi
Không bao giờ nhìn thấy Người đem lại
vinh quang
Vì thiếu vắng kẻ thù dám kháng cự lại
Quân vương.

A... chỉ thiếu chút nữa thì tất cả mọi người có lẽ sẽ ngất xỉu vì mê ly xung quanh một con người nhỏ thó mà Montespan chỉ nhìn thấy mỗi chòm tóc giả đen tuyền đang lắc lư hết sức thỏa mãn. Đó nhất định là Quân vương mà Louis-Henri đã hình dung phải cao lớn hơn thế, giống như hình Người vẫn hiện hữu trên các bức tranh. Đúng lúc ấy, Charles Brun tiến lại gần:

- Tâu Bệ hạ, cho phép kẻ hạ thần được đệ trình lên Người hộp các-tông chứa bức chương này, và nó sẽ mừng chiến thắng trước Marsal. Hãy xem đây, trong tranh, Người ở đó, trên mình ngựa và đầu được họa nghiêng, đứng trên cao giữa bình nguyên bạt ngàn rừng thẳm, chế ngự cả miền đồng bằng rộng lớn mênh mông. Công tước Lorraine, dưới chân Người, đang cầu xin Người chấp nhận chiếc chìa khóa cửa thành Marsal hiển hiện phía xa xa.

Đằng sau họa sĩ, đám quần thần thận trọng chờ đợi lời bình

phẩm của Hoàng thượng để biết liệu có nên mê ly nữa hay không. Nhưng do giọng nói bình thản của đức Vua, phát ra ngang tầm vai họ, tuyên bố: «Thưa ông, hãy đưa đến Gobelins để dệt thành thảm», thế là những Công tước, những Hoàng tử, những Hầu tước lại tiếp tục hò hét đến ngạt cả hơi: «A, nó mới đẹp làm sao, họa sĩ vẽ mới tuyệt làm sao!» Louis-Henri cũng nghe thấy Quân vương nhắc các tác giả sân khấu, nhạc sĩ, thợ điêu khắc, đứng vây quanh Người: «Ta ủy thác cho các ông điều quan trọng nhất trên đời: Danh tiếng của ta».

Bực mình và lại phải quay về Paris, chàng Hầu tước Montespan khốn khổ, đuôi ngựa của chàng rũ xuống giữa cặp chân sau, về đến phố Taranne. Gia nhân của chàng (Bà Larivière, Dorothee) chờ chàng bên ngoài, trên vỉa hè lát đá để đón chào ông chủ. Françoise lao nhanh vào cánh tay chàng:

- Louis-Henri, anh còn sống trở về!

Nàng kéo chàng vào nhà họ, nơi chàng gặp lại những đồ đạc gỗ cũ kỹ cổ xưa, cồng kềnh ngổn ngang. Hầu tước kể nốt phần tóm tắt cuộc viễn chinh của mình cho nàng nghe - nợ nần chất đống:

- Và thế là tất cả chấm dứt ở đó. Chỉ cần sự xuất hiện của Vua là xong. Thế là đây, anh lại trở về và chẳng có gì khác nữa để kể cho em nghe, chẳng có gì để trưng ra cho em, chẳng có mề đay lẫn tước hiệu nhưng tiền bạc nợ nần thì nhiều hơn bao giờ hết. Mười hai ngàn livres nợ thêm mà cha anh đã cho vay, và chính Người cũng phải mượn người khác nữa. Anh, anh đã hứa với em: «Athénaïs, anh sẽ trở về với hàng núi tiền bạc...»

Trong phòng khách tối mờ, trước bức thảm dệt hình Moïse,

Dorothee lấy một ống thổi phun nước hoa, chẳng mấy chốc mùi hương lan tỏa khắp các phòng và Françoise muốn an ủi chồng:

- Louis-Henri, đặt tay anh lên đây xem này.

Chàng đặt tay lên bụng vợ, cặp đồng tử chàng giãn ra:

- Ôi, Athénais!

- Em đã đến xem một bà bói...

- Em tin vào những người này à?

- Thế anh không tin ư?

- Anh hả, anh chỉ tin em thôi.

- Sẽ là một công tử đấy!

5.

Marie-Christine, chớ nghiêng mãi như thế, về phía mẹ đi con! Rồi con sẽ lộn khỏi nôi và bể đầu ra mất thôi.

Trong phòng khách lầu hai, đối diện nhau qua bàn chơi, cặp uyên ương trẻ Montespan bị cắt ăn tối, đang ngồi chơi bài rơ-véc-xi. Athénais chia bài giữa những cái đĩa, với vẻ thành thực, trong khi Louis-Henri đã kịp đặt những hạt đỗ và giám sát đứa con của họ, đặt bên cạnh:

- Nó nhìn em hết như khi anh ngắm em vậy.

- Đúng là nó có cặp mắt của anh, cái mũi hơi to của anh và khuôn miệng tuyệt trần của anh nữa. Đó chính là bức chân dung của cha nó...

- Nó không ngừng chìa tay về phía em. Có thể nó muốn em cho bú chẳng.

Nữ Hầu tước dứt cái núm vú hình hoa huệ vào giữa cặp môi đứa trẻ, nhưng ngay lập tức nó phì ra, thế là Athénais gọi vóng về phía hành lang:

- Bà Larivière à! Đến nhai cháo ngũ cốc cho Marie-Christine đi, nó đói rồi.

Chồng nàng ngạc nhiên:

- Nó đã thôi bú em rồi cơ à? Em muốn cai sữa khi con còn quá nhỏ thế ư? Nó không quá bé chứ? Nó vẫn còn chưa...

- Ô, đó tùy theo từng đứa trẻ, nàng Montespan trả lời và cầm cúi xem bài để chơi. Bọn chúng khác nhau cả đấy. Ví như đức Vua chẳng hạn, Người, đã cắn ngập răng tí các bà vú nuôi ngay khi còn rất bé. Do điều đặc biệt, lúc vừa sinh ra Người đã đầy một miệng răng, Người chào đời đã có đầy đủ răng rồi. Thế nên những người đàn bà đầu tiên mà Người bắt chịu cực hình là các bà vú nuôi của Người, cặp vú của tất cả bọn họ đều bầm dập, những núm vú bị rách nát do thói háu ăn như tiểu hổ của Người.

- Làm sao mà em biết được điều đó? Louis- Henri chất vấn, tăng số đặt cọc của mình lên ba ê-cu giả (ba hạt đậu khô).

Được cầm trong chiếc đèn nển đặt trên mặt bàn, một cây nển mờ cừu tỏa khói. Ánh sáng lướt trên khuôn mặt Athénais, tỏa rạng lò mờ trên tay nàng đang muốn ngả bài chơi:

- Anh lại thua nữa rồi. Em lấy các hạt ê-cu đậu của anh nhé.

Bà Bếp Lariviere xuất hiện trong phòng khách tối mờ. Bà đội mũ trùm đầu, cầm trên tay một cái bát và nhổ vào đó miếng cháo nát vừa nhai xong. Bằng ngón cái và ngón trỏ, bà vê lại thành cục nhỏ và đút vào miệng đứa trẻ sơ sinh trong lúc nữ Hầu tước vẫn tiếp tục kể:

- Một hôm, hồi anh vẫn còn ở Lorraine kia, cùng với anh trai Vivonne và cha em, chúng em đã đến xem công trường của lâu đài mới đang xây dựng ở Versailles. Ở bộ Chiến tranh đã xây dựng xong, anh trai Vivonne cục mịch của em đã mua một đội quân để chuẩn bị chiến dịch chống quân Bac-ba-ri*. Việc đổ quân ở Marseilles sẽ diễn ra vào ngày 13 tháng bảy năm 1664. Đó sẽ là cuộc chiến hải quân đầu tiên của đức Vua, nhưng ngài sẽ không đi đâu.

Và người em họ của ngài là Beaufort sẽ điều khiển trận này.

Trên bàn chơi, bữa ăn của nhà Montespan đa tình thật quyến rũ với thịt bằm và món hầm giống như người ta không thể tìm thấy chúng ở Thiên đàng. Rượu vang không tên bởi vinh quang thì để làm gì, nhưng bởi nó đã được khai ra, chẳng lẽ lại không uống sao? Louis-Henri nghiêng một chai đế bằng bạc trong một lớp rom. Cái nút chai, bị bỏ chổng gài những cây bài, là một mẫu gỗ được quấn lớp lanh gai xơ bôi mỡ. Rượu đỏ chảy trong ly của Athénais, nàng làm bộ ra vẻ không muốn lắm:

- Tút, tut tut, phu quân thương mến! Phụ nữ được khuyến cáo không nên uống rượu bởi nó có thể khiến họ bốc đồng và rối loạn đến mức có thể khiến họ mất cả danh dự đấy!...

Bà Larivière ngược mắt ngó trời và rời khỏi phòng khách trong khi Dorothée bước vào để chuyển đi chiếc nôi đựng đứa em mà bé Marie-Christine đang ngủ. Dưới cầu thang, bỗng có tiếng đập cửa khô khốc. Bà Bếp, đã có thói quen, đứng im bất động ngoài lan can.

- A, những tay chủ nợ này, ngày nào cũng đến và bây giờ thậm chí còn đến cả tối nữa..., Louis- Henri lầm bầm thì thầm.

Nhà Montespan nghe thấy tiếng Joseph Abraham từ phố vẳng lên - chủ cửa hàng tóc giả và là vị chủ nhà rất ủng hộ người thuê nhà của mình - khẳng định (kiểu chân thành nhất) rằng:

- Nhưng tôi đã nói với các ông rằng họ không có ở đây và tôi chẳng biết khi nào họ mới quay lại. Gì hả? Ô không, cái mà các ông nhìn thấy qua cửa sổ trên gác đó, không phải là ánh sáng đèn đầu. Đó chắc là ánh trăng phản chiếu trên ô kính đấy.

Athénais thổi tắt nến. Trong im lặng và bóng tối, khói mỡ cừu

tỏa ra mùi oi hôi. Nến đẹp và tinh sáp thì thật hiếm và cực đắt.

- Ở Versailles chỉ thắp toàn nến sáp thôi, nữ Hầu tước thì thàm.

Phu quân nàng lão phào:

- Anh cũng sẽ tòng quân, giống như anh trai em, trên một chiến hạm Hoàng gia. Nếu Hoàng thượng vắng mặt thì cuộc viễn chinh tiểu trừ hải tặc sẽ không dễ chịu như ở Marsal. Athénais, gia sản của chúng ta có thể đang ở bên kia bờ biển, phía Alger*... khó khăn nhất bây giờ sẽ là tìm đâu ra mười tám ngàn livre chi phí trang bị.

- Em cấm anh đấy, Louis-Henri ạ! Vợ chàng giận dữ nói giọng nghèn nghẹn. Anh có nghe em không đấy? Em cấm anh ra đi lần nữa để thách đố với sinh mạng mình. Em thích được chết còn hơn là phải sống ba tháng mà không nhìn thấy anh.

Nữ Hầu tước áp sát môi mình vào môi chồng:

- Thế thì em chỉ việc đến giải trí ở Versailles với cha em...

Họ nghe thấy tiếng bánh xe ngựa của những tay chủ nợ đi xa dần trong phố Taranne, lúc ấy mẹ của bé Marie-Christine lại đốt nến với một miếng than lửa:

- Trong lâu đài hoàng gia mới, em đã gặp Louise De La Vallière. Anh biết đấy, bà quý phi của... Bà ấy đã thấy em quá xinh đẹp nên đã đề nghị em đến khiêu vũ trước sân rồng trong một vũ điệu ba lê của Benserade: Hercule si tình. Những buổi trình diễn sẽ diễn ra vào mùa thu này. Do sẽ không đi Algérie, đức Vua có thể sẽ tham dự...

Nàng đứng lên, kéo chồng mình ra nhảy xung quanh chiếc nô. Dorothee lại leo lên bếp. Nữ Hầu tước thàm thì vào miệng chồng:

- Bạn chỉ bộc lộ bản chất thực của mình trong khiêu vũ mà thôi.

Và toàn bộ các bước đi của bạn, mọi hành động của bạn đều không thể tránh khỏi những cặp mắt của khán giả và trung ra cho họ thấy tất, để rồi những cái tốt cái xấu mà nghệ thuật và thiên nhiên đã ưu ái hay sẽ bỏ rơi con người bạn...

Nhưng chàng Hầu tước quá cao lớn và đội mớ tóc giả nặng trĩu thì hết sức lóng ngóng. Chàng giẫm cả lên chân nàng, chẳng hợp nhịp tỳ nào với điệu nhảy mà nàng định đặt ra. Nàng cười, nhảy bám lên cổ chàng. Hai bàn tay nàng ve vuốt mon trón chồng mình. Trên trán Louis-Henri, những cái mon trón ấy gây ra một ảnh hưởng huyền bí sâu xa. Chàng nhận được những điệu ve vuốt khác ngoài cử chỉ mà nghĩa vụ vợ chồng thường thực hiện với nhau và chàng cũng nhận chúng vào cái ngày mà cái ngày ấy đã chẳng bao giờ là thời khắc của những đức lang quân.

Nàng đã quặp chân mình xung quanh thân Gascon, chàng, sau khi đã kéo chần lên người Marie-Christine, bế vợ mình về phía lan can hành lang, rồi leo lên trên gác, vào trong phòng ngủ. Và vàng trắng, qua ô cửa sổ nhỏ cầu thang, chứng thực rằng họ đang yêu nhau. Gia tài của Hầu tước là hàng tràng những «nửa đi, nửa cơ» của Athénais. Nàng thật quyến rũ đối với người tình của nàng đầy chú hả, người cuối cùng, nghe có vẻ thế. Trên giường, họ để bản chất thực của mình buông thả trong sự quên lãng tuyệt diệu của tính e lệ. Nhổm trên mình vợ, vừa cởi áo váy cho nàng, chàng vừa minh chứng cuộc tranh đấu mà mình sẽ phải đi giao chiến:

- Hoàng thượng đã quyết định đấu với bọn Bác-ba-rét bằng một cuộc viễn chinh hiển hách. Bọn hải tặc Thổ Nhĩ Kỳ ngạo ngược ấy, dưới sự bảo trợ của Đế chế Thổ Nhĩ Kỳ, luôn quần đảo dọc miền

duyên hải Algérie, càn quét và gieo rắc kinh hoàng trong vùng Địa Trung Hải nên, kể từ đây, đức Vua muốn kiểm soát khu vực ấy. Chúng tấn công các tàu thủy vận tải hàng hóa, ăn cắp những lô đồ đạc, biến những người theo đạo Tin lành trên tàu thành nô lệ, biến phụ nữ thành các tù thiếp của chúng.

- Thành tù thiếp của chúng à?!... Aaaa... thế thì các bà ấy trở thành các con điếm dưới mặt trời à*?...

Nữ Hầu tước tóc vàng ưa khoái lạc kia lúc này đã lỏa lồ hoàn toàn, tóc rối bời. Louis-Henri ngạc nhiên vì cái viên tròn lạ lùng treo ở đầu một chuỗi dây đeo quanh cổ nàng:

- Cái gì vậy?

- Một viên ngọc mắt mèo treo trên ngực cái thiện được thị giác đấy.

- Em tin vào các trò phù thủy nhiều quá.

Phu quân đưa lưỡi liếm một đầu vú nàng nhưng nhả ra ngay lập tức và nhăn mặt lại. Athénais cười chế giễu sự ngạc nhiên của chàng:

- Em đã phết bột dưa đắng lên đầu vú, loại dưa này có vị đắng, để ép Marie-Christine chấp nhận một đồ ăn khác.

Chàng Montespan mon trón khuôn ngực của *nàng*. Hai gò bồng cỏ ngạo nghệ của nàng đầy đặn trong tay chàng:

- Quân đội của Hoàng thượng sẽ phải chiếm và gia cố một cảng nhỏ vùng Kabyle: Gigeri, nó giống như bụng của em đây. Phía sau, hệt như cặp vú của em, những ngọn đồi của dãy núi Sèche khô cằn thoải thoải chạy dần ra tận biển.

Rồi dưới dải xương ức người đẹp của mình, bằng một ngón cái, chàng họa ra một đường vòng tròn bên cạnh sườn phập phồng của nàng:

- Gigeri là cửa vào của một vùng vịnh, nhỏ nhưng mà sâu: các vực nhỏ của các thuyền chiến Gale?

Louis-Henri trượt dần xuống hai chân của vợ rồi, đầu chúi giữa hai đầu gối, chàng rướn dần lên giữa cặp đùi:

- Quân lính sẽ vào bằng lối này. Một chiến hạm quần tụ mười hai tàu chiến và mười tàu vận tải, trên đó chứa khoảng sáu ngàn binh sĩ.

- Và rất nhiều trong số đó sẽ tử trận...

- Nếu đời con người ta kéo dài ngàn năm, thì mới phải tiếc nuối. Nhưng lại quá ngắn như thế, thì có gì quan trọng lắm đâu nếu để mất nó sớm hay muộn hơn hai mươi năm.

Cặp môi của Hầu tước chòn vòn trên một túm lông vàng tơ xoắn tít:

- Chuyện giờ liên quan đến việc nhất định phải cấm được chốt và gia cố một căn cứ quân sự thường trực trong khu vực chiến lược này và phải hơn hẳn những kẻ đáng gờm luôn thềm muốn khu ấy. Anh đã đọc được mọi điều này trong tạp chí *La Gazette* của tuần trước đây.

Nữ Hầu tước cảm nhận được hơi thở nóng của chồng bất động và rất gần, nàng khép hai hàng mi:

- Em nghe nói nước Pháp không còn Hải quân nữa hay chỉ vì chuyện téo tèo thì nó đã ở trong tình trạng thật thảm hại.

- Trong hai tháng nữa mới xuất quân, thế nên từ đây đến đó các chiến hạm sẽ được củng cố. Cần phải tin tưởng vào Hoàng thượng.

Người chồng, bằng một động tác của gáy, lấy đà để kéo dài một nụ hôn bất tận vào vùng kín của vợ, nhưng nàng giữ trán chàng bằng hai lòng bàn tay mình và báo cho chàng biết nàng đang trong kỳ kinh nguyệt:

- Chim áo đỏ đang lấp sau vùng đất!

6.

Mặt đầy máu và các mảnh óc vương vãi trên trán, cảnh tượng thật ghê sợ. Trên bãi biển huyền thoại và độc chiếm của hai tộc luôn tỏa mùi gia vị này, sĩ quan Montespan quỳ gối trong thuốc súng, dưới những vì sao, gần một công trình vừa xây dựng mà góc nhà va phải những quầng ánh sáng quay cuồng. Chàng thúc quân sĩ bận đồ lễ hội của mình tiến lên, chàng cảm thấy tâm hồn mình say sưa. Một hàng đầu bình tĩnh tiến lên, nã đạn rồi lui lại. Hàng thứ hai đến thế chỗ và cứ tiếp tục như vậy. Tiếng ầm của đại bác pha lẫn vào các tiếng súng nã đạn, nhưng kẻ địch lại quá đông. Đạn và súng thần công được nổ hú họa. Lính của Louis-Henri ngã xuống, những hàng quân loãng đi. Cường độ oanh tạc và đạn súng mu-ke tăng dần. Một đám bùng lên báo hiệu một công trình vừa bị nổ dưới lửa dày đặc. Hệt như giàn pháo đen, những bộ ngực phơi trần của quân lính Hầu tước, những bộ ngực mà trước đây các tiểu thư yêu kiều vòng tay bám lấy, thì giờ đây lại phủ phục xuống cát trong một tình yêu khiếp đảm. Và ánh lửa thét lên qua khoảng không. Cháy bốc sáng đến độ cao nhất, cái chết lẫn quất trong thiên nhiên. Những cảnh kỳ quặc lộ liễu làm giấc mơ cũng phải kinh hoàng. Kẻ thù há hốc trước các bức tường, chúng leo lên, chúng lúc nhúc. Vòng khum của tất cả những tiếng ầm thảm họa lướt đi trong ánh sáng lò mò của xương luyện sắt. Đúng là Địa ngục. Lửa lan tỏa khắp nơi, tường thành bị đánh, những tiếng nã đạn. Từ lúc mười một giờ sáng, tình hình không sao kiểm soát nổi. Sau ba tháng chiếm đóng Gigeri, quân đội

của Hoàng thượng bỗng dưng bị đánh bật ra, biến vào đêm lễ các thánh Toussaint năm 1664.

Hai hôm trước, Montespan, từ xa, đã tham dự những cuộc thảo luận của một Hội đồng chiến tranh. Tại đó, người ta đã yêu cầu bàn bạc làm thế nào để thực hiện xong bức tường thành vững chãi được xây dựng từ Tây sang Đông - từ biển, chân dãy núi Sèche cho đến tận mũi đất Marabout - làm thành hình vòng cung theo đường gấp khúc. Clerville, chịu trách nhiệm chỉ huy những tòa cố thủ, đã nhả ra vài tiếng nặng lời với Gadagne, chỉ huy lục quân:

- Bỗng dưng không thể tính nổi lượng gỗ và vôi cần thiết để sản xuất nữa à! Tại sao chứ? Ngoài ra, ông đã hứa quân bản địa sẽ cung cấp cho tôi vật liệu xây dựng. Chúng đâu hết rồi hả?

Viên chỉ huy đội quân mặt đất, trong bộ giáp sắt, chẳng biết trả lời ra sao, thế là Beaufort ra lệnh:

- Nếu người ta cần đá học, hãy lấy nó trong nghĩa địa, nơi bức tường thành phải chạy qua ấy.

Montespan, lưng dựa tường, đã dám thốt to một cách ngờ vực:

- Ông chắc chắn thế chứ? Những người Kabyle đã rất mạnh miệng nói chúng ta ngừng khai thác trước mũi đá ở đầu bãi biển. Với họ, đây là một chốn linh thiêng. Nó che chắn cho lăng tẩm của một đạo sĩ và những ngôi mộ có thể lực của người Hồi giáo. Nếu chúng ta phi báng những năm mồ đạo hồi này, thì Sidi Mohamed, người cho đến tận lúc này vẫn rất muốn để cho chúng ta chiến đấu chống lại bọn hải tặc, sẽ tuyên bố Thánh chiến đấy...

- Ô, nhưng viên Tổng đội trưởng đây nhân danh gì mà dính dáng đến chuyện này nhỉ?! Người anh em thúc bá của đức Vua,

người điều hành cuộc viễn chinh, bỗng nổi đóa. Thừa ngài, việc những người tiền hậu bất nhất như ngài đây len lỏi vào hàng ngũ quyền binh Hải quân, không phải là gu của tất cả đâu. Những chiến binh thực sự của Hoàng thượng coi thường những viên chỉ huy nửa mùa mà họ chế giễu coi là «những Hầu tước tóc xoắn» hoặc, còn tồi tệ hơn nữa, là lũ «con hoang quần váy đàn bà»!

Montespan bị đê bẹp hẳn và không còn bắt mọi người theo ý mình được nữa. Chàng đã không chất thêm nợ nần một lần nữa và đã chẳng tới đây để rồi lại quay lưng lại với một người anh em thúc bá của Quân vương. Chỉ đơn giản, chàng đã thấy hình như là... mà hầu như tất cả các sĩ quan - La Châtre, Martel, Charuel, Lestancourt... vân... vân... đã cười ngờ nghếch, hèn hạ vây quanh Beaufort. Duy hiệp sĩ Saint-Germain đã quan sát Hầu tước với một vẻ tận tâm. Anh chàng cục mịch Vivonne cũng cười ngả ngớn (hình như quên mất rằng chính anh ta cũng đã mua một đội lục quân mà trước đây chưa bao giờ đặt cặp gót giày đỏ của mình xuống bất kỳ một con thuyền sông nào). Người anh em thúc bá của đức Vua, rất tự tin, ra mặt chế nhạo trong lúc vân vê đám ria mép bốc mùi dầu thơm:

- Phải chăng binh lực hùng hậu nhất toàn cầu lại lo ngại một băng đảng nuôi dê trùm áo choàng bu-a-nu ư? Thế thì không đâu nhé, tôi sẽ không cần các luật gia chiến tranh để giữ pháo đài Gigeri và các đồn lẻ ở El-Korn* đâu. Hãy đến lấy ở nghĩa địa đi.

Thế là binh lính đến nhổ những phiến đá trong các lăng tẩm để hoàn thành nốt các công trình xây dựng tường thành. Đêm sau đó, trong hoang mạc, một giọng như cầu kinh vang lên bằng tiếng Ả-

rập:

- Các người quá cố bị lấy mất năm mồ của mình đã được Đấng Tối cao cho phép trả thù. Đấng tiên tri đã xuất hiện trước lời kêu cứu của họ và đã hứa sẽ làm cho các quả đạn của đám người Pháp tan chảy hết như nến!

Montespan đã lo lắng quan sát những đám lửa mà người dân Kabyles đốt lên trên các quả đồi để gọi các xưởng đúc đại bác Thổ Nhĩ Kỳ và những làng mạc đạo Hồi sống hẻo lánh tập trung lại để tấn công trại lính Thiên Chúa giáo. Và rồi, chuyện là thế này đây.

Đó là cuộc nổi loạn của Kinh Co-ran bị gió xo- ro-cô* đẩy tới à! Những vệt sao chọc thủng tường. Các chốt cố thủ thì được những đóa hoa nóng bỏng trang hoàng ở khắp nơi, còn trên bầu trời, là những biến cố cảnh thần tiên mang màu khoa học. Kho dự trữ thuốc nổ và đạn dược nổ tung, biến hàng ngàn người Pháp vây xung quanh đó thành một đồng bocc khói. Lệnh giải tán khỏi đất nước hạt tiêu này đã được tung ra. Những chiếc thuyền đầu tiên trốn chạy tán loạn với những lớp khói mờ bao phủ. Gần những chiếc trống son son và những khẩu thần công đỏ bỏ rơi trên cát, Montespan, viên chỉ huy cuối cùng trên đất, đang cùng với những chàng ngự lâm quân của mình cố cầm chân không để kẻ thù tiến lên để những chiếc thuyền có đủ thời giờ bơi đến các chiến hạm đang đợi họ ngoài khơi. Nhưng quân đội Thổ Nhĩ Kỳ hung bạo hết sức, ào đến với những tiếng ầm sóng lừng của họ, gào lên như một con chó cái, gầm lên như một đại dương lên cơn cuồng nộ, với những gậy gộc và giáo mác sắt, với kèn trống của chúng và những tiếng hét đứng lại. Cặp mắt Louis-Henri bơi trong đó. Trên vai trái,

chàng đeo lưng lẳng trước ngực và đằng sau, một chiếc xà-cột hai ngăn hệt như người ta đặt trên lưng một con ngựa. Những chiếc xà-cột da mớ toang chứa đầy đồ trang sức, vàng thỏi, kim cương với số lượng lớn, bát đĩa đẹp thanh nhã và ngọc trai, mà đến lượt chàng giờ cũng lục soát, đánh nhanh thắng gọn, trong hang hùm ổ sói của bọn hải tặc. Chàng đã không muốn để lại tất cả sự giàu sang của xứ Bắc Phi đã bị đánh cắp mà hải cảng này là nơi chứa chấp. Nó sẽ thanh toán nợ nần cho cuộc viễn chinh thảm họa này, cho toàn bộ số nợ của chàng, và chàng có thể phủ đầy Athénais bằng các món quà. Ngay cả trong khoảnh khắc ấy, trong ánh lửa như trút của tiếng súng, thì chàng vẫn nghĩ đến nàng. Ánh mắt chàng lẩn quất. Nhưng sao chứ, nàng là tất cả đối với chàng - xin cảm ơn! Thế rồi chàng chạy về phía biển, những nhóm binh sĩ cố gắng đến bắt lục đẩy một con tàu xuống nước, mà trên đó đã chất hàng trăm thương binh. Thế là, chàng cùng với Saint-Germain, được ba chiến sĩ tháp tùng, quay lại bãi biển. Saint-Germain bị thương ở đùi, ngã khụy xuống nước. Theo sau ba người bạn đồng hành, Louis-Henri điên cuồng lao vào chống trả những tên Kabyle đầu tiên xông đến, chàng đâm chết hai tên liền trong một nhát kiếm (mà thậm chí còn chẳng biết làm thế nào mà mình lại có thể làm được) và phá vỡ đà tiến của kẻ thù. Khi nhìn thấy con thuyền cuối cùng đã khá xa bờ, chàng bỏ cuộc và nhảy xuống nước bơi cùng với những chiến binh cuối cùng. Bọn Thổ Nhĩ Kỳ lúc này xếp hàng trên bãi biển và hệt như lúc tập luyện, bắn lên những cái đích di động đu đưa trong tiếng sóng vỗ dồn dập. Hai người lính đã bị bắn gục nhưng người thứ ba được cứu khỏi chết đuối.

Saint-Germain vẫn còn bị trúng đạn thêm hai lần nữa. Ông ta bị kiệt sức. Trong cái đà cuối cùng ông đã chìa được hai cánh tay về phía thuyền. Louis- Henri, đã lên được, liền nắm chặt lấy tay ông, từ từ đẩy nhẹ ông lên khỏi mặt nước. Saint-Germain, người long tong nước, hứa với anh:

- Tôi rất gần gũi với đức Vua và sẽ biết cách nói cho Người hay sự sáng suốt và tính cách anh hùng ca của ông. Hoàng thượng sẽ tặng...

Nhưng một viên đạn đại bác, lần này, rơi trúng ngay đầu ông ta. Cả người Hiệp sĩ đổ sụp xuống cánh tay Montespan.

Con sóng lòng đại dương trong đêm không trăng không sao cuồn cuộn ào lên rồi lại trôi ra trong tiếng động trầm đục và những tiếng rảng rác của con tàu *Vàng Trăng* - mà trên đó chàng Gascon đã tìm được chỗ cho mình. Con tàu thủy quá tải thương bệnh binh là chuyến cuối cùng đã nhô neo. Những chiến hạm vận tải khác: *Hercule, Nữ Hoàng...* (trong tình trạng tốt hơn) đã đưa viên chỉ huy cao nhất ra khơi trong khi Louis-Henri lao đao trên chiếc thuyền tồi tàn đang ngấm nước, lặc lè trôi đi. Nó được Rodolphe, thợ mộc ở Toulon vá vúi tạm bợ. Những tấm ván vỡ tung trên boong, nơi những đám cháy lớn đã tróc sạch lớp da bọc của chúng. Tất cả vây quanh Hầu tước đang ngồi đó, gió chòn vờn trên những thân thể phế binh. Những vành vải trắng hoặc xanh lơ bao quanh những mẫu người lộn lộn của xưởng giặt quân đội này, bồn tắm dân dã ấy, với những con tim hơi nhạy cảm, biến những con người này còn ghê sợ hơn cả lũ quỷ. Và đây, những hình hài, những đám mồ hôi của hàng trăm con chiên của Chúa Jésus Christ với những cặp mắt

tối mò và dịu hiền. Gần Louis-Henri, một người bị thủng bụng hát khe khẽ. Miệng anh ta há hốc và hai cánh tay áo đưa lên lảng vảng phác họa những hình thù, cử chỉ điên loạn mà chẳng có ai đáp lại. Anh ta lầm rầm:

Trong phiên họp Hội đồng

Beaufort cứ rống lên

Người ta nghi ngờ ông

Nói vậy có lý không

Nhưng theo cách mà ông

Đưa ra để lập luận

Ta hẳn sẽ coi ông

Là ngỗng vừa lọt lòng.

Những mái chèo dài cứ được lối mãi và khua nhịp nhàng trên mặt nước. Vào buổi sáng, ở gần bán đảo Giens, bất thành linh một tiếng rắc khủng khiếp khiến *Văng Trăng* bể làm đôi và chỉ trong nháy mắt, nó đã chìm xuống như một khối đá hoa. Một ngàn hai trăm thương binh của đoàn quân xứ Picardie và Normandie bị tiêu tan. Một vài người thoát nạn một cách kỳ diệu, bám lấy một cái thuyền. Montespan, bị cuốn vào trong đám hỗn loạn, chìm xuống rất sâu. Chàng thật khó nhọc để ngoi lên, quá nặng do cái xà-cột đeo bên vai mà chàng đã không nhả ra. Vàng cứ ních chặt lấy chàng. Chàng phải vất chúng đi. Trong vô số làn sóng nước vỗ đập do con tàu chạm đáy biển gây ra, trong lúc cát dâng lên và xô thẳng vào mặt chàng, thì chàng sờ soạng, nhặt trong đám vật báu rồi lèn đầy

những túi áo rơ-đanh-gốt quân đội của mình. Chàng buông chiếc xà-cột, nín hơi trời lên, suýt chết vì ngạt. Con thuyền đã trôi đi rất xa rồi, còn chàng thì không đủ sức để gọi nữa. Chàng cố gắng bình tâm lại và bơi đi giữa những cái thây cụt, bám lấy một trong số đó để lấy hơi và, sát mặt nước, lặng ngắm thảm họa của cuộc viễn chinh thất bại chống lũ Bắc Phi. Chàng bỗng ngạc nhiên khi nghĩ: «Đâu rồi La Fontaine? Nhà ngụ ngôn sao chẳng ngẫu hứng lấy một bài xon-nê hoành tráng đi nhỉ? Và Le Brun, những mẫu người dập dềnh này lại không tạo cảm hứng cho ông ta họa ra một bức trướng đẹp đẽ nhỉ?» Rồi chàng lại tiếp tục bằng những cú bơi sai chậm chạp trong biển Địa Trung Hải đang đeo tang, nhưng chàng thực sự kiệt lực và, mỗi bên mình chàng, những túi áo rơ-đanh-gốt chất đầy của nả cứ kéo chàng xuống đáy. Chàng ngụp đầu vào nước, xé rách các đường khâu. Vói về bụng mình, chàng ngắm những chiếc vòng đeo tay nặng trĩu rơi thẳng xuống và những vòng cài đầu bằng kim cương, những chuỗi đeo cổ bằng đá quý, trượt đi ngoằn ngoèo như lũ rắn. Những hàng ngọc trai bị đứt lượn lờ và những vết sáng trắng nhỏ bé của chúng tuột khỏi dây. Chúng rơi rải rác, lấp lánh và biến mất trong làn nước tối đen.

Rốt cục thì chàng cũng nhìn thấy một vùng thảo nguyên xa xa, và những cây mâm xôi vàng, những bông hoa cúc đại cuối cùng cầu xin ân huệ của ánh sáng. Chàng ập vào bờ như một con sứa. Một má ấp trong cát, miệng phun ra bong bóng, đọc câu kinh tình yêu: «Athénais...»

Chàng quay về Pháp mà tên chàng không hề được nhắc đến trong cuộc chiến tranh này. Lại một lần nữa, Montespan trở về,

mình không được phủ đầy danh dự, mà là sự xấu hổ và hàng đống nợ nần. Óc bị nhồi đầy những mớ giẻ rách, áo sơ mi, đầu trần, chàng lê bước về đến phố Taranne. Chàng leo lên từng bậc, mở cửa bếp. Athénais, đang ngồi trong bồn tắm. Nàng đứng dậy, một chiếc khăn tắm trước mặt nàng, thế rồi, khi nhận ra chồng, liền bỏ mặc nó rơi xuống nước. Louis-Henri ngấm cái bụng lùm lùm tròn trịa của nàng, miệng há hốc.

7.

Một công nương, giờ đến một quý tử: đó là cái mà người ta gọi là «sự lựa chọn của Vua» đấy!

Constance Abraham, phu nhân chủ cửa hiệu bán tóc giả trên phố Taranne, cứ mê toi trong lúc lặng ngắm đứa trẻ sơ sinh đang ngủ mà bà nâng cao trên tay mình: «A, Chúa trời muôn năm, cậu nhỏ Louis-Antoine này mới đẹp làm sao chứ với làn da trắng ngần thế này. Đó là bức chân dung của mẹ đấy!»

Nhưng Athénais, đứng gần bà ta ở cửa hiệu, đang bẻ ngón tay trong khi Marie-Christine - hai tuổi - cứ bám chặt gấu váy mẹ, người này đẩy nó: «Buông ra đi nào».

Louis-Henri de Pardaillan, ngồi trên một chiếc phôi toi cao, để cho cạo râu và nhìn vợ mình:

- Ổn chứ, Athénais?

Nữ Hầu tước không được khỏe. Nàng cảm thấy bị nghẹt thở, thở khó khăn và bỗng nhiên muốn được khóc. Bà chủ cửa hàng tóc giả béo tròn và tốt bụng ngỡ rằng đã thấu hiểu sự khó ở của nàng:

- Đừng lo lắng, cô nàng đáng yêu ạ, chuyện này chắc liên quan đến một phản ứng *post partum* gần như rất thường xuyên. Chính tôi đây, tôi đã trải qua sau đản sinh thằng con trai. Anh còn nhớ chứ hả, Joseph?

- Ôi giờì ạ! ông chủ hiệu đang thử một bộ tóc giả mới lên đầu Montespan, thốt lên. Em đã trở nên nhạy cảm hết sức: một tý bực

mình tẻo teo, và đôi khi thậm chí cả một lời khen, đã gây ra cho em một cơn bão nước mắt hay một trận lôi đình. Em ăn không ngon miệng, ngủ không ngon giấc và rất khó tập trung đến nỗi mà anh tự hỏi liệu em lại chẳng đang nghĩ đến ai khác.

- Ối!...

Nữ Hầu tước xinh đẹp bỗng khóc nức lên. Chồng nàng vội vớ lấy chiếc khăn trên đầu gối để quệt nhanh lớp bọt cạo râu trên mặt mình. Chàng đẩy chiếc chậu đồng trước mặt mình ra, và vụt đứng dậy:

- Athénais!...

Chàng ôm ngang vợ mình trong khi con gái họ cứ bám lấy nàng: «Mẹ ơi, mẹ ơi».

- O, có thôi kéo váy mẹ đi không, con mà cứ làm vậy, thì con sẽ làm rách nó mất thôi! Ôi...Ồi...Ồi...

Athénais khóc nức nở, ngồi sụp xuống và xin lỗi con gái ngay tức thì: «Tha lỗi cho mẹ, Marie-Christine nhé. Mẹ không phải là một người mẹ đảm đang. Mẹ không có tình mẫu tử bẩm sinh...»

- Có chứ! Constance Abraham cao giọng thốt lên, và như vậy đã đánh thức đứa trẻ sơ sinh vẫn đang ngủ trên tay bà và nó bắt đầu khóc. Chớ có sợ nhé, cô nàng xinh đẹp ạ, một cơn trầm cảm post partum không bao giờ kéo dài quá lâu đâu. Chỉ trong khoảng vài giờ đến vài ngày thôi, rồi bà sẽ lại cảm thấy mình là bà mẹ hạnh phúc nhất trong tất cả các bà mẹ cho mà xem! Và rồi bà sẽ lại chẳng muốn có đầy những đứa khác nữa ấy chứ.

- Nhất là bà rất mắn, chất nổ của bà bén lửa cực nhanh đấy, ông chủ hiệu tóc giả nhận xét. Sau mỗi lần chảy trận về, ông nhà đều

thấy vợ mình mang bầu.

Constance nhè nhẹ ru Louis-Antoine, nó vẫn tiếp tục gào tướng.

- Câu hỏi duy nhất mà ta có thể đặt ra là: sau đứa trẻ đầu tiên giống cha nhường ấy, và đứa thứ hai giống mẹ như tạc, vậy đứa thứ ba sẽ giống ai nào?

- Oái!...

Nữ Hầu tước bật dậy, bị rúng động do cơn co thắt dữ dội, trong một tình trạng buồn thảm và hãi hùng hiếm gặp. Qua lan can gác lửng, đám thợ học việc - tay cầm dây sắt, giấy uốn tóc, nước gôm chiết từ nhựa dính của cây sơ-ri để biến những lọn tóc trở nên cứng hơn - liền đồng loạt né nghiêng nhìn cặp vú của Athénais. Đôi gò bông cỏ này, trong cơn tức nghẹn, cứ nảy lên, lại còn to hơn vì đang thời kỳ căng sữa, làm lật tung mấy chiếc cúc áo sơ mi của nữ Hầu tước. Lũ học việc cúi sâu xuống ngắm. Chiếc váy lông lánh của Athénais sóng sánh trên nền gạch hoa của cửa hàng bởi nàng trốn chạy nhưng uốn éo háng về phía cửa trong có cầu thang dẫn lên căn hộ. Nàng cáo lỗi:

- Hãy thứ lỗi cho tôi, tôi thật nực cười quá!...

Lũ học việc nghẹn thở bởi cặp mông tròn trịa của nàng. Joseph Abram, ngẩng đầu lên, phát hiện ra rất nhiều trong số họ dán sát vào nhau:

- Nay, trên kia, các người có muốn tôi lên đó để trợ giúp không hả?

Montespan - bọt cạo râu chảy dài dưới cằm và đầu đội mớ tóc giả đang quẩn dở còn trơ những sợi dây gai để nối các lọn tóc vào những chỗ khuyết bằng sắt, hòa trộn chúng với nhau và kéo dài

chúng ra - thì rất bối rối.

Bà Abraham, đang cố gắng tìm cách xoa dịu những tiếng gào thét của đứa trẻ sơ sinh, đút vào miệng nó chiếc núm vú hình hoa huệ, Louis-Antoine hăm hờ mút lấy ngay, trong yên lặng.

- Hãy lên an ủi vợ ông đi, nữ chủ hiệu bán tóc giả khuyên người chồng, và cố tìm ra trò gì để khiến bà ấy khuây khỏa. Khởi phải lo lắng gì cho lũ trẻ, tôi có thể giữ chúng được đến tận sáng mai, nếu ông muốn...

- Từ giờ đến lúc ấy, tôi chắc sẽ hoàn thành bộ tóc của ông, Joseph nói thêm. Đưa đây cho tôi, tôi sẽ uốn nó.

Louis-Henri de Paradaillan nhấc bộ tóc giả ra, cảm ơn ông bà chủ của mình. Chàng đưa lưng ngón tay trở trượt nhẹ lên một bên má của cậu nhỏ Louis-Antoine, rồi đi về phía con gái, nó tôn sùng mẹ mình hết như chàng tôn sùng nàng. Và lại, đứng dựa lưng vào tường, Marie-Christine, dưới những chùm tóc rục rĩ kiểu Normandie từ trần nhà rủ xuống, vén cao những lọn tóc vàng tơ hai bên tai. Khi xoay những ngón tay, cô bé cố làm theo kiểu Anh, bắt chước mái đầu do mẹ mình tự tạo ra.

8.

Khi Louis-Henri bước vào phòng khách, chàng thấy vợ mình đang lả đi trên một chiếc ghế:

- Khá hơn rồi chứ, Athénais?

Nàng không đáp. Hầu tước, đứng trước cửa sổ, ngắm nhìn những mái nhà của thành phố và đêm đang buông xuống. Ấn tượng ban đầu của nỗi phiền muộn đang lẫn quất ở đường chân trời. Nữ Hầu tước cắn môi, mặt nhăn nhó. Cuối cùng, nàng cũng lên tiếng, bắt đầu bằng chất giọng của các nhà hùng biện:

- Ngày mai sẽ tồi tệ hơn, và ngày kia lại càng tệ nữa.

Montespan ngồi xuống trước bàn chơi, mở một hộp thuốc lá bằng ngà voi. Chàng chìa cho vợ một điếu tẩm hương tinh dầu cam bec-ga-mốt, nàng lúc này đang bặm chặt môi, mắt quay nhìn hướng khác. Chàng châm lửa vào một tẩu thuốc dài màu trắng miệng nhỏ, rồi hút thuốc đang cháy trong ống tuýp bằng xương ấy:

- Sao em lại nói vậy?

Nàng chỉnh lại chiếc vòng nhỏ trên đỉnh đầu, xoa lại găng tay bằng lông thú, rồi nhìn chồng đến tận mức như xuyên thấu chàng, sau đó cúi gằm xuống chơi với chiếc quạt, lẩm bầm hai câu ngắt quãng khó hiểu, rồi để mặc cho thời gian ngưng đọng, rơi vào trong âu sầu và im lặng bất tận.

- Em cảm thấy rằng mình mong muốn tránh khỏi chuỗi ngày khốn khó và những chủ nợ mà mỗi ngày chồng em lại đem đến tặng

cho vợ này! Em những muốn không còn phải liên tục theo đuổi những công chứng viên và những kẻ cho vay nặng lãi, không còn muốn tiếp tục đeo tên và huy hiệu quý tộc của chúng ta nữa! Em không còn muốn nhìn thấy anh lẫn trốn vào những ngày hẹn phải trả nợ nữa!

Louis-Henri nhún vai và rít tiếp một hơi thuốc:

- A, anh biết, tên đàn ông bị coi thường, anh mua chịu hết như một con chó ở cửa hàng thịt. Anh nghèo hèn hơn bao giờ hết nhưng anh lại có cái cổ của em, vòng tay quyến rũ nhạy cảm và phù phiếm của em, giọng nói của em ve vuốt mơn trớn, ngày cũng như đêm. Anh giàu có bằng con mắt em. Anh chỉ sống trong bản thể của em. Anh giàu có bằng vô vàn những nụ hôn của em, sự dư thừa duy nhất, hãy tin anh, và rằng vì thế mà mặc cho thời tiết u ám nếu như có ánh mặt trời trong hai ta.

- Trong em không có ánh mặt trời.

- Thế thì anh sẽ cố thử vận may của mình trong một cuộc chiến khác. Nghe kể rằng Pháp và Tây Ban Nha sắp sửa đổi đầu nhau ở xứ Flandre. Anh sẽ mang về cho em hàng dệt Gand, những danh hiệu vinh quang, đồ trang sức Anvers, những thỏi vàng...

- A, chó có nói với em về vàng nhé, em sẽ sụn xương đấy! Em không còn bụng dạ nào mà sống trong cảnh nghèo khó nữa rồi.

- Trong lúc anh đi trận ở xứ Barbaresques, em nên đến Versailles giải sầu bằng cuộc sống xa xỉ ở đó...

- Trời ạ, em thích cuộc sống xa hoa. Em không ngừng yêu thích sự cao quý của các trang phục, tiệc tùng, những điệu nhảy và tường nhà ốp gỗ sang trọng và tất cả các đồ quái gở ấy!

Nàng ghen thò:

- Em muốn tiền, thật nhiều tiền kia! Và phải có ngay lập tức nếu không thì sẽ là một thảm họa.

Louis-Henri thì thầm:

- Với anh, điều tệ hại nhất là sẽ phải thốt lên vào một ngày nào đó: nàng không còn ở đây nữa rồi.

Bà Larivière bước vào phòng khách, đặt lên mặt bàn chơi bữa tối của nhà Montespan: hai quả trứng tươi và hai tâm nỏn cây artichaud, một bình nước trắng. Athénais quy xuống, nước mắt đầm đìa, Louis-Henri đứng lên:

- Mình đi ăn đi, rồi đi chơi bài hô-ca, pi-ke, đi nhảy ca-dri, với một hội bạn ở Marais. Chúng ta sẽ giải trí tốt hơn ở đây đây! Và chúng ta sẽ uống sâm panh!

Bên ngoài, nhánh lá của một cây dương kéo dài tán xanh mượt của nó, khiến ta ngỡ ngàng. Ánh phản chiếu của đám lá trên các ô kính cửa sổ đáp lại những cơn rừng mình của nữ Hầu tước, nàng ngược cặp mắt đầm đìa giữa đôi lòng bàn tay. Chồng nàng quỳ gối trước nàng. Chàng hôn tay nàng hết như chiếc hòm thánh tích hay những đồ vật quý bằng kim loại ít nhiều quý giá:

- Sáng nay, ở hiệu tây trắng quần áo trong phố, anh đã thuê ngựa cho xe chúng ta liền một năm. Anh phải chuyển tiền cho một công chứng viên. Mặc kệ, ông Do Thái kia sẽ chờ cũng được! Louis-Henri kết luận và bất ngờ vòng tay ôm mạnh thân thể Athénais và bằng một động tác dứt khoát, nâng những chiếc váy của nàng lên (*khiêm tốn, láu lỉnh, kín đáo...*)

Bà Larivière, gượng gạo, hỏi:

- Rồi, thế còn tôi, tôi làm món gì cho bữa tối đây?... Dorothee, liệu nó có phải trái lòng ấp để sưởi ấm giường của ông bà lên không?

Người chồng tóm vợ như tóm một cô gái làm tiền. Đùi trần và bắp chân của người đẹp vòng lên cổ Hầu tước! Những cái ve vuốt và phát mạnh lên đùi, lên hông, họ dẫn sâu vào ghế. Bà Larivière bỏ ra ngoài, bắt gặp con hầu nhỏ: «Cả mày nữa, chớ có đi vào trong ấy làm gì».

Rồi đôi bàn chân nhỏ nhắn của Athénais lại sượt trên sàn gỗ. Rồi những nụ hôn liên tiếp lặp lại và niềm vui ập đến. Rồi những phản chiếu từ lò sưởi hắt ra, đập lên những đồ vật gỗ đánh xi, lại thích quay cuồng nhảy nhót. Montespan thẽ thọt:

- Nụ cười của em làm con tim anh rạng rỡ lóa sáng hết như chiếc đèn lồng trong hầm ngầm tối đen vậy.

- Anh yêu, em sẽ đeo đồ trang sức cuối cùng của em: chuỗi ngọc lục bảo nhé.

Louis-Henri đội bộ tóc giả kếp cũ kỹ không còn hợp một nữa. Trong phố Taranne, họ hô gọi hai xe khênh. Một cửa xe mở ra giữa hai đòn khênh và Athénais bước vào ghế đầu tiên:

- Cho đến khách sạn De Montausier đi!

Những tên khênh xe sau, nơi Louis-Henri đã bước vào, thì hết sức nỗ lực chạy thật nhanh để theo dấu chiếc xe của nữ Hầu tước.

9.

Trong phòng khách của Marais, Louis-Henri không còn nhận ra vợ mình nữa. Người này, chiều nay, tuyệt vọng là thế, còn bây giờ nàng hệt như một con cá bơi trong nước. Nàng len lách giữa các bàn chơi. Rất nhiều quý tộc gia của triều đình, tối nay ghé qua Paris, ngay lập tức dán chặt ánh mắt vào nàng, tiến sát gần nàng và phỉnh nịnh nàng: «Chiếc váy mới tuyệt vời làm sao, và bà vận nó mới quyền rũ quý phái làm sao! Chính các bà tiên đã bí mật dệt lên tác phẩm này đấy; liệu có tâm hồn sống động nào lại không nhận biết được nhỉ!» Cuộc đàm đạo của Athénais bùng nổ bằng những ngôn từ gọi cảm ngây thơ nhiều hơn là xảo quyết, dẫu cho chúng cũng rất xảo quyết đấy. Khi được mời sô cô la đặt trên chiếc khay bằng bạc trắng, nàng làm điệu bộ muốn lấy lý trí ra để giải thích:

- Chớ dùng nhiều quá nhé... nữ Hầu tước De Coetlogon kể rằng không phải do bà buôn bán nô lệ mà bởi vì bà đã ăn quá nhiều sô cô la khi mang thai, nên bà đã sinh ra một đứa trẻ sơ sinh đen như một con quỷ đấy!

Xung quanh nàng, mọi người cười ồ. Những bộ tóc giả tung ra những làn bụi bột đậu tằm. Đi qua gần bàn bi-a, nơi người ta đang gọi lại chuyện ngài Công tước D'Auvergne mới đây đã nhận được cây gậy hình huệ tây*, Athénais bình luận: «Đó là một nguyên soái mà chỉ cần nhìn thấy thôi là một con lợn rừng sữa đã có thể chết ngất». Tính hài hước bạo dạn của nàng đã khiến cái đích mà nàng

đã đến vui sướng và khiến ông ta xúc động dạt dào. «Đó không phải là một người đàn ông, không phải là một người đàn ông nhỏ bé, đó cũng không phải là một người đàn bà, mà là một người nhu nhược yếu đuối».

- Ồ!

Đám quần thần cười phá lên. Môi họ xòe ra để lộ hàm răng gầy và sâu thối nhưng họ lại nhét đầy mồm những quế và đinh hương để tỏa ra mùi hương nhẹ. Một nhà quý tộc cố vấn cho một nhà quý tộc khác: «Những chiếc răng sâu là do có lũ sâu răng trú ngụ nên cần phải giết chúng đi bằng hợp chất nhão được chế biến bằng bột sừng hươu và mật ong». Rồi họ chạm cốc, uống thứ rượu hồi mạnh, rồi hỏi Montespan: «Ông nghĩ gì về chuyện này hả?» Cà vạt đàng ten cũ kỹ, áo chèn sòn xước, quần nịt ống thẳng cứng méo mó cũ nát, Louis-Henri, dưới lớp trần nhà sang trọng, xoay áo vét của mình đi. Chàng cảm thấy không thoải mái giữa những nhân vật này mà với họ, ta luôn luôn phải mở miệng để cười hay để nói. Chàng nhận ra, trước mặt mình, mái tóc điển hình có tính cách của Athénais buông lơix xuống hai bên gáy, xệ hẳn về phía sau và được giữ lại bằng một chiếc vòng nhỏ. Từ phía sau, chàng ôm eo và cúi xuống ngang tai nàng, người đó quay lại. Đó không phải là Athénais mà là một nữ nhân xa lạ có mái tóc hết như nàng. Chàng lúng búng xin lỗi: «Ô, xin thứ lỗi cho tôi, tôi đã tưởng là...», và chàng chợt nhận ra có rất nhiều các quý bà trong đám đã bắt chước kiểu đầu theo lối khờ khạo của vợ mình. Một Công tước (Lauzun) - tầm thước - nhếch mép trước cảnh tượng của loài giống cái:

- Nếu phụ nữ là thứ mà các bà trở thành do các mọo vật, khuôn

mặt sáng bừng như lòng ấy và cặp chì nhuộm ấy do màu đỏ mà họ chát lên, thì các bà ấy sẽ là những người không thể an ủi được.

Ba con chó nhỏ Bologne tháp từng ông ta. Khi Lauzun phụt rắm, thì khi ấy ông ta lại kết tội chúng về sự bất cẩn. Montespan lảng ra xa. Một ban nhạc dương cầm chơi các vũ điệu brăng-lơ và cua-răng. Những thanh kẹo hoa quả được một đoàn đầy tớ đem tới phục vụ. Bên một bàn chơi hô-ca, Louis-Henri đặt một món nhỏ, chơi để mà chơi. Chàng bắt quả tang những tiếng giễu cợt thì thăm, cảm nhận những ánh mắt, nhưng chàng chỉ còn để tâm dành mắt nhìn cô nàng tóc vàng của mình, ở phía xa xa kia.

Thoải mái trên một chiếc đi-văng, nàng trông giống như một nàng búp bê tuyệt mỹ và ưa khoái lạc được rất nhiều người vây xung quanh. Cuộc sống lấp lóa dưới trần nhà giả đá cẩm thạch trang trí viền bằng các loại hoa quả và phong cảnh đồng quê, khiến nàng hài lòng. Nàng thích thú bông lon với ngôn từ:

- Phu nhân De Ludre, bị người tình bỏ rơi, đã chẳng còn nói đến chuyện gì khác ngoài việc rút về ở ẩn trong một tu viện dòng Các-mel. Thôi, nói về bà ấy đã khá nhiều rồi. Nữ hầu phòng đã quỳ mọp dưới chân bà để ngăn cản chủ mình làm điều đó; liệu có ai kháng cự được điều này không?

Đồ trang sức trên áo quần của cả đám người náo động do một tràng cười nổ giòn tan, trong lúc nàng tiếp tục: «Một bàn chân bà ta trở nên to tướng kể từ khi bất hạnh xảy đến. Bà ta thật đáng ngạc nhiên đấy. Mỗi khi nhìn thấy một con cá nhà táng, thì tôi lại nhớ đến bà ấy. Hôm nọ, khi bà ấy từ trên xe bước xuống, tôi đã thoáng thấy một bên đùi bà ta gần như to bằng cả người tôi lận. Nhưng tôi

cũng phải nói thật là tôi đã gầy đi rất nhiều rồi!»

- A ha!...

Một số quý bà đứng dậy và tè ngay ra dưới váy. Lũ gia nhân đến ngay và dùng khăn lau đi. Montespan mũi lòng, đứng ngắm Athénais đang muống tủa sáng hệt như một đũa bé gái chơi trò công chúa giữa các tròng cười mà nàng tạo lên. Có lẽ bởi công cuộc chiến chinh của Louis-Henri đã nhanh chóng đến hồi kết - rằng chàng đã chẳng ghi được công danh gì trên chiến trường để thu hút sự chú ý của Quân vương -, vậy vợ chàng đã quyết định thành công, nàng, với chính những khả năng và phương tiện của mình. Khi nói về Phu nhân De Guiche, bị thất sủng trong cung điện, Athénais kết luận:

- Bà ta mất cân đối đến tận con ngươi mắt. Mắt bà ta mang màu khác nhau, và mắt vẫn là tấm gương phản chiếu tâm hồn con người, những sai sót này tựa như một lời cảnh báo mà thiên nhiên ban tặng cho những ai tiến lại gần bà ta, để khỏi phải quan trọng hóa quá tình bạn của bà ta đấy mà.

Athénais thốt ra các sự thật mang tính giết người nhất trên một chất giọng thơ ngây và đáng vẻ hoàn toàn bông lơn.

- Quý bà de Guiche tự quấn tóc, tự rắc phấn và ăn trong cùng một lúc. Cùng những ngón tay thay nhau vén tóc, cầm nùi thoa phấn rồi lại nhón bánh trong liễn. Bà ta ăn cả phấn trang điểm và vương mĩ lên tóc. Tất tậ làm thành một bữa ăn thịnh soạn và một mái đầu duyên dáng!

Trong xã hội ích kỷ và phù phiếm của Marais này, hoàn toàn chẳng có tình thương hại do bản chất chúng vốn thế, nơi mà những trận chiến diễn ra rất cam go, hoang dã để dành lại một đặc ân,

Athénais thì giỏi làm điều ấy hơn cả:

- Viên linh mục của Hoàng thượng hả? Viên cha sứ La Chaise ấy đúng là một bực nhà xí thực sự. Ông ta có một người tình, quý bà de Bretonvilliers, mà tôi đặt cho biệt danh là «Thánh đường».

Lệnh bà Montespan luôn có từ để chế giễu tất cả: «Tiểu thư Untel hả? Xinh đẹp từ chân lên tận đầu nhưng trí óc thì không hơn một con mèo sữa»; «Bà Machin hả: vẻ đài các và sắc đẹp của bà ta thì chỉ xoay quanh nụ tâm xuân»; «Hầu tước Bidul thích tiếp khách ở nhà mình nhiều đến nỗi mà khăn trải bàn nhà ông ta bị đóng găm xuống. Ông ta mang một vẻ xuất chúng giả dối nào đó, thói thoát đầu có thể làm lóa mắt những kẻ đại dốt nhưng lại không lừa được những người cất công suy ngẫm»; «Tiểu thư Truc* cùng lúc có rất nhiều cái đủ cũng như rất nhiều cái thiếu»; «Quý ông là một người đàn bà ngổ nhất trên đời, còn vợ ông ta, Quý bà, lại là người đàn ông đàn nhất mà ta chưa từng gặp bao giờ. Chồng bà cho bà những đứa con, được trợ giúp bằng một chuỗi tràng hạt mà ông quán quanh *của quý* của mình, cái ấy tạo điều kiện cho vô vàn tiếng kêu lách chách dưới tấm drap hôn thú».

- Ồ ồ ồ!

Hàng loạt tràng cười bùng nổ phô những cặp lợi móm mém bốc mùi của đám quần thần ngu xuẩn và đầy bụi phấn... Ta không thể nhìn thấy gì khác nữa ngoài những trang phục của tất cả lũ người này. Còn Louis-Henri, chàng cảm thấy vụng về trong mớ quần áo cũ rích và dưới bộ tóc giả rộng thùng thình, nặng trĩu và vịu vụng về. Đứng giữa vòng thân mật thanh nhã và khăn trùm dài của tất cả các loại màu sắc này, những hoa tai, những vòng đeo cổ, chàng cảm

thấy hơi xấu hổ, cồng kềnh. Athénais, cúi thấp trán trước những lời tán thưởng, bỗng ngẩng lên, nhận ra chồng đứng một mình, liền đứng dậy và đi về phía chàng:

- Anh không buồn chán chứ, hả Louis-Henri? Anh có muốn mình về bây giờ không? Ổn cả chứ hả?

- Ổn mà. Thấy em rất hài lòng được ở đây là anh vui rồi.

- Anh tốt quá...

- Khi em bước đến đâu thì những người đàn bà khác trở nên vô hình ở đó. Khi em nói, em bắt họ phải câm lặng. Em thật nhộn, em đẹp vô cùng...

- Nữ Hầu tước, phu quân bà quả có lý đấy, chủ nhà - nữ Công tước De Montausier thốt lên - trong lúc đi về phía cặp Montespan, trên tay bê một con mèo cái mà bà còn đeo cho nó cả vòng cổ và hoa tai. Tại Pháp chẳng có người phụ nữ nào dí dỏm hơn bà, và có rất ít người ngang hàng được với bà đấy. Đi qua trước mắt bà, tức là đi qua trước hàng vũ khí.

- Vâng, Athénais cười mỉm, tôi có thiên tư nói những điều vui nhộn và hài hòa, bao giờ cũng mới mẻ, mà không ai, kể cả tôi chờ đợi chúng cả.

- Á à!

Hầu tước Montespan phì cười, cả nữ Công tước lẫn chồng bà, đang tiến lại gần, cũng đều cười òa:

- Còn về vẻ đẹp của bà, thưa nữ Hầu tước, một ngày mùa thu, khi bà đến khiêu vũ ở cung điện Versailles, tôi đã nói với Hoàng thượng: «Hãy xem kia, thưa Bệ hạ, đó là một bức tượng đẹp tuyệt

trần. Khi ngắm nhìn xong, tôi tự hỏi liệu có phải nó vừa được thoát ra dưới lưỡi dao gọt đẽo của Giradon không và tôi đã cực kỳ ngạc nhiên khi người ta nói bức tượng đó là con người sống bằng xương bằng thịt hẳn hoi đấy». Nhà Vua đã đáp lời tôi: «Cho dù bức tượng đến mức nào đi nữa, thì Đấng tối cao muôn năm, đó là một sinh linh đẹp».

Louis-Henri sùng sốt:

- Em nghe thấy chưa, Athénais, Quân vương hùng mạnh nhất thế giới đã thấy em hợp thị hiếu của ngài rồi đấy!...

Nữ Hầu tước đỏ mặt. Nữ Công tước De Montausier - lục tuần, mái tóc mềm mại, xoăn tít, trắng xóa - được một tên nô lệ da đen đi hầu, hẳn ăn vận cực kỳ lố với một bộ đồng phục lòe loẹt và thắt một dải ru-băng, cầm một chiếc ô (trong nhà cơ đấy!) hệt như những con vật nuôi mà người ta vẫn rất thích đem đi cùng. Màu da hẳn tôn thêm nét trắng ngần của nữ chủ nhân, lúc này đã khoác tay Athénais và kéo nàng về phía phòng khách:

- Chính thế đấy, nữ nhi xinh đẹp ạ, tôi tự nhủ... Hoàng hậu Marie-Thérèse, lo ngại nuôi nấng một đồng tỳ thiếp cho đức Vua, đã quyết định cho thái hồi đám thể nữ của bà để thay bằng những phu nhân đáng kính.

- Bệ hạ hơi có khuynh hướng đi hái những đóa hoa đẹp trong «khu vườn» của hoàng hậu đấy, Công tước De Montausier giải thích với Montespan, người này gặt đầu ra chiều đồng tình.

- Đức Vua sẽ tuyển lựa sáu quý bà vào trước tháng mười hai, nữ chủ nhà nói tiếp. Con số sẽ giới hạn ở hai công chúa, hai nữ Hầu tước, hai nữ Bá tước hoặc nữ Nam tước. Hầu như tất cả các quý bà

trong Triều đều giữ tham vọng đến tuyền lựa, người nào người nấy đều chuẩn bị pháp thuật âm mưu của mình.

«Chúng ta hãy hy vọng là lần này không có ai trong số họ sẽ trở thành người tình của Hoàng thượng...», Công tước bình phẩm ngay sau lưng Athénais, nàng liền quay lại: «cầu Chúa bảo vệ tôi để khỏi phải thế, nếu tôi mà trở thành người tình của Người, tôi sẽ rất xấu hổ trước Hoàng hậu». Louis-Henri xác nhận bằng cách gật đầu đồng tình.

- Các công chúa D'Elboeuf và De Bade, các nữ Công tước D'Armagnac và De Créqui, nữ Hầu tước D'Humière, hình như rất có triển vọng, nữ chủ nhà chẩn đoán. Cũng có cả nữ Bá tước De Guiche nữa, nhưng, như hồi nãy bà đã rất nhí nhảnh nhắc lại, thì bà ấy đã đang lâm vào thế thất sủng rồi, vậy nên... Ông hiểu điều tôi muốn nói là gì rồi chứ, thưa Hầu tước? Nữ Công tước, dưới tán ô nhỏ trong phòng khách hỏi và quay hẳn mặt về phía một chàng Montespan đang há hốc miệng. Tôi sẽ có thể hiến dâng ý này lên Quân vương, nếu như ông cho phép tôi làm điều đó, tiến cử phu nhân của ông nhân danh là thế nữ của Hoàng hậu.

- Ôi được vậy thì sẽ tuyệt diệu cho Athénais quá! Louis-Henri ngay tức thì thốt lên trước mặt vợ mình, người đang trợn tròn mắt và hết sức ngạc nhiên.

- Thế nữ... ở Versailles ư! Bà nghĩ là có thể được ư, thưa bà De Montausier?

- Bà hội tụ các phẩm chất để làm điều đó: đầy sức lôi cuốn, đầy quyến rũ, và đầy vẻ duyên dáng nữa! Để gói gọn trong một từ: toàn là vũ khí cả!

- Thế còn ông, về mặt vũ khí ấy mà... Công tước thì thâm bên tai Montespan. Marsal, Gigeri đã kiến ông mắc nợ quá nhiều và chẳng đem lại kết quả gì cả. Nên biết rằng các thế nữ trong Triều được hưởng lộc rất cao đấy! Ông ta nói thật hiện trạng để có thể thuyết phục được Louis-Henri, người chẳng cần phải được như thế. Đương nhiên, chức vụ này không loại trừ việc người chồng giữ những chức năng của mình...

- Đương nhiên rồi.

Đằng kia, trước một tấm ri đô đỏ rực, những tay chơi gào thét, giật tóc nhau và khóc toáng như trên phố Saint-Denis. Hầu tước De Beaumont vừa mất toàn bộ gia tài chỉ trong một ván chơi. Ông ta mang một sự bình thản bất biến. Mọi người ai nấy đều biết rằng, lát nữa, tại nhà mình, ông ta sẽ tự nã súng vào đầu. Athénais nói:

- Chúng mình về thôi. Em chóng mặt quá.

Sau những câu chào tạm biệt, cảm ơn, lời hứa sẽ nhanh chóng gặp lại, cặp nhà Montespan đi ra. Quảng trường hoàng gia, một tên gù đang ngồi xổm đứng bật dậy, chui ra từ một mái vòm. Hắn cầm một cây gậy, mà ở đầu kia treo lủng lẳng một đốm lửa lớn.

- Năm sol một chuyến đi đê! Năm sol có là cái gì đâu khi mà, như ngài đây, thưa ngài, có để giầy đỏ thắm nhỉ?

Hầu tước nói địa chỉ và nhà đồng xu ra.

- Ông thật chí lý, tên cầm đèn thốt lên vẻ thán phục. Khu rừng bí hiểm nhất và ít được Triều đình lui tới ở ngay gần Paris là một địa điểm an toàn...

Cái đèn sáng của hắn chuyển động và đung đưa uốn éo. Những

cái bóng chồng chéo lên nhau, kéo dài, thu ngắn trên các bức tường. Cặp tình nhân trên phố Taranne, khoác tay nhau đi sau tên gù. Athénais ngả đầu áp sát vai người chồng cao lớn của mình:

- Nếu em có được chỗ đó, thì chúng ta sẽ mua lại chỗ thuê ngựa cho chiếc xe của chúng ta nhé.

Nàng gỡ hầu bao của mình, lấy từ đó ra một viên ngọc mắt mèo và đưa nó lên môi hôn. Đến phố Saint-Benoit, Louis-Henri nói:

- Anh không biết rằng đức Vua đã nhìn thấy em...

- Em cũng đã nhìn thấy ngài rồi đấy.

- Thế à, trông ngài thế nào? Một lần, trong đám đông, anh chỉ thoáng nhìn được mỗi chòm tóc giả của ngài.

- Ngài nhỏ bé thôi. Ngài có cặp mắt sẫm mang vẻ quyền rũ ngoại lai.

Trước cánh cửa ngôi nhà khiêm tốn của gia đình Montespan, tên thọt cầm đèn quay lại và đứng đợi họ. Hấn hình như đang đọc trong làn hơi tỏa ra từ miệng họ trong màn đêm giá lạnh đầu tháng mười hai ấy. Thế rồi, như một con côn trùng có cánh, hấn lại chạy về phía Châtelet, miệng lẩm bẩm:

- Vẻ quyền rũ ngoại lai...

10.

R... ù... Ó...Ó...O...!... Gu-gu-gu!

Athénais gặm lên, kéo dài bộ tóc kiểu Anh hai bên lên quá đầu hết như hai chiếc sừng của quý. Nàng giả làm bộ mặt thật khủng khiếp với hai con mắt đảo tròn:

- Cần thận nhé, ta là một con quý đây...

Đưa con gái ba tuổi của nàng - cô bé xanh xao và gầy guộc Marie-Christine, chạy trên nền gạch hoa, ẩn vào một bộ tóc giả và gào lên vừa do sợ, vừa thấy vui sướng trong khi mẹ nó đuổi đằng sau đến tận phía chân cầu thang bộ dẫn lên căn hộ của Montespan:

- R...Ù...U... O...Ó...O!...

- Chuyện ổn thỏa rồi đấy nhỉ, những cú bật sau lễ giả cũ của bà nhà ấy mà..., trong cửa hiệu của mình, Joseph Abraham bình phẩm, trong lúc đội bộ tóc giả mới lên đầu Louis-Henri. Chẳng có gì giống với ngày hôm qua cả. Là do buổi dạ hội tối qua chắc đã khiến bà ấy thoải mái hẳn lên à?

- Do nhà tôi biết được rằng đức Vua đã để ý đến mình và, sáng nay, người ta đã thông báo ngài muốn gặp cô ấy ngay ngày hôm nay.

- Đức Vua à?!... Nhưng để làm gì?

- Chừng nào mà còn chưa chắc chắn thì chúng tôi chẳng thể nói gì được. Athénais cho rằng loan báo những gì trước thường mang lại điều không may. Đúng thế không, em yêu? Chàng nói với vào

tắm gương đặt trước mặt để có thể ngắm bộ đầu mới của mình trong đó, nhưng cũng từ đó mà chàng nhìn thấy hình ảnh phản chiếu của nữ Hầu tước trẻ trung với dáng vẻ của Belzébuth đang đuổi theo Marie-Christine :

- R..ù...u...Ó...ó...o!... Gu-gu-gu!

Đứa trẻ chạy đến nấp giữa hai chân cha nó đang ngồi trên phôi toi có thành vịn và đóng đinh bằng da nhồi. Trong lúc người ta rắc tinh bột lên bộ tóc giả, Hầu tước vuốt ve mái tóc mịn tơ của con gái đang biến thành màu hồng đều, và tim nó đập rất nhanh. Bà Abraham bế đứa trẻ sơ sinh trên tay và tủm tỉm cười:

- Hôm qua, lũ trẻ nhà ông bà rất ngoan, Athénais ạ. Louis-Antoine đã bú rất tốt chị vú nuôi, nên đã ngủ ngon cả đêm. Còn bé gái, khi nó gặp lại bà và khi bà chơi với nó thì có vẻ rất vui... có thể nói nó như đang sống lại vậy.

- R...ù...u...Ó...ó...o!... Gu-gu-gu!

Đứa trẻ dòi khỏi chân bố. Và lại tiếp tục chạy trong khi Montespan và chủ hiệu tóc giả quay sang bàn chuyện chính trị:

- Ông nghĩ gì về cuộc chiến sắp đến đang được chuẩn bị đây, lần này là chống lại Tây Ban Nha?... Ông Abraham hỏi Hầu tước trong lúc cạo râu cho chàng.

- Bệ hạ có lý đấy! Philippe IV, trước khi qua đời ở Madrid, đã truyền lại quyền cầm quân cho Hoàng hậu và, bằng di chúc, đã loại bỏ con gái mình khỏi cương vị kế thừa ngôi báu. Ấy thế mà, nếu trong Hiệp ước Pyrénées đã ghi rõ những điều khoản về cuộc hôn lễ giữa Vua Pháp và em gái Vua Tây Ban Nha, thì bản Hiệp ước cũng nói cụ thể rằng Marie-Thérèse buộc phải từ chối quyền kế vị

Philippe IV, để bù lại, ông Vua này cam kết sẽ rút làm ba lần số hồi môn năm trăm ngàn đồng ê-cu vàng... nếu số hồi môn này đã không được chi trả, thì việc hủy bỏ quyền kế vị kia sẽ trở nên vô hiệu. Đó là một việc đã được nêu rõ. Tây Ban Nha sẽ chẳng bao giờ có khả năng thanh toán hết khoản tiền khổng lồ đã hứa đó. Chính vì vậy, hiện giờ Louis đòi phần kế thừa của vợ mình. Nhân danh quyền chuyển giao, nước Pháp đòi lại phần đất xứ Flandre Tây Ban Nha. Một bức thư soạn thảo mới nhất vừa bị góa phụ Vua Philippe IV chối từ. Bà ta không muốn nhân nhượng chuyện gì hết, thậm chí một xóm nhỏ của Hà Lan cũng không. Câu trả lời này không tính đến tình hình thực tế tí nào. Lực lượng quân sự hoàn toàn nghiêng lợi thế về phía Vua Pháp. Bù lại, người ta chờ đợi rất nhiều cuộc nổi dậy sẽ dấy lên ở đường biên giới Pyrénées...

- Và lại là một cuộc chiến mà ông sẽ tiếp tục tham gia chứ?

- Tôi chắc sẽ rất muốn đấy..., chàng Louis- Henri cao lớn đứng dậy và xúc nước hoa quen thuộc của mình: cam thảo và hoa cam. Tôi chắc rất thích... Lại càng muốn hơn khi tôi hiểu được ý nguyện của Hoàng thượng. Nhân danh người chồng, Người phản đối việc truất ngôi này. Người có lý đấy chứ! Con người ta không thể chấp nhận hết mọi thứ được. Có những điều không thể giải quyết một cách tùy tiện.

Athénais đi đến đằng sau lưng Louis-Henri, hít hà trên gáy chàng, mắt khép hờ:

- Anh thơm quá. Hương vị này, em sẽ nhận ra nó ở khắp nơi. Ngay cả khi rất già và trở nên mù lòa, đến lúc mà anh sẽ bỏ rơi em trong một đường rừng, thì nếu anh bước vào, em sẽ vẫn nhận ra

đó là anh.

Chàng quay lại, nàng ôm hôn chùng:

- Đừng đi trận làm gì. Nếu mọi chuyện được dàn xếp ổn thỏa như em hy vọng, em đảm bảo với anh, qua trung gian môi giới của em, em sẽ biết cách làm Hoàng thượng quên đi những lầm lạc của chú anh và rồi anh sẽ có được vị trí của mình trong Triều đình. Lần này, hãy để em hành động.

- Không được đâu, Athénais ạ, anh phải được chính Hoàng thượng chú ý đến mình trên chiến trận kia! Không được Người để mắt tới thì cũng giống hệt như là không tồn tại. Khi Người tuyên bố với một ai đó: «Tôi không biết anh ta. Đó là một người mà tôi chưa từng gặp bao giờ», điều đó muốn nói rằng anh ta chẳng có giá trị gì hết. Nụ cười của Quân vương: là cuộc sống, sự im lặng của Người: là cái chết... nhưng khi ta cần mẫn coi bỏ trang phục của thánh Pierre để mặc cho thánh Paul, thì tìm đâu ra tiền để trang trải cho một đội quân tám mươi tư người tài giỏi được đào tạo tốt ngoài những đội quân hầu, ba mươi ngựa và la kéo đây?...

Nữ Hầu tước gỡ chuỗi vòng ngọc lục bảo đeo quanh cổ ra:

- Hãy bán chiếc vòng này của em đi. Một kẻ cầm đồ trên phố Người Anh nói với em rằng nó đáng giá một ngàn năm trăm đồng bảng Anh đấy. Ngàn ấy anh đã trang bị được cho vài người lính rồi.

- Thế còn em thì sao? Em đến Saint-Germain-en-Laye...

- Ồ có sao? Em sẽ đến đó, cố trần.

- Tình yêu mới đẹp làm sao..., Constant Abraham nhận xét.

Marie-Christine, đứng trước mặt mẹ, vòng tay ôm đầu gối nàng.

Đằng sau chiếc váy hồng nhạt, bị đưa trẻ kéo dài ra, để lộ rõ bờ mông lẳn của nữ Hầu tước, độ thanh mảnh của vòng eo, vòng đùi của nàng... người ta cứ ngỡ nàng đang lỏa thể. Lũ học việc từ gác xếp cúi nhìn xuống và cứ há hốc miệng. Nhìn xéo, chúng thấy nàng kêu tướng lên sau đó: «Xin chào các bạn! Có lẽ phải vài ngày nữa tôi mới về. Nữ Công tước De Montausier sẽ cho tôi trú ở lâu đài và sẽ cho tôi mượn trang phục. Tôi đi đây. Tôi dù gì cũng không muốn lỡ xe đoàn để đến Saint-Germain đâu! Quý ông De Montespan, tôi ủy thác cho ngài những đứa trẻ của chúng ta. Còn con, bé nhỏ dấu yêu, TÙÙÙ...O, o, o!. Gu-gu-gu! »

Marie-Christine lại chạy trốn. Mẹ nó quay lại và rướn cao, hai tay đưa lên trên không. Cặp vú khi nảy lên để lộ hai núm ra khỏi chiếc váy hở cổ của nàng. Quá đã! Lũ học việc, cứ cặp một, bám lấy lưng nhau ở đâu thành lan can với vẻ cuồng nhiệt. Chúng thè lưỡi hệt như lũ điên. Joseph Abraham, thoáng nhận thấy, nhắc một cây gậy mảnh và trèo lên gác xếp, bước thật mạnh trên mỗi bậc cầu thang:

- Ồ, chuyện gì mà lạ thế này hả, các người đúng là một lũ chó động cõn rồi!

11.

Con bé gia nhân nhà Montespan - Dorothée, mới mười hai tuổi mà lưng đã hơi còng và nhút nhát - rút lên những ngón tay của Louis-Henri bình nước pha hương lá bạch đàn. Hầu tước lau tay lên tấm khăn trải bàn chơi rồi đưa một chiếc thìa bằng thiếc lên môi. Bà Lariviere, đứng cạnh chàng, tay chống nạnh, hỏi:

- Ông thấy vị súp này thế nào? Ông có nghĩ thấy mùi chanh mà tôi đã chế nước ép hòa với lòng đỏ trứng trong nước nho xanh không?

- Có, súp rất ngon.

- Sau đó ông sẽ có món sa lát mầm cây hoa bia và, để tráng miệng là quả lê «Anjou xấu xí». Tôi đã tra đây một bình rượu vang đỏ Cahors đây.

- Cám ơn bà Larivière.

Montespan, vừa ăn, vừa chăm chú đọc trang nói về ngoại giao đăng trong tạp chí *Mercure Galant* đặt gần đĩa của mình. Đúng lúc ấy, cửa phòng khách bật mở. Một tia sáng lọt vào. Chàng ngẩng lên, mặt bừng sáng:

- Ly rượu tôi, em ở đâu từ hơn mười ngày nay vậy?

- Ô, lạ nhỉ, người đàn ông này... cách anh ta nói năng với một thế nữ của Hoàng hậu Pháp mới hay làm sao chứ?

- Ối?!...

Hầu tước nhảy khỏi ghế và mở rộng vòng tay để vợ chàng nhào vào. Con gái họ, đang ngồi gần lò sưởi, chạy vội về phía chân mẹ. Sự va chạm của ba cơ thể làm bốc lên một làn bụi vàng trong tia nắng mặt trời rọi vào từ ô cửa sổ. Những hạt mưa nhỏ li ti đó hạ xuống, từ từ đậu trên chiếc nôi nơi Louis-Antoine đang nằm ngủ.

- Anh rất vui cho em! Người chồng đa tình thốt lên, miệng đang bị vành môi của vợ nghiền ngấu.

Bà Lariviere quay mặt đi. Hai bàn tay vạm vỡ của Louis-Henri tóm lấy cặp lông của Athénais. Bà bếp, hất cằm, ra hiệu cho con hầu đi ra khỏi phòng rồi hỏi:

- Lệnh bà cũng dùng bữa tối chứ ạ?

- Thế vẫn chưa hết đâu!... Nữ hầu tước tuyên bố tiếp với chồng. Đức Vua còn tặng cho em quyền kế thừa những cửa hàng thịt ở Paris.

- Kế thừa cái gì? Louis-Henri ngạc nhiên hỏi lại.

- Khoản thuế mà các đồ tể phải nộp khi họ trao nhượng lại cho nhau. Trước đây, nhà quý tộc nào có ưu đãi này thì nhận được từ các chủ cửa hàng thịt một *aboivrement* - một bữa tiệc lớn và một chiếc bánh ga tô trộn trứng -, nhưng bây giờ đó là những đồng pix-tông*.

- Đức Vua tặng cho em thứ ấy à? Thật là một ý tưởng kỳ quặc.

- Để giúp chúng ta mà.

- Nhưng tại sao Người lại hành xử như vậy?

- Em cho rằng Hoàng thượng đã đánh giá cao em. Em khiến người vui bằng cách nhăn mặt như khi và những trò lẳng lơ của lũ

con gái tung ra tấn công dồn dập trái tim hoàng gia của Người. Kể từ lúc em đến Versailles, Louis tham dự buổi đi nằm của Hoàng hậu. Người đến để nghe em kể lại những gì diễn ra trong ngày, lúc mà ai nấy đều bị niềm cao hứng của em giễu cho. Người đã bỏ rơi cô tình nhân La Vallière của mình để đến nghe em kể chuyện. Hoàng hậu cực hài lòng và bà cảm ơn em rất nhiều đấy.

- Tuyệt quá nhỉ! Montespan nói và quay lại ngồi trước đĩa của mình trong khi bà bếp múc đầy đĩa của nữ Hầu tước, người này cũng ngồi xuống.

- Bà thấy món súp này giống...

- Bà đã bắt cần làm roi chanh vào trong hả? Thật khác với những ý nhị của hàng loạt đầu bếp ở Versailles đấy, Athénais bình phẩm trong lúc đặt lại thìa và đẩy chiếc đĩa sứ đến trước mặt bà Larivière, người một mình phải chịu đối đầu trực tiếp với nàng.

- Tôi đã dự trù cho tối nay món súp-lơ hầm với quả nhục đậu khấu. Nhưng lệnh bà đây chắc thích cá bon hơn - loài gà gô biển - hay chim dẽ kèm bánh mì sấy bơ.

- Tôi sẽ không ăn tối ở đây đâu. Tôi chỉ ghé qua để lấy vài bộ váy trước khi lại quay vào Triều. Hãy bảo con hầu chuẩn bị cho tôi ngay đi.

- Em đã lại đi luôn à? Chồng nàng hỏi.

Người vợ, khuỷu tay chống trên mặt bàn và cánh tay dựng cao, vất chéo ngón tay và đặt cằm mình lên đó:

- Anh có biết là Hoàng thượng cũng đánh giá anh rất cao không, Louis-Henri?

- Ai cơ, anh hả?

- Về những gì liên quan đến đội kỵ binh nhẹ và vệ binh mà anh đã không đủ tiền để tậu ấy, đức Vua ra lệnh cho Nhà nước sẽ trả số còn thiếu.

- Em đang đùa đấy à! Chẳng bao giờ ngài làm điều ấy cho bất kỳ ai, thế mà cho...

- Bức thư này của Louvois gửi cho anh, Athénais túm túm và lôi từ chỗ khoét sâu của áo lót lót mình ra một tờ giấy.

- Bộ trưởng Chiến tranh viết cho anh, cho riêng anh?...

Hầu tước Gascon không hết ngõ ngàng vì những điều chàng đọc và cao giọng bình phẩm.

Thưa ngài Montespan,

Mặc dù Hoàng thượng đã quyết định không tiếp tục duy trì các đội quân kỵ binh nữa, nhưng dẫu sao Người vẫn yêu cầu tôi thông báo cho ngài biết rằng Người rất muốn tiếp tục với đội quân của ngài và đánh giá cao những chi phí mà ngài đã thực hiện để dựng nó dậy.

- Chuyện này thì...

Đó chính là điều tôi đã đích thân, nhân danh Hoàng thượng, thông báo cho ngài Công tước De Noailles để ông ấy đưa đội quân của ngài vào một khu ở vùng Roussillon, nơi sẽ có nhiều dịp nhất để ông có thể cống hiến cho Hoàng th...

- Gần biên giới Tây Ban Nha ư? Anh hẳn sẽ thích theo Người về Flandre hơn nhưng...

... theo cách này, để ngài có thể xứng đáng có một trung đoàn trong

dịp đầu tiên ra trận.

- Gì cơ?! Một trung đoàn cho một mình anh à?

Tôi rất lấy làm vui cùng ngài trước những ưu đãi mà Hoàng thượng đã dành cho, đảm bảo với ngài rằng tôi sẽ luôn luôn rất vui trước rất nhiều những ưu đãi khác sẽ dành cho ngài.

François Michel Le Tellier

Hầu tước de Louvois

- Rất nhiều ưu đãi khác sẽ dành cho anh nữa ư?... Nhưng vì lý do gì?

Athénais tránh ngược mắt lên khỏi mép bàn:

- Em không biết...

Bà Larivière quan sát nàng rồi thu dọn đồng bát đĩa mà hình như chẳng còn ai muốn dùng nữa. Bà rời khỏi phòng khách và, trên thềm hành lang, gọi: «Dorothee!» trong khi Louis-Henri, rất xúc động, nhận thấy cách mà Marie-Christine, đứng gần chiếc ghế, ôm chặt một cánh tay mẹ nó đang úp xuống đặt trên đầu gối.

Đứa bé dụi một bên má vào khuỷu tay mẹ. Cặp mí nhắm nghiền, nó hình như lại hít thở, như thể toàn bộ quãng thời gian hơi ấm mẫu tử này ở Versailles, thì nó đã bị nghẹn thở. Cha nó thì hiểu được nó. Cả chàng nữa cũng rất muốn vượt ve Athénais. Nàng mới đài các làm sao, người đàn bà đẹp nhất nước Pháp này - một giấc mơ về đá khối hết như người ta chỉ nhìn thấy trong những khu công viên hoàng gia và chúng đã được lý tưởng hóa. Và người đàn bà ấy là vợ chàng! Người chồng phát khóc lên vì hạnh phúc do điều ấy đem lại. Khuôn mặt hình ô-val tuyệt hảo của Athénais, cặp mày vàng tơ của

nàng, cái miệng mím lại theo kiểu hài hước khi nàng ngạc nhiên hay nghĩ ngợi điều gì.

Đầu nàng có lẽ vẫn còn ẩn hiện đây những chuỗi thuyền gông đôn nối đuôi nhau bơi trên Kênh Lớn, lúc này nàng kéo lê ánh mắt buồn chán trong khu ở tồi tàn trên phố Taranne. Những bức tường xám-xanh lờm chờm khiến nàng sầu não... các chân giường gãy, tỏa ra ánh màu dương mai nát, khiến nàng buồn bã, những chiếc ghế đai khốn khổ trói buộc nàng, bức thảm Moise cũ sờn và lớp ta-nanh đen của các đồ dùng lỗi thời trào lên trong nàng hết như một cơn ác mộng vẫn ngủ vùi từ trước đây. Con gái khiến nàng buồn bã khi cứ ghì siết lấy nàng như vậy. Nàng đẩy con ra: «Này, thôi đi!» rồi tuyên bố với chồng: «Sẽ phải tìm cho ra một giải pháp thôi. Anh, đi trận ở biên giới Tây Ban Nha, còn em vào Triều, em sẽ không thể chăm nom cả hai đứa con được đâu».

- Em có muốn anh dẫn Marie-Christine về Bonnefont trên đường đi Roussillon không? Mẹ anh sẽ chăm sóc nó.

Athénais không đáp. Nàng nghe trong mình đang nảy sinh những khát vọng về một cuộc sống khác, đã kịp sốt sắng đi hết lễ hội này sang lễ hội khác theo sau Hoàng thượng. Nàng thì thầm: «Một hôm trời nổi gió và xuất hiện những cơn mưa giạt, Vua-Mặt Trời đã nhấc mũ, và đặt mũ của Người lên đầu em trước cả Triều thần ngạc nhiên đến sững sờ và đã đưa em quay về cung điện».

- Nhưng em đã làm gì cho đáng Quân vương vậy hả? Louis-Henri ngắm nhìn nữ nhân tóc vàng của mình, bỗng trở nên nhợt nhạt hơn cả chiếc vòng ngọc trai quanh cổ nàng.

- Em đeo chuỗi vòng mới à? Có phải cũng chính là đức Vua tặng

cho...

Vui sướng, chàng gõ hai nắm đấm tay to tướng lên mặt bàn:

- Toàn là sự đáng chú ý! Một cái tước thế nữ, một khoản thuế ở Paris, một tán mũ cứu trợ dưới một làn mưa, một chuỗi ngọc trai... còn tôi, chẳng bao lâu sẽ có chứng chỉ hàng quan! Bệ hạ rốt cuộc đã gõ bỏ sự thù địch mà Người gán lên gia đình tôi và tái thiết lập những ân huệ xa xưa của nó.

Chàng đứng lên trên nền nhà nghiêng lát gạch gồm bằng đất sét nung, nơi mặt trời chiếu vào, phủ lên một thứ ánh sáng giả nhạt nhòa. Đứng trước cửa sổ mà chàng vừa mở toang và trong tia nắng, chàng được vầng dương vuốt ve xu nịnh. Vợ chàng nhìn chồng khi ấy kêu lên: «Đức Vua muôn năm!»

12.

Những ngày Athénais lưu lại ở Saint-Germain-en-Laye, trong lâu đài Marly hay trong Versailles, càng ngày càng lâu hơn và nàng trở về nhà với chồng càng ngày càng muộn hơn. Chồng nàng không lấy thế làm tức tối. Chàng kiên nhẫn trong chuỗi ngày u ám của căn nhà gần như vắng bóng người vợ. Trong lúc chờ đợi cuộc chiến chuyển giao chống lại Tây Ban Nha, chàng kéo lê nỗi buồn chán khi phải xa người vợ yêu đang ra đi, ngày một gần, đến vòng quỹ đạo của Vua-Mặt-Trời, bằng lý lẽ triết học. Một tối, nàng trở về với váy hở vai xộc xệch. Trên thềm hành lang, bà Larivière nhìn nàng đi qua cầu thang và lẩm bẫm với Dorothee:

- Vú bà ta để lộ ra ngoài thế kia là chứng cứ rõ ràng rằng con vật kia đang thòi cho thuê đấy.

Louis-Henri, đứng trong phòng khách và trước các tấm bản đồ xứ Pyrénées trải rộng trên mặt bàn chơi, trên tay cầm một ly nước. Đúng lúc chàng đưa ly lên miệng, vợ chàng bước vào. Chàng bắt gặp cặp mắt nàng sụp xuống. Nàng đã không thay đổi thần sắc nhưng chàng, người biết nàng quá rõ tin chắc nàng đang bối rối.

- Louis-Henri, em muốn xin anh một ân huệ nhưng anh phải đồng ý nó mới được. Không có điều đó, em thú thực với anh rằng em sẽ bị điên mất.

Athénais yêu cầu muốn được rời khỏi triều đình và muốn chồng đưa nàng về Bonnefont: «Quá nhiều khi được là thể nữ của Hoàng

hậu, quá nhiều khi được kế thừa các cửa hàng thịt, quá nhiều khi được Vua chi trả một phần cho đội quân của anh, quá nhiều khi được sống trong Triều. Chúng mình đi về sống cạnh mẹ anh với lũ con của chúng ta ở Guyenne đi».

Montespan từ chối:

- Sống trong sự thiếu thốn tiện nghi ư và lâu đài cũ rích ở tận cùng của đất Hoàng gia , giữa thiên nhiên hoang dã và ở giữa lũ nông dân ư? Em sẽ buồn chán đến chết ở đó mất thôi.

Nàng cầu khẩn Louis-Henri từ bỏ những dự định chuẩn bị đội quân của chàng, cầu khẩn chàng đem nàng đi. Chàng cười ồ ã, chế giễu nàng đang nài nỉ:

- Versailles là một thế giới khủng khiếp và sẽ chẳng có cái đầu nào không quay cuồng ở đó. Triều đình làm thay đổi những con người thiên tài nhất.

- Nó sẽ chẳng thay đổi được em. Anh tin tưởng nơi em còn hơn cả em tin em nữa.

Một ngày khác, Athénais trở về, đỏ rục và gượng gạo, với một chiếc vòng ngọc mới. Nàng giấu trán mình vào ngực chồng tỏa ra mùi cam thảo và hương hoa cam: «Vẫn còn đủ thời gian để ra đi».

Louis-Henri, mình vận bộ quần áo trong phòng kiểu Ấn độ, mỉm cười và chọc vui khi gọi nàng theo lối xã giao lịch sự:

- Xin hãy giải thích đi nào, thưa lệnh bà!

- Em giải thích gì bây giờ? Nên biết rằng lễ hội mà tất cả mọi người đều nói đến đây, có tựa đề là «Tình yêu cải trang», trong đó em sẽ mang vẻ mặt của nữ thần sông núi còn Bộ hạ sẽ là thần biển

vung vẩy chiếc đỉnh ba bằng gỗ nạm vàng, đức Vua tổ chức buổi lễ này cho em đây.

- Thế em cho rằng mình không đủ đẹp để người ta tổ chức đêm hội vì em à?

- Louis-Henri, ấy là điều gì cũng phải nói rõ cho anh, đức Vua đang say em.

- Thì sao nhỉ! Tình yêu của Vua đâu có phải là một điều nhục mạ.

- Louis-Henri, em sợ.

- Nhưng sợ gì?

- Đêm qua, ở Versailles, em đã nằm mơ. Trong giấc mơ ấy, em leo lên một dãy núi. Lên được tới đỉnh, em bị lóa mắt do một vòng mây lấp lánh trước khi chìm vào trong một bóng tối dày đặc sâu thẳm đến nỗi mà cơn sợ hãi đã đánh thức em dậy.

13.

Louis-Henri, anh có nghĩ rằng em là một con quỷ không?

- Ồ không, sao em lại nói thế hả? Em coi anh là Marie-Christine hay sao vậy? Liệu em có làm với anh câu: «R..ù...u... Ó...ó...o!... Gu-gu-gu» không hả?

Buổi đêm sáng mờ, trên chiếc giường có cột trang trí hình xoắn trong phố Taranne, nữ Hầu tước mở mắt và lôi chồng nàng ra khỏi giấc ngủ. Tất cả những hình phản chiếu xanh nhò nhò bất tận của vàng trắng đều chuyển động trên khuôn mặt nàng. Cặp mắt nàng là hai lỗ hồng lớn. Nàng kể cho chồng nghe một câu chuyện mà nàng vẫn còn chưa bao giờ kể cho chàng nghe:

- Hồi còn bé, ở Lussac, em thường rùng mình sợ hãi mỗi khi vào buổi tối, nghe chị vú thuật lại truyền thuyết gia đình của một cụ tổ ở thế kỷ thứ XVI. Renée Taveau, ái nữ của Nam tước De Mortemart, đã thành hôn với cụ cố em, François de Rochechouard. Nhưng nàng tân nương chẳng mấy chốc bị ốm và nằm chờ chết. Nàng không thở nữa, mạch nàng không đập nữa, người ta liệm nàng, khi ấy nàng vẫn chưa đến tuổi đôi mươi, với chiếc nhẫn kim cương ánh màu nước tuyệt trần. «Chiếc nhẫn này quá lấp lánh để có thể ở mãi trong bóng tối hàm mộ», một tên gia nhân hám của đã nghĩ thế. Hắn đợi cho đêm buông xuống để xâm nhập vào mộ phần và ăn cắp đồ trang sức. Nhưng hắn không sao tháo được chiếc nhẫn ra khỏi ngón tay đã còng xuống và cứng lại. Khi ấy hắn tức thì quyết định cắt đứt

nó bằng cách cắn vào khớp ngón tay. Khi hắn thò răng vào trong lớp thịt đã cóng lạnh, thì «người chết» bất ngờ tỉnh dậy trong một tiếng kêu văng. Đương nhiên, người ta nhanh chóng nói về Renée như nói về một sinh linh ma quỷ bị những uy lực siêu nhiên khuấy đảo. Tuy vậy, người chồng rất đổi hạnh phúc khi gặp lại vợ mình còn sống, người đã cho ông một đứa con - đó là ông nội em.

Dưới tấm chăn vảy cá Hà Lan, vợ chồng Montespan lỏa lồ sưởi ấm cho nhau bằng cách pha trộn tâm hồn họ với nhau. Athénais thốt ra với chồng trong tiếng kêu kèn kẹt của chiếc giường hồ đào:

- Em là sự hồi sinh từ một cơ thể đã chết...
- Em muốn nói đến một điều kỳ diệu à? Điều đó hả, anh đã biết rằng em là một điều kỳ diệu từ trước rồi.
- Thế anh có tin em là một con quỷ không?

Louis-Henri vòng tay lên trên vạt vợ xuống, nàng tóc vàng ham nhục dục, kẻ ăn thịt người yêu dấu, muốn hút nước sữa toát ra từ da thịt nàng. Còn những người đàn bà khác ư, ối trời ạ! chàng chẳng thèm nghĩ đến họ bao giờ. NÀNG đang ở đây, mềm mại và tươi mát đến bất tận trong những giấc mơ của chàng. Người ta cứ ngỡ chàng biến thành thánh. Một lời khẩn nguyện khe khẽ vang lên đến nỗi người ta cứ ngỡ vừa nghe thấy một thiên thần vỗ cánh bay ngang qua. Rồi... hãy im đi nào, lời giáo điều, những lời thì thầm của mi, những tình cảm nồng thắm của họ lại trở nên không thể nén được nữa rồi.

14.

Trong những khu vườn của cha tôi, những cây hoa đình đã trở bông.
Trong khu vườn của cha tôi, những cây hoa đình đã trở bông; tất cả lũ chim trên trái đất này đều đến đó làm tổ.

Gân nàng tóc vàng của tôi
Mới thoải mái làm sao, thoải mái, thật thoải mái,
Gân nàng tóc vàng của tôi
Ngủ mới say làm sao.

- Tất cả lũ chim trên trái đất tới nơi đó (í a) làm tổ. Tất cả lũ chim trên trái đất tới nơi đó (í a) làm tổ, Chim cay, chim gù và cả chim gõ tuyệt trần.

Trên con lộ lớn hoàng gia dẫn tới Bordeaux, một vệ binh đi bộ, vận đồng phục và đầu đội mũ cao, gào văng lên những khúc ca trong một bài hát và các chiến binh khác, đi sau anh ta và bằng gót giày, đệm vào đoạn điệp khúc:

Gân nàng tóc vàng của tôi
Mới thoải mái làm sao, thoải mái, thật thoải mái,
Gân nàng tóc vàng của tôi
Ngủ mới say làm sao.

Chàng vệ binh này, viên đội - Cartet -, là một tay nóng tính thô mộc ham ăn như lưỡi dao. Anh ta có chòm ria rậm hình đốc kiếm,

uốn thành móc nhò thanh sắt uốn cong, và hát, miệng mở to phô ra hàm răng đen hoặc đã sứt:

- *Chim cay à, chim gù mà cả chim gô xinh xắn, chim cay à, chim gù mà cả chim gô xinh xắn, và chim hòa bình hát cả ngày lẫn đêm.*

Gân nàng tóc vàng của tôi

Mới thoải mái làm sao, thoải mái, thật thoải mái,

Gân nàng tóc vàng của tôi

Ngủ mới say làm sao.

Trong đoạn điệp khúc được đồng thanh gầm lên, người ta nhận ra tất cả các trọng âm của nước Pháp bởi những kẻ đăng lính ấy đổ đến từ rất nhiều miền của Triều đình. Họ theo sau Cartet, người dẫn họ từng bước đi về xứ Catalogne, và nghe anh ta hát:

- *Còn con chim câu xinh đẹp của tôi, nó cứ hát cả ngày lẫn đêm, còn con chim câu xinh đẹp của tôi, nó cứ hát cả ngày lẫn đêm, nó hát cho những cô nàng không chồng.*

Gân nàng tóc vàng của tôi

Mới thoải mái làm sao, thoải mái, thật thoải mái,

Gân nàng tóc vàng của tôi

Ngủ mới say làm sao.

- *Nó hát cho những cô nàng không chồng, Nó hát cho những cô nàng không chồng, Với tôi thì nó chẳng hát, vì tôi đã có anh chồng điển trai.*

Montespan, cưỡi ngựa, tùm tùm cười khi khám phá ra viên đội

há hốc miệng gọi lại anh chồng điển trai của mình.

*Gân nàng tóc vàng của tôi
Mới thoả mái làm sao, thoả mái, thật thoả mái,
Gân nàng tóc vàng của tôi
Ngủ mới say làm sao.*

- Nó hát cho những cô nàng không chồng, nó hát cho những cô nàng không chồng, Với tôi thì nó chẳng hát, vì tôi đã có anh chồng điển trai, vậy thì hãy nói cho chúng tôi hay, cô nàng xinh đẹp kia ơi, thế thì chồng cô... i... à... ở đâu?

Louis-Henri nhìn đi nơi khác và mơ đến Athénais, người mà trước khi rời khỏi Paris, chàng đã ký một «giấy ủy quyền toàn bộ với đủ quyền lực cốt để điều hành tất cả gia tài chung của họ trong lúc chàng vắng mặt» bởi chàng hoàn toàn tin tưởng nàng.

*Gân nàng tóc vàng của tôi
Mới thoả mái làm sao, thoả mái, thật thoả mái,
Gân nàng tóc vàng của tôi
Ngủ mới say làm sao.*

Vậy thì hãy nói cho chúng tôi hay, cô nàng xinh đẹp kia ơi, thế thì chồng cô... i... à ở đâu? Vậy thì hãy nói cho chúng tôi hay, cô nàng xinh đẹp kia ơi, thế thì chồng cô...i.. à... ở đâu? Anh ấy đang ở Hà Lan, và người Hà Lan đã tóm được anh ấy.

Hầu tước bỗng giật mình khi cất tiếng lâm bẫm hát theo

*Gân nàng tóc vàng của tôi
Mới thoải mái làm sao, thoải mái, thật thoải mái,
Gân nàng tóc vàng của tôi
Ngủ mới say làm sao.*

Kỵ sĩ đẹp trai nhợt nhạt dưới cờ hiệu của Hầu tước De Noailles, người chồng hạnh phúc cưỡi ngựa gần đoàn xe. Trong những túi súng trên yên ngựa của mình, chàng đã nhét vào đó đám đồ lót của người vợ mình. Thi thoảng, chàng lôi chúng ra và hít hà chúng.

Con đường bắt đầu leo lên những quả đồi đầu tiên. Các cánh đồng cỏ chạy ngược lên phía một ngôi làng nơi dân thường ẩn núp sau đó, không một tiếng gà gáy lẫn tiếng đe búa. Không một bóng mây, không một ngọn gió, chẳng có gì gợn lặn tẩn cả. Những con tò vò màu vàng điểm đen, bay lên xuống đây đó.

Cuộc hành trình rất dài và bài hát hành quân cũng vậy. Đáng mừng vì nó khiến thời gian trôi đi mau hơn. Ra đi vào cuối tháng giêng, họ sẽ chẳng đến được đích trước đầu tháng ba để chiến đấu chống lại quân Angelets của đội du kích Tây Ban Nha. Những người nông dân trên những cánh đồng xa xa thoáng nhìn thấy họ, rồi lặng dần.

- Anh ấy đang ở Hà Lan, và người Hà Lan đã tóm được anh ấy. Anh ấy đang ở Hà Lan, và người Hà Lan đã tóm được anh ấy, Nàng ơi sẽ cho gì nào, để đón được chồng nàng về?

Đoàn quân được một dãy xe chở quân nhu lặc lè những rương hòm và được lũ la kéo đi theo sau. Montespan, mũ xanh lơ và lông chĩa thẳng lên trời, kéo căng cương ngựa, để cho những quân sĩ vệ

binh, trong trang phục vải đỏ vượt lên, rồi sẽ có rất nhiều người trong số họ bị giết chết. «Chết, đó là giấc ngủ, Shakespeare đã nói thế. Nếu chỉ là như vậy thì...», Hầu tước gạt đi, khi tới ngang một chiếc xe đóng bạt. Chàng nâng tấm vải xám lên.

Gân nàng tóc vàng của tôi

Mới thoải mái làm sao,

Thoải mái, thật thoải mái,

Gân nàng tóc vàng của tôi

Ngủ mới say làm sao.

- Nàng ơi sẽ cho gì nào, để đón được chồng nàng về? Nàng ơi sẽ cho gì nào, để đón được chồng nàng về? Tôi sẽ cho cả Versailles, Paris lẫn Saint-Denis.

Dưới tấm bạt khuất sáng, bé Marie-Christine đang ngủ, nằm dài trên những bao thuốc nổ, thịt khô, muối, và giữa những cây đèn gom lại xếp vào nhau thành ống, những bình giấm. Louis-Henri, khi đi vòng qua Bonnefont, sẽ để con gái lại làng cho Chrestienne de Zamet.

Gân nàng tóc vàng của tôi

Mới thoải mái làm sao,

Thoải mái, thật thoải mái,

Gân nàng tóc vàng của tôi

Ngủ mới say làm sao.

- Tôi sẽ cho cả Versailles, Paris lẫn Saint-Dennis, tôi sẽ cho cả Versailles, Paris lẫn Saint-Dennis, những tháp của Nhà thờ Đức Bà, cả tháp chuông của đất nước tôi.

Đứa trẻ, có lẽ đang mơ thấy mẹ nó, động đậy môi. Đôi khi, ta có cảm tưởng nó cũng đang lẩm nhẩm:

*Gân nàng tóc vàng của tôi
Mới thoải mái làm sao,
Thoải mái, thật thoải mái,
Gân nàng tóc vàng của tôi
Ngủ mới say làm sao.*

15.

Ô, mà gió cũng đầy mùi chiến trận! Trước Puigcerdá, những khẩu súng trường khạc lửa đỏ rít lên dưới bầu trời xanh lơ. Những vết nước tung tóe trong xương thịt. Và gió gây chết chóc trước những màn tra tấn cất tiếng cười điên dại, náo động kinh hoàng.

Viên đội Cartet bằng khuỷu tay trườn lên gặp Montespan đang nấp đằng sau một tảng đá gần một con ngựa:

- Thừa chỉ huy, một người đánh xe trạm quân đội vừa mới đem tin đến. Chiến dịch của đức Vua ở Flandre là một cuộc đi dưỡng sức. Turenne đang nhanh nhẹn thổi băng vùng đất thuộc quyền nữ nhiếp chính Tây Ban Nha. Ở đằng kia, đó là một chuyến du hành khải hoàn. Những thành phố bị hạ gục hết như những lâu đài cát tông. Trong mỗi khu vừa chiếm được, Hoàng thượng cho mở một lễ hội khiêu vũ hóa trang rất huy hoàng. Những nàng Flamande xinh đẹp tới tham quan quân Triều đình đã chinh phục được nhiều vùng này. Họ còn nhảy múa ca hát.

- Thế hả, chó chết, nó chẳng giống trong vùng Pyrénées tí nào!...

Xung quanh Louis-Henri, là những cảnh trữ tình, lan tỏa đây đó tiếng sáo và trống đệm nhạc trên nền đất nghiêng, nóng hừng hực và đỏ rực máu. Những quả đạn đôn dập trong tiếng kêu lách cách đây sắc màu. Một mẫu chì ác độc lóe sáng trên đường phi của nó, rít lên và xé dọc không gian. Cartet cúi thấp xuống và tiếp tục nói:

- Hoàng thượng đùa vui đưa một cô gái Flamande vào trong xe

hoàng gia của mình. Ngồi đối diện với Hoàng hậu, bên phải Người là quý phi Louise de La Vallière và bên trái là phu nhân của ông...

- A, vợ tôi cũng ở đó hả? Tôi không biết. Thôi, đi nào, ông đội ơi! Chúng ta sẽ không ngồi mọc rễ ở đây, trên sườn núi này chứ.

Hầu tước, súng mu-ke trong tay, nhảy lên ngựa và lao vào cuộc khám phá. Liều lĩnh, tuyệt vọng, danh vọng thống thiết của chàng... chàng đã bị thương mười hay mười hai vết vào cánh tay, vào bả vai, vào chân. Dầu sao chàng vẫn kháng cự, nhưng ngựa của chàng đã bị trúng đạn chết giữa hai chân chàng. Lại chạm đất, không ngựa và bị yếu đi rất nhiều do máu chảy ra xối xả từ các vết thương te tua, chàng đang nghĩ tới cuộc chiến trên biên giới Pyrénées này - một câu chuyện đẫm lệ mà chàng dẫn dắt từ gần sáu tháng nay.

Phần đất Catalogne này, thuộc về Hoàng triều Pháp do Hiệp ước Pyrénées năm 1659, hiện giờ phải đóng thuế nhiều hơn so với thời kỳ nó vẫn thuộc về nước Tây ban nha, trong đó có thuế muối khiến dân chúng nổi giận. Điều đó gây lên những cuộc nổi loạn. Nông dân cậy nhờ đến âm thanh tiếng chuông báo động liên hồi của những hài đồng. Được Tây ban nha tài trợ, họ tiến hành chiến tranh du kích, chứ không phải những cuộc chiến theo quy định. Những chiến binh Pháp, không được chuẩn bị kỹ càng cho cuộc đấu phục kích ở giữa một miền thù địch và thiên nhiên rất hoang dã này, đã bị chết hàng loạt. Hầu tước đã mất rất nhiều lính kỵ binh nhẹ. Những người khác thì sợ nên bỏ trốn còn Montespan, mình đầy máu, hiện giờ bỗng trở nên hoang tưởng. Chàng nhìn thấy vợ mình ở khắp nơi. Chính nàng rồi, ở kia, đằng sau những cây hồng. Đội quân, với viên chỉ huy trúng đạn, đánh giật lùi. Hầu tước cảm thấy

nổi đơn độc khủng khiếp đang xéo lên chàng. Chàng lăn lộn với những vết thương, trong đó có vết trên lưng chàng đang cháy bỏng nhưng Cartet, hớn hở quỳ xuống, vòng tay ôm chàng trong cánh tay lực lưỡng của mình:

- Chỉ huy, chỉ huy ơi, hãy cố sống nhé! Pháp và Tây ban nha sẽ ký một Hiệp ước hòa bình tại Aix-la-Chapelle. Louis từ bỏ thuế muối trong vùng Rousillon...

Louis-Henri nhìn khuôn mặt của viên Đội mà lại nhâm với mặt của vợ chàng:

- Bây giờ em lại trưng ra những rãnh xương kỳ cục khi em cười này, Athénais!... Toàn bộ không còn trắng nữa, và những chiếc khác, lại lốm đốm đen. Trong lợi, chúng chỉ hơi bám vào thôi. Khi ho, chúng có thể bật rơi dưới chân em, lòi cả chân răng và đổ lôm những máu. A, vậy là em không còn trà trộn vào nghiệp cười nữa hả, em yêu dấu, chàng nói với một lão Cartet đang ngạc nhiên hết sức. Những con chó nhóc này, tổng chúng đi đi, em yêu, và chỉ nên lui tới bên những chuyến xe tang thôi, và hãy trở thành người hay khóc.

Viên đội cũng thông báo rằng người đánh xe trạm quân đội đã đem đến một bức thư của Louvois gửi cho Hầu tước. Cartet đọc to bức thư - Thưa ngài Montespan, nhận thấy sự có mặt của ngài không còn cần thiết cho sứ mệnh phục vụ Hoàng thượng tại nơi mà ngài đang có mặt, tôi gửi bức thư này để nói với ngài rằng đức Vua thấy sẽ là hữu ích hơn nếu ngài dời khỏi đó và đi đến bất kỳ nơi nào mà công việc của ngài đang mong đợi - nhưng Louis-Henri không nghe thấy bởi chàng đã ngất xỉu đi rồi.

Viên đội Cartet thô mộc có hàng ria hình đốc kiếm (người đã hát vầng bằng chất giọng ồm ồm của mình rằng anh ta có một người chồng điển trai), nhẹ nhàng thận trọng nâng phu quân của Athénais lên giữa hai cánh tay còn lực lưỡng hơn cả những cỗ máy của mình, còn khỏe hơn cả một con ngựa:

- Khi ngược lên miền bắc, tôi sẽ để ông ấy ở lại lâu đài Bonnefont của ông ấy.

16.

A, bây giờ ông lại đi khắp khiêng nữa à, hả ông Hầu tước? Bà Larivière ngạc nhiên thốt lên, khi đi ra khỏi nhà bếp trên tầng ba ở phố Taranne.

Trên thềm cầu thang, bà lau hai tay vào tấm tạp dề trong lúc Montespan bắt đầu leo lên cầu thang tối sẫm, tay bám chặt thành vịn.

- Rồi hai bả vai, cánh tay ông có hình hài kỳ quặc vậy, đây này..., bà bếp lo lắng chạy xuống mấy bậc cầu thang.

- Tôi từ chiến trận trở về kia mà, bà Larivière... Những cái bươu ở tay, đó là những đồng giẻ mà các chiến binh đập trên những vết thương của tôi, chúng khiến áo quần méo mó đi.

- Quân của ông có thắng trận lần này không?

- Vợ tôi không có nhà à? người chồng hỏi, phát ra những tiếng lách cách và đi vào phòng khách ở tầng hai.

- Tôi cứ ngỡ là bà ấy khi nghe thấy tiếng mở cửa bên dưới. Bà ấy đã báo rằng sáng nay sẽ tạt nhanh qua nhà.

Ngồi trước lò sưởi, con hầu nhỏ Dorothée, đang xếp những khúc gỗ để đốt vào tháng mười một này, quay lại và tìm kiếm ai đó xung quanh Hầu tước:

- Ông không đem Marie-Christine về sao?

- Không, tôi đã để nó lại Bonnefont với mẹ tôi và viên Đội, tôi đã

tuyển ông ấy vào làm như người coi nhà. Ông ta sẽ có nhiều việc để làm đấy, bởi lâu đài đang ở trong tình trạng...

Bất thành linh, vẳng đến âm vang tiếng chìa khóa va vào cánh cửa được mở phía dưới và một giọng nói vọng lên:

- Bếp đâu, hầu đâu! Đồ đạc của ta đã xong chưa hả? Nào, hãy đem ngay từ phòng xuống đây đi. Xe hoàng gia đang chờ ta để quay lại Saint-Ger-main-en-Laye ngay. Hấp là! Hấp là!

Người ta nghe thấy một tiếng kêu của hai lòng bàn tay vỗ vào nhau để thúc giục mọi việc tiến nhanh và có tiếng lách chách của đế bốt leo vội lên các bậc cầu thang. Athénais ào vào phòng khách, và cởi áo măng tô.

Khi ấy, chồng nàng sững sờ phát hiện ra nàng, trong một chiếc váy rất đặc biệt bằng lụa mút-sơ-lin màu xanh hổ phách, óng mượt mà chàng chưa bao giờ nhìn thấy vợ mặc.

- Lệnh bà đã sáng tạo ra chiếc váy này và đã đặt tên cho nó là «Ngây thơ»... nó là lời trầm trồ mới nhất trong khu Marais và có vẻ như cả trong cung nữa, bà bếp giấu cọt, còn nữ Hầu tước ném về bà ta một cái rướn mắt.

Người chồng đa tình đi quanh người đẹp phô ra chiếc «Ngây thơ» đùng đưa một vóc dáng mới. Đó tựa như một chiếc áo sơ mi đàn ông rộng thùng thình mà nàng cho làm bông lên phần dây lưng phía dưới, giấu đi cái bụng mà Montespan đặt hai lòng bàn tay lên đó. Cái bụng đã tròn tròn vồng ra.

- Ô, Chúa muôn năm! Athénais, em lại nữa à?...

Nhưng Louis-Henri nhanh chóng nhắm tịt. Ra đi đến vùng Pyrénées từ mười một tháng nay, cái bụng bầu sớm phát triển này

chẳng dính dáng gì đến tác phẩm của ông chồng hết:

- Làm sao lại có thể?

«Đó là dấu hiệu ngón tay của Chúa, tác phẩm của thánh Saint-Esprit», bà bếp nhếch mép cười gằn khi người chồng hỏi vợ:

- Ai là cha nó?

- Louis-Heni, em đã nói với anh chớ để em ở gần đức Vua., ta chẳng thể từ chối Bộ hạ được điều gì.

Dorothee khởi động một ống bễ trong khi Montespan ngỡ mình đang chết mòn mỏi vì buồn phiền:

- Ở Bonnefont, tôi đã nhận được một lá thư nặc danh báo cho biết rằng đức Vua đã bỏ rơi quý phi để trở thành người tình của em. Tôi đã chẳng tin gì cả.

- Những đức lang quân luôn là người cuối cùng mở mắt ra nhìn thực tế bất hạnh của họ, bà bếp giải thích dưới mái tóc đội mũ trùm của mình.

- ... Tôi tự nhủ: đất nước này hung nhúc những kẻ dối hơi và khoác lác, luôn sẵn sàng vấy bẩn những bà vợ trung thực nhất, còn tôi, tôi không sẵn sàng làm con mồi hiến dâng cho những câu chuyện ngòi lê đôi mách chốn phòng ối...

- Phương thức xuất chúng mà bà nhà đây đã dám chế giễu hoàng hậu đến vậy chứng tỏ bà có một quyền lực xảo trá tương đối rùng rợn đấy, bà Larivière dám nói trắng về Athénais như thế, người này bẻ lại ngay: «Bà có biết tôi là ai không?»

- Tôi tin là có, thưa bà. Chẳng phải chính bà đã mua chức vụ của tiểu thư De la Vallière đó sao?

- Ra khỏi phòng khách này ngay!

Bà bếp ra dấu cho Dorothee cùng ra ngoài rồi ghé sát tai bà chủ của mình. Bà đã nói rằng nàng là một kẻ dối trá, một kẻ ranh mãnh, một kẻ giáo hoạt, một con điếm đốn mặt.

- Biến khỏi ngôi nhà này ngay! Người kia thốt lên.

Hai gia nhân khép cánh cửa lại sau lưng họ. Nước mắt chảy tràn trên mắt Hầu tước và những giọt nước mắt ấy nói thay chàng rất nhiều, nhiều hơn tất cả những gì chàng có thể nói ra:

- Chúa ơi, cái bụng em đè lên tôi mới nặng làm sao! Và rằng em chẳng phải là người duy nhất bị ông ta làm cho chết ngạt, chàng thờ dài ảo não lặng ngấm thể nữ của hoàng hậu mang bầu («bị sơ sẩy trong công việc»).

- Người ta chẳng nên để vợ mình ở lại những lễ hội và chốn hiểm nguy của triều đình, Louis-Henri, và không thể tránh được những áp lực tán tỉnh của Vua, Athénais thì thào.

- Đức vua không thể có được những điều nếu em không đồng thuận nhân nhượng Người.

- Những ham muốn của vị Vua này ư, chẳng ai né tránh được đâu. Và Người đòi hỏi những người đàn bà phải tuân phục ngay lập tức. Một lần từ chối hẳn có thể sẽ kéo theo những hậu quả không thể hủy bỏ được đối với em, với anh, với các con. Toàn thể gia đình hai bên chúng ta chắc sẽ bị đuổi khỏi Pháp...

Những cái sừng mọc lên trên đầu Hầu tước. Tang tóc đeo tang tóc, bất hạnh kéo theo bất hạnh, toàn bộ sự hân hoan này bị khâm liệt, sa sút trí tuệ hết cả rồi!

- Anh chưa bao giờ cảm thấy một nỗi đau quá nhức nhối như nỗi đau anh cảm thấy ngày hôm nay, em yêu dấu ạ.

Điều đó gây cho chàng biết bao đau đớn đến nỗi chàng những muốn tự đầu độc mình bằng chất thủy ngân trắng trên gương soi của mình.

- Và anh sẽ chẳng từ bất kỳ điều gì trên đời này để trả thù.

- Anh sẽ làm gì, hả Louis-Henri?

Chàng nói với vợ một câu đáp hùng biện, mà những người đàn ông thường tung ra khi bắt đầu:

- Anh sẽ yêu em trong suốt đời này.

Chàng tiến gần lại nàng tóc vàng của mình, đặt lòng bàn tay lên làn lụa xanh mát-sơ-lin trên bả vai nàng nhưng người này tránh xa vòng tay chồng:

- Em không có quyền thuộc về một người đàn ông khác nữa, ngay cả đó là chồng em. Hơn nữa, đuôi cổ mụ bấp đi! Thái ngạo nghễ và tính khí bản gât của mụ đối với em thật không thể chịu nổi nữa và khuôn mặt mụ thật đáng ghét làm sao. Mụ giống một cái lỗ đít như hai giọt nước vậy. Mụ lúc nào cũng như bị thiếu, thêm vào đó là một cái sọ đầu lâu không ngừng ngúc ngắc ngay khi nhìn thấy em. Đấy chính là món quà mà bà già rác rưởi đã tặng cho chúng ta đấy. Bà ta...

Hầu tước, tay xòe rộng, giáng một cái tát trời đánh lên má trái vợ, quá mạnh đến nỗi nàng sẽ còn giữ cái vết đó trên làn da trắng, trong suốt ít nhất là ba tháng trời.

17.

Trong dinh thự của gia đình Montausier, tất cả các bà đều chải đầu theo kiểu *khò khạo*. Họ cũng vận chiếc váy «ngây thơ» và, trên má trái, là dấu năm ngón tay xòe hình sao. Cách trang điểm này phủ trùm lên làn da những màu tím và xanh lơ. Louis-Henri vẫn chưa hoàn hồn. Khám phá ra tà lụa mút-sơ-lin màu hổ phách trên bụng các bà mang thân phận «đi ở», chàng tự hỏi liệu đức Vua cũng đã khiến họ mang bầu hết hay không.

Chàng, bao tuần trần trở không ngủ, đã mất đi vẻ mặt của người đàn ông hạnh phúc trong cuộc sống chồng vợ. Giờ đây chàng mang dáng vẻ của một con mèo bị lột da, cặp mắt đỏ ngầu. Bộ tóc giả đội ngược, chàng lao đi như trong cơn thịnh nộ, hòa vào đám bạn chơi trên tầng hai, miệng luôn réo rắt lời thóa mạ và những điều chê trách quá đáng. Chàng kêu lên rằng đức Vua là một tên David thứ hai, một tên trộm, một kẻ quyến rũ hèn hạ! Chàng điên khùng nói xa xả và thể hiện tất cả thói ngạo mạn có thể nghĩ ra chống lại Hoàng thượng. Từ bàn bi-a đến bàn chơi luân bi, chàng khiến các quần thần sợ hãi, họ tránh né chàng vì sợ vị thế trong triều của mình sẽ gặp rắc rối bởi đã nghe những lời nguyên rủa của Hầu tước.

Họ đang vui sướng, giàu có và hưởng thụ. Họ ăn ngon và chơi lớn (tiền luôn lăn đi ở đây), và bỗng nhiên Montespan tới làm hỏng tất cả. Chàng gây huyên náo thâm. Chàng bêu xấu, phán xét thái độ của Quân vương là không xứng đáng, Người vì chúng ham vui

của mình mà đập đổ tất cả những nguyên tắc đạo đức gia đình, tình yêu! Những trường thoại của chàng đơn điệu buồn chán và chìm sâu trong sự bối rối, và khi mọi người không ngáp dài, thì họ lại chế giễu người chồng này đã rất kém cỏi trong nhận thức khi phàn nàn rằng đức Vua đã quyến rũ vợ mình:

- Gây ồn ào là của kẻ hợm mình, phàn nàn là của kẻ ngố. Người đàn ông trung thực bị Vua lừa thì nên im lặng và tránh xa ra.

Nhưng người kia vẫn tiếp tục những lời chỉ trích mãnh liệt, bất cần dội ra vô số lời nguyên rủa dính dáng Kinh thánh lên cái đầu tôn nghiêm của đức Vua. Một quý bà đi đến nói với chàng: «Ông điên rồi, không nên nói tất cả những chuyện này ra». Mù quáng bởi cơn khùng, chàng chẳng coi lời cảnh báo này ra gì. Chàng lia ánh mắt đi khắp nơi, tìm kiếm ai đó, và cuối cùng nhận ra nữ Công tước già Julie de Montausier.

Ngồi trên một chiếc ghế thủng lỗ chỗ trong chiếc bô thiếc, bà ị ngay trước mặt mọi người trong khi những nhà quý tộc vây xung quanh thi nhau thổi gió, điều khiến họ vui thú đến phát điên. Chính bà ta cũng bỏ rơi những viên ngọc quý của mình. Montespan xông thẳng vào bà:

- Hãy trả Françoise cho tôi đi!

- Françoise là ai nhỉ?...

- Vợ tôi, người mà tôi chỉ còn gọi nàng bằng cái tên cúng cơm. Athénais, điều đó lớn quá... Versailles là cái gì. Bà đã cướp vợ tôi để nộp cho đức Vua. Hãy trả nàng cho tôi đi! Tôi yêu nàng.

Bà Montausier rất lấy làm ngạc nhiên:

- Đã bốn năm trôi qua kể từ khi ông cưới bà ấy bằng những lời

tuyên thệ hôn lễ vậy mà ông vẫn còn yêu vợ ông ư? Nếu tôi có thể tự cho phép mình, thì ngay cả anh hàng cá của ông cùng biểu thị tình cảm với vợ anh ta đấy. Nhưng thưa ông, ông là một Hầu tước kia mà! Thế ông nghĩ rằng chồng tôi cũng yêu tôi hả? Thưa ngài Công tước, ngài có yêu tôi không?! bà ta vừa nói vừa quay đầu sang phải.

- Ô, đương nhiên là không, chồng bà ta đáp lại.

Montespan sững sờ:

- Tuy nhiên, chàng nói với Công tước, chính ông xưa kia đã nhờ những tác giả thông thái nhất thời đại viết *Chuỗi Vòng Ngọc của Julie* cơ mà?... tập thơ huê tình có một không hai này được tặng trong ngày lễ của bà ấy như là một bó hoa tinh tế và có sức sống lâu hơn cả một bó hoa thực.

- Đúng thế... mỗi một bài thơ ví Julie với một đóa hoa khác nhau: hoa hồng, hoa tuy lúp... nhưng trên hết tôi thèm muốn món của hồi môn của tiểu thư De Rambouillet.

Người đàn bà đã trở thành vợ ông không hề cảm thấy bị xúc phạm chút nào, ngược hẳn với Louis-Henri:

- Tuy nhiên, khi nhìn ông bà bên nhau, tôi cứ ngỡ...

- Nếu ông phán xét theo vẻ bề ngoài ở nơi này thì, thưa ông Montespan, ông thường xuyên bị nhầm đấy. Những gì xuất hiện ở nhà chúng tôi hầu như chẳng bao giờ là thực hết.

Chàng Gascon há hốc miệng.

- Còn đức Vua, nữ gia già tóc trắng nói tiếp, nếu Ngài đánh giá nghĩa vụ của mình coi vợ ông là người tình, người đàn bà đẹp nhất nước Pháp, được ham muốn nhất hoàng triều, và phô trương bà ấy

như một báu vật, thì cũng chẳng có gì phải giận dữ cả và đến đây quấy rầy chúng tôi bằng những trận cãi vặt như thế này. Tốt hơn là ông nên viện dẫn thánh Léonard, ông chủ của đàn bà năm cũ, để đón những đứa trẻ không cha!

Montespan không thể tin vào tai mình. Tổng chỉ huy của đội kỵ binh nhẹ, chàng bỗng quên bằng giọng nói hào hoa đến mức thốt ra với nữ Công tước thứ ngôn ngữ trận mạc. Thoạt đầu, một đóa hoa khác mà bà ta có thể nạp thêm vào tập *Những chuỗi vòng ngọc của Julie*.

- Đóa hoa thông thái rôm, độc ác bốc mùi thơm lợi lộc và tính cách hèn hạ mọc lên giữa vùng đất đạo đức giả!

- Ô hô!...

- Héo quắt, bản thủ, rác rưởi, xốt trộn lại mùi! Nhắc đi ra khỏi đây và đi kiếm trả lại vợ cho ta, hoặc ta phoi lỗ đi của mi ra!

- Ô hô!

Nữ Công tước bắt đầu run lập cập dưới tán ô nhỏ xíu được tên nô lệ da đen đang che. Công chúa D'Harcourt, bị choáng trước những câu nói náy lửa của Gascon, liền rịn ra trong váy mình. Cặp môi đầy bụi và tóc màu hoe nhạt, bà thường xuyên có nhu cầu đi ị và có một tính mau lẹ bất thường là đi cầu luôn khi đứng, điều gây bao phiền toái cho tất cả những dinh thự mà bà đặt chân đến. Bà lảng ra xa dưới ánh sáng của đám lửa đang rùng rục trong lò sưởi rọi lên những bức tường áp gỗ vàng óng, kéo lê vết bẩn trên nền nhà gỗ. Lauzin, tiến đến gần Montespan, cười lớn và kể cho chàng nghe:

- Một lần, một Bá tước xếp một quả pháo dưới ghế ngồi của bà ta trong phòng khách, nơi bà ta đang chơi bài pi-kê. Do ông ta sắp đi

châm lửa, thì tôi (trái tim nhân hậu) đã thông báo ngay cho ông ta biết rằng quả pháo ấy sẽ khiến bà ta què quặt và ngăn không cho làm. Một tôi khác, ở Saint-Germain-en-Laye, đám quần thần cho gọi chừng hai mươi lính gác Thụy sĩ cùng với trống kèn tiến vào phòng bà ta, đánh thức bà ta khi ấy vừa mới chợp mắt. Họ ném những hòn tuyết vào người bà. Bà ấy choàng dậy, đầu tóc rối bù, kêu ầm ĩ và ngọ nguậy như một con lươn mà chẳng biết chui vào đâu. Nữ thần sông núi boi trên giường bà ta, mà từ đó nước chảy tràn ra khắp nơi làm ngập cả căn phòng. Đúng là có cái để khiến bà ta chết hẳn đấy!

Louis-Henri bỏ về. Trong phố, một ca sĩ hát văng một điệp khúc đang được bàn tán ầm ĩ khắp đó đây:

*Truyện rằng bà Montesperan,
Lừa bịp chỗ tây, phỉnh nịnh chỗ đông.
Truyện rằng bà Montesperan
Cất giấu một cái bình tông...*

Trên phố Des Rosiers, tại khách sạn Mortemart, Gascon được cha đẻ má phị của Françoise tiếp đón! Hầu tước ngay tức thì hỏi nhạc phụ mình xem ông ta nghĩ gì về thảm họa đang diễn ra. Người này đáp:

- Chúa có mắt, cửa nả đang chảy vào nhà chúng ta đấy!

Ông con rể không hiểu:

- Sao lại thế?...

Công tước De Mortemart - cặp mắt xanh to đại dính sát đầu, khuôn miệng nhỏ xíu cong cong và vui tính - giải thích:

- Ta có khoản nợ ba trăm ngàn livres, đức vua đã trả nợ thay ta chỉ đơn giản ta là cha đẻ của nhân tình mới của Ngài... Ngài cũng tặng ta tước hiệu Thống đốc Paris và vùng Il-de-France. Và để bồi thường vì đã xâm phạm tiết hạnh của đứa em gái, Hoàng thượng đã bổ nhiệm con trai ta (cái thằng đàn ấy) làm tướng điều hành thuyền chiến và phó đô đốc Hải quân của hạm đội Levant! Thế thì anh, người chồng, hãy hình dung những khoản lợi mà anh có thể hy vọng được!

- Tôi hy vọng Françoise...

- Louis-Henri, anh ngộ thật đấy. Tất cả những ân huệ, tất cả những vinh hạnh đang sẵn sàng tan chảy lên anh. Chỉ cần anh im miệng và nhắm mắt làm ngơ. Nhưng anh lại thích gào tướng lên, sẵn sàng chịu đựng những bạo lực võ đoán. Đó là điều mà rất nhiều người sẽ không tha thứ cho anh. Anh ngáng cản họ dám đặt một vị Vua hùng hậu nhường ấy vào tình thế đáng buồn.

- Tôi, tôi mà đặt ông ấy vào tình thế đáng buồn à?...

- Có lẽ phải tống anh vào Những Ngôi Nhà Nhỏ như một thằng điên. Hơn nữa, hãy quẳng cái mũ xám này đi. Đức Vua rất ghét mũ xám và chớ bao giờ khiến Hoàng thượng mất lòng.

Montespan thấy không khí ở đây cũng phảng phất thủ đoạn. Nhạc phụ chàng bị cuốn vào cơn lốc ham danh vọng của ông ta:

- A, mong sao anh cũng như những người khác, anh lẽ ra nên xoay sở cuộc đời mình và để rồi sẽ chết như một Nguyên soái Pháp và là Thống đốc của một tỉnh phì nhiêu nào đó hơn là suốt ngày kéo theo các chủ nợ luôn rình rập quấy rối anh.

- Tôi say mê con gái ông...

- Hoàng tử Soubise đã chứng tỏ một kiểu lịch lãm khác, ấy thế mà hồi đầu, cả ông ta cũng cưỡng lại khi Louis để mắt lên vợ ông ta. Ông ta thậm chí còn cố gắng làm Hoàng thượng tin rằng bà ta vướng bệnh lao: «Đó là một quả táo ngon, thưa Bệ hạ, nhưng nó đã bị mục ruỗng ở bên trong». «Thật hả? Đức Vua đã đáp, chính ta sẽ kiểm tra lại khi đi vào bên trong». Khi ấy người chồng cúi đầu và đã rất tinh tế đến mức hiếm có trong suốt thời kỳ mối quan hệ diễn ra. Bù lại, ông ta đã nhận được một khoản tiền khổng lồ và một trong những ngôi nhà đẹp nhất Paris. Ông ta đã biến những chiếc sừng xấu hổ thành sừng giàu có phong lưu.

Gabriel de Rochechouart, Công tước De Mor-temart, rút cho mình chút nước sơ-ri, mời con rể dùng cùng nhưng chàng khoát tay từ chối trong lúc miệng vẫn khẩn khoản:

- Vậy là, chỉ có chú tôi - Henri Gondin, Giáo chủ ở Sens - là theo ý tôi thôi... ông ấy, đã chỉ trích việc ngoại tình của đức Vua ngay trên bục nhà thờ.

- Hoàng thượng sẽ tán tỉnh ông ấy bằng một chiếc mũ giáo chủ hồng y. Louis-Henri này, bị cấm sừng, đó là vận may của đời anh đấy. Chớ để lỡ nó, nó sẽ chẳng xảy ra nữa đâu.

- Làm sao người ta có thể nghĩ tôi sẽ im lặng được nhỉ, rằng tôi sẽ thu xếp ổn thỏa?...

- Anh điên rồi.

- Điên vì Françoise.

- A, lại bắt đầu rồi đấy! Lắm chuyện vậy chỉ vì đức Vua thích vắn nóng «cán chổi» trong người của con gái tôi ư.

Montespan dẫn đo khi minh họa bằng một cảnh giết nhạc phụ.

- Louis-Henri này, hãy chấp nhận thực tế, nếu không cuối cùng mọi người sẽ thấy anh rất thô thiển. Đức Vua nổi giận vì những phản kháng âm ỉ lặp lại một chủ đề khá ngông cuồng dám đòi lại người đàn bà của Người. Anh trở thành một chủ đề hài kịch trong Paris. Và lại, hình như Molière viết một vở về anh đấy.

- Thật thế à?

18.

Nhập sân khấu cảnh đứng trước nhà mình ở Thèbes và gần một gia nhân (Sosie) được chính tác giả thủ vai. Amphitryon tức tối Jupiter bởi anh ta vừa khám phá ra một điều hay ho!... Anh vừa phát hiện ra rằng, trong lúc mình đi trận, thì Chúa trời (người cuội một con đại bàng trên cao, trong vàng mây) đã cho mình mọc sừng, khi biến thành vẻ bề ngoài y hệt anh để qua đêm với vợ anh (Alcmène) và rằng, từ cuộc gặp gỡ này, một đứa trẻ sắp ra đời:

JUPITER

Tại nhà của người, phải sinh ra một đứa trẻ, dưới cái tên Hercule...

Một người đàn ông đã có vợ hiếm khi thích một kẻ khác thông báo với anh ta rằng vợ anh ta đang mang bầu và rằng cái tên riêng của đứa con đã được chọn mà không thèm hỏi ý kiến anh ta. Nhưng điều thú vị đối với khán giả sân khấu Palais-Royal thì đương nhiên không dành cho Amphitryon lẫn Montespan lúc này đang có mặt trong rạp.

Louis-Henri, đứng ngay trong khu sau khoang nhạc, đã trả tiền chỗ mười lăm sol. Hàng ghế sáu livres nằm trên ban công, trong phòng nhỏ riêng biệt, và bên cạnh sân khấu, nơi đức Vua, có Françoise tháp tùng, tham dự buổi trình diễn ngày 16 tháng giêng năm 1668. Người chồng không phân biệt được những đường nét của tình địch bởi chúng bị những chiếc lông mũ trùm kín hết,

nhưng thi thoảng, từ phía sau, chàng nhận thấy chiếc gáy phủ đầy tóc vàng và đôi khi là cả khuôn mặt nàng nhìn nghiêng, tùy theo khi nàng cúi về phía trước hay lùi về phía sau để dựa vào thành ghế. Thường xuyên, các nghệ sĩ quay về phía quân Vương với vẻ tôn kính. Nhưng vào những lúc khác, họ lại nói cộc lốc bất nhã với Montespan đang hòa trong đám khán giả:

- *Những nhát gậy của một chúa trời gây niêm danh dự cho người chịu đựng chúng.*

- *Thực thế đấy! Thưa ngài chúa trời, tôi là nô bộc của ngài nhưng tôi sẽ vượt quá cả sự nhã nhặn của ngài...*

Đám đông cười ồ xung quanh Hầu tước. Những nhà quý tộc xô đẩy chàng. Những cú huých vai, huých háng, dần dần, họ đẩy chàng đến tận giữa phòng, đứng ngay dưới một cây nến đang cháy rùng rục treo trên trần. Đây là lần đầu tiên Louis-Henri đi xem sân khấu. Chàng không biết lúc này mình đang đứng đúng chỗ cần phải tránh trong khu sau khoang nhạc - dưới cây đèn cắm rất nhiều nến đang cháy nhỏ giọt rất nhanh vào cuối buổi trình diễn. Sau một màn kéo dài hai hồi, giờ đến hồi ba và là hồi cuối cùng. Nến đây ứ và tràn ra khỏi đĩa, chảy như mưa lên bộ tóc giả của Hầu tước nhưng chàng không nhận thấy bởi đã chú tâm hoàn toàn vào vở kịch. Chàng nghe lời an ủi xoa dịu người chồng bị lừa dối trên sàn diễn:

JUPITER

Một sự chia sẻ với Jupiter

Chẳng là gì đâu, chẳng hổ danh;

*Và có lẽ đó chỉ là vinh hạnh
Được thấy mình là kinh địch,
Của người trị vì những đấng anh minh.*

Montespan thấu nhận những lời bóng gió trong suốt đả tói thân phận mình trong thời kỳ này, nơi mà vui thú của bề trên là luật lệ duy nhất. Điều chàng nghĩ về vở kịch hả? Rằng đó chỉ là màn nịnh nọt bợ đỡ, một vở kịch xu nịnh, Molière đã đứng về phía Vua (ông ta đã rất thông minh khi chỉ chọn vai kẻ nô bộc!) Và Jupiter cố gắng thuyết phục Amphitryon rằng anh ta chẳng nên giữ vẻ cay đắng làm gì mà ngược lại, phải tự thấy mình như một người chồng hạnh phúc nhất trong những người đàn ông bởi anh ta sẽ kiếm được nhiều lợi lộc trong chuyện này:

JUPITER

*Sự chối lợi của một gia tài không lồ phong phú
Sẽ khiến cho tất cả đó đây biết rằng ta phù trợ người,
Và ta sẽ khiến cả nhân gian
Đến mức phải hiềm ty với thân phận người.*

Những câu nói này không phải loại để xoa dịu Amphitryon, người làm vẻ bực mình và nực cười. Molière đã tìm thấy trong huyền thoại sự ra đời của Hercule cơ hội để biến Montespan thành trò hề gây cười cho khán giả. Đó là một vở, được trang bị máy móc với những bẫy sập, cửa sập, ròng rọc, một chiếc vó kéo tôm, viễn cảnh vui thú tột độ của khán giả và Jupiter, trên vầng mây của

mình, đứng lên trong làn nhạc và một tiếng động long trời. Giữa ánh chớp lóa, ngài biến mất, cũng bị hun khói, bị bóc trần dưới những tràng vỗ tay nhiệt liệt. Nến vẫn chảy như mưa xối xuống bộ tóc giả của Hầu tước. Nó chảy vào các lọn tóc, rồi đông lại, trắng xóa. Có thể nói đó như một đồng tuyết nóng đặc cứng, khiến cho mái tóc trở nên nặng trĩu, trong khi Molière, trong vai Sosie, có vẻ như trực tiếp ngỏ lời với Gascon khi nhắc cho chàng nhớ rằng nỗi bất hạnh của chàng nằm trong trật tự vạn vật nhưng rằng:

Đấng tối cao Jupiter biết cách làm cho nuốt bồ hòn nhưng thấy ngọt.

Bên thềm sân khấu, sau hàng nến cuối cùng, nơi ánh sáng trở nên tối mờ, tác giả đẩy tới kết thúc vở:

SOSIE

Tất cả điều đó sẽ tốt hơn thôi;

Nhưng cuối cùng, chúng ta hãy cắt ngang những bài diễn thuyết,

Và mỗi người ai nấy nhẹ nhàng rút về nhà mình.

Với vụ việc như vậy, mãi vẫn là

Ít mở miệng nhất sẽ là khôn ngoan nhất.

Louis-Henri cảm thấy trong những câu cuối cùng này như một mệnh lệnh gửi đến tất cả cộng đồng người trên mặt đất: rằng chớ có dây vào chuyện phán xét Jupiter! Rằng phải im lìm mọi lời bình luận! «Với vụ việc như vậy, Sosie đã kết luận, ít mở miệng nhất mãi vẫn là người khôn ngoan nhất». Quân lệnh phát ra không chỉ được áp dụng với người chồng bất hạnh mà còn đối với những kẻ hay ba

hoa. Điềm mốc thâm thì: «Chúng ta hãy cắt ngang những bài diễn thuyết, Molière đã nói thêm, và rằng ai nấy nhẹ nhàng rút về nhà mình». Lệnh bà De Sceaux và lệnh bà De La Trémouille, sau một buổi chè chén cà-ri buổi trưa, lúc này bỗng rất muốn đi cầu ngay trong phòng xem riêng của họ. Các bà thái ra ngay trong lòng bàn tay mình rồi ném bãi phân ấy về phía Louis-Henri, đứng phía bên dưới, sau khu khoang nhạc. Lúc này, trên hai bả vai Hầu tước, bốc đầy mùi cứt lẫn mùi cà-ri. Chàng ngạc nhiên nhận ra các vết phân lỏng chảy dọc hai tay áo chèn của chàng. Chàng ngược mắt nhìn lên trần nhà và mặt chàng nhận ngay lấy làn mưa nển nóng bỏng chảy từ cây đèn xuống. Tất cả mọi người lùi lại xung quanh chàng. Chàng giống hệt như một cây nấm ở giữa một khu rừng thưa. Chàng phát hiện ra những nhũ đá trắng rủ xuống từ diềm mái tóc giả ở hai bên khuôn mặt mình. Chàng có lẽ đã thực sự là con gà tây non trong phòng và trên sàn diễn mất rồi. Thế mà đó là lần đầu tiên chàng đi xem sân khấu kịch đấy!.. Chẳng phải điều đó sẽ gây cho chàng ham muốn quay lại đây đâu. Có mùi khét bốc lên. Ai đó, sau lưng chàng, vừa mới châm lửa vào quần áo chàng. Một ô cửa thoát hiểm để mở ngay trước mặt. Louis-Henri chạy nhanh ra để dim mình trong nước cống. Những ngọn lửa bốc cháy rục trên lưng chàng. Chàng băng qua những tràng tiếng cười trợ lợi hay hàm răng đã bị mục ruỗng chát đầy bơ hoi, mặt ong mốc phủ trùm lên những chiếc răng sâu. Người ta thò chân ra ngang cản chàng, ngăn không cho chàng tiến lên. Chàng có lẽ sẽ chết cháy nếu không có một tấm khăn choàng tăng lữ hạ xuống và quấn chặt lấy chàng để dập lửa.

- Ôi, chú tôi!...

Đó là Henri Gondin, Giáo chủ hồng y của tỉnh Sens, người em trai của cha Montespan - rất thông minh và tâm hồn cao thượng, một tiếng tăm lẫy lừng từ phía những người đàn bà, hiếm khi điều ấy tỏa ra từ nơi những giáo sĩ cao cấp. Louis-Henri, ngã rụi xuống nền đất, xấu hổ vì người chú đã chứng kiến cảnh chàng quá đỗi nhục nhã trước dân chúng nhưng người kia tiến thẳng về phía đức Vua, lúc này đã từ sân khấu bước xuống:

- Bệ hạ, tính ngoại tình của ngài có vẻ như là một lời báng bổ, một tội phạm thánh, về mặt thân thể, đã hóa thân vào trong một con người thiêng!

Chàng Gascon trên nền đất - vỗ vỗ đập đập trên hai vai, hai cánh tay để tắt nốt những ngọn lửa cuối cùng và bị khí fu-ma-rôn hắc sì vây quanh đang bốc lên nghi ngút - quay lưng lại phía Vua, đang ở đằng kia. Những ngón tay đầy tro quần áo cháy, phân người và nến dính đầy các đốt, chàng không nhìn thấy Quân Vương nhưng nghe thấy tiếng Người gay gắt đáp lại lời chú của chàng:

- Hãy dành những bài giảng đạo cho địa phận của ông, nơi tôi sẽ kết tội ông viễn xứ và nhà nghỉ bắt buộc cho tới khi nào có lệnh mới!

Louis-Henri, ngồi trên bậc đá, đầu xoay ngược xuôi. Gần chàng, những lớp váy lót lụa hồng của Lully, bị cuốn vào trong một tràng cười điên loạn trước cảnh tượng người đàn ông bước ra từ tuyệt vọng. Người nhạc công đập dũ dội nhiều nhất liên hồi cây gậy chống bằng sắt của mình lên nền đá, chỉ thiếu nghiền nát những ngón tay của Hầu tước nhưng người này, giữa cặp bàn chân của cao nhân Italia đó, chỉ còn để mắt lặng ngấm Françoise đang đứng bên người tình hoàng đế. Hồng y giáo chủ tỉnh Sens, đứng trước mặt

nàng, tuyên bố: «Đây là lời chồng bà chuyên tới», rồi ông giang tay, ra sức giáng cho nàng một cái tát vào bên má phải.

19.

Sáng hôm sau, loạng choạng quay lại khách sạn Montausier, Montespan phát hiện ra tất cả những người đàn bà lúc này đều được trang điểm hình cái tát trên hai má. Louis-Henri nhếch mép nhạo báng:

- Nếu một ngày kia, Quân vương mà có một vết rò ở lỗ tròn, thì bọn họ chắc sẽ đi phẫu thuật cho có lỗ như Người, viện cớ rằng do một vết thương súng hỏa mai, và tên đàn Lully với những nhát gậy thật lực trên đất, sẽ lấy đó làm một bài *Te Deum* - Chúa che chở cho vua! Và từ đây sẽ trở thành một bài quốc ca... nói gì đi nữa, tôi hy vọng tay người Italia ấy sẽ tự đập nát chân hấn ra và sẽ chết vì chúng!

Lauzin tiến lại gần, ngắm chàng và tủm tỉm cười. Một nhà quý tộc quay lại: «Ai nói đến lỗ tròn của Bệ hạ đấy?» Kẻ cận thần này bỗng trở nên trữ tình khi ông ta khơi lại sắc thái những bãi phân của Louis XIV: «Bữa nọ, ngài đã đi cầu tám lần trước bữa tối, hai lần trong lúc họp Hội đồng và để kết thúc, một giờ sau khi đi nằm, lại dậy ngay để đi tiếp».

Lauzun cúi xuống sát tai Gascon:

- Một số người còn trả những một trăm tám mươi ngàn livres một năm chỉ để xem đức Vua đi cầu thôi đấy.

Louis-Henri cảm thấy như một con chim sẻ trong lò nung:

- Sao tôi không thấy mụ già tú bà Montausier mà tôi đến đây để

chửi mụ đầu nhỉ. Bà ta đâu? Hả? Trong căn hộ của mình ở Saint-Germain-en-Laye à? Tôi đã ra lệnh cho bà ta đem vợ tôi về trả cho tôi...

- ... Thật tiếc khiến ông thất vọng, một Công chúa xen vào. Athénais đã nói với tôi rằng bà ta đã thật xấu hổ khi thấy chồng mình mua vui cho đám dân đen như một con vẹt với những từ ngữ thô thiên mà ông thốt ra.

- Không đúng. Bà nói dối! Nàng không bao giờ có thể nói như thế. Chúng tôi yêu nhau! Bà thậm chí không biết được hai con người có thể yêu nhau đến cỡ nào đâu! Versailles là một địa ngục. Hãy đưa vợ tôi ra khỏi đó. Cô ấy quá yếu đuối. Cô ấy tin hàng đồng thứ...

Và Montespan khóc nức lên:

- Một chiếc ly bị vỡ, một lọ muối bị đổ nghiêng, với nàng cũng là những dấu hiệu của sự bất hạnh... nàng đã nói rằng trong lúc ở cũ một người mẹ sẽ được giải thoát sớm hơn nếu được đi giày và quàng tay người cha của đứa trẻ. Nàng tin rằng sau khi đã cắt dây rốn, để nó chạm vào đầu đứa trẻ thì sẽ đảm bảo cho nó cuộc sống lâu dài. Nàng đã làm vậy với con gái của chúng tôi đấy thôi! Với đứa thứ hai, nàng đã chôn dây rốn dưới một gốc cây hồng để đem đến cho đứa trẻ một làn da sáng trắng.

Khuôn mặt đẫm nước mắt, chàng tiếp tục:

- Françoise chắc chắn rằng nếu hôn lễ được cử hành vào ngày thứ năm, người chồng sẽ bị mọc s...các nhà quý tộc xung quanh chàng thích thú khi thấy chàng không dám nói hết câu.

- Nàng thường xuyên đọc một cuốn sách về quỷ thần học: *Chiếc búa của lũ phù thủy*. Nàng nghĩ rằng một người đàn bà khi muốn làm

cho được yêu thật nhiều, cô ta phải sử dụng một bùa yêu được chế biến từ nước thánh, rượu và bột xương người chết vừa lấy ra từ một huyết mộ mới. Thường xuyên, trước khi vào cung, nàng tới mua nó ở nhà những thầy bói, thầy pháp, trong những quán hàng bí mật của họ trong khu phố nghèo của thủ đô, và nhất là ở quán Voisin, phố Beauregard...

- Ai vậy? Ở đâu cơ? Cửa hàng La Voisin ấy?...

Các nữ cận thần lảng đi và người nào người ấy hỏi nhau tới tấp: «Bà có biết nó nằm ở đâu không, hả bà, phố Beauregard ấy?» Công chúa Monaco, nổi tiếng để được coi là không tiết kiệm ân huệ của mình và là người biết phố ấy nằm ở đâu, liền hớn hỏ nói về tình dục của Vua nước Pháp. Công chúa nói rằng ngược hẳn với Charles của Anh quốc, sức Người thì lớn, nhưng *cây gậy quyền* lại bé tí và rằng chính vì điều đó mà ở cung điện, kiểu úp thìa đã thắng lớn. Người đứng cạnh bà, nữ Bá tước, suy nghĩ rồi phải thừa nhận rõ:

- Đúng là ở Versailles, người ta rất hay bị giở trò theo kiểu úp thìa...

Montespan, bực mình, nhìn họ quay trở lại bàn chơi. Từ miệng phả ra mùi rượu hồi mà chàng đã nốc suốt đêm, Louis-Henri nhận thấy Lauzun vẫn đứng cạnh mình:

- Ông thường xuyên đứng gần tôi...

- Có nghĩa là, nhân danh Đội trưởng đội cận vệ của Vua, tôi cũng chịu tỳ trách nhiệm giám sát ông.

Lauzun là một con người nhỏ thó tóc hoe vàng, khuôn mặt không lấy gì làm vui vẻ. U sầu, đôn độc, hoang dã, và vẻ ranh mãnh theo bản chất, ta cảm thấy đôi lúc ông ta có thể là một người bạn tốt,

cho dù điều đó chắc phải hiếm lắm. Chóp mũi ông ta nhọn hoắt và đỏ ửng, mái tóc xỉn xoắn, nhưng ông ta lảng vảng quanh chàng như một thứ nước hoa đậm đục kín đáo. Chàng Gascon thờ dài ảo não:

- Vợ tôi chìm vào một giấc mơ tồi tệ. Ông có thể giúp tôi đưa nàng về với thực tại được không?

- Trong suốt thời gian mà đức Vua sẽ còn say mê bà ấy, Người sẽ chẳng rời ra mà đem trả cho ông đâu, nhưng điều ấy kéo dài trong bao lâu đây? Thường thường, tình nhân đương kim giới thiệu cho Người một bà mới. Bà Henriette đã giới thiệu cho Bộ hạ Tiểu thư La Vallière. La Vallière đã mời vợ ông khiêu vũ trước mặt Bộ hạ. Lệnh bà Montespan sẽ giới thiệu cho Hoàng thượng người sẽ kế tục bà ấy. Với ông, viên thuốc thật khó nuốt, nhưng nếu nó được tô son phết vàng, thì có lẽ nó sẽ trôi xuống được tốt hơn.

- Nàng có thể tìm thấy gì trong con người ấy nhỉ và nàng làm gì ở đó chứ?

- Buổi tối, khi... «Jupiter» quay về ngủ với vợ mình, thì quý phi tốt cho đứa con mình đang được hoài thai những chiếc xe ngựa nhỏ xíu bằng dây thép mỏng, mà nàng sẽ mắc vào cỗ xe sáu con chuột nhất kéo và để cho chúng cắn những ngón tay xinh xắn mà chẳng thèm kêu la gì.

20.

*M*ontespan la cà dọc theo kè sông Seine nhấp nhô những chiếc phà chất đầy rơm cỏ, hạt ngũ cốc và cát. Dòng sông ô nhiễm do chất cặn bã, đồ thải các loại. Sông Seine kéo lê dòng chảy của mình như con rắn già nua bệnh tật trong Paris, mang theo về cảng của nó những lô gỗ và những xác chết.

Bọn nhóc trai, chạy sau những chiếc vòng quần thùng rượu han gỉ, quần cộc xệ xuống tận đầu gối. Lũ bé gái vận váy vải thô sẫm màu kéo lên tận thắt lưng, đi chân trần ngay trên nền đất có những mảnh thủy tinh vỡ. Những kẻ ăn mày, những chị hàng cá chửi mắng đám dân lương thiện, nói những lời thóa mạ ghê tởm mà Louis-Henri chẳng thèm nghe. Lời thóa mạ con người giờ đây có ảnh hưởng gì đến kẻ cường hào mà giới quý tộc đã trốn tránh và bỏ rơi này chứ? Ban nãy, ở Pont-au-Change, chàng đã bán chiếc đồng hồ xinh xắn đeo bên hông. Từ đây, ngày giờ và năm tháng đối với chàng đâu còn quan trọng nữa. Thời gian đã chẳng còn quan trọng gì. Hai mươi bảy tuổi, cuộc đời chàng vậy là hết. Một người bán thuốc chuột rong kêu:

*«Một binh sĩ ra trận
Làm trái đất âm rung
Bất hạnh do cuộc chiến
Nên đi và gào tướng»*

Ai nào: thuốc chuột đây!»

Người bán rong bình thản bước đi, đeo bên hông hộp thuốc độc. Áo chèn thùng, một chân giả bằng gỗ và áo cổ xếp bông lồi mốt, khiến anh ta nực cười và thô kệch. Hầu tước nhận ra mình trong con người tàn phế đang vác trên vai một chiếc sào dài trưng ra những chiến lợi phẩm - những con chuột cống chết. Montespan, người chưa từng chú ý đến những gì diễn ra trong phố thì lúc này lại ghi khắc tất cả: những người bán giấm lẻ gào lên «Giấm ngon và tốt. Giấm mù tạt đê...ê...!» những nhạc công, đi gộc gỗ, phòng miệng thổi cây sáo dọc và đánh trống con. Ở đây, người ta mời chào lược chải tóc Limoges, gương soi, bột quả lê, lưỡi dao trích được rèn ở Toulouse. Bà này bày ra trong làn liễu mây của mình những bao diêm nèn chặt - các nhánh cây sậy tẩm chất dễ cháy. Ba thợ thủ công ngồi dưới một mái che khâu giầy cạnh một chiếc bàn bày đầy những da thuộc và dụng cụ. Họ đeo tạp dề da và dùng đầu gối mình làm mỏ cặp. Louis-Henri đi dạo lòng vòng trong khu vực này, nơi lũ dân đen làm việc với những mớ dây dợ cồng kênh của họ, sự hăng say của họ, tạo lên một ý nguyện muốn sống, ý nguyện mà chàng giờ đây không còn nữa. Hầu tước quay lại, dẫn sâu vào những góc ngách quanh co bắn thủ phát nôn mưa của các con hẻm, nơi bọn tội phạm hoành hành cả ngày lẫn đêm.

Việc không xây nền móng kéo theo sự chuyển động của khu đất khiến cho cấu trúc những ngôi nhà cao chật hẹp bị méo đi và tạo ra những vết nứt nẻ trên mặt tường. Những đường hẻm ngoằn ngoèo - đa phần là đường đất - đây xó xỉnh và ánh sáng ban ngày hiếm khi lọt được vào bên trong những ngôi nhà. Ở đây nữa, cũng toàn sự xô

đầy, cuộc sống hừng hực, những xung đột giữa các chủ hàng và lời thóa mạ tuôn trào không bao giờ dứt, những cú đấm đập, ăn cắp vặt, đồ thái ném qua cửa sổ, tắc nghẽn đường xá và những tiếng kêu của các tay đánh xe, những con la và những cỗ xe phải kéo bằng tay. Ở đây đang có nạn dịch đậu mùa hoành hành. Để tự bảo vệ, rất nhiều người thở qua một tấm bọt biển đã thấm đẫm tinh hoa xôn và quả bách xù nhưng Montespan cứ đi, hai tay đút túi. Đậu mùa thì có thể làm gì được chàng chứ?... Trời đổ mưa. Các đường phố chẳng mấy chốc trở thành một nơi ô uế đầy bùn. Một cô gái điếm gầy nhồng, đã hủy hoại nhan sắc trong những cuộc bán mua hoan lạc, đang đứng trú dưới một vòm cửa kính, gần một tiệm cabaret-nhà thổ. Cô ta lảng sang Louis-Henri một cái nhìn kỳ quặc, chàng đang quan sát cô ta dưới làn mưa rơi.

Một ý nghĩ quái lạ chợt hiện đến trong đầu Hầu tước. Sau rốt, chàng thấy muốn đi chơi vui thú với những con tôm, hạc hay con hươu này, những kẻ luôn đeo đẳng bạn bằng những câu *Hãy theo tôi đi, thưa Ông lớn*. Chàng tiến lại gần. Cô ta đi vòng quanh chàng và khuôn miệng móm mém của mình cười lớn:

- Áo chèn kiểu gì mà lại bị cháy sau lưng thế này!... Một con rồng đã *chơi* anh từ phía sau à? Còn chất trắng trắng trượt trên tóc giả của anh là cái gì vậy? Nó phọt tinh trên sọ anh phải không? Và mùi nữa chứ... A, nó còn ị cả trên vai anh nữa đây mà!...

Trước dáng vẻ của Gascon, cô gái điếm, người luôn biết rành rõ đối tượng khách hàng, liền đoán:

- Vậy là, anh đang thất tình...

- Hãy truyền cho tôi bệnh giang mai, bệnh đậu mùa, sau đó tôi

sẽ đi hiệp vợ tôi để nàng đến lượt mình sẽ nuông chiều đức Vua.

Một con phò khác, đứng cạnh, hỏi:

- Anh ta nói cái gì thế?

- Không có gì đâu, anh ta đang say khướt đấy mà.

Cánh cửa nhà thổ bật mở, ọe ra một làn hơi tinh trùng lạnh và hành kinh khô.

21.

Nhà thổ này có tiếng là rất tồi. Rượu vang của nó làm từ nho hun khói pha với bùn và nước thải đô thị. Louis-Henri ngốn ngấu ở đó những thứ rượu tiên thượng hạng đầy nhót cá, cứt chim bồ câu, còn đám gái ở đây thì nhóp nhúa. Chính điều đó làm Hầu tước đặc ý.

Lũ gái điếm - thú vật-búp bê, giẻ rách cắt miếng - thì đầy bệnh hoa liễu, còn Montespan thì lăn lộn trên đó. Chàng liếm láp những mụn của họ, đầy mủ, những vết loét mưng tấy, khắp nơi, những chỗ kín rịn nước và tuyên bố:

- Ta muốn những bệnh mào gà, bệnh đau Pháp cơ! Những căn bệnh lây nhiễm, hãy cho ta những căn bệnh tuyệt vời mà khi lây thì phải cắt bỏ đi bởi ta biết một tên mà ta mong sao nhìn thấy hấn vướng bệnh, hấn nhức đầu và suy nhược khắp cơ thể. Không ai mắc bệnh dịch hạch ở đây hả?... cả bệnh chó dại cắn nữa?!

Chàng Gascon ở lại đó, nhiều ngày nhiều đêm liền. Cả tuần trăng và tuần tiếp theo, chàng không rời nơi đó nữa, một cô gái ngạc nhiên vì điều ấy:

- Thế ông không có vợ à, con cái nữa. Họ đang ở đâu?

- Vợ tôi... con trai tôi đang ở nhà của ông chủ tôi rồi. Nào, đến đây đi nào, em.

Bằng số tiền bán chiếc đồng hồ, chàng trả dần, tiền rượu vang pha trộn uống bằng đĩa và những đợt chơi gái. Hai mươi chín ngày

đêm quần đảo trong những người đàn bà khác nhau. Một cô tóc hoe, gầy nhồng và không gây hứng thú, chỉ nói với chàng một lời và đó là lúc liên quan đến món quà nhỏ. Cô khác, nhăn nhúm như một quả mận, không ngừng kêu xoe xoe với cách phát âm bốc mùi tởm của mình. Một ả, mới đây còn là ca sĩ trên cảng Dieppe, phập phồng cánh mũi và quát tháo chàng. Cô kia, hiền như ảnh, tóc nâu sáng, ngực lép, mút chàng chùn chụt và thi thoảng cầu khẩn Đấng tối cao: mong quý là những dấu thánh tệ hại của Người! Louis-Henri còn muốn những cô khác nữa, những ả tồi nhất. Tất cả những gái làm tiền quá thối nát của khu, đến cả những tay đồ tể cũng từ chối, những kẻ tuy nhiên không phải là người hay nhìn ngắm (nhưng đây, dấu sao thì cũng chẳng lên quá quắt quá), Hầu tước đòi họ cho mình. Và đây là tổng kết Andalouse điên khùng của chàng. Một buổi sáng, trước một ả điếm rất cao, béo và lực lưỡng, chàng chào mời số tiền còn lại của chiếc đồng hồ và đề nghị:

- Cô bán cho tôi chiếc váy của cô được không?

22.

Mặt giấu sau chiếc quạt đã xòe ra và mình vận váy gái dĩ xứ Flamand, Montespan tới lâu đài Saint-Germain-en-Laye để hiếp Françoise.

Chàng đã tháo bỏ bộ tóc giả bần thiu và đã choàng lên người một bộ áo hành hương và kéo mũ áo che hết trán, đôi chân trần đầy lông lá dưới chiếc váy, gót bàn chân to đạ của chàng vượt quá đôi giày nhỏ của nữ giới mà chàng cố nhét vào. Giả trang thành đàn bà, chàng đã lừa được đám lính gác, liền mon men đến bên những bức tường, lưng lom khom đi theo một kẻ gia nhân bê một khay đầy bánh mỳ sữa tỏa mùi bia, pha gia vị. Nấp sau chiếc quạt mà chàng không ngừng phe phẩy, chàng giả giọng hỏi:

- Cô bé này, ta không sao tìm thấy phòng của Julie de Montausier nữa. Cô biết chỗ đó chứ, nơi cũng là chỗ ở hiện thời của bà tân quý phi của...

- Chỗ này đây, thưa bà.

- A, vâng...

Chàng đợi cho cô ta đi xa hẳn rồi đẩy cửa:

- Là tôi đây!

Françoise, trên tràng kỷ đệm, đang nói chuyện với nữ Công tước già, nhảy phắt lên tại chỗ khi phát hiện ra chồng mình vận váy dĩ mà chàng kéo lên trước mặt mình, phoi ra cảnh chàng đang cương cứng hệt như một con dê cụ đang con động cõn:

- Françoise, anh đã tìm ra giải pháp cho cả hai chúng ta rồi! Sau khi đã sống một tháng để lây những căn bệnh xấu hổ, anh sẽ đẩy bệnh sang em. Như vậy, khi đức Vua biết được điều ấy, Người sẽ không còn muốn em nữa. Còn chúng mình, chúng mình sẽ là hai kẻ chiến thắng bởi sẽ là cả hai mình. Đó chẳng phải là ý tưởng hay hay sao, em yêu?!...

Chàng kéo ngược chiếc váy điếm qua đầu và, lỏa lo, chìa rộng cánh tay, nắm lấy vai vợ, nhưng nang lùi lại và chạy trốn. Làn da mượt của người đẹp trượt đi dưới những ngón tay chàng. Đó như thể niềm hạnh phúc đang đi mất trong khi chàng gào lên:

- Tôi sẽ bắt cóc em khỏi đây để đưa em đi Tây ban nha!

Nhưng nàng đã chỉ còn là một mảng mờ nhạt trước cửa sổ ra vào, quay ra sân và khu công viên. Bụng căng tròn và hình như được vẽ bằng thủy mặc, nàng chạy như bay trong cầu thang trong lúc chàng kêu lên:

- Françoise à! Françoise ơi, quay lại đi nếu không ta sẽ *chơi* mụ già này đấy! Thôi được, đã vậy thì...

Chàng quay về phía bà Montausier, dương vật trong tay. Bà ta cuống cuống trở thành một mớ đấng ten xoắn tít mù hết như bộ tóc trắng của bà, tiếc rằng không có tên hầu da đen ở đây, nó chắc sẽ giáng cho tên điên này những nhát ô con mà nó không bao giờ rời khỏi tay. Chàng đuổi theo bà ta chạy xung quanh các đồ đạc bày trong phòng và thì thầm nói với bà ta. Bà sẽ coi đó là một bệnh ốm mòn tương tự. Chàng ném cho bà ta những câu nói thô bỉ nhục nhã đáng sợ phải đày xuống địa ngục: "Gái đĩ già kia, kẻ mách mối vợ, ta sẽ quay nóng con lợn của ta giữa cặp mộng của mi. Thề đấy, nếu

ta vớ được người, ta sẽ *chơi* người ngay. Người sẽ bị nhiễm bệnh giang mai, hoa liễu nặng”. Những lời nói khác của chàng thì cũng chẳng thay đổi là mấy. Chàng ọe lên gáy bà ta toàn lời thóa mạ trong khi bà này thổ ra những tiếng hỗn hển the thé như nai tác trong con giao phối. Nơi đây bỗng như trở thành Ngôi Nhà Nhỏ. Bà ta hét toáng gọi kêu cứu. Bà ta chỉ thoát nạn khi đám hầu việc chạy đến, do bị tiếng kêu inh tai của bà ta báo động. Hầu tước chỉ đủ thời gian để linh đi, mình trần như nhộng nhảy qua cửa sổ, biến mất hết như kẻ độc ác trong những vở kịch trên sân khấu. Đám lính gác đi vòng quanh nữ Công tước đang run lập cập vì sự: “Có chuyện gì xảy ra vậy?”

- Ô... de Montespan đã vào đây như một kẻ thịnh nộ và đã thổ ra cơn điên dại của mình chông lại đức Vua, và nói với tôi mọi điều ngỗ ngược có thể tưởng tượng ra. Ông ta cũng đã muôn hiê-iê-hiếp...

Bà ta héo rũ dần và bắt đầu mất máu, bắt đầu nói những điều chẳng ăn nhập gì với nhau hết. Một viên đội tiến lại gần cửa kính và ra lệnh:

- Hãy tìm kiếm ông ta đi.

23.

“Xì...oạch, xì...oạch, xì...oạch”, ba tiếng cào nhẹ bên ngoài cửa.
“Xì...oạch, xì...oạch, xì...oạch”, lại ba tiếng cào cửa nữa: đó là mật mã.

- Ai vậy?

- Lauzun đây.

Montespan lưỡng lự rồi cuối cùng cũng ra mở cửa:

- Làm thế nào mà ông đã có thể tìm được tôi và biết mật m...

Viên chỉ huy đám cận vệ của Vua bước vào và soi mới quan sát địa điểm:

- Vậy à, chính tại đây, trong một chỗ ở tồi tệ của bọn gia nhân ngay dưới mái nhà của một nhà thổ nấp sau quảng trường Grève này, mà ông đã ẩn náu từ nhiều tháng nay rồi ư.

Louis-Henri, hồi nãy khi nghe thấy tiếng cạo cửa đã thổi tắt cây đèn nến, giờ lại châm lên. Ngọn lửa chao đảo vật vờ, phản ứng trước bất kỳ ngọn gió nhẹ nhất nào thoảng qua căn phòng tồi tàn dành cho kẻ hầu người hạ này, và chỉ được chiếu sáng bằng một ô cửa nhỏ xíu.

- Tôi chẳng có lấy tí thời gian nào để cảm tạ ông, Hầu tước lên tiếng, bởi nếu lúc tôi đang trần như nhộng, nấp sau một cây sồi trong công viên, ông mà đã không xuất hiện để lấy áo măng tô choàng lên rồi dẫn tôi ra khỏi lãnh địa, thì tôi chắc đã bị lạc rồi.

- Ông bị lạc, Lauzun đáp lại. Vụ việc của ông ở Saint-Germain đã gây tai tiếng ồn ã. Ông đã thành chủ đề của nhiều ca khúc ở Paris.

- Tôi biết. Tôi đã nghe chúng vang tới qua cửa sổ.

- Quý phi, do sợ bị bắt cóc đi, đã cho đám lính đóng chốt ngay trước cửa phòng mình. Và nữ Công tước Montausier không bao giờ hoàn hồn sau cảnh bị nhục mạ ấy. Tâm trí bà ta chao đảo đến tận mức mà một hôm, khi ra khỏi buổi lễ cầu nguyện của Hoàng thượng, bà ta đã ngỡ nhìn thấy hồn ma ông ăn vận hết như bà ta và đã gọi nó bằng cái tên của Người. Bà ta tàn lụi đi và đã qua đời sáng nay rồi. Một ly chicorée* lên môi và thế là nó đã đem bà ta đi mãi mãi. Một người thân cận của Hoàng thượng hả... cứ là phải chịu cảnh bị bốn con tuấn mã xé xác phanh thây và xương rơi thối nát dưới những cú vồ giáng.

- Tại sao ông đã giúp tôi?

“Xoèn...xoẹt...xoẹt”, lại có tiếng cạo cửa. “Xoèn, xoẹt, xoẹt”:

- Là tôi đây, thưa ông!

Bà Larivière, tay xách một làn thực phẩm, bước vào miệng hầm hầm than:

- A, tôi chẳng thích thể này đâu, tuần nào cũng vác cái mặt đến nhà thổ... hơn nữa lũ mỹ nữ trụ lạc này đi xuống tầng, tay ôm bọc quần áo, họ đi đâu vậy hả? Chớ có nhìn vào các cửa phòng nửa kín nửa hở như thế, Dorothee! Nữ đầu bếp đi ra, lưng quay lại, tiếp tục ra rá.

Bà đặt lên mặt bàn nhỏ chiếc làn nặng trĩu đầy xúc xích, xuất ăn đã nấu sẵn, quả cây, rượu vang, và chỉ đến lúc đó bà mới phát hiện

Hầu tước đang có khách. Lauzun đứng lên chào cáo lui:

- Montespan à, không khí Paris rồi sẽ trở nên ngọt ngào khó thờ đối với ông...

Chàng Gascon lên tiếng hỏi:

- Ông có thể cho tôi mượn chút tiền được không?

Viên đội trưởng mồm mỉm cười – “Chỉ cần ông quý gói là đủ vơ về cả đồng trong các kho của Hoàng gia” - nhưng ông ta cũng để lại túi tiền khá đầy trên mặt bàn và đóng cửa lại sau lưng mình. Louis-Henri dẫu môi. Nữ đầu bếp lo lắng:

- Có chuyện gì xảy ra vậy?

- Người ta đã đi theo bà, bà Larivière ạ...

- Ô không, chúng tôi đã chẳng bị ai theo sau cả đâu! Chúng tôi bao giờ cũng rất cẩn trọng và, mỗi lần đến gặp ông trong nơi ẩn náu này, đều đi theo một con đường khác nhau.

Hầu tước nhìn qua ô cửa sổ. Bên dưới, trên bờ sông Seine, lũ gái điếm đã cho chàng ở đậu, xuống tàu. Nữ gia nhân có/làn da xanh lá mạ cũng nghển lên quan sát họ:

- Họ đi đâu vậy?

- Các cô nàng bị trừng phạt và bị đày đi lưu vong ở Nouvelle-France, nơi cực thiếu đàn bà. Trong những vùng đất chưa khai khẩn, các nàng sẽ là chỗ nghỉ ngơi cho chiến binh, những gã đi săn thú lấy lông, nhất là loài hải ly. Các nàng sẽ sống bằng hạt mạch Ấn Độ và mỡ gấu, sẽ ngủ trong những căn lều bằng vỏ cây. Cảnh những cô gái làng chơi xuống tàu đi Thế giới Mới mới buồn bã làm sao ...

Louis-Henri đóng cửa sổ lại:

- Bà Larivière này, cùng với con nhỏ, các người cũng sẽ phải lánh khỏi Paris đi thôi. Người ta cũng có thể cầm hận lây các người đấy... về phần mình, hiện giờ tôi biết rằng tôi phải quyết định để vợ tôi bị nhốt trong triều và rằng tôi sẽ buộc phải quay về Guyenne thôi, nhưng tôi sẽ không ra đi mà không...

Chàng đưa hàm răng trên nhảy lên môi dưới và cắn thật mạnh, lưỡng lự rồi thốt ra:

- Bà Larivière này, bà hãy giữ cho mình hai đồng tiền còn lại trong túi này, nhưng trước đó, tôi mong bà đi mua đồ giùm tôi. Phải đi đến cửa hàng vải, tìm được một họa sĩ và...

- Một họa sĩ à? Nhưng để làm gì?

24.

Ngày 20 tháng chín năm 1668. Montespan quay vào Triều ở Saint-Ger-main-en-Laye, nơi mà không một ai nghĩ rằng chàng có đủ táo bạo để quay lại. Hơn nữa, chàng đến đó bằng loại xe cộ nào?!...

Trước hàng cửa sắt mạ vàng của lãnh địa Hoàng gia, cỗ xe kỳ quặc của Hầu tước tiến lại gần. Chuyển xe ngựa hòm du lịch màu xanh táo của chàng đã được sơn lại bằng màu đen tuyền và Louis-Henri đã cho thay bốn chùm lông ở các góc ngựa trên mái, bằng những cỗ gác hươu khổng lồ. Một tấm voan nhiều tang tóc phủ lên cả cỗ xe, khiến cho nó mang một vẻ bề ngoài u tối và những con ngựa đen được khoe mẽ hết như để đi an táng. Trên bức tranh huy hiệu của chàng bên cánh cửa, Gascon cho vẽ thêm những cái sừng.

Đám lính gác hết sức ngỡ ngàng để cho cỗ xe đầy sừng đi qua, và nó đến đậu chính giữa mảnh sân lát đá menh mông. Hầu tước, ngồi trong thùng xe, vận toàn đồ tang bước xuống. Nếu như lần trước chàng đã phải lần hồi rón rén men cạnh những bức tường bao nhiêu, thì chiều nay, chuyển cặp bên của chàng lại chẳng kín đáo tí nào. Chàng đội trên đầu mình một cái mũ lộn ngược nên người ta chỉ nhìn thấy phía bên trong mà thôi.

Chàng leo lên các bậc dẫn đến lầu đài, vượt qua mặt đám các ông chồng hẳn sẽ ra sức đẩy vợ họ vào vòng tay đức Vua để thu về những lợi lộc. Những cách thức của đám người này, những trò nhỏ

mọn của họ... mỗi lo sợ làm mất lòng ông chủ đã nghiền nát tâm hồn họ, làm giảm giá trị ý thức, và Hầu tước De Saint-Maurice nhếch mép cười như mếu:

- Tôi đã đề nghị đức Vua những dịch vụ của vợ tôi nhưng, than ôi, nàng không làm vừa lòng ngài. Tôi tuy nhiên đã cố nài nỉ: “Dù không thích đi nữa, thưa Bệ hạ, thì cũng hết như lũ ngựa trạm mà ta chỉ leo lên có một lần thôi và ta chẳng bao giờ gặp lại nữa cũng được mà?” “Chớ có nài nỉ làm gì, Hoàng thượng đã đáp lời tôi, ta thích vợ của Montespan hơn”.

Gần Saint-Maurice, một nữ Bá tước bế trên bàn tay đeo găng của mình một con chó nhỏ, nó nhe răng và sủa toáng đặng sau kẻ bị cấm sừng ương ngạnh. Louis-Henri chìa ngón tay trở vào mũi nó và ra lệnh: “Nằm xuống, Molière!”

Trong gian phòng rộng thênh thang, cảnh trang trí thật xa hoa lộng lẫy, trần nhà được treo vô vàn những vòng hoa giả và các nữ thần có dung lượng khổng lồ đến nỗi mà khách mời chỉ sợ chúng rơi xuống đầu họ.

Gần mười bảy giờ, Louis-Henri chờ Quân vương ra khỏi phiên họp Hội đồng của Người. Đám quần thần hoảng hồn trước vẻ táo tợn nhùng nhẽ ấy, vội lảng ra xa. Chỉ còn lại một mình Hầu tước đứng trước cánh cửa mà đức Vua sẽ đi ra. Khuôn mặt rấn rỏi, tay đặt trên đốc kiếm. Nếu lúc này, đặt một ly nước trên đầu chàng, chắc sẽ chẳng có giọt nào sánh ra ngoài được, vì chàng giữ đầu thẳng còn hơn cả một cây nến.

Đức vua đi ra. Montespan vẫn biết Người không được cao lớn lắm nhưng không đến mức này chứ. Đức Vua thấp bé quá đối đến

mức Người cố gắng bù trừ bằng sự thẳng đứng cứng nhắc. Chân xỏ giày đế cao, một hàng ria mỏng chạy ngang mặt. Sau đó, Hầu tước chẳng còn phân biệt được những đường nét của Người ra sao nữa, vì Louis đòi thứ mười bốn, quay lưng ra một ô cửa sổ, dừng lại ngay trước vầng mặt trời ngược sáng. Đám bộ trưởng chạy nhanh đến vây xung quanh, sau một khoảng im lặng ngán ngùi, chiếc bóng rạng rỡ của Quân vương cất tiếng hỏi Gascon:

- Tại sao lại toàn màu đen thế này hả ông?

Trong khi lễ nghi bắt buộc phải hạ mũ trước Hoàng thượng, thì Louis-Henri lúc này lại đội một chiếc mũ xám - nhà Vua ghét những mũ này - và trả lời:

- Tâu Bệ hạ, tôi đeo tang tình yêu của tôi.

- Đeo tang tình yêu của ông ư?

- Đúng thế thưa Bệ hạ, với tôi nó đã chết. Một kẻ vô lại đã giết chết nó.

Chắc phải có dấu hiệu máu nóng, bộ não phải được đúc theo cách khác hẳn những con người bình thường, để dám ngẩng đầu lên khỏi đám lưng cúi rạp kia và kết tội thần tượng ngay trực diện, trong khi cả thế giới xô về cảnh lệ thuộc luôn cúi nhất.

Những nhân vật cao cấp, đứng ở đâu kia gian phòng thênh thang, lạnh cứng người vì quá hãi. Chàng Gascon đang sôi sục kia đã quá trớn. Louis XIV sẽ không thể bao dung sự thóa mạ trực tiếp nhắm thẳng vào Người - gọi là tội khi Quân này.

Hầu tước, đã nói xong, cúi rạp với một sự kính cẩn ngạo nghễ và trước đám quần thần, tâm hồn quá mê đắm, chàng bẻ gãy lưỡi kiếm của mình trước mặt kẻ chuyên chế để chứng tỏ không còn phục vụ

ông ta nữa. Rồi chàng quay lưng lại phía Vua với vẻ thông dong thư thái nhất. Tiếng động của đế giày chàng vang trên nền gỗ đánh xi giảm dần và chàng quay về cỗ xe của mình.

Cách cư xử như vậy thật không thể tưởng tượng nổi. Chưa bao giờ có kẻ nào tự cho phép mình làm một điều điên rồ cỡ ấy trước mặt Hoàng thượng. Tất cả: lửa, nước, đêm, ngày đều phải phục tùng trước ý nguyện của vị Chúa sống có khuôn mặt lấm tấm rỗ hoa do bệnh đậu mùa ấy. Đức Vua không nói lời nào và sự im lặng ấy tuyên bố khá rõ chất lượng tội ác đã phạm phải, rồi ngài phá lên cười:

- Thế thì sao chứ, ta ngủ với vợ hấn đấy! Ta liệu sẽ có thể làm được gì hơn nữa cho hấn đây?

Tất cả mọi người xung quanh cùng cười, hoàn toàn đồng ý. Cỗ xe cấm sừng chẳng chạy được bao xa trước khi bị những tên cai ngục của Vua đuổi kịp. Lauzin cưỡi ngựa đi đầu, trong đám bụi mịt mù và đến ngang tầm cánh cửa xe của Hầu tước, chạy nước đại, và kêu lên với chàng:

- Hãy để cho người đánh xe của ông tiếp tục chạy và lái cỗ xe này về tận phố Taranne, nhưng trước đó nó phải dừng lại để thả ông xuống trước khu Fort-l'Évêque!...

- Nhà tù của Vallée de la Misère à?

- Tôi có một lá thư có đóng dấu cho ông đây, nó cho phép nhà Vua bỏ tù bất kỳ người nào trái ý Người, điều đó kéo dài trong một thời kỳ bất định và không cần phân xét!

25.

Vua biến tôi thành kẻ bị cấm sùng!

Trên cả hồn mình,

Kẻ tôn thờ hạnh phúc.

Tất cả nhờ vợ, mà bất thành linh,

Chẳng mấy nữa, tôi sẽ đi đến điểm cao cà-ành ngọc!

Trong ngôi nhà tù chật hẹp ô nhiễm và có hại cho sức khỏe nằm trên kè Mégisserie - có biệt danh là Vallée de la Misère do một lượng lớn xúc vật mà người ta đem đến giết ở đó - Montespan hùng hực dững khí sau những ổ khóa vững chắc nhất. Qua một cửa hầm cao, một luồng ánh mặt trời rớt xuống để lại một vết sáng nhấp nhóang đầy bụi trên mặt đất trong lỗ giếng khô này được sử dụng làm phòng tù cho Hầu tước ở Fort-l'Évêque. Sự biệt lập cũng không sao khiến chàng tỉnh tâm lại được. Dây xích sắt cùm tay, cùm chân, trong khi bên ngoài những con vật bị người ta giết vẫn rú lên đau đớn, chàng hát to đến lạc cả giọng những đoạn bài về mối dây nhất kể cho dân chúng nghe những mối tình của đức Vua:

Chuyện đi cấm sùng của một đức vua,

Là điều trân trọng đáng làm,

Oắt con, ta biết rõ điều ấy rồi.

Một nỗi u hoài đen tối

Rồi sẽ bị lên án thôi:

Đó sẽ là chạy trốn gia tài!

- Ô, ngậm miệng lại đi nào! A, sao mà ông hát tồi thế!... Tôi còn thích tiếng thét của đám xúc vật người ta đang cắt tiết ngoài kia hơn đấy. Tôi hả, tôi có tai âm nhạc cơ đấy!

Louis-Henri quay khắp phía bên trong xà lim tối đen:

- Có ai đó không?

Một giọng nói đáp lại chàng trong bóng tối lò mờ:

- Có đây, có người đã bị người ta ném vào trong nhà tù này đây, nhưng vì lý do nào chứ?!... Tôi chẳng phải là văn sĩ phóng đãng, lẩn quý tộc dâm loạn, chẳng phải là tay chơi bài bạc nợ nần. Tôi không đủ điên để phạm tội khi Quân. Thế thì tôi làm cái khi mẹ gì ở Fort-l'Évêque, nhà tù theo lệnh Vua chứ?! Ngoài mớ chuyện ấy ra, nếu bây giờ, người ta lại bắt tôi ở cùng với một bạn tù hát tồi đến vậy thì...

Một sự im lặng bao trùm lên phòng giam, rồi Louis-Henri chân tay xiềng xích, quỳ gối, lê lết trên lớp rom rạ mốc sì cho đến tận giữa tia sáng yếu ớt. Chàng đảo mắt kiếm tìm trong bóng đen người đối thoại với mình:

- Ông ở đâu vậy?

Giọng người kia tiếp tục:

- Chứ không đúng thế à! Tôi chỉ là một người đỡ đê làm công việc của mình, thế thì tại sao tôi đã đậu cánh ở đây ư? Đó là vào cuối một buổi chiều. Tôi đang ở nhà một mình, trên phố Saint-Antoine. Tôi sắp sửa ăn tối thì người ta gõ cửa nhà tôi. Tôi mở ra.

Nấp ở bên, hai người lính (tôi nhận ra tiếng lách cách vũ khí của họ va vào các cúc áo quân phục) tóm chặt tay tôi. Một người đàn ông thứ ba từ phía sau đến băng mắt tôi lại và ra lệnh: “Không được kêu, nếu không ta sẽ cắt họng ngươi. Ông Clément ạ, hãy lấy túi đồ nghề của ông đi”. Tất nhiên rồi! tôi tự nhủ, tôi chẳng sợ gì sất. Chẳng phải tôi đã quá quen với những chuyến công tác huyền bí ngắn ngủi kiểu này tại nhà những quý tộc gia trong một khoảng thời gian mà các khách hàng thơ trẻ của tôi đôi khi chào đời thượng bất hạ cảm đó sao? Người ta cho tôi leo lên một cỗ xe hoàng gia (tôi đã nhận ra tiếng kêu êm ái của các trục moay-ơ được bôi trơn dầu như ở Versailles) và, sau khi đã chạy đến nơi, người ta đặt chân tôi trên một cầu thang và tôi leo lên, được một vú nuôi dẫn lối (một cái lúc lắc hạt kê, đồ chơi trẻ con đập vào ngực cô ta). Và tôi bước vào một phòng ở tầng hai ngôi nhà kín đáo nằm thụt sâu trong phố Échelle.

- Làm sao ông biết được địa chỉ nếu như mắt ông bị băng kín?

- Nhưng tại tôi đâu có bị tắc...

Những chuỗi xích co kéo nhau trên mặt đất và khuôn mặt người đỡ đỡ Clément cũng hơi lộ ra trong vệt sáng yếu ớt:

- Tôi đã nhận ra, rất gần, âm sắc không thể chịu nổi phát ra từ cái chuông rạn của nhà nguyện Sainte-Agonie. Một sáng tôi đã đến đó thực hiện một ca chào đời (kỳ diệu là chắc chắn, thật thế đấy) và đã nói tương lên với các sơ: “Phải thay cái chuông này đi thôi, nó giống tôi lắm, nếu không, thì tôi hả, sẽ chẳng thêm đến đây nữa, trong cái bình địa ngục này, để đỡ những tiểu Jésus đâu!”. Hơn nữa, tôi cũng biết điểm đó nằm thụt sâu vào trong phố, là vì bên dưới vẳng lên

những tiếng búa đập của một thợ làm đế giày gỗ. Ông ta sử dụng gỗ quá tươi. Một lần tôi đã mua giày cao gót của ông ta và chúng đã bị bửa nhanh chóng. Và trước những tiếng đập mà tôi nghe thấy, thì tôi biết người ta đang gõ lên thứ gỗ chưa được khô cho lắm. Điều đó thì nhận ra ngay, nó ấy mà, qua âm thanh... ông ta tiếp tục trong lúc búng tay tanh tách nhiều lần liên tục sát một bên tai và như vậy chạm phải mớ tóc giả phủ phấn của mình, khiến bụi lá tả toi xuống.

Louis-Henri phát ho và thụt đầu khỏi tia sáng. Còn thầy đỡ đê Clément cứ để mặc mình ở đó. Đây là một người mặt đỏ, chừng ngũ tuần, đằm đìa mồ hôi. Ông ta có một cái mũi sung phòng của kẻ say. Montespan nghe ông ta kể.

- Khi một mình bước vào căn phòng, mắt bị bịt kín, tôi đã thốt lên: “A, ha, có vẻ như tôi phải đi bế đứa bé ở chỗ nó đang nằm, phải sờ soạng hết như người ta đã đến đặt nó ở đó ư!” Ở cuối giường và những con trẻ dạ đau đón đầu tiên, có một lệnh bà còn trẻ, khuôn hình đầy đặn, mặt ngọc mảy ngài mà tôi cảm nhận được ở đầu ngón tay - một bức tượng người hết như ta vẫn chỉ gặp trong các công viên. Bên cạnh, bồn chồn và lo lắng, là một người đàn ông nhỏ tẹo đứng đó (tiếng ông ta không vắng xuống tới từ trên cao). Tôi hỏi ông ta liệu có phải tôi đang ở trong nhà của Chúa trời không, nơi mà người ta bị cấm cả ăn lẫn uống; mà với tôi hả, tôi đã đói ngấu rồi do đã phải tức tốc đi khỏi nhà vào đúng lúc chuẩn bị ăn tối. Người đàn ông nhỏ thó ấy không để phải cầu khẩn. Ông ta chìa cho tôi lọ mứt và bánh mỳ: “Đừng tiết kiệm gì hết, vẫn còn nhiều nữa”. Tôi tin thế, tôi đáp lại lời ông ta, nhưng cái hầm rượu có lẽ voi hơn chẳng? Ông không cho tôi rượu vang và tôi chết ghen mất đây này. Người

đàn ông nhỏ thó bực mình: “Kiên nhẫn một chút đi, tôi đâu có ba đầu sáu tay được chứ!” Chẳng mấy chốc, tôi tiếp tục khi nhận được một chén đầy đến tận miệng. Ông này chắc không phải là một nhà quý tộc - có quá nhiều nhẫn lỗ lã trên các ngón tay ông ấy, và theo cách mà ông ta chìa rượu ra, tôi đã hiểu rằng ông ấy không hề có thói quen rót rượu tý nào hết...

Viên thầy thuốc đương nhiệm thụt đầu vào trong bóng tối. Louis-Henri, càng ngày càng bị những câu chuyện của người bạn đồng hành trong xà lim thu hút, thì lại thò đầu mình vào giữa vệt sáng lò mờ ấy: “Tiếp tục đi”. Thầy đỡ để tiếp tục:

- Khi tôi đã uống xong, người đàn ông hỏi: “Đủ rồi chứ?” Chưa đâu... tôi đáp lời ông ta. Một ly thứ hai để uống với ông mừng sức khỏe cô hai chuyên thích ngồi lê đôi mách! Người đàn ông nói không, tôi tùm tùm cười với ông ta rằng đàn bà to béo sẽ trở dạ không được tốt lắm và rằng, nếu ông ta muốn đứa bé đẹp và khỏe mạnh, thì nhất định ông ta phải uống vì sức khỏe của nó. Chính vì thế, vì tình yêu đối với con, ông ấy đã chạm cốc với tôi. Chính lúc đó thì văng lên một tiếng kêu chói tai thoát ra từ cú tung cánh đầu tiên về thế giới loài người của đứa trẻ sơ sinh. Đứa trẻ chưa xoay, chân ra trước, nhưng ca để vẫn mẹ tròn con vuông. Tôi đã sờ nắn cặp chân nhỏ xíu của nó để kiểm tra liệu tất cả đều tốt đẹp, đưa tay lên cao giữa cặp đùi xinh xắn - đó là một cậu quý tử - rồi tôi đã thất rốn. Hai lòng bàn tay tôi áp lấy ngực thẳng bé, tim nó đập dữ dội, rồi tiếp tục trượt lên tận cái cần cổ yếu mềm và chính lúc đó thì bàn tay đầy nhẫn của người đàn ông nhỏ thó kia chặn ngay tay tôi lại và gọi: “Lauzin đâu!” Những bản lề cửa quay ra thềm hành lang rít lên.

Tiếng lạo xạo của bột da, có lẽ của người tên là Lauzin kia, tiến lại gần. Tôi cũng nghe thấy vẳng lại tiếng những hạt kê trong cái lúc lắc đồ chơi trẻ con của cô vú nuôi, người này nhận lệnh từ giọng nói của người đàn ông nhỏ thó: “Bà là người duy nhất bí mật chăm nom nó, nó sẽ chẳng có tên hiệu gì đâu”, “sẵn sàng phục vụ ngài, cô sen đáp. Tôi sẽ chỉ ra ngoài để đi cầu nguyện trong nhà thờ bên cạnh vào buổi lễ mi-xa lúc mười một giờ thôi”. Sau đó, với một túi tiền nặng, tôi vui vẻ lên xe, mà tôi cứ ngỡ là trở về nhà mình, ấy thế nhưng lại được đưa đến đây, tại Fort-l’Évêque (mà tôi nhận ra những tiếng kêu của đám súc vật bị người ta giết ngoài kia), nơi mà từ đây tôi đợi cái gì? Đợi ai đây? Ông chẳng?

Montespan lùi vào bóng tối. Chàng suy nghĩ, rồi thầy đỡ để nghe thấy tiếng Hầu tước cất lên hỏi:

- Khi một người đàn bà có chồng sinh con, thì chồng bà ta vẫn luôn được coi như là cha đứa trẻ à?

- A đúng thế, thầy đỡ trả lời. Và đứa trẻ này, dù ai là người tạo ra nó đi nữa, thì anh chồng vẫn cứ là ông bố hợp pháp chiếu theo bản nguyên cơ sở của luật pháp La mã *Is pater quem nuptiae demonstrant!*

- Vậy là, người chồng khi ấy có đủ mọi quyền lợi và nghĩa vụ đối với đứa trẻ đó à?

- Ô, đương nhiên rồi.

Lại một sự im lặng trùm lên xà lim, rồi Montespan gân cổ gào hết cả hơi:

Bourbon đã quá yêu nàng, vợ tôi

*Đến mức để nàng, hỡi ôi,
Mang bầu đến thàng cho con chào đời.
Hình huệ tây muôn năm!*

26.

*H*ầu tước, giờ đến lượt ông rời khỏi nhà tù này! Hôm qua, thầy đồ đã được trả tự do rồi. Hôm nay chính ông được thỏa chí tang bồng! cẩn thận với ban ngày nhé! Ánh sáng mặt trời có thể sẽ làm chói mắt ông đấy.

Phù...ù..., cây đuốc phết dầu hôi của người cai ngục bốc khói và lan tỏa khi người này chìa cánh tay mình về phía hành lang, mời người chông bắt hạnh đi theo ánh sáng. Lũ chuột cống chạy trên các bậc đá ẩm ướt. Móng vuốt của chúng trượt đi trên đá và trong nhà tù Vallée de la Misère, người cai ngục đẩy Montespan.

Kẻ Mégisserie sáng lóa ánh mặt trời và Louis-Henri, kéo hai cánh tay, vẫn còn đang bị xích lên ngang mắt để che thứ ánh sáng bất ngờ dữ dội. Trong lúc người ta tháo cùm cho chàng, thì cặp đồng tử đã dần dần thích hợp với không khí bên ngoài và giữa hai vạt tay áo, chàng bắt đầu nhận ra các sắc màu sống động của kẻ sông vốn luôn ồn ã tiếng người, những cỗ xe khênh len lỏi giữa núi động vật đã bị giết. Hầu tước nghe thấy tiếng trống thúc. Quân lính giãn ra và làm thành một vòng tròn xung quanh chàng. Đám hơi gây mưa bốc lên từ những thùng nấu quần áo khổng lồ. Trong con lốc xoáy tròn của chúng, những người đàn bà nhể nhại mồ hôi nhúng đám gà mái mà họ luộc sôi trước khi vặt lông, rồi tò mò, tiến gần lại hàng rào đội lính. Những người sang trọng, lũ thô lỗ, vài nhà quý tộc tập hợp lại. Trống ngừng nện và một hiệp sĩ đội tuần phòng

bước vào giữa vòng tròn, đối diện Louis-Henri.

Vào chín giờ sáng ngày mùng 7 tháng mười năm 1668 ấy, người hiệp sĩ đọc và gào tướng chỉ dụ Hoàng gia bằng một giọng như sấm vang:

- *De par le roy*!*...

Khi ấy tất cả mọi người đều im lặng. Ngay cả lũ vật trong hiệu thịt bị thương đến chết lúc này đang hấp hối cũng im hơi lặng tiếng trên bãi sông. Mắt ngược nhìn trời, chúng ngắm đàn hải âu bay lượn phía trên, lũ này từ biển đã bay ngược sông Seine vào Paris. Loài hải cầm chân màng cướp phá ấy chom những đồ thải của bò, ruột gà rồi bay vút, tha đám hồ lớn ấy lên những đám mây hệt như những ống ruột gà hồng, xanh lục, xanh lơ tung tủy. Cảnh ấy đem lại cho ta một dáng vẻ như lễ hội theo một miền duyên hải đông nam nước Pháp. Chàng Gascon nhìn theo đường bay của chúng đến đậu trên mặt sông vàng, lấm tấm những đốm sáng. Sông Seine sáng rực rỡ giống như mái tóc vàng óng của Françoise mà người chồng vẫn thích thọc cả những ngón tay dài hết răng lược của mình vào đó. Chàng thở dài trong khi hiệp sĩ đội tuần phòng Paris lại cất cao giọng một lần nữa:

- *Hoàng thượng đã không hài lòng về ngài Hầu tước de Montespan...*

- *Gì hả? Chính Người lại không hài lòng về ta ư? A, đồ cul-vert*!*

Hiệp sĩ thích giả tảng không nghe thấy câu ấy hay muốn hiểu ra một ý khác như... pivert, hiver...*, và tiếp tục đọc:

- *... ra lệnh cho hiệp sĩ đội tuần phòng thành phố Paris ngay lập tức, sau khi căn cứ vào lệnh của Hoàng thượng đã ban, người được gọi là ngài Hầu tước sẽ được trả tự do, ra khỏi nhà tù Fort-l'Évêque, nơi ông ta đã bị*

giam giữ. Thay mặt Hoàng thượng, hiệp sĩ phải ra lệnh cho ông ta đi khỏi thành phố Paris trong vòng hai mươi bốn giờ tới để về ngay địa phận của mình ở vùng Guyenne và ở lại đó cho đến khi có lệnh mới...

Cặp lỗ mũi người chồng phập phồng rất lâu:

- Thế đấy. Sau khi đã chôm vợ ta, chế nhạo ta trên sàn diễn trước tiếng vỗ tay tán thưởng của tất cả mọi người, bỏ tù, giở lại còn tống đi lưu đày nữa. Bị cấm sừng, ta chỉ còn mỗi nước là trở về tòa lâu đài cổ xa xôi Bonnefont, ở đó có mẹ và con gái ta đang đợi...

- ... Bệ hạ cấm ông này ra khỏi đó mà không có phép khẩn cấp, nếu vi phạm sẽ bị coi như là khi Quân! Điều đó muốn nói, hiệp sĩ nhắc lại, rằng nếu không tuân lệnh, ông sẽ bị xử trảm hay bị đẩy nhục hình chèo thuyền.

Rồi ông ta kết thúc:

- Bệ hạ ra lệnh cho tất cả những sĩ quan và quân của Người ra tay thật triệt để.

- Thế còn con trai chúng tôi thì sao?! Hầu tước kêu lên. Tôi sẽ không đi khỏi Paris mà không có nó đâu!

- Người ta đã đưa nó ra khỏi triều rồi. Ông sẽ tìm thấy nó trên phố Taranne.

Hàng rào lính giãn ra và những người vây quanh chạy trốn chàng hoặc quay nhìn đi nơi khác. Lợi bộ trong vũng máu gia cầm và hàng đông lông vũ trên kè sông, Louis-Henri đi bộ về nhà chàng nằm bên kia bờ sông Seine rồi bất ngờ gào tướng lên hát:

Rồi có một ngày,

Người ta sẽ gieo rắc trên trái đất,

Đám xương tàn của Hoàng thượng thích chiến tranh

Nếu đất trông vận hành theo cách

Một hạt tung ra, trăm hạt lại thu về,

Thì Chúa ơi! Hãy làm gió mùa lạnh giá

Và lấy đi vụ thu hoạch của chúng con!

27.

*...Ở Saint-Dennis hay Versailles,
Người không lòng dạ, không tình ái.
Câu Chúa làm chi hồn Người ấy
Con quý cỡ này phách lạc, thiện tai!*

- Ồ, mà thôi đừng hò những vần thơ ngọt mạn nặng nề, quá lố và độc đoán này nữa đi. Chúng làm như là trứng chim cu trong tổ chim câu vậy!...

Joseph hai tay ôm đầu, nhìn khách hàng chạy trốn khỏi cửa hiệu của ông. Ngay cả những người đến cạo râu cũng bỏ chạy mất, bọt cạo vẫn còn bám đầy cằm và khăn mặt quấn quanh cổ, khi họ chứng kiến và nghe thấy kẻ bị cầm sừng xuất hiện:

- Đó là một gã điên!

Ông chủ cửa hiệu tóc giả đồng tình với họ:

- Họ có lý đấy, hoặc ông phải chẳng đã tròn ung ung như cán mái chèo hả?

Duy chỉ có Constance Abraham đứng ra bảo vệ Hậu tước bằng cách quất mạnh những cú khăn lau vào vai chồng và hỏi:

- Nếu là anh, liệu anh có làm tất cả những chuyện ấy để dành lại em không hả? Liệu anh có dám liều cả mạng sông của anh không hả?!

Trên nền nhà cửa hiệu, một đứa trẻ vừa đi vừa nghỉ. Đó chính là

Louis-Antoine trong trang phục lụa lộng lẫy vô cùng và chất xa tanh vô giá. Nó mới ba tuổi, ngó bộ quần áo đen và lấm bùn của cha để với vẻ khinh khỉnh:

- A, chào cha.

Nó tiếp tục con đường của mình mà không hề để ý gì đến cha nó. Nó đi theo một đường chia các viên đá hoa lát nền nhà như thể nó đang đi trên một sợi dây, tập đi như một kẻ quần thần với hai bàn tay đặt đúng chỗ như vậy... Montespan giải thích cho cặp vợ chồng chủ hiệu tóc giả và là chủ căn hộ của mình:

- Tôi sẽ rời Paris trước tối nay. Con bé gia nhân và bà Larivière không còn ở đây nữa à?

- Họ đã đi được gần tháng nay rồi, nhưng đã gấp gọn áo quần của ông trên mặt bàn trong phòng khách ấy. Họ cũng tìm thấy trong tủ tường chiếc váy cưới của...

- Tôi sẽ nói với người đánh xe đến lấy tất và xếp vào xe. Nhưng trước đó - mấy giờ rồi nhỉ? -, tôi phải đi kiểm thêm cái này đã. Bà Abraham à, bà có thể cho tôi mượn một chiếc làn với vài chiếc khăn vải để trong đó được không?

- A, để làm gì?

Trong lúc Constance lon ton đi về phía sau cửa hiệu, thì Joseph ngó mái đầu của Hầu tước với vẻ chuyên nghiệp và đề nghị cho chàng mượn một bộ tóc màu xanh xám:

- Cầm lấy này, đội bộ này lên đầu mà đi mua đồ thì hơn đấy, vì bộ tóc vàng của ông kia thật thô thảm chẳng thể tả nổi nữa! Lũ thợ học việc sẽ rũ bụi và sửa sang nó từ giờ đến lúc ông về.

Những thợ học việc ư? Louis-Henri ngẩng đầu nhìn về phía họ, đờ đẫn và uể oải, buồn bã bên bàn làm việc trên gác xép.

- Chúng sao vậy?

- Chúng ở trong tình trạng này đã khá lâu rồi, không còn cảm nhận được cuộc sống nữa rồi. Tôi tuy đã mua thịt ngựa cho chúng ăn tuần một lần, vậy mà chẳng chuyển biến gì cả. Chúng như bị huyễn hoặc và luôn thờ dài ngao ngán... Khi cửa hiệu bật mở, chúng ngẩng đầu lên như thể chúng đang chờ đợi ai đó rồi lại rên rầm cúi gục xuống. Đưa bộ tóc của ông cho tôi, sẽ làm chúng bận rộn nhúc nhích chút đỉnh.

28.

Gần quảng trường Carrousel, một bộ tóc giả xanh xám rẽ sang phải phố Échelle tiến về một ngôi nhà xám nằm thụt hẳn so với đường đi. Mười một giờ gióng lên từ nhà nguyện kế bên. Montespan tự hỏi làm thế nào mà người ta có thể nhận ra cái chuông của nó bị rạn nứt. Cánh cửa ngôi nhà xám bật mở và một chị vú đi ra rồi lại nhanh chóng khóa cửa lại. Chị sen đó vội vã đi về nơi mang dấu tín ngưỡng. Những hạt kê vang lên trong cái xúc xắc đập vào ngực chị. Những nhát búa của người thợ làm đế giày gỗ pha lẫn vào đó. Và Louis-Henri, chiếc làn mây trên tay, tiếp tục tiến lên. Vào đúng lúc người thợ thủ công giơ tay lên cao và khi ông hạ xuống để đập, thì Hầu tước giáng một cú khuỷu tay vào cửa sổ tầng trệt ngôi nhà xám. Người thợ làm đế giày gỗ nhìn xuống đất, rồi khắp nơi xung quanh mình, ngạc nhiên vì nghe thấy tiếng kính vỡ:

- Đúng là mình không nên sử dụng gỗ khô quá!...

Chàng Gascon đã có mặt trong bếp hướng lên một cầu thang và chàng leo ngay lên. Ở tầng hai, có một cánh cửa và chàng đẩy ra.

Chàng bước vào trong một căn phòng tối mò do cửa sổ đóng kín mít và cửa bao ngoài cũng đã được hạ xuống. Mùi khó chịu quá, phải thông khí đi. Chàng thắp một cục nến trên lò sưởi, cầm cây đèn có ngọn lửa dài, vàng rực và bốc khói ấy lên. Chàng tìm kiếm rồi phát hiện ra một đứa trẻ sơ sinh nằm ở cuối giường, chiếc làn trong tay, chàng tiến lại gần nó:

- Chính cha sẽ đưa con về nhà cha ở Guyenne...

Do tính kín đáo, chàng đưa một lòng bàn tay che đi ngọn lửa mà chàng đưa lại gần đứa trẻ. Bàn tay trong suốt trước ánh sáng tỏa rạng khuôn mặt đứa trẻ sơ sinh.

- Trời ơi là trời!

Đứa trẻ xấu như quỷ. Thân hình bé xíu. Một bãi phân trâu trên đỉnh đầu phập phồng hết như mớ phổi bò, một cái gì đó hoàn toàn bất bình thường và không thể chịu nổi, dù chỉ là nhìn thôi. Ở giữa đám sáng không lồ loang loáng giống như bồn chất lỏng nóng bỏng, những đường nét của đứa trẻ hiện lên giống hết các nét của một ông cụ ông ky ngàn đời đang ngắc ngoải trên giường hấp hối. Cái miệng đau đớn xấu thậm tệ của nó há ngoác và thở hỗn hển. Đứa con hoang bị tràn dịch não có nguồn gốc (do cha đẻ nó!) của một dòng dõi quá lâu đời chung chạ cùng dòng máu bên nội. Những gượng gạo của loài người lẫn quất trong đó. Nó có một nhược điểm về chủng tộc. Montespan từ chối bế nó đi:

- Ta không muốn người ta tưởng nó là của ta.

Dù gì đi nữa, đứa trẻ không thể mang đi được kia cũng chẳng thể sống nổi. Nó sẽ chẳng bao giờ nhấc được đầu lên. Nó lẽ ra chẳng nên ở đây, nó là một sai lầm của tạo hóa. Đó là điều người chồng chẩn đoán trước đứa trẻ sơ sinh gọi lòng trắc ẩn và chẳng ai cất công đặt tên cho nó. Chàng Gascon di tay lên đám bồ hóng trên lò sưởi rồi đến đặt cho nó một cái tên họ. Trên vầng trán quái quỷ của thằng bé là thành quả của mối diễm tình giữa Jupiter trên sân khấu và Alcmène-Françoise, còn chàng - Amphitryon của trò hề - viết:

HERCULE

29.

Bộ tóc giả màu vàng của cha thật nực cười, cha ạ.

Montespan, ngồi trên ghế cỗ xe ngựa của mình, quay đầu lại phía Louis-Antoine, đang chăm chú dò xét chàng.

Những thợ học việc của ông Abraham đã chuyển nó thành hình bộ tóc của mẹ con đấy. Họ đã xén bớt đi, kéo dài trên đỉnh đầu, đã quăn theo kiểu Anh lên hai bên... ta không biết tại sao họ lại làm thế. Ông chủ hiệu đã kêu họ rất nhiều nhưng mặc kệ, đã đến lúc chúng ta phải đi.

Chải đầu theo kiểu ngây thơ, Louis-Henri, qua cửa phía trước, nhìn cặp mông của đôi ngựa cái kéo xe. Rồi qua cửa bên, chàng ngắm phong cảnh cứ trượt dài đi, bụi rậm, cây gai sượt qua cánh cửa có phù hiệu cấm sừng.

Được phủ lớp nhiều đen, cỗ xe tang tóc có những cặp sừng hươu vậy là lại được sử dụng và cả nước Pháp đều ngạc nhiên nhìn thấy kẻ thất sủng băng qua trên những con đường bất tận để đi về vùng Pyrénées quê hương của chàng.

Do tất cả mọi người ở Versailles, ở Paris đều biết sự bất hạnh của Hầu tước, người này đến lượt mình tha thiết mong muôn dân chúng tỉnh lý, những nhà quý tộc trên các thành phố chàng đi qua, nông dân trên các cánh đồng, kẻ ăn mày cuối cùng, cũng biết được việc chàng bị cấm sừng - sự lạm dụng của Vua. Chàng muốn rằng lời đồn đại sẽ tập hợp và kích động những kẻ tò mò, chàng muốn

thông tin ấy lan đi. Chàng chứng kiến sự sững sốt trong những cặp mắt, sự ngạc nhiên khiến những khuôn miệng há hốc trên những hàm răng trơ lọi. Những nhà quý tộc chế giễu, những cha cố, thương gia, cười phá khi chàng bị cấm sừng đi qua. Nhưng một số tư tưởng khác thấy lý thú dự báo cho chàng hay rằng sẽ có một ngày nào đó mùi hương trầm của những lời khen sẽ ngả xuống lớp bụi của đám hồ sơ lưu trữ... Bên cạnh Gascon, cậu con trai ba tuổi được bọc kỹ trong áo măng tô séc tím đang thiêu ngủ. Dọc theo con đường đầy cát, bụi đường ác hiểm lọt vào khắp nơi trong xe, bám đầy quần áo đang ten. Louis- Henri mang theo chiếc váy cưới của Françoise, trải rộng trên đùi. Đó là một người đàn bà mà chàng không sao ngăn mình tiếp tục yêu thương. Chàng có đầy hoài niệm về sự hiện diện của nàng, về những câu chuyện quá đời sinh động và lạ lùng.

Màn đêm buông xuống sau buổi chiều đầu tiên của chuyến đi, Montespan tới, trước một nơi có vẻ bề ngoài như nhà trọ, liền lệnh cho người ta gỡ ách ngựa, giúp người đánh xe, rồi chàng bế con trai mình, vẫn đang ngủ vùi trong tay. Thằng bé mở mắt, phát hiện ra bộ tóc vàng kiểu Anh của Gascon: “Me...o, cha. Cha à, có thật con là một Hầu tước không hả cha? Chính mẹ đã nói với con thế..” “Mẹ con nói đúng. Một người đàn ông duy nhất trong gia đình có thể mang tước hiệu và do em trai ta đã bị giết chết trong cuộc đấu tay đôi, thì chính con là Hầu tước d’Antin”. Nhà trọ là một căn nhà còn tồi tàn, khôn nạm hơn người ta có thể nói về nó; chẳng có gì ngoài lũ đàn bà đi ra đi vô và rom tươi. Cả hai người quý tộc nằm ngủ trên đó, chẳng thèm cởi bỏ áo quần. Một cánh cửa không ổ khóa, ghép

lại bằng những tấm ván không khớp nhau, xập xòe va đập thành thành. Những lỗ hồng chi chít trên mái. Chim cắt, nằm dài trên rom đệm, lặng ngắm ánh sáng đục mờ ấm áp của những vì sao ló ra khỏi vầng trăng. Những tinh tú vàng ấy lúc nhúc như hạt cát. Qua cánh cửa tự mở ra, bóng cây cối bên dòng sông phủ đầy sương mù trải dài như khói trong khi đó thì trong gió...

Montespan thiu thiu ngủ.

30.

Ngay rạng sáng hôm sau, người đánh xe gào tướng trong lớp sương mù buổi sáng và cỗ xe lại khởi hành trên những con đường lồi lõm. Tiếng ngựa hí, hơi thở dữ dội của chúng bốc ra như khói, tiếng động ồn ã của vó ngựa, của bánh xe sắt bắn từng chùm lóe sáng, màu sáng mờ của kim loại khi chúng vấp phải những viên đá trên đường.

Một tay bám chặt sợi dây da trên trần, đầu vẩy vai Montespan vẫn húc liên tục vào cánh cửa xe và sợ rằng cỗ xe, do cứ liên tục bị chệch hướng, sẽ bị lật mất. Louis-Antoine bị hất tung lên hẳn ghế. A, những cú xóc ác độc của con đường này sao mà nhiều làm vậy! Cỗ xe chật vật leo lên một sườn đồi mặc cho những lời chửi rủa và những cú roi ngựa vút lên. Montespan xuống ngựa đẩy bánh xe và nhìn trời:

- Chu choa, thời tiết trở nên quá buồn và sẽ mưa mất.

Những con đường mòn đầy bụi dưới ánh mặt trời trở thành những nơi ô uế thực sự khi trời mưa. Để qua khỏi nơi đầy bùn này thì phải bắc các thang cây gai phủ ván gỗ, thế nhưng cỗ xe đen tuyền cắm sừng ấy lại bâng qua một cánh đồng trước sự tức tối của đám nông dân. Cây cầu này gục xuống dưới sức nặng của cỗ xe. Để qua khỏi một con sông, người ta sử dụng phà. Khi đi trên những con lộ hoàng gia, người ta chỉ chạy được không quá mười hai dặm mỗi ngày. Xe của Montespan bị lật. Phải mất cả nhiều giờ liền để

sửa, rồi nó lại bị sa lầy. Phải đi kiểm bò để giải quyết sự việc.

- Chiếc xe tai hại và ác độc, êm đềm nhất và hùng mãnh nhất, lại vội vã tàn lụi như thế này ư... Hầu tước thờ dài ảo não khi một trục xe bị gãy.

Phải lắp vào đó một cái khác. Thế là họ mất đứt hơn ba giờ đồng hồ. May mắn làm sao là, không xa đó lắm, có một trạm đổi ngựa có chừng mười con dự trữ và một thợ bịt móng.

31.

Cỗ xe cắm sừng đậu trước bức khán đài quảng trường của một thị trấn khá đông đúc, nơi người ta sắp chém đầu một nhà quý tộc đang quỳ gối. Tên đao phủ đứng phía sau ông ta nâng kiếm lên. Lão nhắm vào giữa gáy. Lão không được hạ xuống vai, nhất chém sẽ phải bắt đầu lại, lần xuống sọ (xung quanh hẳn sẽ vấy đầy óc bắn ra). Lý tưởng nhất sẽ là chính giữa hai đốt xương sống - phập! đầu sẽ rời ra, đơn giản như một bức tranh vẽ của trẻ con.

Để thưởng cho học sinh đã làm việc tốt, một thầy giáo đã mời chúng đến dự buổi hiến tế kẻ bị kết tội. Người thực thi những tác phẩm tầm cao vẫn chĩa thẳng kiếm của mình trong gió. Chẳng còn gì thiếu trong cuộc hôn lễ đậm mùi tang tóc giữa đao phủ và nạn nhân của lão ngoài việc thúc trống. Một tràng rùi lãn trên một làn da căng cứng. Một người đàn ông thứ ba có mặt trên bục - viên quan tòa trong bộ váy chùng - cất tiếng, nói về tội khi Quân, mà nó hẳn đã làm tổn thương danh dự của đức Vua và cao giọng, ông tuyên lời kết luận cuối cùng của các nhà chức trách. Cặp vai tên đao phủ nghiêng về bên phải để vung lưỡi kiếm. Louis- Henri hạ tấm rèm da che cửa sổ xe xuống. Trong bóng tối gần như đen kịt và ngồi sát con trai, chàng nghe thấy tiếng thép rít lên trong gió và “phập”! Sau khoảng im lặng kéo theo động tác phập kiếm đó, chàng cảm thấy đám đông chực vỗ tay tán thưởng. Dân chúng muôn đời vẫn cứ say đắm tính chế ngự cương quyết và đòn roi khiến các sinh linh trở

nên dân độn. Một nửa người, có lẽ vẫn còn đang co quắp, rơi sụp xuống trong một tiếng động như của bãi phân bò. Montespan nhếch nụ cười mỉa châm biếm:

- Thế đấy, xong đời một con người. Cha mẹ anh ta sẽ bị đày biệt xứ khỏi hoàng triều, đất đai sẽ bị tịch thu, dinh thự sẽ bị đốt cháy và con cái anh ta sẽ chẳng thể được mang cái tên họ ấy nữa. Anh ta được coi như đã chẳng bao giờ tồn tại trên đời này.

Quảng trường loãng dân. Cỗ xe cấm sừng lắc lư uốn éo khi người đánh xe trèo lên chỗ ngồi của mình - Hây! - rồi lại tiếp tục lộ trình. Louis-Henri nâng tấm rèm da trong lúc con trai chàng (cũng chẳng xúc động lắm trước sự kiện vừa diễn ra) tuyên bố:

- Phải luôn luôn nghe lời Vua và phục tùng mọi ý muốn của Người. Mẹ đã nói với con thế.

Montespan, hình dung ra điều có thể đã khiến đức Vua ham muốn vợ mình, liền nhăn mặt lại. Trong một tửu điểm giăng đầy mạng nhện, chẳng dễ chịu gì trong thứ thổ ngữ thô thiển của dân địa phương nơi đây, họ đem canh và nước thịt cừ rưới lên món thịt băm. Căn nhà bẩn thỉu và bốc mùi hôi thối.

Louis-Antoine - Hầu tước d'Antin... — ngồi thẳng lưng trên ghế của nó, phê điểm kém cho tất cả. Nó thấy người ta uống quá nhiều trong những phòng nhảy và thật thô kệch khi giữ dao ăn trong tay hệt như những kẻ bình dân kia vẫn làm. Nó bài xích những câu chửi thề mà họ tung ra:

- Phải tránh những từ bậy bạ! Tất cả đều được nhận định và phán xét hết, cách ngồi ăn phân biệt con người với loài thú, nhà quý tộc được nuôi dạy tốt khác với kẻ ăn mày không được giáo dục, đưa

trẻ xinh xắn tiếp tục nói, khăn ăn của nó vắt trên vai hệt như trong triều.

Nó quan sát một thợ cày cà tàng - chân đi ủng cao, quần bó đã sờn đến đầu gối - mệt tã tưởi trên đĩa súp pha thịt lợn, đậu và bắp cải nổi chấp chới:

- Đặt khuỷu tay lên bàn hoặc thậm chí đặt một khuỷu tay chỉ có thể tha thứ cho người già hay con bệnh .

Louis-Henri ngược mắt ngó trời trong lúc tự rót rượu vang cho mình.

- Cha à, không nên bắt đầu uống trước khi ăn: đó là nguồn gốc cơ sở của những con say túy lúy. Cũng không nên uống ừng ực như cha vẫn uống như hiện nay: đó là hành sự như những con vật. Ních đây dạ dày và thở phì phò để lấy hơi đó giống như ngựa. Đừng có nuốt cả mẩu như vậy, chỉ có loài cò mới hành động như thế.

Montespan gỡ bộ tóc giả màu vàng kiểu ngò nghếch của mình.

- Cha, con không thích những kẻ nghèo khó.

- Louis-Antoine, con nói rất giỏi so với lứa tuổi con, nhưng ta tự hỏi liệu con chẳng phải là một thằng bé thực sự gây phẫn nộ không vậy.

- Cha à, con thích kể từ giờ, cha xưng hô với con theo lối quý tộc bởi con là một Hầu tước.

- A thế hả?

32.

Ê! Montespan! Phải ông không? Đúng rồi, chắc chắn là đúng ông rồi - cỗ xe ngựa cắm sừng này... Ông không nhận ra tôi ư? Charuel đây! Chúng ta đã từng ở cùng nhau ở Gigeri đây mà. Có phải ông đến để thử chuỗi xích của chúng tôi không mà nhắm thẳng đến đây hả? Ha, ha, ha!

Tổng đội trưởng, trang sức lòe loẹt, chồm chệ trên ghế phụ đằng sau một cỗ xe, đối diện với một dãy tù binh, giơ tay đập mạnh vào thùng xe để đánh động kẻ ngồi trong:

- Chỉ huy Gadagne oi! Hãy xem ai dừng lại trong lạch này để nhường đường cho chúng ta này. Là Montespan đấy.

- Tên bị cắm sừng bất hạnh đó hả? Cho dừng đoàn lại đi.

Công tước Gadagne xuống xe và vươn vai. Ông ta, cổ đeo cà vạt điểm những quả sồi rừng to bụi, mình vận áo chên nhồi ngăn cộc tay bao ngoài áo sơ mi thụng từ thân đến cánh tay. Ru băng hình hoa thắt lại trước bụng, ông ta mặc juýp khá ngắn, tất chân được nịt kéo cao, giày đính khuyên, đầu đội mũ tóc giả dài và mũ phớt màu xanh lơ.

- Hầu tước De Montespan ư! Thế thì để chúng tôi đưa ông đi luôn nhé? Không, ông không muốn à?

Louis-Henri lặng ngắm dãy tù nhân dài, chừng ba trăm tên bị đày đi chèo thuyền - một gông giăng hai người với nhau, rồi một sợi dây dài lại liên kết cặp nọ với cặp kia thành đoàn bất tận.

- Chúng tôi từ Rennes tới đây, Gadagne lên tiếng. Trong một tháng nữa, chúng tôi sẽ có mặt ở Marseilles. Chúng tôi hả... chắc chắn rồi, nhưng còn họ, ông ta nhoẻn cười với Charuel... thì không tất cả đâu. Một phần ba số ấy sẽ nghèo giữa nhà tù và lúc lên được tàu.

Louis-Henri mím môi trước lũ người héo hắt bị nghiền xuống dưới sức nặng của chuỗi xích. Thân thể thường xuyên bị ngập trong nước mưa, và chỉ khô đi cùng với thời gian, còn chưa tính đến chấy rận và ghẻ lở. Đó là những kẻ ăn mày, trộm cắp, đảo ngũ và theo đạo Tin lành.

- Hoàng thượng muốn tái thiết lập đội quân chèo thuyền và bằng mọi cách củng cố nó bằng lũ tù nhân này, viên chỉ huy đoàn giải thích. Ý của Người là để cho người ta kết tội chúng càng nhiều đến mức có thể thì càng tốt.

- Lũ đàn ông trái lệnh, thì đi chèo thuyền ở biển Địa trung hải! Đàn bà hạnh kiểm xấu, thì bị trục xuất về Thế Giới Mới... Đức Vua biết duy trì trật tự ở Pháp đấy chứ, Charuel tán thưởng, còn chúng tôi thì trong đoàn của mình. Những kẻ sống sót đến được nơi trong tình trạng thảm thê để rồi sau đó tiếp tục xuống tàu đi chèo thuyền trong những điều kiện bi hùng, ông có muốn một cái đùi gà không?

Gadagne và Charuel ngồi lên một phiến đá và lợi dụng cuộc gặp gỡ bất ngờ này với Hầu tước để dùng bữa ăn nhẹ:

- Chúng tôi cũng có xúc-xích hun khói đấy, cả dôi lợn và pa-tê chim nếu ông muốn.

Công tước vắt một chiếc khăn ăn qua vai (điều được Louis-Antoine đánh giá cao, nó vừa ra khỏi cỗ xe cấm sừng). Thằng bé

đương nhiên cũng rất ngưỡng mộ trang phục xa hoa của viên chỉ huy đoàn tù binh, người này lấy làm thích thú miêu tả cho Hầu tước nghe cuộc sống của những kẻ tội phạm chèo thuyền:

- Rồi ông sẽ hối tiếc vì đã từ chối đồ ăn của chúng tôi đấy khi mà, giống như họ, ông chỉ có đồ để tạm nuôi thân, ngày một lần, toàn bánh bích quy, một tô súp với vài hạt đậu, một khẩu phần rượu nho pha thêm nước biển. Ông sẽ đi câu trong chậu gỗ, ngủ dờ đầu đuôi trên những băng ghế cùng với lũ ăn mày, bọn điên và những kẻ sát sinh.

Louis-Henri gục gặc đầu khi nhìn những kẻ được số phận ấy nhắm tới:

- Tôi có thể nói chuyện với họ được không?

- Xin mời, thưa Hầu tước, hãy làm quen với họ đi! Biết đâu đấy, có thể chẳng mấy chốc nữa, ông sẽ vi hành bên cạnh họ cũng nên, quý ông mà cả Paris nghi ngờ đã viết một câu ngạo nghễ lên trán đứa con roi của đức Vua.. Có thực là chính ông là người đã dám làm điều ấy không hả? Dầu sao thì đứa bé cũng chết rồi.

Montespan đứng lên và dắt Louis-Antoine đi dọc theo hàng người. Chàng hỏi một vài tù nhân tại sao họ lại đến nông nổi này. Người này bị kết tội trung thân chèo thuyền vì đã ăn cắp ong mật. Một cậu bé khóc nức - mười năm đập nước vì đã ăn trộm một cây tỏi tây bên vườn nhà hàng xóm. Hầu tước d'Antin đã suy nghĩ rất chín chắn:

- Tôi hả, tôi sẽ luôn quy phục những đòi hỏi của đức Vua.

Gascon nhìn sững con trai mình.

Con đường khúc khuỷu vùng Garonne nhón nhơ giữa những

dải đồi, trong khi ở phía chân trời, dãy núi Pyrénées xanh lơ uy nghiêm và hùng dũng đang dần dần hiển hiện, càng ngày càng cao. Phong cảnh chao đảo, dựng đứng. Sau khi đã thay thêm sáu lần ngựa, thì cỗ xe cắm sừng lăn trên những đám tuyết đầu tiên bởi, vượt qua bờ sông Baise, thì trời đóng băng ngay khi chớm tháng mười một và, đây rồi vùng đất hầu tước của Montespan. Xa xa, hình lập phương đồ sộ của tòa lâu đài chế ngự hết cả ngôi làng nhỏ xíu Bonnefont, nằm nép dưới chân nó. Dân làng không khỏi ngỡ ngàng trước những gì họ nhìn thấy đang tiến về phía họ:

- Liệu có phải ông chủ chúng ta trong đó không hả? A, mà đúng rồi, là ngài Hầu tước đây mà!

Trong xe, Louis-Henri sẫm soi làn da tay mình, ngạc nhiên vì mãi vẫn chưa thấy xuất hiện bất kỳ mụn mủ nào của chứng bệnh hoa liễu, vẫn lơ nghĩ đến vết thương không thể chữa lành của đời mình. Hồi chuông cầu kinh Đức bà gióng lên trong nhà thờ xứ đạo. Đám ăn mào theo sau cỗ xe, vây quanh nó, chạy trước nó. Một số đã kịp chạy đến gõ cửa tòa lâu đài để báo tin.

Chính Cartet - cựu viên đội ở Puigcerdá - bằng đôi cánh tay lực lưỡng của mình, mở rộng hai cánh cửa lớn. Hàng rìa vẫn để hình đốc kiếm, ông không hề sững sờ trước cỗ xe của Montespan. Chàng vừa bước xuống, ngạc nhiên bởi đám dân làng đứng dừng lại trước các cặp sừng hươu ngựa trên cỗ xe đen tuyền. Bằng những cú huých khuỷu tay, và thổ ngữ, họ ra hiệu cho nhau nhìn lại tấm huy hiệu tước vị bị cắm sừng của Hầu tước gắn trên những cửa xe. Louis-Henri, trong trang phục đại tang, tuyên bố với họ:

- Tôi đã bị cắm sừng! Và lại, chàng nói thêm khi quay về phía

Cartet, phải nâng cao cửa nhà lên một toi-zo* nữa, để mỗi khi tôi trở về nhà mình thì có thể cho những cái sừng của tôi băng qua được.

Cựu viên đội đã trở thành kẻ gác lâu đài tán thành:

- Có kẻ võ biên ở nhà ngài đây rồi, thưa ngài Hầu tước...

Chrestienne de Zamet đến lượt mình đi đến sân:

- Con trai của ta, bộ tóc! Mái tóc vàng gì mà kỳ cục thế này hả, đó có phải là một mái ở Paris không?

- Đáng buồn là đúng thế, mẹ ạ.

33.

Thế rồi đến lượt Marie-Christine xuất hiện, vào ngày 15 tháng mười một năm 1668 ấy. Cha bé quỳ gối và đón bé trong vòng tay:

- Chúc mừng sinh nhật!... Con gái xinh đẹp của cha, chàng nói thêm trong khi sự thực không phải vậy. Hôm nay là năm tuổi rồi, phải tổ chức vui chứ. Cha đem quà về cho con đây.

- Mẹ hả?

- ... Một món quà mua ở Toulouse. Xem này, chính em trai con sẽ tặng cho con.

Con bé hơi xấu cảm con búp bê mà Louis- Antoine chìa cho và có vẻ thất vọng:

- Không phải mẹ...

Người cha ngồi xổm gỡ bộ tóc giả theo kiểu ngậy thơ và đội lên đầu khuôn mặt nhỏ hình người, nó gần như bị trùm kín toàn bộ dưới mớ tóc nhân tạo. Điều đó làm Marie-Christine nhoẻn một nụ cười trên môi. Nó ôm ghì con búp bê vào sát vòm ngực nhỏ nhoi của nó và luồn một ngón tay trở vào một vòng xoắn tóc mà nó cứ không ngừng vôn vê. Cùng lúc ấy, một thiếu nữ bẽn lễn tiến lại gần. Montespan ngược mắt lên:

- Là Dorothée ư?!

Sau nó, bà Larivière đang lau hai tay vào tạp dề. Chrestienne de Zamet kể cho con trai nghe:

- Họ đã đến đây vào tuần trước và chính vì thế mà cả nhà biết được sự bất hạnh của con, con trai đáng thương ạ. Chúng ta không có đầu bếp nữa thế là mẹ đã giữ bà ấy lại. Ta ngờ rằng con...

- Mẹ đã quyết định rất đúng mẹ ạ. Chào bà Larivière, chàng nói và đứng lên.

Bà bếp có làn da xanh xám bối rối:

- Đi khỏi Paris, tôi chẳng biết phải đi đâu cùng với con gái mình...

- Dorothee là con gái bà ư? Đúng thật là tôi luôn ở vị trí cuối cùng được thông báo đấy, kẻ bị cầm sừng mỉm cười.

- Ông chắc phải mệt lắm do chuyến đi và hẳn đã đói ngấu. Tôi sẽ đi chuẩn bị bữa tối và dọn bàn ăn luôn. Đến đây nào, Dorothee.

- Hãy để mặc nó đi, Cartet xen vào. Hãy xem hai đứa hài lòng về con búp bê chưa lùa. Tôi sẽ phụ bà một tay.

Bà bếp có bàn chân sấu và người gác cổng lâu đài lực điền cùng nhau đi về phía nhà bếp trong lúc Chrestienne de Zamet thì thào vào tai con trai, bàn tay đặt nằm ngang uốn éo: “Mẹ nghĩ rằng hai người bọn họ...”

- Cartet với bà Larivière ư? Thế à? Càng ngày càng tốt lên đấy.

Louis-Antoine vận đồ lụa xa hoa từ chân đến đầu, đứng trong sân có những viên đá nứt toác, những cây cỏ từ rãnh nứt ấy mọc lên, ngược mắt nhìn tòa nhà - một tòa tháp vuông vức mà hàng tường xuân leo bám phủ đầy và một chuồng bồ câu, dây giao thông hào bóc mùi thối hoắc bao quanh. Nó hỏi mà không có vẻ mảnh khỏe gì cả:

- Đây là nhà người gác cổng hay là lâu đài vậy?

Phía sau, một khoảnh đất quay ra khu công viên bị bỏ hoang được hai cánh rừng nhỏ dẫn ra sông ôm lấy. Vuông vức bốn cạnh sừng sững trong thiên nhiên, tòa lâu đài vững chãi quây kệch và đơn giản, một hình mẫu dinh thự của một Hầu tước nghèo. Trong bếp, Cartet nâng chiếc chảo nặng bốc khói bằng một cánh tay mà ông chìa ra trước mặt mình. Bà Larivière, ngưỡng mộ, nắn bóp thịt và vai ông:

- Ông có cơ bắp thật đấy, Cartet ạ! Chứ còn tôi, phải cố hết sức mới treo được nó lên móc đấy.

- Thế thì bà chỉ cần nói với tôi một tiếng thôi. A, thưa chỉ huy! ơ... thưa ngài Hầu tước, xong rồi đây. Tôi đã đi săn được lũ thỏ hoang trong rừng của ngài, và bà Larivière đã làm món xi-vê tuyệt trần mà chúng ta đã chẳng có được khi ở Puigcerdá đâu! Lẽ ra ngày ấy chúng ta nên đem bà ấy đi theo.

Nữ đầu bếp có làn da tái xanh bỗng ngả sang màu nâu do bối rối trước nụ cười đồng lõa của Chrestienne de Zamet, bà chủ nhà đề nghị:

- Thế nếu chúng ta ăn tối cùng nhau để mừng ngày hội ngộ này và sinh nhật Marie-Christine thì sao nhỉ?

- Cha à, chúng ta sẽ ngồi cùng bàn với đám gia nhân kia ư? Louis-Antoine ngạc nhiên thốt lên.

Sẽ chỉ toàn là niềm vui hạnh phúc xung quanh bàn ăn nếu như điều đó vẫn luôn vắng bóng... tiểu Hầu tước d'Antin chắc chắn sẽ có những phản ứng. Với cựu viên đội, nó nói:

- Nhúng ngón tay vào nước sôi, dích thị đám dân đen quê mùa. Đưa những ngón tay bẩn và nhờn mỡ lên miệng liếm hay lau vào áo quần là không đúng lệ bộ. Sẽ là đúng đắn hơn nếu dùng khăn trải bàn hay khăn ăn.

Người gác cổng vốn ăn to nói lớn nhìn sững thằng bé, miệng há hốc ngạc nhiên, rồi cắt miếng thịt thỏ như thể đó là bọ người Angelet, trong lúc Dorothee chìa đĩa của mình ra:

- Nếu ai đó cắt thịt, thì không thật hay ho nếu chìa tay hay đĩa của mình ra trước khi người ta mời, Louis-Antoine mắng con bé gia nhân.

Marie-Christine không muốn ăn. Nó cầm thìa một cách éo lá, đòi uống nước liên tục, khua khoắng tay chân, điều khiến em trai nó phật lòng.

Bàn ăn đã được dọn đi, Chrestienne de Zamet, dựa vào tủ bát đĩa, cầm một quả sơ-ri mút đưa lên miệng. Đứa cháu nội bà giáng ngay:

- Đứng mà ăn quả sơ-ri, đó là cách ăn của bọn hèn hạ mặt hạng!
- Nó ăn nói giỏi nhỉ, so với tuổi của nó... người bà dịu dàng bình luận.

- Đúng thế, người cha thờ hất ra.

- Và nó có làn da ..., một làn da sáng thật!

Thằng bé, được nịnh, liền so sánh tay mình với tay chị gái nó:

- Da em trắng hơn da chị.

- Chỉ vì mẹ con đã chôn dây rốn của con dưới một cây hoa hồng đấy! người cha nói với nó, và đã bắt đầu không thể chịu đựng nổi

nữa.

- Thế còn con, mẹ đã làm gì với nó hả? Marie- Christine hỏi, tay ôm con búp bê có mái tóc ngây thơ.

- Với con hả?... A, đúng rồi, sau khi đã cắt dây rốn cho con, mẹ đã áp nó lên đầu con để đảm bảo cho con một cuộc sống lâu dài...

Lúc này, con bé buồn bã đã thiêu ngủ trên giường mình: ta có thể nói nó đã khóc trong giấc ngủ vì cặp mắt nó phồng mọng và hơi thở khó nhọc. Những bé gái thường có trái tim rất nhạy cảm. Ôi, sao mà ngày sinh nhật của nó sẽ lại buồn thảm đến vậy đối với nó! Và về nghĩ ngợi, trong khi đôi mắt to tròn của nó lặng lẽ để rơi một giọt lệ to tướng, nó thì thầm: “Vậy đến bao giờ mẹ sẽ về hả cha?” Cha nó, thiên thần của những bài hát ru, lau nước mắt cho con gái. Trong giấc ngủ nặng nề của đứa trẻ, chàng thẽ thọt kể cho nó nghe một giấc mơ quá đổi vui vẻ đến nỗi mà làn môi hé mở của Marie-Christine nhoẻn cười, hình như đang lẩm bẩm điều này: “Ôi, mẹ đây rồi!...” Louis-Henri rời khỏi phòng đứa trẻ. Cả chàng nữa cũng không sao xua được hình ảnh Françoise, đã chiếm trọn tâm trí chàng. Đó là một sự vắng bóng khủng khiếp hết như đôi với con gái mình. “Khi nào nàng sẽ trở về đây?”, câu hỏi ấy cứ ám ảnh mãi. Dọc theo hành lang lấp lóa sáng tối dưới ánh sáng tỏa ra từ cây nến của chàng, ánh sáng phản chiếu trong gương, khiến nó thật trữ tình. Louis-Henri chụp lên ngọn lửa một cái tắt nến hình nón, ngọn lửa phụt tắt. Đám gỗ sồi trong những cánh rừng của chàng cháy tít tách giữa lò sưởi khổng lồ trong phòng. Chàng ném một khúc nữa lên lớp than hồng và cời lại lửa. Chiếc giường của chàng gồm bộ khung giường, ba tấm đệm nhồi fu-ten. Chàng trườn xuống tấm gô dài

nhồi đầy lông tơ. Bên ngoài, lũ chuột cống bị đàn cú mèo truy đuổi
lấn sâu dưới làn nước xanh rêu của đường giao thông hào trong
tiếng lạo xạo của cánh lá xô vào nhau. Ngọn lửa trong lò sưởi gọi lại
đám tóc dầy của Françoise. Hầu tước cắn chặt lớp đăng ten dính
trên chiếc gối.

34.

Đám đông chen nhau bước vào nhà thờ Bonnefont, được phủ đầy nước thánh. Chiếc chuông nhỏ ngân nga và một thầy tu quỳ gối trước ban thờ.

- Đấng Tối cao nói...

Đối diện với một cỗ quan tài mở đặt trên mễ, cha Destival, ngoài tám mươi tuổi, tai nghễnh ngãng và nói thều thào do tuổi tác. Pater và Ave được phát âm bằng tiếng latin, *Ta tin tưởng nơi Chúa Trời* được nói bằng tiếng Pháp... cực kỳ dụi dàng, ông gièm pha đức tin bằng khuôn miệng trơ lợi của mình. Nhân danh cha, con và thánh thần, ông nói với người đang nằm trong quan tài mở nắp rằng hẳn đã chết là một tín đồ Cơ đốc và công giáo mẫu mực.

Louis-Antoine đưa mắt quét một lượt khắp nhà thờ:

- Ai chết vậy?

Dưới chiếc mũ đội đầu, tiểu Hầu tước d'Antin có dáng vẻ đáng tự hào. Mái tóc nó xổ ra thành những lọn xoắn. Cặp lỗ mũi phập phồng của nó giống hệt mẹ. Nhưng ai chết mới được chứ? Không phải bà nội nó - người đàn bà cao lớn sừng sọc đạo lật mũ của nó ra. Thế thì ai chết nhỉ? Thằng bé tự hỏi. Không phải chị gái nó có hàng mi thật dày đâu. Nó nhìn thấy kia, đang đứng cạnh Dorothee, với chiếc mũ hai sừng mà chị ấy xoay trên tay, miệng sứt sứt khóc. Louis-Antoine chẳng hiểu vì sao. Khi nó cất tiếng hỏi, thì chị nó khóc nức lên. Cha nó vẫn chưa chết - ông đang ở kia, phía trước,

Hầu tước đồng quê sống vương giả trên vùng đất của mình và tự hào với hàng ghế được dành cho mình ở nhà thờ. Trong trang phục nghiêm chỉnh của đại tang và tất lụa đen, chàng đã cho thay những bộ khuyên độc đáo trên giày mình bằng những bộ sắt đơn giản. Bà Larivière vẫn sống nhăn: bà ta đứng hát vầng gần Cartet, kẻ này lăm bắm trong lúc nhìn chăm chú vào lưng Montespan: «Mụ điếm này rồi sẽ làm ông ta nghèo mất thôi». Nhưng ông ta đang nói về ai nhỉ? Mẹ của Louis-Antoine chắc vẫn còn sống nếu không thì người ta đã chẳng nói về bà và hơn nữa, trước buổi lễ tất cả mọi người đều nhắc đến cái tên Françoise ở thì hiện tại, vậy thì chẳng thể là bà được. Nhưng thế thì ai chết nhỉ? Một gã nhà quê xứ Aquitaine ư? Không, nếu vậy thì sẽ chẳng có đông người diện quần áo đại lễ đến vậy. Hương trầm đốt hàng loạt, một vẻ ưu tư mơ mộng bao trùm khắp nẻo. Sau đó là một lễ gọi hồn khẩn khứa dưới chân cây thánh giá. Ông cha cố già quay lưng lại đám con chiên, chìa cặp môi về phía đôi bàn chân bị đóng đinh của Christ và đã hôn lên đó để nhìn thấy thiên đường, rồi ông ngoảnh lại và mở rộng vòng tay. Những nhà quý tộc trong trang phục đại lễ, giữ một cây nến nặng nề khắc phù hiệu của Montespan (có đính thêm sừng), tiến gần lại cổ quan tài. Lần lượt, họ truyền cho nhau cây chổi nhỏ vẩy nước thánh mà họ khua nhẹ trên nóc cái thùng dài để mở và nụ cười phảng phất trên môi, Louis-Antoine đã nhận thấy điều ấy. Chắc phải là cha nó mời họ đến. Nó nhớ đã nghe thấy ông tuyên bố rằng phải thanh toán một tờ tiền lễ an táng cho các lãnh chúa trong vùng.

Giờ đến lượt Montespan ra hiệu cho các con mình đi theo bằng lối đi chính. Marie-Christine đi đầu tiên, đứng kiễng chân khua qua

khua lại cái chổi vẩy nước thánh phía trên hòm tang rồi đưa cho em nó, đang được bố bế trên tay, để trợ giúp. Thằng bé cúi xuống phía trên cổ áo quan:

- Ê, gì thế này? Chẳng có gì trong cái hộp này sất!

Chẳng có gì đối với nó và có lẽ cũng chẳng có gì đối với mỗi người có mặt trong nhà thờ, nhưng lại là tất cả với Montespan. Khi những nhân viên nhà hỏa đậy nắp quan tài và chuẩn bị đóng đinh, thì điều đó diễn ra mà không phải không có những tiếng thở dài ảo não và hàng nước mắt ngắn dài của Hầu tước đến tận mức thốt lên những tiếng kêu giăng xé pha lẫn những nụ hôn và vòng tay níu kéo, đến nỗi người ta không thể khép được chiếc quan tài rộng mà Louis-Henri cố bám vào một cách tuyệt vọng. Nhiều lãnh chúa phải đến thuyết phục thì mới đưa chàng ra khỏi nó.

Bên ngoài, chàng đưa tay cho hai con nấp lấy và, mũ kẹp dưới cánh tay, được một hàng dài bạn hữu vẫn đang bị choáng váng theo sau. Mọi người đi trong im lặng, bối rối bởi cảnh tượng bi hài trước nỗi đau của Hầu tước lững thững sau cổ quan tài rộng đặt trong chiếc xe cấm sừng. Ngay cả những con ngựa đen kéo xe cũng được khoác thêm bộ sừng hươu.

Ở miền đất sỏi đá và ngập ánh nắng mùa hè này, nơi những mái đầu bắt nóng một cách nhanh chóng, nơi người ta có thói quen sửa ngắn hàng ria mép thì dân chúng lại bảo vệ những trò quá lỗ của Hầu tước - Gascon cứ như trên mây. Chàng trai bị cấm sừng không dễ dàng khuất phục. Người ta hoan nghênh cổ vũ những hành động lầm lạc của chàng mà sự cao hứng của những nhà kể chuyện sẽ thuật lại. Cổ quan tài xa hoa lộng lẩy mà cả đàn con chiên xừ đạo

đang theo sau kia được đưa đến an táng trên một đỉnh đồi. Louis-Henri cúi xuống khoảng không, cứ xoáy tít như một vực thẳm.

- Nhưng rốt cuộc thì người ta chôn cái gì hả? Louis-Antoine quay sang hỏi chị gái nó đang bị chấn động.

Tiếng chuông nhà thờ Notre-Dame-des-Neiges gióng lên dành cho Hầu tước báo tử cuộc hôn lễ thảm hại của chàng.

- Tôi thường xuyên được mời dự các lễ an táng, lãnh chúa de Gramont thở dài bên tai lãnh chúa Biron khi quay trở lại ngôi làng, nhưng chưa từng được mời tham dự một đám chôn cất tình yêu bao giờ cả.

- Nó chết vì cái gì vậy? Thấy người ta đồn về một vụ lạm dụng.

- Tôi e có thể là một lối đong đánh và tham vọng cũng nên.

Người rao tin, trong âm thanh của một chiếc chuông nhỏ, thông báo rằng kéo dài đến tận địa phận đôi bờ sông Baise, người ta sẽ đeo tang trong suốt một tháng ròng.

- Trung trực và lịch thiệp, đó là Hầu tước hay nhất mà người ta có thể gặp trên trần gian này, Biron tiếp tục nói. Ông ta chỉ có một nhược điểm: yêu bền bỉ quá.

Montespan, còn lại một mình trên đỉnh đồi, phủ phục và bất động trước năm mồ chỉ có một cây thánh giá gỗ, trên đó khắc hai số - (1663-1667):

- Qua đời ở tuổi lên bốn, trẻ quá.

Chàng đứng lên trước ngọn gió tramontane thổi mạnh phía trên thung lũng:

- Mong sao ngọn gió lành đưa em đến mảnh sân của em ở

Versailles, Françoise ạ; nếu anh tin nó có thể đưa em về đây bằng một con lốc, thì anh sẽ luôn mở cửa sổ và sẽ lại đón em, chỉ có Chúa mới biết được điều đó thôi!

Nhưng bầu trời bỗng tối sầm. Đêm mùa đông tới sớm, con người sẽ bước vào vương quốc của bóng đen trong nhiều giờ dài dằng dặc. Bóng đen là lãnh địa sợ hãi - ma hiện hình, chó sói, bùa ngải, vẫn thường được màn đêm đồng lõa.

Louis-Henri gọi lại bức thông điệp của mình cho gió và bước về phía lâu đài, nơi ẩn dật của lũ quạ đen sống xa lánh. Trên giường, Louis-Antoine kêu: «Ê, Chúa ơi, tôi đang ở đâu vậy?» Người ta đến chỗ nó. «Ê, tôi không biết mình đang ở đâu». Nó đập tung hết chăn, cha nó đắp lại cho nó. Mẹ Montespan nói:

- Cả con bé cũng tỉnh giấc trong nỗi hãi hùng, nó tỉnh giấc nhiều lần liền... chính vì trí tưởng tượng của nó đã bị buổi lễ làm cho ảnh hưởng đấy. Nó phàn nàn với mẹ bị đau đầu và nói rằng đó là do khóc nhiều quá. Cuộc sống sao mà khắc nghiệt, ngán ngùi! Nó buộc lũ trẻ phải nhanh chóng cư xử như người lớn, đúng thế không nhỉ?

Louis-Henri không đáp và giả điếc.

35.

Hôm sau lễ an táng cuộc tình của mình, Montespan những muốn tin có sự hồi sinh. Rốt cục thì Françoise đã chẳng ra đời từ một cái chết đó sao? Bữa tối kết thúc, vẫn còn chống khuỷu tay trên chiếc bàn gỗ sồi dài trong bếp, chàng gõ tay mình lên chiếc ly trong lúc nước nấu để rửa bát reo vang trong nồi. Người gác cổng lâu đài, cổ rụt, đầu đội mũ lông hải ly điểm đây lông chim, quan sát và khuyên bà bếp đang đánh bóng một cái xanh:

- Có lẽ nên cho ông ta ăn thịt bò.

Bà Larivière không đồng ý với quan điểm của ông:

- Thịt bò là nguồn thức ăn chắc và giàu dinh dưỡng nhưng lại tạo ra một thứ máu mỡ và gây buồn phiền. Thịt gà thì tốt hơn, nó củng cố lại những bản chất yếu đuối nhất.

Cartet vuốt ria rồi vớ một cái hũ bầu được tráng men, chứa đầy rượu nho xạ vùng Frontignan, ông rót đầy ly của Louis-Henri:

- Nào! Để giữ đầu ngẩng cao khỏi nước, thì đừng để cho tuyệt vọng chiến thắng mình. Một tý rượu vang sẽ thức tỉnh và khiến cả tâm hồn sung sướng. Ra trận hết như khi ra trận...

Hầu tước nhắc ly rượu và nốc một mạch. Người gác cổng lại rót tiếp:

- Và sau đó, giống như các con ông và mẹ ông, sẽ phải lên giường đi ngủ thôi, thưa thủ lĩnh.

- Đi nằm ư... trong lớp drap nhàu nát, thân thể bối rối trong

những giấc mơ đón đau, cơ bắp tôi khiến tôi ê ẩm. Tôi vàng vắt bốc hơi khi đêm xuống, âm ỉ đau ở miệng và bàn tay nhăn nhúm.

Ánh mắt trao nhau thẳng thừng giữa bà bếp và ông gác cổng, người này, chân bước mạnh lộp cộp trên nền gỗ lát nhà, đi tìm một cây nhạc cụ có dây kiểu cách, rồi cố gắng chơi vài nốt thật chuẩn: «Thường mất nhiều thời gian để chỉnh một cây sáo hơn là để chơi. Cách thực hành rất tinh tế, ngược hẳn với đàn ghi ta được thâm nhập từ Tây Ban Nha».

Hầu tước chán chường trong sự hiu quạnh thô kệch của Bonnefont. Những ý nghĩ chất chứa quấy quả chàng. Trên môi chàng vẫn còn hương vị những nụ hôn của Françoise. Chàng chìa tay về một chai rượu mùi hoa hồng được bọc đệm rom và nắm lấy, đẩy ghế và đi ra. Bên ngoài, những lọn trắng muốt mỏng manh bay chao đảo hết như những đám lông tơ.

Nhầy nhụa trong bùn bao ngày đêm đã trở thành vô dụng, chàng giờ chỉ còn phải kiên nhẫn và buổi tối dùng nước hãm cây đại hoàng trong suốt khoảng thời gian mà người vợ thủy chung, yêu thương, sẽ bị cuốn vào cơn lốc ân sủng hoàng gia. Chàng những muốn nàng tái sinh cho chàng - hồi ức về giọng nói của nàng khiến trái tim chàng bốc lửa.

Ngồi trên bức tường con bao quanh giao thông hào và đối diện với lâu đài, những hình ảnh của cuộc đời lần lượt trong đầu chàng... khuôn mặt của Françoise ám ảnh chàng, cần thiết đối với chàng biết bao nhiêu và chàng cảm thấy đau đớn. Bà Larivière ra lệnh cho Cartet dừng ngay những tiếng rít kèn kẹt lạc điệu của cây sáo, đi mà cất nó vào trong phòng gác cũ thì hơn!... Và ảo ảnh tình

yêu của Louis-Henri quay lại trong mắt chàng nhưng đó là người gác cổng ở bên trong lâu đài cổ, người này, nấn trong tay, đi qua gần một ô cửa sổ. Hầu tước nuốt vội một ngụm rượu mùi (trong đó không chỉ có toàn hoa hồng) và muốn tin rằng người mình vừa nhìn thấy chính là Françoise. Chàng hấp tấp chạy về hướng cửa phòng, mở toang và gầm lên:

- Cartet à, hãy mau đi lấy chiếc váy cưới của vợ ta và mặc nó vào đi.

- Gì cơ?

- Sau đó ông hãy cầm nấn và đi qua đi lại nhiều lần trước những ô cửa sổ. Trong lúc đó, tôi sẽ ngồi trên bức tường thấp ngoài kia, tôi sẽ nhìn ông, hic!

- Nhưng thưa thủ lĩnh, khổ người tôi quá to, nhất là trong chiếc quần thụng da gấu bó chèn như thế này, tôi sẽ không ních vào được đâu.

- Thế thì cởi hết ra đi rồi sau đó không cần thắt dây váy phía lưng cũng được.

- Ôi, thưa ngài Hầu tước!...

- Bỏ cả mũ ra nữa, Cartet ạ: chiếc mũ này, bằng lông hải ly đính lông chim ấy. Phải làm sao cho tôi tin rằng đó là Françoise mới được.

Ngồi trên bờ tường thấp bao quanh giao thông hào và ly rượu mùi hoa hồng trên môi, Montespan nâng tròn chai và chiếu thẳng mắt vào những ô cửa sổ nhà mình. Chàng tham dự buổi trình diễn của người gác cổng bắt chước vợ chàng. Thoạt đầu, chàng thất vọng bởi Cartet toàn sai những bước dài đi qua trước ô kính và lưng

khom khom với dáng vẻ sát sinh của người cổ đại.

- Làm khá hơn chút đi! Hầu tước kêu lên với ông. Hãy tạo dáng, làm động tác, hãy làm thế nào cho có thể chấp nhận được đi! Giả như đang đánh phấn lên mặt chẳng hạn, tôi thì không biết được, nhưng...

Thế là cựu viên đội thi hành ngay. Ông tiến lên, uốn éo háng, cố làm vẻ đài các vẫy những tấm mút đánh phấn trước mặt. Dưới làn tuyết rơi và bóng đêm, bà Larivière, ẩn trong bóng cỗ xe cấm sừng gần giàn hoa đậu nành, ngắm ông. Montespan, hoan hô, ghi chặt vỏ chai rỗng vào ngực mình và căng mắt lên nhìn. Tâm điểm màn đêm của chàng võ òa. Louis-Henri lại ở trong tình trạng bị những ảo ảnh và các bóng ma tấn công. Chàng đứng lên, bồng bênh trong giầy lát, hoài nghi và thơ thần trước khi lao thẳng về phía phòng gác xưa kia. Bà Larivière đến lượt mình cũng lao theo. Khi bước vào, Hầu tước thốt lên:

- Những ngày này trôi đi sao mà dài đằng đẵng và kể từ khi em ra đi thì đối với anh, nó lại như hàng thế kỷ, Françoise ạ!

- Ê, thủ lĩnh ơi, là tôi đây mà, Cartet, đột nhiên bị vòng tay quá si tình, lân mò sờ soạng của Hầu tước ôm cứng, liền nhắc thật to cho chàng nhớ. Thưa Hầu tước, tôi là người gác cổng của ông đây!

- A, bờ môi em mới mềm mại làm sao, người đẹp của anh ạ, chàng bị cấm sừng thẳng thốt tìm kiếm để hôn cựu viên đội. Hơn nữa, anh rất thích những lọn tóc xoắn của em...

- Đó là hàng ria của tôi đấy chứ!

- Quay lại đây nào. Em đã cởi váy ra rồi à, sao mà ranh mãnh thế...

Bà Larivière tiến lại gần và đứng giữa khuôn cửa trong lúc Montespan nhất định muốn tóm được người gác cổng, người này cự lại đến mức có thể, bùng nhùng trong đám trang phục đại lễ:

- Thưa ngài Montespan, vậy là đã hai lần ngài nhằm tôi rồi đấy nhé! Đã xảy ra khi ngài bị thương trước Puigcerdá...

- Hai lần ư? Cartet ạ, tôi không biết rằng ông thường xuyên đi sang Naples mà không phải dùng cầu đấy!... Bà bấp bênh luận dưới các độn tuyết đang quay cuồng lả tả.

Người gác cổng bùng nhùng trong chiếc váy đỏ dính ngọc trai và mình trần như nhộng liền quay ngay lại:

- Ôi giời, bà Lariri oi, đây là một sự hiểu lầm tai hại quá đấy!

- Ô, đương nhiên rồi, đó là những gì tôi đang tận mắt thấy đây... ra trận hết như ra trận há..., bà đáp lại và bước ra, đầu ngẩng cao kiêu hãnh.

Trong bộ váy cưới và danh dự người lính bị tổn thương, Cartet lôi tất cả tên các cuộc chiến ra mà nện thật lực: «Tôi sẽ không để cho bà nói bóng nói gió rằng...» nhưng ông lại ngã quay đơ trong đống ngọc trai, và cố rũ bỏ khỏi bộ quần áo tai hại:

- Bà Larivière à, bà Lariri oi!

Mình lỏa lồ và đầy lông lá, cặp đùi to bự, ông bước đi dưới những độn tuyết mỏng tang trắng xóa, vừa chạy đằng sau bà bấp bừa vừa vung tay khua khoắng để giải thích cho bà ấy rằng...

36.

Bình minh ló lên trên mùi bùn của các đường hào chạy quanh lâu đài Bonnefont. Trong lò sưởi phòng ngủ của Hầu tước, lửa đang lụi dần. Mệt mỏi, Montespan đầu đau nhức nhối ra khỏi giường, đi về phía chậu nước mà trên bề mặt nó đã bao phủ một lớp băng mỏng. Chàng dùng mặt bàn tay đập vỡ lớp băng ấy và nước, đọng ngay bên dưới màn giá ấy, hết như một tấm gương và chàng bị cảm sùng lạng ngắm những quầng thâm của mắt mình, những đường nét vàng võ hiện rõ trong làn nước ấy. Chàng ấn mạnh hơn nữa, cả khối đá vỡ tan và nước quả thực là lạnh thấu xương. Chàng kéo một sợi dây treo dọc bức tường, làm gióng lên hồi chuông nhỏ dòng xuống tận nhà bếp.

Trên những ô cửa sổ phòng chàng nằm trên tầng ba, những đường nét nguệch ngoạc hiện rõ do những vảy giá đóng băng chằng chịt trên mặt kính. Một lớp voan sương mù mỏng mảnh hồ hững trên những cánh đồng trắng xóa dưới thung lũng. Những dải khói bốc lên trên những trang trại. Xa xa, dãy núi Pyrénées cao sừng sững. Bà Larivière gõ nhẹ cửa và bước vào, tay bê một siêu nước bốc hơi nghi ngút. Những tia khói phụt ra từ vòi siêu và hai lỗ mũi bà bếp, hình như có vẻ hăm dọa chống đối điều gì đó bốc ra từ nội tâm.

- Có điều gì không ổn hay sao, hả bà Larivière? Hầu tước hỏi.

- Tôi không ngủ được. Một phái viên của nhà Vua vừa mới đến đây đòi nói chuyện với ông. Ông ta đang đợi ở giữa sân và ngắm

nghĩa lâu dài.

- Đưa ông ta lên đi và bảo đợi trong phòng khách nhé, trong lúc tôi rửa ráy vệ sinh đã.

- Ông không tiếp ông ta ngay à, ông vẫn còn thích mở mắt ra là tắm tấp thay bằng việc kỳ cọ mình với khăn khô hơn à, trong khi các y bác sĩ lại chần nước cơ đấy?... Đó là một tác nhân để lan các loại bệnh, nó khiến các lỗ chân lông nở rộng ra, ngấm vào bên trong để làm hủy hoại cơ thể và khiến ta yếu đi!

Hầu tước, mình vận quần lưng, cởi áo sơ mi ra và dò xét làn da trên cánh tay và phần nửa trên cơ thể:

- Nếu tôi mà bị lây bệnh, thì đã phát từ lâu rồi...

- Nhà Vua, Người ấy mà, đã chỉ tắm một lần duy nhất trong đời mình. Mỗi buổi sáng, kẻ hầu cận thứ nhất của Ngài nhỏ vài giọt rượu gọi là lên tay Hoàng thượng. Viên Đại nội thị thần trình âu nước thánh: Louis làm dấu thánh, thế là Người đã tắm xong. Một ngày nào đó, rồi ông sẽ tắm trong biển nước dành cho lũ điên khùng và gàn dở cho coi!

Bà bếp sập mạnh cửa sau lưng mình. Hầu tước tùm tùm cười.

Vệ sinh xong xuôi, ăn vận đồ tang, Montespan sức nước hoa, đẩy một cánh cửa khác của phòng mình thông ra phòng khách, nơi phái viên đang chờ chàng.

Đó là một hiệp sĩ đầy vẻ kiêu hãnh. Tóc dài xoắn tít và ria tía mảnh chau chuốt, mình khoác áo choàng đỏ son, ông ta vận toàn đồ thêu và đầy đấng ten. Toàn thân ông ta bốc mùi khai khảm và mồ hôi của người đã chạy nước đại nhiều ngày, cộng thêm mùi của ngựa nữa. Ông ta lặng ngấm Hầu tước sạch sẽ từ chân đến đầu:

- Với tất cả cái màu đen sì này, ông khiến triều đình mệt mỏi đấy, thưa ông.

Và chẳng đợi mời, vị phái viên đến ngồi vào phôi toi của Louis-Henri, gác đôi gót giày đỏ của mình lên gờ lò sưởi mà bà bếp đã kịp cời lửa.

- Hầu tước ạ, chú của ông, Tổng giám mục ở Sens, quá bất chấp sấm sét hoàng gia khi đứng về phía ông. Trong địa phận giáo xứ của mình, ông ấy đã tố cáo thói ngoại tình của Hoàng thượng với một người đàn bà đã có chồng, và cho xuất bản những ấn phẩm thánh truyền cổ đại, để lên án sự vi phạm luật lệ tôn giáo này. Nhà Vua đã đe dọa ông ta bằng một lá thư có đóng dấu hỏn hoi nhưng vị giáo sĩ cao cấp này đã đáp trả bằng một sự đe dọa khác: rút phép thông công. Ông ấy muốn ép Giáo hoàng khiển trách công khai vua nước Pháp. Vụ việc đã trở thành đại sự quốc gia mất rồi.

Giọng nói của phái viên lạnh băng hết như mùa đông đang chế ngự nơi đây. Ông ta đứng lên, đi từ bức tường này đến bức tường kia của gian phòng:

- Mong sao cho kẻ đã nhận chín phép xúc dầu thánh và đang ở vị trí quyền cao chức trọng bị tống xuống hàng cùng đnh với giới bê tha, sẽ gây một tiếng vang khủng khiếp. Sự khiếp đảm sẽ gióng lên ầm ĩ trong mọi quốc gia. Đức Vua phái tôi đến đây hòng thuyết phục được ông đồng ý cho việc đã rồi, và ngừng gây những vụ tai tiếng công khai. Ông muốn bao nhiêu?

Khi ở gần lửa thì người ta bị nóng, nhưng ngay khi lảng ra xa, kể cả đi về phía cuối gian phòng, thì cái lạnh choán lấy bạn ngay. Vị phái viên quay lại gần lò sưởi nơi Montespan, chống khuỷu tay, hò

hững mở trang sách một ấn phẩm của Tacite, chàng đọc: «*Trong thành Roma, tất cả đều chạy theo sự lệ thuộc*».

- Colbert, người kia tiếp tục nói, cho là đã thu xếp được thời gian để quan tâm đến tâm trạng ông, và cùng lúc giải quyết những vấn đề cũng hết sức vớ vẩn của chính phủ lẫn kinh tế của nước Pháp, nghĩ rằng nhân danh Bộ hạ thì một trăm ngàn ê-cu có thể được đấy. Tôi nói là ê-cu chứ không nói là *louis* nhé, đáng giá gấp ba lần cơ đấy.

Con người này cao ngạo và khinh khỉnh. Trong khi Louis-Henri lặng ngẫm xung quanh cửa lò sưởi, phái viên của Versailles nói thêm:

- Và đương nhiên là còn thanh toán hết cả nợ nần của ông nữa, và khoản ấy đâu gì cũng lên tới...

- Tình hình vợ tôi thế nào?

- Quý phi của đức Vua bắt đầu sự nghiệp thần tiên của bà rồi, trở thành nữ hoàng hiển nhiên của nước Pháp. Bà đã đẩy La Vallière về Carmélites. Bà đòi người ta phải cho hô hào khắp nơi bà đi qua. Bà sở hữu một căn hộ hai mươi phòng trên tầng hai ngay sau phòng Hội đồng của Vua trong khi Hoàng hậu chỉ đành lòng với căn hộ mười một phòng trên tầng ba. Bà là đồ trang trí đài các trong những trò vui thú của triều đình. Đuôi váy dài của bà được cả một Công khanh Pháp nâng niu trong khi Hoàng hậu thì chỉ là một tên thị đồng quên chăm sóc phần váy dài lệt sệt. Tự hào trước một cuộc chinh phục nhường ấy, đức Vua rất hài lòng chưng ra cho các quý tộc ngoại quốc ghé qua Versailles ngưỡng mộ, hệt như Người vẫn cho họ ngưỡng mộ những tòa nhà và các khu vườn của mình. Bà ấy

nũng nịu, vui nhộn, làm hài lòng với những nét dí dỏm tế nhị nhất. Mọi trò bông lơn hình như đều là của bà. Thoải mái với tất cả mọi người, bà có khiếu nghệ thuật đặt ai vào vị trí của người đó. Triều đình nhắc đi nhắc lại rằng sẽ chẳng có chiến tranh bởi Bộ hạ hẳn sẽ không thể sống xa nữ Hầu tước Montespan được... một nữ hầu phòng của Athénais tâm sự với tôi về đức Vua: «Sự ham muốn bà khiến Người chơi bà ba lần liền trong ngày hết như một cơn đói ngấu. Và trong sự sốt sắng thiếu kiên nhẫn của mình, Người còn làm bà ngay trước mặt lũ gia nhân kia! Nhưng nữ Hầu tước không lấy đó làm điều... và hoàn toàn tự nguyện cho qua những bất tiện nho nhỏ mà bà đánh giá về sự mãnh liệt nhường ấy». Tính dục năng của Vua-Mặt Trời dành cho vợ ông chứng tỏ cũng hết sức đặc biệt như sự kiên nhẫn của Người có thể sẽ có giới hạn đối với ông. Hai trăm ngàn ê-cu chứ!

Montespan nghe thấy bên ngoài có tiếng gà gáy, những nhát búa đầu tiên của một thợ lò rèn, những tiếng lạo xạo của bánh xe ba gác chở đá xây dựng nhà, những thùng rượu, cỏ khô cho ngựa. Hầu tước tiến về phía một ô cửa kính nhiều màu, trong khi người phái viên vẫn tiếp tục:

- Một hôm, vợ ông tháp tùng Bộ hạ tham dự một cuộc duyệt binh của lính đánh thuê Đức. Khi bà đi qua gần họ, họ liền kêu toáng lên: «*Konigs Hure! Hure!*» (Con phò của Vua! Đồ điếm!) «Họ nói gì vậy?» bà hỏi. Khi sau đó ít lâu, Quân vương muốn biết cảm nghĩ của nữ Hầu tước về cuộc duyệt binh, bà trả lời: «Tuyệt mỹ, chỉ có điều tiện thiếp thấy người Đức thật ngây thơ khi cứ gọi toạc móng heo mọi chuyện bằng cái tên trần trụi của chúng như thế».

Thử hỏi bà ấy có nhận không hả?!... Hãy hiểu là Louis muốn giữ bà bên Người, lại càng muốn hơn nữa khi mà nữ Hầu tước Montespan lại bắt đầu diện những *chiếc váy ngây thơ*...

Người chồng bị cấm sừng quay lại:

- Tôi sẽ vẫn còn được là cha nữa ư?

- Với lý trí, bà cảm nhận quyền lực của bà được gia cố bằng một lần mang thai mới đang bắt đầu. Nhưng lần này, những chuẩn mực an ninh đặc biệt sẽ được áp dụng. Đứa con hoang cũng như các em trai em gái nó mà có lẽ sẽ ra đời sau này, sẽ được cung cấp nơi ăn chốn ở, tôi có thể nói thật với ông, trong một ngôi nhà đẹp đẽ trên phố Vaugiard, bao gồm một khu vườn kín cổng cao tường, nơi bọn trẻ sẽ chơi đùa khuất hẳn cái nhìn từ bên ngoài và được lính canh bảo vệ. Để nuôi nấng con cái mình, quý phi đã chọn ủy thác chúng cho một bà góa xấu xí của một nhà văn bị liệt, thấp khớp đến mức mà cuối cùng đã gần như là dị dạng: Paul Scarron. Khi qua đời, nhà thơ gù này đã để lại một di chúc: «*Tôi truyền lại tài sản cho vợ tôi với điều kiện bà ấy tái hôn. Như vậy, dẫu sao cũng có một gã đàn ông sẽ tiệc nuôi tôi!*» Vợ ông đã giới thiệu cho Hoàng thượng bà bảo mẫu kiêm gia sư này cho những đứa con hoang.

Montespan ngược nhìn trần nhà, ngấm nghĩa hồi lâu và, đưa tay gãi dọc yết hầu. Hiệp sĩ bốc mùi tiến lại gần chàng, trượt một ngón tay lên lớp ni-trat ka-li trát tường:

- Những đứa con của vợ ông sẽ được ăn ở tốt hơn cả ông kia. Lâu đài của ông đã rạn nứt, những phiến đá long hết ra, nó có nguy cơ hỏng nát cả rồi. Sẽ phải sửa sang lại một bậc thềm mà tuyết đã làm bửa ra. Ở nhà ông mà người ta cứ ngỡ đang ở trong nhà một

cha cố ấy chứ! Tình trạng của ông rất ít sáng sủa, ông chỉ chông chất toàn nợ nần. Và do vậy ông giờ đây bị tách khỏi những bàn chơi lansquelet ở Paris, nếu như chúng là những bà mẹ ghẻ của ông, thì cũng là các bà vú nuôi của ông còn gì. Ông sẽ sống bằng gì nào, khi mà chỉ có bốn trăm livres thu tô hàng năm chứ? Ông cũng phải chi một khoản gia tài nho nhỏ cho những kẻ cấy cày rồi chúng sẽ lấy đi một phần đất của ông. Sự thất sủng bị đi đày của ông là một sắc lệnh kết tử về mặt xã hội. Nấc cuối cùng của chiếc thang quý tộc, sự trả công xứng đáng của vợ ông sẽ góp phần hơn nữa vào sự thăng tiến của ông, ông sẽ có tất cả những gì ông đề đạt. Nếu ông chỉ cần chấp nhận im lặng và cúi đầu trước ý nguyện của hoàng gia, hơn là kéo lê lết nỗi niềm cay đắng của ông trong cái tỉnh này, thì ông sẽ có một biệt thự xa hoa trong Paris với chừng ba chục gia nhân, cùng hàng trăm héc-ta đất mà ông sẽ được nhận những quyền lợi lãnh chúa trên phần đất đó, những khu rừng, những cuộc đi săn!

Montespan để mặc cho phái viên triều đình chơi trò thổi sáo tám lỗ được gọi là ống chơi trẻ con của người bán cháo và đến ngồi trên một chiếc ghế sắt gấp đóng bặt. Chàng nghe bài ca của gió thổi xuyên qua dãy hoàng sơn của Pyrénées hết như một vũ điệu Sardane* và khoản tiền mà phái viên của Versailles lúc này đang đề nghị:

- Ba trăm ngàn écus cơ đấy! Có nghĩa là những chín trăm ngàn livres, gần một triệu. Hãy đòi đi, ông sẽ có nó. Ông trả lời thế nào đây?

Louis-Henri lặng ngấm những đống tuyết dồn lại trên mái nhà rồi quay qua viên mật phái của Hoàng gia:

- Tôi không biết điều gì cố kìm tôi để không ném ông bay qua cửa sổ kia.

37.

Dầu gì cũng thật rắc rối khi lúc nào cũng phải thanh toán bằng những đồng tiền có gắn hình đầu người tình của vợ mình chứ! Nhất là lão ta thật xí trai, tên người lùn bản thủ này. Nhưng cô ấy đã tìm thấy gì nơi hấn nhỉ?

Louis-Henri đưa một đồng ê-cu bạc lên ngang tầm mắt, chàng miêu tả chi tiết nhân vật được đúc trên đó:

- Mũi quá dài và khoằm, cổ mập ú, hai má mềm nhẽo. Bộ áo giáp kiểu La mã của hấn thật nực cười. Tôi chẳng thích bộ tóc giả của hấn tẹo nào hết! Có vẻ như hấn mang một vẻ duyên dáng...ngoại lai. Tôi chẳng nhìn thấy gì hay ho trong đó hết, tôi ấy mà.

Hầu tước cắn lên đồng tiền và quẳng nó cho người coi nhà:

- Cầm lấy này, Cartet, và cho đặt làm một hòm gỗ ở hiệu mộc nhé.

- Lại một cỗ quan tài nữa à? Lần này, hy vọng của ông là để chôn cái gì nữa đây?

- Ô không mà, sẽ dành cho bức tranh. Chớ có quên đo đạc cho cẩn thận nhé.

Trong lúc người coi nhà đi ra, thì một giọng nói có trọng âm vùng Montlhéry xen vào:

- Hãy ngồi lại đi, thưa ngài Montespan.

Viên họa sĩ lưu động chạy đôn đáo khắp nước Pháp, hết lâu đài

này đến lâu đài khác để đề bạt tới các tiểu lãnh chúa tài năng vẽ chân dung, trang trí nghệ thuật của mình (các diềm trang trí dọc các bức tường, trên cửa, minh họa trần nhà), chỉnh lại dáng ngồi cho người mẫu của mình:

- Nửa phần trên quay thêm về phía phải nữa đi, đầu trực diện, được rồi, đúng thế đấy. Đừng động đậy nữa nhé.

Trong phòng làm việc trên tầng hai của lâu đài, Louis-Henri ngồi bên bàn làm việc của chàng, bút lông quạ tươi được vót nhọn kẹp giữa những ngón tay, giả như đang viết trên một trang giấy trắng tinh. Người đàn ông đầu trần và áo sơ mi bằng vải gai thô mộc, chàng đã không muốn đội bộ tóc giả lẫn đeo ru-băng, mũ lông, đăng ten, hoa giả gì hết, những điều mà thường thường một Hầu tước ngồi cho vẽ chân dung để truyền lại cho hậu thế. Kẻ bị cấm sùng đã mong muốn cái gì đó thân mật và ngắm nhìn người họa sĩ như thể chàng nhìn vợ mình say đắm.

Nghệ sĩ của xứ Montlhéry ngồi đó, chân xoạc rộng trên một chiếc ghế đầu, thi thoảng cúi xuống để kiểm tra người mẫu của mình. Trong im lặng, ông tô đậm đường cong của một mí mắt trĩu nặng buồn thảm, đưa bút lên phác họa một nụ cười xa vắng trên khóe môi.

- Miệng và mắt ông thường xuyên mâu thuẫn nhau, thợ vẽ chân dung nhận xét. Khi cặp đồng tử sáng lên ranh mãnh, thì khuôn miệng lại mím một nếp gấp đau đớn và khi nó nhếch lên bông lơn, thì cặp mắt ông lại nhòa lệ.

Hầu tước không đáp và cầm cúi viết:

23 tháng sáu năm 1669

Françoise yêu thương,

Ô cửa sổ để mở. Những con dế mèn cất tiếng rí rả. Tiếng rít của lưỡi liềm phạt ngọn ngũ cốc vàng tới. Louis-Henri dừng một lúc, ngược mắt lên phía họa sĩ rồi chấm bút lông trong thứ chất lỏng đen sì, được chế bằng chất sun-fat và ngũ bội tử đựng trong một cái lọ mực.

Đây là bức chân dung của anh do Jean Sabatel vẽ mà em sẽ cho treo trong phòng ngủ của em khi nhà vua sẽ không còn ở đó nữa. Mong sao nó khiến em nhớ đến anh và tình cảm triệu mến thương yêu thái quá mà anh dành cho em, và bằng biết bao nhiêu điều mà anh những muốn có thể chứng thực nó trong tất cả mọi dịp. Bức chân dung của anh, thế nên hãy để nó trong ánh sáng và thi thoảng em hãy ngắm người chồng say mê em biết bao nhiêu: đấng phu quân khôn khéo đã bị người ta giằng mắt vợ và chẳng còn biết điều mình đang làm là gì nữa. Anh đã trở thành như những vệt thắm, hết như người ta nói với anh rằng em giờ đây như là hình ảnh xấu của một lâu đài xây trên cát lún và bùn lầy; có những người mà anh không còn sợ họ nữa - vì em!

Cây bút lông của Hầu tước trượt đi. Và với những luồng lạo xạo mạnh mẽ trên trang giấy, con người bị cầm sừng tiếp tục:

Con chim xinh xắn của anh, con chim câu yêu kiều của anh, em lại sống với những chuỗi ngọc quý đeo dây cổ và bị nhốt đằng sau những thanh chắn sơn son thiếp vàng, cách anh hàng hai trăm dặm, đã bị ép đi

đây, trong khi anh chẳng còn thích thú nơi nào khi mà không có em. Liệu có thể không, nữ thần của anh, em có thể cất cánh bay về gặp anh, hoặc rằng em không hiểu biết gì về tình yêu mà cặp mắt mê hồn của em, những vầng dương chói lòa của anh, đã thực sự đốt cháy con tim anh không? Anh chỉ còn sự điên cuồng trong tâm hồn khi biết em đã bị một kẻ khác đánh cắp mất, kẻ ấy chẳng yêu em nhiều bằng anh yêu em đâu. Nếu em không đổ mặt xấu hổ vì điều ấy, lệnh bà của anh ơi, thì anh lại thấy đổ mặt thay cho em. Nhưng anh lấy chính bản thân em, người đôi với anh là thân yêu nhất trên đời, ra mà thề với em rằng...

Cửa văn phòng làm việc bật mở. Montespan quay đầu lại. Người họa sĩ nhắc cây vẽ của mình lên. Là Dorothée vừa bước vào tìm con búp bê có mái đầu ngây thơ mà Marie-Christine đã bỏ lại, con bé đang lẻo đẻo theo sau. Đứa trẻ có số phận buồn thảm của Hầu tước bám chặt gấu váy con hầu, là bạn chơi duy nhất của nó. Dorothée, lúc này đã mười sáu tuổi, giống như một thiếu phụ trẻ. Còn Marie-Christine, thì có cặp má nhả nhúm, chóp mũi to đoành. Nó héo hon như một bông hoa thiếu nước. Nó tiến lại gần Louis-Henri, cất tiếng hỏi: «Cha ơi, cha viết thư cho ai vậy cha?» Hầu tước mỉm cười nhưng đôi mắt chàng đau đớn như lại. Cao lớn, bộ khung xương to, cơ thể rắn chắc, rất lịch lãm, chàng hỏi con gái để biết liệu đêm trước nó ngủ có ngon giấc không. Đứa trẻ đáp lại rằng chính vì chuyện ấy, nên nó muốn kể từ đây đến ngủ với Dorothée:

- Vì những gì trong giấc mơ của con luôn đến quấy rầy mà lại chỉ có một mình trong giường ngủ. Con sợ những thần hồn kể từ ngày mẹ chết.

Montespan chẳng biết nói gì. Dorothée, tinh tế hơn ta tưởng, đã

phá tan bầu im lặng bằng cách đề nghị đưa trẻ quá đói gày gò đi ăn tối, nhưng con bé từ chối:

- Không, tôi không đói.

- Sẽ là vâng và chớ có bàn cãi gì nữa đi; nếu cô đói thì phải nhìn thẳng vào mặt cái chuông nhà thờ kia và, khi người ta nói trắng rằng cô đã dùng bữa từ tám chín tiếng đồng hồ nay rồi, thì hãy cố ăn một bát canh ngon, và cô sẽ bắt đầu cái mà cô gọi là chứng khó tiêu.

Cả hai đi ra, và khép cửa phòng lại. Louis-Henri chỉnh lại dáng ngồi, ngó bức thư của mình và nghĩ ngợi dăm chiêu.

Vẻ gầy guộc của con gái chúng ta và sự yếu ớt của nó là rất báo động. Anh những muốn nó dùng sữa như liều thuốc bổ ích nhất nhưng sự ghê tởm mà nó biểu thị trước món này khiến anh không sao ép được, dù chỉ gợi ý nó. Nó thường xuyên phải chịu đựng căn bệnh ốm mòn mỏi, bạc nhược, và mất giọng. Anh cho rằng em chắc sẽ trách cứ anh nếu như để em nghĩ rằng sự đau ốm của con là không đáng kể. Lại càng hơn thế nữa vì tính đến nay chuyện đã kéo dài suốt nhiều năm rồi, và khoảng thời gian dài đằng đặc ấy là tất cả những gì phải lo ngại, trừ phi nó tìm lại được, bằng ý nghĩ khiến em hài lòng, sự hiện diện êm dịu của em bên cạnh nó, điều ấy hẳn sẽ tránh cho nó khỏi bị nỗi đau đón vò xé.

Với anh, thì anh chẳng lên án những cách thức của em; mỗi người tự lĩnh đi theo sở thích của mình. Nhưng anh đảm bảo chắc chắn sẽ không đi đến nơi hạnh phúc sung sướng bằng con đường mà em đang đi. Hãy rũ bỏ, em ơi, khỏi tham vọng mà người ta đã khoác lên em ở nơi đó và em sẽ chẳng thấy bất hạnh như em nghĩ lắm đâu và anh đảm bảo, lệnh bà của

lòng anh, rằng khi sự bực mình quăng em vào vòng tay anh thì tình yêu sẽ lại quay về.

Người chồng say mê nhất trong tất cả các đấng phu quân, luôn không ngừng đam mê em.

*Louis-Henri de Pardaillan,
Hầu tước de Montespan,
người chồng bị chia cách mặc dù
không thể tách rời.*

Chàng trai bị cấm sùng nhét lá thư đã gấp gọn vào một chiếc phong bì, khi chàng sắp sửa dán vào thì họa sĩ xứ Montlhéry khuyên:

- Nếu là thư gửi cho vợ ông, gửi kèm bức tranh của tôi, thì dán phong bì cũng vô ích thôi. Ở cung điện, ban kiểm tra thư tín - «văn phòng mật» của đức Vua - sẽ chặn những lời nhắn gửi của ông lại ngay.

- A, ông nói đúng đấy, Louis-Henri công nhận.

Thế là Hầu tước, bằng một vẻ ngạo mạn và một thói kiêu ngạo tỷ lệ nghịch hẳn với gia tài còn con con của chàng, liền viết ngay lên mặt sau của chiếc phong bì:

Gửi lũ đểu và đồ điếm bâu xung quanh Bệ hạ và tìm cách giải trí trong lá thư của ta!

38.

Ngày này tháng mười hai năm 1669 là một ngày trọng đại. Louis-Antoine, tiểu Hầu tước d'Antin, lần đầu tiên leo lên lưng một con ngựa cái già Anh quốc và kiên nhẫn đi nước kiệu trên nền lát đá của sân lâu đài. Người cha chiêm ngưỡng dáng vẻ con trai, bản năng của nó, tư thế trên lưng ngựa của nó mới đỉnh đạc làm sao, trong khi Marie-Christine lại sợ dòng giống nhà ngựa hết sức.

- Tôi chưa bao giờ chứng kiến một đứa trẻ ngồi ngay ngắn tốt hơn thế trên yên ngựa, người thẳng đứng và hai chân như thể nó đã được dạy rồi vậy. Hãy nhìn này, Cartet. Chẳng phải nó đã thực sự có dáng vẻ một hiệp sĩ rồi không?

Người gác cổng, đang đứng trên một cái thang dựa vào cột cổng đỏ của lâu đài, vừa gõ xong vài viên gạch và ném xuống đất, quan sát con trai Hầu tước, sau đó quay lại và thốt lên:

- Nay, từ đây, tôi nhìn thấy một cỗ xe đang tiến gần lại, Tổng đội trưởng ạ. Ông sẽ có cuộc thăm viếng đây. Lính gác đi kèm hai bên. Tôi cho rằng đó là những long kỵ binh.

- Những long kỵ binh à?

Montespan đánh giá cao những cuộc viếng thăm, chúng khiến chàng được giải tỏa khỏi nỗi buồn chán trong thái ấp hầu tước xa xôi này của chàng, đôi khi chúng đem tới cho chàng những tin tức của các tỉnh khác và thậm chí của cả triều đình, nhưng tại sao lại là những long kỵ binh đi kèm cỗ xe ấy nhỉ? Chàng tiến gần lại cổng

chính trong lúc những viên gạch khác vẫn tiếp tục rơi xuống. Nhà quý tộc từ cỗ xe vừa mới đến đậu ngay trước cửa lâu đài, bước xuống, nhìn chăm chặp vào người gác cổng vắt vẻo trên thang và hỏi:

- Ngài sửa sang nhà cửa à, Hầu tước?
- Chúng tôi nâng cao cửa lên. Cho những cái sừng của tôi.
- A, vẫn lại là thói khoác lác bất nhã đó...

Đến lượt mình, một người đàn bà lo lắng tiến lại gần với những bước đi rụt rè mệt mỏi. Đó chính là thân mẫu của Louis-Henri, vị khách chào hỏi «Xin chào phu nhân. Bà khỏe chứ ạ?» Chrestienne de Zamet, kể từ chuyến hồi hương về Bonnefont của con trai, thì đã già đi rất nhiều, ho liên tục, nhưng bà vẫn luôn giữ được tinh thần tỉnh táo:

- Có lời khuyên là không nên nói về những khốn khổ thể xác nhỏ nhỏ của nó lẫn về những đứa trẻ.

- Bà bị ốm ư? Bà có chạy chữa gì không?

- Tôi dùng nhiều phương thuốc trong đó có thể tính đến phương thuốc dùng cát biển. Chúng tôi có niềm hân hạnh nào mà khiến được ông quá bộ đến thăm đây, thưa ngài đại diện triều đình xứ Guyenne?

Quan giám quận vận áo chùng dài và đeo găng khâu Anh quốc. Ông ta có khuôn mặt quắt và xấu xí, mái tóc tốt miễn cho ông đeo tóc giả. Qua hơi thở của ông bốc ra, người ta cảm thấy ông đã nuông chiều dạ dày của mình bằng giấm và lạm dụng quá nhiều. Ông ta nói với Louis-Henri:

- Hãy cho tập hợp toàn thể người làm của ông vào một phòng đi. Tôi cần phải nói chuyện với ông trước mặt họ.

- À?

Montespan huýt sáo gió một hồi ngắn giữa những ngón tay. «Cartet, hãy xuống ngay đi», rồi chàng gọi: «Bà Larivière à! Dorothee oi!» Bà bếp chạy ra khỏi bếp, tay cầm một chiếc khăn lau, còn người bạn chơi của Marie-Christine thì mở toang cánh cửa sổ trên tầng: «Tôi đến ngay đây!» Họ đến gặp Hầu tước trong phòng gác xưa. Quan giám quận ngạc nhiên chăt vấn Louis-Henri: «Có thể này thôi à? Ông không có gia nhân nào khác nữa ư?»

- Tôi đâu có giàu có gì, thưa ông Macqueron... và khi cha tôi qua đời, vào mùa xuân trước ở Toulouse, phần thừa kế cũng vương vীu đầy nợ nần, bởi cha tôi đã cho tôi vay quá nhiều, đến nỗi mà rốt cục, tôi đã phải từ chối quyền thừa kế.

- Ông sẽ không khiến tôi khóc lóc thương hại cho tình trạng gia tài của ông được đâu, Hầu tước ạ. Tôi chưa từng biết người nào trên đời này có thể làm gia tài của mình tăng trưởng nhanh được như ông đâu và hết sức dễ dàng là khác.

Một lực sự đứng đó sẵn sàng ghi lại mọi chuyện. Bên ngoài, đội lính long kỵ binh giữ chốt xung quanh tường bao của lâu đài và trong công viên để ngăn nội bất xuất, ngoại bất nhập, nhưng viên quan giám quận có vẻ gượng gạo. Ông ta nhăn mặt lại và hỏi:

- Thưa ngài Montespan, nhân cuộc chiến tranh Dévolution, có phải ông đã đàn đúm với một thiếu nữ tóc nâu, mắt sáng long lanh và có vẻ như có máu nóng của xứ sở đó và ông hẳn đã bắt cóc cô ấy, giả trang làm lính để đưa cô ta vào trong đội của ông để luôn luôn

có cô ấy bên mình không? Gia đình của người bị bắt ấy vừa mới đệ đơn kiện ông.

- Gì cơ?

- Một vụ việc thứ hai kết tội ông. Người ta kết tội ông đã đe dọa tấn công một tu viện nữ để bắt đi một nữ tu xinh đẹp, chơi trò tình yêu tình ái vớ vẩn ấy mà...

- Gì cơ!?

- Nếu những việc này, qua điều tra mà chứng tỏ là đúng sự thực, thì ông có nguy cơ bị tống giam trung thân ở nhà tù Pignerol đấy.

- Nhưng đó là giả dối đấy, hoàn toàn giả dối! A, Chúa ơi! Hầu tước phần nộ, tôi chẳng thèm quan tâm đến kiểu tung hứng tình ngoài luồng ấy làm gì. Tôi chưa bao giờ là một trong những gã quyến rũ gạ tình được mệnh danh «người tình của vạn trinh nữ» ấy đâu! Tôi hả, một người chồng hạnh phúc đề huề mà thế ư?!

Người mẹ bồn chồn của Louis-Henri ngay lập tức bênh con trai:

- Con trai tôi trung thực, thừa ngài Macqueron, công tâm và được biết đến vì những thói quen mẫu mực của nó!

- Thừa phụ nhân, một người chỉ huy cũng đóng chốt trước Puigcerdá, con chim cú truy lạc mà câu chuyện này làm nó phẫn khích, đã kết tội đề nặng lên con trai bà rồi.

- Tư tưởng «hiền từ» mong muốn vết thương và những cú bấu cho người sau nó như vậy thì lan tràn rất nhiều trong quân đội, Cartet bình luận.

Quan giám quận Guyenne rõ ràng là ngần ngại. Ông nhận thấy trong cái nhìn thẳng thắn của Hầu tước có một điều sừng sò thực sự

mà ông chờ đợi, liền rút trong váy chùng của mình ra một lá thư dán kín màu vàng (việc hình sự). Dưới màu sáp ong, Montespan hình dung rằng lá thư cũng bốc mùi khó chịu. Macqueron kể:

- Cách đây hai tháng, một phái viên đặc biệt của Louvois đã đem tới tôi một lá thư, và yêu cầu tôi phải đọc trước mặt ông ta. Ngạc nhiên nhưng linh cảm thấy có điều gì đó không ổn, tôi đã muốn tự bảo vệ mình, liền lấy có cần kính và phải đi kiểm nó trong phòng làm việc bên cạnh. Tại đây, tôi đã lệnh cho lục sự đứng dán tai vào cửa nghe và ghi lại tất cả những gì tôi sẽ đọc thật to trước mặt vị phái viên mật kia. Và đây là những gì tôi đã đọc, ông kết luận và chìa bản photocopy lá thư ấy cho Hầu tước, người này giờ ra và thấy.

Ngày 21 tháng chín năm 1669

Gửi quan giám quận Guyenne, Macqueron

Hãy nghĩ ra một tội nào đó chống lại Tổng đội trưởng, Hầu tước de Montespan, để cố gắng bằng cách này hay cách khác quy cho ông ta dính líu vào một vụ việc liên quan đến luật pháp.

Nếu ông có thể tiến hành thế nào đó cho ông ta có thể bị kết tội nặng nề để Hội đồng hoàng gia có cơ tuyên bố một trọng tội, thì đó sẽ là một việc làm tốt rất đáng kể. Ông hình dung trong chuyện này những lý do mà chỉ cần tí ti thông tin mà ông được thông báo về những gì đang xảy ra trong xứ sở này.

Tôi yêu cầu ông không được quên gì hết để tiến hành thành công điều mà tôi mong muốn trong dịp này và thông tin cho tôi tất cả những điều thường nhật bằng một lá thư chính tay ông viết và gửi trả lại tôi lá thư

này ngay.

Louvois

Montespan choáng người, bình luận những câu cuối cùng:

-... «và gửi trả lại tôi ngay lá thư này», ông ta không muốn hành động phản trắc này được giữ lại trong những hồ sơ lưu...

-... Trong khi đó thì tôi, quan giám quận nhấn mạnh, tôi dựa vào bản coppì này để trút bỏ trách nhiệm của tôi bằng cách để lại cho hậu thế những chứng cứ về việc can thiệp của bộ trưởng và của Hoàng thượng.

Lò sưởi rộng lớn bằng đường ống của gian phòng gác cũ cháy tôi và bốc khói mù mịt cả căn phòng. Hầu tước cảm thấy không được khỏe, đầu chàng quay cuồng. Chàng buồn nôn, liền mở toang một cánh cửa sổ mặc dù trời mùa đông tháng giá. Trong sân, gần cỗ xe cấm sừng, đã có mấy cây đậu nành leo bám lên, Louis-Antoine đang tập trên một con ngựa đóng yên sắt. Người chồng bị cấm sừng quay lại. Mọi chuyện không thể còn rõ ràng hơn thế được nữa: giám hộ và tặng nhiều vàng bạc, bàn tay của Bộ hạ trở nên nguy hại. Phải quy cho Hầu tước tất cả những sai lầm có thể, sẵn sàng bịa ra, bôi nhọ hình ảnh người chồng mẫu mực của Gascon. Phải tận hưởng sự tàn lụi của kẻ nổi loạn «với khả năng liên quan đến luật pháp», điều đó đã được viết trong lá thư.

- Họ âm mưu một bộ máy để gạt bỏ tôi một cách chắc chắn nhất có thể đây mà, xuyên tạc các sự kiện và ném lên tôi một vụ việc có thể bị tổng giam cả đời...

Một sự im lặng dài bao trùm lên căn phòng cho đến tận lúc

Macqueron tiếp tục lên tiếng:

- Tôi thoát đầu thi hành những công lệnh của Louvois một cách rất mãn cán, đã ra lệnh tiến hành một cuộc điều tra với nhiệm vụ chống lại ông, yêu cầu người ta dựng lên những vụ để ông dính vào mà hình như chúng có thể dễ được chấp nhận trước tòa án, dấu cho có cần phải mua những nhân chứng giả. Nhưng hiện giờ, tôi lại thấy lẩn cẩn, một vấn đề về ý thức...

- Ở Versailles, họ không bối rối với chuyện đó «*chỉ cần tí ti thông tin mà ông được thông báo về những gì xảy ra trong xứ sở này*».

- Trước khi tìm kiếm một cái cớ để cố tránh bằng được Hội đồng hoàng gia, nơi sẽ kết tội ông, thì trước hết tôi muốn biết sự thật về những thói quen tốt đẹp của ông một cách tuyệt đối chắc chắn đã. Đó chính là lý do mà tôi muốn thăm vấn người của ông ngay trước mặt ông đây.

- Ô, xin cứ tự nhiên đi..., Montespan đáp, và điều đó khiến chàng nhẹ người.

Quan giám quận Guyenne đầu tiên quay về phía Dorothee:

- Hầu tước vẫn luôn luôn đối xử tốt với cô chứ?

- Vâng, thưa ngài.

- Ông ấy có những hành vi bất nhã đối với cô hay những câu nói hơi...

- Ô không, thưa ngài!

- Cô chắc chắn chứ?

- Nhưng đúng vậy mà.

- Nếu đã có chuyện xảy ra hay cô đã nhìn thấy điều gì không

hợp tôn giáo cơ đốc cho lắm, thì cô phải nói với tôi. Cô có biết rằng nói dối luật pháp là phạm tội chết không đày hả?

- Tôi không nói dối, thưa ngài.

Ánh mắt quan giám quận lia một vòng chậm chậm, lướt đi như một tấm voan trên người gác cổng có khuôn mặt kẻ tiêu phu đốn củi và hàng ria tĩa hình đốc kiếm, rồi giảm tốc trên mặt mẹ của Hầu tước: «Không có gì tiết lộ cho tôi sao, thưa phu nhân?...»

- Kể từ buổi gặp gỡ giữa con trai tôi với người mà sau đó đã trở thành vợ nó, thì nó chỉ tôn thờ mỗi cô ta mà thôi. Không một cơ thể bất kỳ nào khác còn có thể hiển diện dưới mắt nó. Một người mẹ thì biết rõ điều này hơn ai hết.

Cặp đồng tử của Macqueron trượt tới tận bà Larivière, người này cúi đầu trước vị đại diện của luật pháp khiến ông ta lo lắng: «Ngài Hầu tước phải chăng cũng không đức hạnh như mẹ ông ta khoe khoang chứ? Ví như, có thể là với bà chẳng hạn...»

- Không, không với tôi nhưng với người gác cổng kia. Nhiều lần, họ nhảy nhót với nhau.

- Gì cơ?!

Chòm ria Cartet duỗi thẳng ra. Montespan không khỏi sùng sò. Chrestienne de Zamet lão đảo như thể bà vừa nhận một viên đạn trúng đầu. Dorothee cuống cuồng chạy tới đem cho bà chiếc ghế. Bà bếp đứng thẳng người dậy, ngạo nghễ đối diện với ông chủ mình:

- Tôi xin ông thứ lỗi, thưa ông, nhưng dẫu sao thì tôi cũng đã nhìn thấy ông vào một buổi tối muốn chơi trò chim chuột với Cartet. Và điều đó, thưa Hầu tước, nó vẫn còn mắc ở chỗ này tôi đây này!... trong khi ông biết rất rõ những mối quan hệ thân thiết

đã gắn kết tôi với ông ấy!

Quan giám mục khoái trá: «Hãy kê ra đi...»

- Người gác cổng đứng ở đây, mặc váy cưới hở lưng, mông chổng lên trời, và, phía sau, Hậu tước tụt quần xuống chân, muốn... ngài biết không chứ, hết như Hiệp sĩ Lorraine với Đại công tử, em trai đức vua...

- Đi sang Naples mà không cần qua cầu ấy à?...

- Chính thế đấy!

Macqueron quay về phía Montespan đang rã rượi:

- Như vậy mà ông còn giao giảng sự chung thủy cho Bệ hạ ư... Giáo hoàng Innocent XI đã dứt khoát bảo vệ quan điểm của ông và không nhân nhượng - vụ việc chuyển sang sự ly giáo. Nhưng nếu ông chơi trò lấp mông với người gác cổng của ông, thì mọi chuyện thay đổi hết cục diện đấy.

- Và không chỉ có một lần thôi đâu nhé! bà bết lại tiếp tục kết tội. Theo những gì tôi hiểu được, thì chuyện đã từng xảy ra ở trước Puigcerdá khi Cartet còn là viên đội, thế nên chính vì thế, tôi hả, tôi tự nhủ, với thiếu nữ bị bắt cóc và nữ tu sĩ thì tôi không biết... nhưng tôi cũng chẳng ngạc nhiên đến vậy khi nghe chuyện đâu!

Người chồng bị cầm sừng cứ ngỡ đang rơi xuống huyết. Chàng không chờ đợi cú giáng trả ấy! Mẹ chàng, còn nhọt nhọt hơn như thể người ta trích hút của bà những hai bình máu, ra lệnh cho chàng giải thích: «Có thật thế không hả? Có thật không, Louis-Henri?» Nghe câu đó, Hậu tước trả lời lúng búng như ăn khoai nướng nóng:

- Con... con... con bị say rượu, còn nếu không thì không bao giờ,

không bao giờ...

- Không bao giờ cái gì? Bà bếp lớn tiếng chê trách. Ông đã từng sống cả tháng trời trong một nhà thổ đằng sau quảng trường Grève là gì! Khi ấy, ở đó, ông cũng say chứ?

- Ông cũng qua lại với gái điếm hả? Macqueron ngạc nhiên, hỏi.

Chrestienne de Zamet sắp chết đến nơi. Dorothee chạy vào bếp tìm cho bà vài giọt nước tiểu, chút bột tằm, áp lên trán bà những miếng khăn tẩm rượu vang trắng. Người ta kết luận rằng có thể chẳng bác sĩ nào sẽ cứu được bà và đã bắt đầu cầu nguyện. Cartet, suy sụp, ngúc ngắc cái đầu to tướng của mình trước mặt bà Larivière đang tức tối phun ra:

- Chuyện gì đặt ông vào tình trạng thảm hại như thế này hả, thưa ông gác cổng? Liệu có phải con người tôi gây cho ông cảm giác tởm lợm vậy không?

- Chẳng nên nói về quá khứ, bà Lariri...

- A, thôi cái giọng ngu xuẩn đi! Chẳng còn bà Lariri nào nữa sất, hết ráo rồi, thôi đi! Bà Lariri không còn tồn tại nữa!

- Thế tại sao lại không nên gọi lại quá khứ? Macqueron hỏi.

- Bà Lariri, bà vừa mới kết tội tù cả đời Tổng đội trưởng của tôi...

- Há? Cái gì? Ông vừa nói gì hả? Ôi, Chúa ơi!...

Bà bếp bỏ chạy đi và vò đầu bứt tóc. Montespan, đứng dựa vào những phiến đá trần của một bức tường, tự lột da tay vì bực mình mà không hề nhận ra điều đó trong lúc quan giám quận tiến lại gần chàng:

- Ấy ày, hãy nói cho tôi biết đi, đã đến lúc thú tội rồi đấy. *Thật sát sát nhé!* Khi nghĩ rằng tôi đã sẵn sàng dám đứng lên ủng hộ ông, rằng tôi thậm chí: «Tình yêu bền bỉ của Hầu tước thật là thứ hiếm hoi khi sống trong một thế giới mà cảnh thờ ơ chồng vợ chính là phong cách của những kẻ hiểu biết và biết sống!» Thế rồi trên thực tế... thế mới biết những câu ngạn ngữ thật sáng suốt: khi khuyên điều giả dối thì người ta phát hiện ra điều chân thật. Nhưng tôi đã không chờ đợi điều này. Tôi thậm chí đã không tính đến việc đem theo con dấu chính thức để bắt giữ người theo đúng lễ bộ. Ngày mai tôi sẽ quay lại với nó. Ông còn cả buổi chiều lẫn buổi tối để giải quyết các việc của ông ở đây vì tôi buộc phải cầm cố ông tại lâu đài này. Đám quân long kỵ binh kia được đóng chốt xung quanh là cai ngục của ông. Hẹn mai nhé. Đi thôi, lục sự!

Macqueron để mặc một Montespan thần thờ, xiêu vẹo do làn gió mà khi đi qua chàng ông ta đã tạo ra. Bên ngoài, Louis-Antoine chơi với những đồ chơi chiến binh nhỏ và những khẩu súng bé tý tẹo trên cặp đùi rộng lớn của Cartet, đang ngồi chết gí trên một bức tường thấp trước đám long kỵ binh, họ ngó ông chăm chăm. Louis-Henri hiểu rõ rui ro mà chàng gặp phải khi chống lại những quyết định của luật pháp. Nếu để cho bị bắt, thì sẽ chẳng bao giờ chàng có thể giải bày cho mọi người hiểu nguyên do của chàng, người ta sẽ dẫn chàng đến Pignerol, gần Fouquet*. Chàng thở dài ảo não và nói: «Ta thua rồi». Chàng lặng ngắm tòa lâu đài của mình hết như đó là lần cuối cùng, con đường vòng cung, cầu rút, con hào rộng sát lũy trong có gấn lỗ châu mai, có lòng sâu với những lối vào dưới lòng đất để nhân công làm việc và để... đi trốn chẳng?

Bà Larivière, với vẻ mặt đầy xấu hổ và ân hận, đến bên người chồng bị cấm sừng: «Ông muốn tôi phải làm gì đây? Muốn tôi nhảy xuống đám bùn trong các đoạn hào kia à, hay tôi chuẩn bị khăn gói để ra đi đây?»

- Không, bởi Marie-Christine cần Dorothee và bởi tôi đã ở trong tình cảnh để biết được rằng một con bực mình vì tình đôi khi đẩy con người ta đến chỗ làm hay nói những điều...

-... Tôi thật lấy làm hối tiếc, tôi ấy mà, thưa Ông.

- Tôi thì không à! Nhưng mà thôi, hãy đi giải hòa với ông Cartet bất hạnh kia đi thì hơn, ông ấy đã yêu bà biết bao nhiêu, bà Larivière ạ. Cũng nói luôn với ông ấy đi đến chuồng chim bắt cho tôi con chim câu của lãnh chúa De Teulé.

- Con người quý tộc khốn khổ đó hả, tên ma cô và thợ đúc tiền giả, mà các Hầu tước trong vùng rút cho một khoản tiền tô để ông ta không quá rơi vào trong cảnh bất lương trụy lạc ư?

- Đúng thế.

Teulé,

Trước khi đem xuống, làm ơn buộc một con ngựa vào một thân cây gần tảng đá lớn nằm ở đoạn giao nhau giữa hai con đường đi dạo trong cánh rừng của tôi nhé.

Montespan

Louis-Henri cuộn mảnh giấy vào chân con chim câu đưa thư. Bằng đôi cánh ngắn ngủi của mình, con chim bay vọt lên, hòa nhập vào gió và lướt thẳng về hướng nam.

Đêm đến Hầu tước nhón chân đi qua phòng con gái đang ngủ cùng Dorotheé. Chàng bước vào phòng Louis-Antoine, bế nó lên tay và thì thầm vào tai nó: «Dậy đi nào, chúng mình sẽ đi cưới ngựa nhé».

Không nấn, một tay ôm con trai và mớ quần áo cũ, chàng ra khỏi sân bằng một cửa khuất để tránh mọi ánh mắt, nhưng mẹ chàng, người hồi nãy đã nghe thấy tiếng sàn nhà gỗ gióng lên, lúc này nhìn theo chàng qua cửa sổ:

- Con trai khốn khổ của tôi, nếu con đi trốn thì con sẽ có nguy cơ bị xử vắng mặt, bị tịch biên tài sản và mất đi tước hiệu quý tộc. Lấp đầy những mong muốn của Louvois, lúc này con hoàn toàn tự khoác cho mình bộ mặt của kẻ tội phạm...

Bà lau nước mắt và lẩm bẩm cầu nguyện rất nhiều khi nhìn con trai và cháu nội mình biến mất dưới bậc đá dẫn vào trong một đường hầm ngầm. Bóng dáng họ mờ dần và mất hẳn. Bà không chắc lắm sẽ được gặp lại họ.

Dọc theo cửa đường hầm, nó có lẽ đã không được sử dụng từ thế kỷ nay, Montespan sờ soạng tiến lên, lưng lom khom, bước qua những rễ cây phát sáng, nghe thấy tiếng kêu của các con vật đêm chạy trốn - chắc chắn là đám chuột đồng to kéch xù. Những mảng mạng nhện và các con côn trùng thường nhật vương trên tóc họ.

Đã đến cuối đường hầm. Dựa vào một bức tường dựng đứng bằng đất sét, Louis-Henri chạm phải các thanh ngang một chiếc thang đã hoen gỉ và leo lên. Lên tới đỉnh, chàng chặt vật mãi để nâng tấm lưới chắn của lối thoát ra khỏi đường hầm ngầm. Một tay bê đứa trẻ, và bằng một bên vai, đầu cúi xuống, Hầu tước cố đẩy

nhều lần liền và cuối cùng tấm lưới chồi lên và xé rách những mảng cỏ, xô dịch những đụn đất mùn lạnh giá.

Họ chui ra khỏi lòng đất gần một phiến đá lớn. Bên cạnh, ở một thân cây, một con ngựa đã được cột sẵn. Louis-Henri muốn đi lên một cách kín đáo, bởi chàng sẽ phải đi sát sườn những ngôi làng vẫn còn đang ngủ vùi. Chàng bọc vó ngựa bằng những thứ mà chàng ngỡ là giẻ rách, được vớ bừa trong đêm ở lâu đài, nhưng chàng đã lầm: đó là chiếc váy cưới của Françoise, mặc kệ. Con trai chàng ngáp dài và run lấy bầy vì lạnh. Người cha ấy đưa trẻ lên lưng ngựa và trèo lên ngòai sau lưng nó. Bên dưới, trong thung lũng, lâu đài Bonnefont có vẻ như phình to ra, được bao bọc bởi những luồng sáng phát ra từ các ống đuốc của đám quân long kỵ binh đang giám sát tòa nhà.

- Chúng ta đi đâu hả cha?...

- Đi Madrid.

Đứa trẻ hơi hãi trước chuyến đi dài và khó khăn ấy nhưng cha nó tiếp cho nó nguồn dũng khí và bọc nó trong chiếc măng tô da trâu nặng trĩu. Motespan, mình đeo khăn choàng rộng bằng da phớt, choàng một cánh tay qua người con trai và ôm nó vào sát người mình để truyền hơi ấm cho nó.

- Đi nào...

Con tuấn mã tiến lên, dọc theo một con đường đã bị đóng băng. Louis-Antoine, áp sát một bên má vào cơ thể lực lưỡng của Gascon, lặng ngắm dãy núi Pyrénées trắng xanh trong đêm sáng, phía trước mặt. Lưng con vật đi nước kiệu dập dềnh ru ngủ đứa bé. Bên dưới vó ngựa lúc này chạy nước đại, đám ngọc trai dính trên chiếc váy đỏ

của Françoise sáng lóe lên như những vì sao nhỏ.

39.

Ông Montespan, Louis XIV dạo này sao rồi hả?

Trong Hoàng triều Tây ban nha, Louis-Henri tự hỏi liệu Thái tử mười tuổi - Vua Charles II tương lai - có phải là đang đùa không, quá coi thường chàng, hay phải chăng người con trời nhỏ tuổi kia thực sự đần độn.

- Tôi hỏi ông điều đó, kẻ thừa kế chi nhánh Tây ban nha trong Hoàng tộc Habsbourg tiếp tục lên tiếng, bởi vì tôi, tôi không được khỏe cho lắm...

Đứa trẻ mảnh khảnh yếu ớt và rõ ràng là nhỏ tẹo bám vào lò sưởi bằng đá cẩm thạch để khởi ngã.

Người ta đã hình dung ra những đường nét người lớn bị suy biến trên con người nó, chúng báo hiệu đứa trẻ sẽ chẳng thọ được lâu.

- Thế Vua nước Pháp có bị đau răng không, hả ông Montespan?

- A, nhưng tôi không được biết, Hầu tước trả lời.

- Thế còn những cơn ác mộng thì sao, ông ấy có gặp ác mộng không?

- Tôi chẳng biết đâu. Nhưng tôi, dầu gì thì tôi cũng thường xuyên có ác mộng do ông ấy đấy.

- Tối hôm nọ, thái tử nói, tôi đã mơ thấy mình biến thành một con sò và những người Anh-điêng bóc tôi ra để vớ lấy viên ngọc trai

mà tôi cất giữ trong đó. Rồi họ để tôi tự khép lại một mình và bỏ đi với vật báu của tôi. Tôi bừng tỉnh và... khô bong một cách kỳ quặc.

- Vậy à?

- Đôi khi tôi cũng mơ thấy rằng tôi chẳng có cánh tay gì cả, chỉ có đôi bàn tay cắm trực tiếp vào vai và chúng khua khắng như những mái chèo.

- Thế thì, hãy nói cho tôi...

- Ông Montespan ạ, ông có nghĩ rằng tôi là một loài hải sản không?

- Ô không, thưa Thái tử.

«*Hi, hi, hi! El hechizado! El hechizado!...*» (Kẻ bị bỏ bùa mê! Kẻ bị bỏ bùa mê!...) Trong phòng khách chính tối mờ của cung điện Tây Ban Nha, những chị em gái của thái tử và là các ái nữ của Vua Philippe đệ tứ quá cố, người đã sản sinh ra một loạt những công chúa ốm yếu và lùn tịt, cười khùng khục và chạy lẩn về phía phòng Gương, nơi những hình ảnh phản chiếu của họ được nhân lên hàng ngàn. Minh vận váy giống hệt chiếc chao đèn khổng lồ, các nàng quay tròn và kêu kèn kẹt tựa như đám búp bê gỗ được dựng trên những bánh xe nhỏ. Louis-Henri tự nhủ rằng chẳng phải chỉ có ở triều đình Pháp mới có điều gì đó thối nát.

- Ông có muốn ăn hoa quả không?!

Những lời nói của đấng Quân vương Tây Ban Nha tương lai lại từ miệng trào ra, trúc trắc từng hồi như thể ngài đang chặt vật tìm kiếm từng từ để nói.

Một giọng nói thì thầm giải thích vào tai Hầu tước người Pháp:

«Người thừa kế ngai vàng đây chỉ biết đi và bắt đầu tập nói khi đã lên năm tuổi.» Giọng nói với trọng âm đến từ Áo ấy là của Hồng y giáo chủ Nidhart - quan tòa dị giáo, người mà trong thời gian nhiếp chính, đã được Mẫu hoàng mà ông là linh mục nghe xưng tội của bà, giao cho chức Thủ tướng. Mình vận váy chùng đỏ, một chiếc cổ áo trắng mảnh nhô cao, ông ta có một chòm râu cằm và hàng ria dưới cặp mắt rất buồn. Một chiếc mũ, giống như chiếc tàu thủy mà lũ trẻ thường gấp bằng giấy, đội trên đầu. Montespan lịch sự nhận lấy một quả mơ trong chiếc giỏ sứ mà ông hoàng ồm yếu chìa về phía chàng. Quả ấy thật chín và thối rữa, bao lấy phần hạt bên trong đến nỗi mà nó có vị của pho mát.

- Một quả mơ nữa chứ!

- Không, cảm ơn.

- Tôi sẽ rất thích được gặp lại ông, ông De Montespan ạ!

- Có nghĩa là... Louis-Henri đáp, thực ra tôi đến đây để chào từ biệt ngài và cảm ơn đất nước Tây ban nha đã chấp nhận cho tôi cư trú trong hơn một năm trời. Ngay khi qua khỏi dãy Pyrénées, kéo dài suốt đến tận Madrid dân chúng đã đổ xô bên cửa sổ và đã ban phước chuyển đi của tôi. Niềm vui về lý do chuyển viếng thăm của tôi đã hân hoan bùng nổ khắp nơi tôi đi qua. Cùng với con trai, chúng tôi đã được cung điện tiếp đón, cho ăn ở và luôn có kẻ hầu người hạ ăn mặc triều phục. Một cỗ xe của ngài luôn luôn đậu ở cửa nhà để phục vụ tôi... Nó được đóng những bốn con la với một người đánh xe hoàng gia. Cách đối xử về ăn uống và xe cộ, thường dành cho những đại sứ đặc biệt, đã khiến tôi rất cảm động, nhưng hiện giờ tôi có thể quay lại nhà tôi...

- Ông đã ở đây gần một năm rồi kia à? Thế tại sao lại không ai nói gì với tôi nhỉ? Hoàng tử cất tiếng hỏi Hồng y giáo chủ Nidhart, vẻ tức tối, người này trả lời:

- Bởi vì ngài ngủ, Don Carlos ạ.

- À phải rồi, quả vậy, tôi ngủ rất nhiều! Đôi khi trong nhiều tháng liền. Người ta cũng gọi tôi là «Xác chết trên giường». Thế tôi đã kể cho ông nghe những giấc mơ của tôi chưa nhỉ, hả ông De Montespain?

- Rồi, thưa hoàng tử.

- Ông có muốn dùng quả mơ không?

- Không, cảm ơn.

Một vé gượng gạo bao trùm lên phòng khách mà lúc này Louis-Henri đang háo hức muốn dời đi. Chàng đang chuẩn bị thốt ra một lời chào cung kính sâu nặng thì con người lão đảo kia hỏi chàng:

- Tại sao ông đã không thể trở về nhà mình vậy?

Kẻ bị cầm súng giải thích cho người kia hiểu sự thể người chồng bị Vua Pháp lừa tình của mình. «Tôi ngờ rằng khi đến cây nhò dưới cây cao bóng cả của đất nước Tây ban nha rất mộ đạo đây, thì tôi đã làm một con tính tuyệt vời, rằng Louis XIV sẽ lo ngại những trò ngông cuồng quá lỗ lã có thể sẽ đụng chạm đến uy thế của ông ta. Sự suy thoái hiển hiện của ngài đây, Don Carlos có lẽ sẽ chết mà không để lại người nối dõi, đã mở ra sự kế nghiệp ngài vàng của ngài cho những kẻ đang ngấp nghé châu Âu. Đấng phu quân người Pháp của Marie-Thérèse không được cầu thả bất kỳ sự việc nào và phải hết sức thận trọng, và như vậy sẽ phải bảo vệ tôi. Ông ta đã

nhân nhượng bằng lá thư miễn xá!...(…) *Vì hiệu lực của lá thư này, chúng ta hãy tha thứ cho ông Hầu tước de Montespan nêu trên, hủy bỏ những đình chỉ trực tiếp và các bước tiến hành pháp lý khác đã được thực hiện. Tôi đã chiến thắng. Tôi được tự do và vui sướng quay lại Bonnefont!*»

- Vua nước Pháp đã viết cho ông ư? Vị Thái tử trẻ ngạc nhiên thốt lên. Tôi có thể xem lá thư đó được không? Tôi rất quý Louis XIV và nước Pháp... dẫu rằng tôi chẳng biết rõ nó nằm ở chỗ nào cho lắm.

- Don Carlos, Nidhart xen vào, cố gắng để không nổi cáu. Chúng ta đang CÓ CHIẾN TRANH với nước Pháp và Louis XIV là KẼ THÙ của chúng ta...

- À, thế à, nhưng tại sao?!

Như có sự phân vân chấp chới trong gió.

- Khi nào thì Hãn sẽ lên ngôi vua hả? Montespan thì thào vào tai Hồng y giáo chủ.

- Bốn năm nữa,... Nidhart thở dài ảo não.

Louis-Henri gục gặc đầu với dáng vẻ: ừm, điều đó khiến Tây ban nha có triển vọng đây... họ sẽ được cười thoải mái, dân Madrid ấy mà...

- Tôi hả, dù gì đi nữa, Thủ tướng nói tiếp, ngay khi Hãn trở thành Quân vương, tôi quay ngay về Áo.

Tên thộn nhỏ bé quan sát Montespan:

- Ông sẽ gặp lại vợ ông ở nhà chứ?

- Tôi hẳn sẽ thích lắm...

- Có vợ chắc phải dễ chịu lắm nhỉ, đúng thế không?

- Điều ấy còn tùy...

- Louis XIV, ông ấy cũng cưới vợ rồi chứ?

- Vâng, và lại với một phụ nữ Tây ban nha.

- A, thế hả? Vậy mà tôi cứ ngỡ ông ấy là Vua nước Pháp cơ đấy!

Một vẻ mệt mỏi hiện rõ trên mặt Nidhart và của Hầu tước người Pháp! Thái tử quay qua hỏi tiếp người này:

- Ông Montespan này, làm thế nào mà người ta lại sinh được con cái nhỉ?

- Ồi, chuyện này thì, thưa Thái tử! Xin nghe này, tôi sẽ chẳng có quá nhiều thời gian để...

- Ông có muốn ăn quả mơ không?

- Không!

Chàng Gascon cuối cùng có lẽ sẽ ném những quả mơ thối vào mặt vị thái tử kia mất, vị Vua tương lai bại hoại của Tây ban nha!... người lúc này đang run lập cập, cặp chân nhũn xuống. Vị linh mục chỉ vừa đủ thời gian đỡ được Hấn trên cánh tay mình:

- Đó chính là bởi ông đã kêu lên đấy, ông De Montespan ạ. Mỗi khi người ta kêu to, thì điều đó lại ru ngủ hấn. Và thế đấy, hấn sẽ lại bắt đầu lên giường ngủ tám tháng liền.

Hầu tước quay lại và đi ra trong lúc Thái tử, miệng ngáp dài và đầu ngoẹo xuống một bên vai, vẫn còn có thời gian để thốt ra:

- Hãy hôn Louis XIV giùm tôi nhé...

Nhận định của Gascon vậy là đã rõ ràng. Vua Charles II tương lai không hề đùa và đã không coi thường chàng. Hấn hoàn toàn

xuân ngốc.

40.

*M*ontespan quất con ngựa trắng phi nhanh trong phong cảnh hữu tình xanh lơ của dãy Pyrénées, còn Louis-Antoine, lọt thỏm giữa cặp đùi của cha, bám chặt lấy bờm ngựa. Đó là sự hồi hương của người anh hùng. Trước cửa lớn bằng gạch của tòa lâu đài, đám nông dân đem bánh mì đến nướng, thấy vậy liền kêu toáng lên:

- Ông ấy đây rồi! Họ đây rồi!!

Cartet và Dorothee chạy vội tới. Bà bếp gọi:

- Bà Chrestienne de Zamet oi! Bà Chrestienne de Zamet à, con trai bà và cậu tiểu Hầu tước d'Antin về rồi đấy!

Louis-Henri, xuống ngựa, mở rộng vòng tay đón mẹ:

- Ôi, Chúa oi! Mọi người ở đây ra sao hả?

- Hãy suy nghĩ một chút đi: trong ba câu thôi nhé, lũ ngựa thì gày nhòe, răng tôi thì lung lay hết cả, viên gia sư vương bệnh tràng nhạc, nhưng tôi rất vui được gặp lại các người trước khi lìa bỏ thế giới này đấy!

Lung còng rạp do căn bệnh khớp tấn công và những đốt ngón tay phồng tướng, thân mẫu của Gascon, chỉ còn là một bộ xương trong lúc chàng vắng mặt, khiến Louis-Henri lo lắng.

- Bà cụ gầy như vậy là do phổi cụ đã bị khô đang héo hon dần đi, bà bếp thì thâm, và ái nữ của ông cũng rất yếu. Tôi đã cho cô ấy dùng canh rắn vi-pe, chất này sẽ khiến người ta khỏe lại. Nếu cho rằng sẽ hiệu nghiệm hơn khi mổ moi lấy tim chúng ra, thì chuyện

đó đã được thực hiện rồi đấy. Huyệt trung tâm. Chúng vẫn còn đang sống, khi nấu sôi, thì rất bổ. Chúng đã đem lại sức lực cho cô bé.

Montespan ngồi xồm trước mặt con gái:

- Marie-Christine, cha thật tình vui sướng trước sự hồi sinh của con. Nhưng liệu con có phải chết thường xuyên như thế và gây cho cha con một nỗi kinh hoàng khủng khiếp đến vậy không hả?

- Con nghĩ rằng đó chính là do con đờì mẹ...

- Còn tôi thì lại tin vào bột rễ cây rau diếp xoắn đấy! bà bếp nói xen vào, vào các món nấu kèm tim chim sơn ca và, cứ ba tháng một lần, một cuộc hành hương đến nhà thờ lớn ở Toulouse, thánh đường Notre-Dame-de-la-Daurade.

- Bà Larivière cũng đưa cả mẹ đến đấy nữa, trong cỗ xe rách của cha Destival, thân mẫu của Hầu tước cười nói. Nó tẩy rửa mẹ thật sạch sẽ để không bỏ sót thứ gì và khi ấy, mẹ đến dự buổi lễ cầu nguyện với một vẻ mệt mỏi xanh xám trung thực.

- Ta làm gì bây giờ, bà bếp hỏi Hầu tước phu nhân, một bữa tiệc tối để mừng sự hồi hương của Hầu tước về lâu đài chứ, một buổi lễ để tôn vinh tình hữu ái của những người trung thành với ông ấy chẳng?

- Nên mời dân làng đến đi, Cartet đề nghị, bởi mùa hè năm ngoái, khi bức tường bao cánh bên của lâu đài có nguy cơ bị sụp, họ đã đến gia cố lại mà không hề đòi tiền công, vì biết tình trạng tài chính của ông, Tổng đội trưởng ạ.

- Hãy làm đi, Hầu tước quyết định.

Bà Larivière năng động vỗ hai tay vào nhau:

- Hãy gióng chuông cửa chính để những chủ trại nhanh chóng đến giúp tôi đi nào, Cartet! Ông cũng sẽ đi hút nước ở thùng xi-téc và hạ những con thú săn đã được sấy se trong kho xuống đi. Lũ dân quê, không có quyền săn bắn, thì chắc chẳng bao giờ ăn chúng đâu nhỉ! Tôi sẽ chuẩn bị món ra gu đùi hoẵng và lợn rừng mà ông đã săn được bằng ngọn lao ấy; món chả rán giòn với sốt Robert pha hành và mù tạt thì tuyệt. Nó sẽ khiến hơi tốn đồ ăn đấy. Bà cũng sẽ nhấm nháp chút gì đó tối nay chứ, thưa bà De Zamet?

- Một tí gà ninh, chừng nửa cái cánh là ổn rồi... Louis-Henri, vợ con, cho đưa về tám bộ quần áo mà chẳng có lời kèm theo nào hết.

Bà bấp, ngược mắt ngó trời, bỏ ra ngoài miệng giọng giả:

- Con người này, giá như bà ta hình dung rằng khi làm tý điều tốt thì lại gây bao nhiêu nỗi đau... tất cả những trò tồi tệ nhất mà người ta có thể nói đó là cái này cuốn theo cái kia, thì khi ấy bà ta lại là một người đàn bà trung thực...

Cartet, sau khi đã gióng chuông, cầm con dao dài mà ông vẫn luôn đeo lưng lẳng ở giày cao cổ, và bằng mũi dao, vạch một hình chữ thập lên chiếc bánh mì. Ông vớ lát bánh mì và lùa cả miếng to tướng vào miệng.

- Chớ có lăn xả vào thức ăn như vậy, ông phòng mồm trọn má như loài khỉ ấy! Louis-Antoine nói với người gác cổng, rồi sau đó quay sang cha nó: Chúng ta sẽ vẫn còn ăn tối cùng những hạng bình dân này à? Liệu có phải là một thói quen ở nơi đây rồi không? Và, theo những gì tôi nhìn thấy thì chính đám gia nhân điều hành ngôi nhà này!

Đứa trẻ sáu tuổi tức tối bỏ đi về phía phòng nó trên lầu tòa lâu đài. Một đàn ngỗng trời bay vụt qua. Hương thơm cánh đồng cỏ mọc cao trên thảo nguyên tỏa ra nồng nàn. Một dòng sông chảy róc rách trên những hòn sỏi nhẵn bóng. Những người dân tận tụy với Bonnefont đến đem theo những gói đồ. Đám nhạc sĩ mang tới một chiếc đàn harpe và vài chiếc đàn vion. Lúc này họ đang nhảy trên sân cùng với đám người Bohémien, trong một vẻ tao nhã và chuẩn xác thật quyến rũ. Những con người mệt mỏi, thiếu ăn, cũng xích lại gần lâu đài. Họ tràn xuống từ các vùng núi cao để trộm cắp bò chó gỗ của đám lính thủy Hoàng gia. Dân làng bận rộn bên trong bức tường thành bao quanh lâu đài. Đàn bà thì thái rau rồi quăng cả rổ vào những chảo nước đang sôi sục. Đàn ông thì căng miệng thổi than hồng và cời một đám lửa lớn để nướng thịt sắn. Một sự náo nhiệt vui vẻ tỏa đầy khói và hơi nước khiến Chrestienne de Zamet đình tai nhức óc. Ngồi trên một chiếc ghế kê giữa sân, bà cất tiếng hỏi: «Con trai ta đâu?» Ai đó trả lời: «Ngay trước mặt cụ đấy thôi, trên quả đồi kia kìa».

Marie-Christine băng qua cầu treo đến gặp cha. Dorothee chực đi theo nhưng bà Larivière nắm cánh tay cô kéo lại: «Hãy ở lại đây đi...»

- Tốt hơn là đến giúp tôi đặt những tấm ván lên mễ đi, Cartet nhẹ nhàng bảo.

Thân mẫu của Hầu tước, nhìn Marie-Christine bước đi, thở dài với vẻ buồn bã:

- Ai sẽ chăm nom con bé này một khi ta chết đi đây?

- Cháu, cháu rất muốn làm điều đó, con gái bà bếp đáp, trong lúc

đặt những chiếc âu to lên mặt bàn được kê thành hình chữ «U».

Còn về... *Hầu tước d'Antin*, hai tay khoanh chéo đứng trước cửa sổ mở rộng trong phòng mình, nó ngó nghiêng những người đang bận rộn phía bên dưới và dự báo:

- Dù gì đi nữa, tôi ấy hả, tôi từ chối tham gia giúp đỡ họ đấy! Tôi không phải là một gia nhân. Tôi được Triều đình Tây B-a Nh-a đón tiếp kia!...

Trên đỉnh đồi, đối diện với tòa lâu đài, Montespan đem hoa đặt lên ngôi mộ tình yêu của chàng - vài bông hồng nằm trên đồng đất được những mầm cây oải hương bao quanh. Người chồng bị cấm sừng ngồi quay lưng lại mộ phần, lặng ngắm phong cảnh. Trước tòa lâu đài, dân làng đã bắt đầu khiêu vũ những điệu nhảy đồng quê - những khuôn mặt mạnh bạo kết hợp với cơ thể thành một sự náo động bất tận. Những động tác đầu kèm theo chân, rồi đến vai và tất các bộ phận khác của cơ thể. Họ tiến lại gần nhau, chạm vào nhau, tách nhau ra rồi lại ào vào nhau, dính vào nhau theo cách cực trơ trên đến nổi mà viên cha cố của Bonnefont thề sẽ rút phép thông công của những ai tiếp tục điệu nhảy ma quái này.

- Nhưng sao vậy, hả cha Destival, một tay thợ sắt thốt lên, ở tuổi tám mươi tư, ông vẫn còn chưa chết sao?

- Chúa lòng lành đã quên mất ta rồi, cha cố bối rối trong lúc tất cả mọi người lại đang lao vào hồi cao trào nhất của điệu nhảy.

Louis-Henri nhìn thấy con gái leo lên con đường mòn. Cô bé ngồi lọt thỏm giữa hai chân giang rộng của cha mình. Phía sau họ, một cây thánh giá gỗ khắc hai ngày tháng. Hầu tước vòng tay ôm gọn Marie-Christine. Đứa trẻ nuốt những hạt cây oải hương mọc bên

cạnh, rồi rắc chúng lên sườn đồi.

- Dãy núi kia kìa, rồi sau đó chúng sẽ trở nên xanh lơ hết...,
Montespan mỉm cười trong mái tóc và gáy của đứa trẻ.

Marie-Christine không đáp và tiếp tục thổi những hạt cây trên tay nó.

41.

Ngày mùng 2 tháng tư năm 1674, mặc dù một cơn mưa lớn mùa xuân vừa đổ xuống, nhưng buổi sáng, Montespan và Cartet vẫn dẫn tiểu Hầu tước D'Antin đi săn trên núi cao. Cựu Tổng đội trưởng kỵ binh nhẹ và con người đã từng là viên đội thích đi vào những khu rừng rậm nhiều lợn rừng hay len vào trong các móm đèo để truy đuổi lũ gấu và sơn dương, chúng liều mình phi từ tảng đá này sang tảng đá khác.

Louis-Henri mong dạy cho con trai cách làm thế nào để giết được thỏ rừng, gà gô, và loài vật to. Chàng những muốn đào tạo nó thích ứng với các trò chơi gai góc mà đứa nhỏ này hình như vẫn chưa sẵn sàng để thực hiện việc ấy.

Louis-Antoine thích đi theo người gia sư của nó đến công viên vui thú trong những cuộc đi dạo dài nhẹ nhàng và dễ dàng hơn, cùng với những buổi học chữ la tinh, triết học và tiếng Pháp.

- Cha à, có lẽ con nên đến chỗ giám mục Anselme để học bù thì tốt hơn chẳng? Số là con đã bị muộn trong lúc chúng ta đến ở Tây ban nha...

-Ồ không được! Nào, hãy cầm ngọn giáo này lên đi, và có thể hôm nay con sẽ giết được con lợn rừng sữa đầu tiên đấy.

Dưới trời mưa xối xả, D'Antin, đã rời bỏ đám áo quần trẻ thơ từ lúc lên bảy, vận áo chến sát người và đi giày. Chân nó đầy bùn và cặp đùi ướt sũng không thể hâm nóng lên được và không ngừng bị

lớp cây gai đen sì cào xé, chúng khiến tiểu Hầu tước này sợ hãi, người thích được nhắm đến cuộc săn lùng bậc thang thẳng tiến xã hội trên các chỗ ngồi trong những phòng khách sơn son thiếp vàng sang trọng hơn.

Người cha quan sát con trai mình nấp dưới vẻ nhát gan hiếm thấy nhưng nó lại độc ác đến mức mông muội với những đứa trẻ con nhà nghèo khổ trong làng. Khi chơi bịt mắt bắt dê, nó ăn gian, thường ghé mắt nhìn bên dưới tấm khăn bịt mắt. Nó đánh đập lũ trẻ khác, lợi dụng chức phận quý tộc của nó, bởi nó biết rằng những đứa trẻ nông dân kia, dưới mệnh lệnh của cha mẹ chúng, sẽ không dám đánh trả nó và điều ấy khiến Louis-Henri rất phiền lòng. Louis-Antoine biểu thị một khuynh hướng tự nhiên về cung cách xun xoe bợ đỡ và hình như đã rất có khiếu về các trò mưu mô xảo quyệt. Montespan có linh cảm rằng chính con trai chàng, do một trái ngược đau đớn, sẽ trở thành khuôn mẫu cho đám nịnh thần của Vua Louis XIV kia, người đã hất đổ cha nó và đã cướp đi những cái ve vuốt tình mẫu tử của chính nó, trong suốt thời trẻ thơ êm ái... của phần còn lại ít nhạy cảm với sự giằng xé ấy. Trên dãy đồi tua tua những cánh rừng rậm, Cartet và Montespan cảm nhận được cuộc săn, hít thở nguồn không khí mà nó tạo ra, nghe thấy những tiếng động của nó, những âm thanh, sống trong nguồn bạo lực của nó, sự độc ác cần thiết, còn Louis-Antoine cầm trong tay chiếc lao bé tí, nó lấy bẫy. Bất thành linh, người gác công lâu đài, bằng một động tác, ra hiệu im lặng rồi thềm thì:

- Có một con cái đi trước cùng với lũ con... tôi sẽ luồn sang cánh phải để lừa một trong đám lợn sữa về phía các ông...

Thông tin này phát ra được kèm theo tiếng hai hàm răng Louis-Antoine va vào nhau lập cập. Còn cha nó, lúc này, thì thầm giải thích cho nó:

- Con cầm cái lao thế này nhá... tay phía trước, lòng bàn tay ngửa lên, còn tay sau, lòng bàn tay úp xuống. Khi con lộn rùng sữa đâm thẳng về phía con và nó sẽ chỉ còn cách con chừng hai toises, thì con tiến lên một bước và gập đầu gối lại, rồi nhắm thẳng mũi lao xuống giữa đầu con vật, và nó sẽ bị đâm trúng thôi. Động tác phải mạnh dần lên, như thế con hất cỏ lên xe ba gác bằng gậy đình ba vậy. Luôn luôn đánh từ dưới lên trên, không bao giờ được làm ngược lại, nếu không ta có nguy cơ sẽ bị thương. Và cầm thật chắc cây gậy của con để con vật không lòi nó chạy mất nhé.

Cặp đầu gối và hai chân tạo thành hình chữ «X» của d'Antin run lật bật và gối nọ đụng gối kia trong tiếng động đều đặn của nhạc cata-nhét. Khi đứa trẻ nghe thấy tiếng phi nhanh về phía nó và âm thanh tiếng lá bị giẫm nát, những cành cây nhỏ tan tác bay tung tóe, thì nó thấy tiếc nuối những buổi học lịch sử, địa lý và toán học của cha Anselme.

Nhưng kia rồi, con lộn rùng nhỏ màu be điểm đường vằn đen trên lưng đang chạy bỏ về phía Louis-Antoine. Khi con vật còn cách nó những hơn bốn toises nữa, thì con trai Gascon đã lùi ngay lại một bước, mắt nhắm nghiền, và cầm thẳng cây gậy của nó từ cao xuống dưới không theo một quy luật nào hết. Nó bỗng cảm thấy một luồng bạo lực ghê gớm bổ thẳng vào vai khiến nó mất thăng bằng và khi mở mắt ra, nó nhận thấy mình đã bị con vật kéo lê đi, bụng úp sát đất. Chiếc lao của nó đã xiên ngang qua má con lộn rùng, còn nó thì

cứ tuyệt vọng bám chặt lấy cán lao, miệng hét toáng. Người ta ngỡ nghe thấy một tiếng vang trong thung lũng. Louis-Antoine bay là là ngang mặt đất và nảy thia lia trên cỏ và trên các bụi cây gai, những giọt nước vỡ tung tóe, miệng gào mắng mỏ con vật bằng cái giọng hát cầu kinh của nó: «Dừng lại! Dừng lại đi!» Tiếng kêu gấp bội của nó càng kích thích con lợn rừng sữa và khiến nó càng thốc tháo chạy nhanh hơn nữa, và điều ấy lại làm đứa trẻ gào to hơn trước. Cartet, với bàn chân gấu, chạy đến và cười lớn. Nhanh nhẹn và uyển chuyển một cách ngạc nhiên mặc dù dưới sức nặng cả tạ của mình, ông nhanh chóng tóm lấy con lợn sữa và rút con dao dài trong giày cao cổ của mình ra. Khi ông cắt tiết con lợn rừng sữa ấy thì người ta như nghe thấy một giọng nói của con người vang lên.

Đó chính là bà bếp của lâu đài, đầu đội mũ giả đính đăng ten trùm kín nhỏ nước long tong dưới làn mưa sôi sả. Gấu váy vén cao trên đôi cẳng hạc xấu xí, toàn bộ cơ thể bà tỏa ra một làn hơi do phải chạy cật lực trên con đường mòn không ngừng lên cao dần, bà vừa chạy vừa cất tiếng gọi:

- Ông De Montespan à! ông de Montespan ơi! Thân mẫu của ông, Chrestienne de Zamet. Bà ấy thì...! Bà ấy đã...

42.

*M*ột năm sau, gần như đúng ngày đó - ngày mùng 5 tháng tư năm 1675 -, Louis-Henri đứng khóc ở chân giường Marie-Christine trong tu viện Charonne ở Paris. Con gái chàng đang hấp hối ngắm nhìn cha:

- Quần áo không đúng khổ người cha, cha nhìn kìa.

- Khi ở trong vùng Pyrénées, biết được tình trạng của con, cha đã nhét tống nhét tháo đám quần áo mà mẹ con đã gọi về để lấy đồ thay đổi vào túi ngựa. Mẹ con đã chọn chúng nhỏ quá. Cha cũng không biết mẹ con đã nghĩ đến ai...

Montespan, trong chiếc quần lụa quá ngắn và tất hồng không đủ dài, cúi đầu xuống giường, đầu gối lơ lửng trong không khí. Lúc ngồi xuống, áo chèn của chàng, quá chật so với khổ người, khiến vai chàng so lại và phần dưới tay áo co lên tận nửa cánh tay:

- Con có muốn chơi với cha trò ú tim mitoula không? Con biết rồi đấy, cái trò mà phải đoán xem trong quần áo bạn chơi có giấu cái gì ấy mà.

- Cha à, áo sơ mi của cha chật đến nỗi mà con nhìn thấy rồi. Đó là một cuốn sách.

- Đúng thế, nhưng không phải một cuốn sách bất kỳ đâu nhé, người cha vừa đáp lại vừa cởi cúc áo sơ mi của mình để lộ ra một tập sách. Đó là một câu chuyện dành cho các thiếu nữ, có tựa đề là: *Tiếng than của một con bọ chết bị giam trong một hạt đậu chua*. Chuyện

kể lại tiếng thở than của một con bọ chét... bị giam... trong một hạt đậu chua! Hự!... chàng bỗng nấc lên trong nước mắt. Tha lỗi cho cha, chàng vừa nói vừa cố gắng bình tĩnh lại nhưng, Marie-Christine ạ, từ nhiều ngày nay cha luôn run rẩy từ đầu đến chân, cha không còn lý trí nữa, cha chẳng ngủ được; và nếu như cha cố ngủ, thì lại luôn thức giấc với những cơn giật mình hoảng loạn mà chúng còn tồi tệ hơn là không ngủ. Hãy sống con nhé, con của cha ơi!

Vào lúc cuối ngày ấy, những cây nến trên bàn ngủ tỏa sáng lấp lánh nhiều màu của gian phòng, nơi thân thể Marie-Christine phát ra tiếng thở đều đều, nhẹ nhàng nâng cao chiếc áo ngủ có cổ đính đặng ten vùng Valenciennes.

Người ta hẳn cứ ngỡ nhìn thấy Đức mẹ Đồng trinh trên lớp rơm của chuồng ngựa, gần đống súc vật, trong lúc Người đang chờ sự giải thoát. Người ta hẳn cũng nói rằng đám lừa và bò thổi hơi trên chiếc áo sơ mi của Người.

- Nhưng con tôi đau bệnh gì vậy? Người cha hỏi một bác sĩ đứng ở phía bên kia giường.

- Tôi gọi con đau đầu của cô bé là bệnh thấp khớp màng. Kể từ khi cô bé đến đây, cô gầy đi và không hề than phiền chi hết, không khóc lóc, nhẹ nhàng lìa bỏ thế giới này mặc dù đã được uống xi-rô, nước thiên nhiên, các loại lá hãm bổ dưỡng, được thụt rửa bằng nước và sữa để làm mát ruột. Những ngày gần đây, cô ấy đã bị rạn, bị đôn dập, cô ấy liên tục nôn mửa, và đó là những dấu hiệu.

Trong các phòng ngủ của tu viện Charonne, người ta rên rỉ và dò sống dò chết, kiếm tìm trợ giúp trong hơi nóng bỏng rực của chiếc giếng Công giáo này.

- Năm ngoái, mẹ tôi đã tạ thế trong niềm lo lắng tột cùng cho đứa cháu gái của bà, Montespan kể. Bản di chúc của bà đã chứng tỏ một sự lo lắng ân cần cho số phận của đứa trẻ này. Do năm trăm ngàn livres nợ, chúng đã khiến tôi buộc phải từ chối khoản thừa kế của bà, thì bà cũng cẩn thận đảm bảo cho, nếu không phải là hạnh phúc, thì chí ít cũng là sự an toàn của Marie-Christine, mẹ tôi đã ra lệnh phải đưa nó đến tu viện cùng với Dorothee, làm quản gia chăm sóc nó.

Con gái bà Larivière, đứng bên phải bác sĩ, cúi đầu nhìn xuống nền nhà.

- ... Và điều đó đã được suy ngẫm rất nhiều nếu tôi có thể nói, Louis-Henri trích đọc lại câu nói của mẹ mình. Bà đã giải quyết đến từng chi tiết những điều kiện sống của con gái tôi - phòng đặc biệt có củi sưởi, được chăm sóc y tế... - và đã thuận cho nó những khoản tiền cần thiết để tiến hành hôn lễ trong tương lai hay đi tu, nhưng tất cả những điều đó như viết trên cát... tôi đã gửi một lá thư cho vợ tôi để thông báo tình hình. Cô ấy có đến thăm con gái không?

- Chúng tôi đã thông báo đến cả hai bậc cha mẹ của cô bé, một nữ tu đứng bên trái bác sĩ nhắc. Nhưng nếu như ông, hoảng hồn vì cơn sốt và sự suy sụp sức khỏe của bé, đã phải vội vàng đến ngay tức thời, hãi hùng trước ý tưởng bị mất con gái, thì ngược lại, chúng tôi đã chẳng hề nhìn thấy nữ Hầu tước...

- Tháng trước, Marie-Christine thở dài, khi đi tắm ở vùng Bourbon-l'Archambault về, trên một con tàu thủy sơn son thiếp vàng, đỏ rực với hàng ngàn băng rôn nước Pháp, mẹ đã dừng lại ở Moulin thăm Louis-Antoine vài phút trong khu ký túc trường dòng

của em ấy.

- Thế à, người cha ngạc nhiên, nhưng làm sao mà con biết được?

- Em trai con đã viết thư cho con: *«Đó là lần đầu tiên em có được niềm vui ấy. Mẹ đã tỏ ra rất thân thiện với em nhưng những lý do hoàng gia không cho phép mẹ thăm em được lâu hơn nữa, đó là điều làm em cực kỳ bị nhục»*.

- Có thể là mẹ rất bận, Louis-Henri cố gắng tìm như thể một lời bao biện.

«Rất bận...» bác sĩ nhắc lại trong lúc buông tiếng thở dài ảo não, và đi vòng qua giường đến thì thầm vào tai Hầu tước: «Ngày mai hãy đến gặp tôi, vào bốn giờ chiều nhé, trước xưởng lâu đài Versailles. Tôi sẽ cho ông mượn chiếc ống nhòm của tôi và như vậy, ông sẽ nhìn thấy người mẹ gương mẫu này bận bịu thế nào trong khi con gái bà ta...» Bác sĩ đi ra, theo sau là nữ tu sĩ khoác cánh tay Dorothee kéo đi: «Giờ hãy để hai người bọn họ một mình đi».

Trong gian phòng khô hạn lát gạch đỏ của tu viện Charonne, mùi hương trầm phảng phất pha lẫn mùi sáp cháy. Marie-Christine, mười hai tuổi, mí mắt nhắm nghiền, chết dần mòn vì sự vắng bóng tình mẫu tử. Bé không nói gì nữa và hình như cũng chẳng nghe thấy gì. Cha bé chứng kiến thần thái con gái đang dần dần rút khỏi cơ thể nó. Nhưng giống như tất cả những người hấp hối thường cảm thấy khi tâm hồn họ đang trốn chạy, thì những hình ảnh đã từng xảy ra trong đời lại trỗi dậy trong mắt họ, thế là con bé lại mở choàng mắt ra:

- Cha à... hãy làm với con như mẹ đã từng làm với con xưa kia...

- Nhưng mẹ đã làm gì với con?

- Gù-gù-gù...

«A, đúng rồi...» Louis-Henri nhớ lại niềm hạnh phúc vô bờ của những ngày gia đình đoàn tụ xa xưa với tiếng cười lanh lảnh. «Rô ô Ô...Ô, ô, ô!» chàng thì thầm nhẹ tựa như một tiếng vang âm âm từ xa vẳng lại. «Rô ô ô... Ô, ô, ô!... Gù-gù- gù!» chàng tiếp tục và nâng giọng hơi cao thêm. «Cẩn thận nhé, ta là một con quý đây!...» Lúc này ngồi bên mép giường, chàng đảo tròn tròn mắt, làm điệu bộ nhăn nhó với con gái. «Rô ô Ô...Ô, ô, ô!... Gù-gù-gù! Cẩn thận nhé, ta là một con quý đây!» chàng thốt lên như thể giữa lòng tu viện. Chàng trườn lười mình xuống môi dưới rồi đẩy ra phía trước, làm như một cụ già đã rụng hết răng, đặt các đầu ngón cái vào thái dương và ngo nguậy những ngón còn lại trong gió. «Rô ô ô... Ô, ô, ô!» Chàng lè lười với Marie-Christine, bắt hai tay lên chòm mũi rồi khua khoảng tay nọ sau tay kia, giả những tiếng động lép lép quý quái bằng cách rung môi: «prù...prù!...» Lên cao nhiều tiếng, chàng bắt chước giọng Françoise theo cách hài hước: «Rô ô ô... Ô, ô, ô!», lao vào những trò kỳ cục nực cười không giới hạn, phòng má hết như một con cá trắng rồi bất ngờ làm lác mắt một cách quá đáng - cặp đồng tử cùng nhau hướng thẳng về chòm mũi. «Cẩn thận nhé, chính ta là mẹ Belzébuth của con đây. Nếu ta mà tóm được quả tim của con, thì con sẽ...» Marie-Christine mỉm cười, ngoảnh đầu về phía gối và không quay lại nữa. Áo ngủ của bé đã nằm im bất động.

43.

Ở chỗ nào vậy, hả bác sĩ?

- Đây này, bên trái khoảng sân ấy, trên chái nhà của đức Vua. Ô không, không phải ở đây, ông Montespan ạ! Ông đưa ống nhòm về chái của Hoàng hậu rồi... bên kia cơ, ở tầng hai ấy, cửa sổ thứ bảy tính từ trái sang.

- Ô cửa để mở đó hả?

- Đúng rồi, chính nơi đó đấy. Ông tìm thấy chưa?

- Không thể thế được, tôi không tin đâu!

- Vậy là ông đã tìm được rồi đấy..., vị bác sĩ tùm tùm, đứng gần Hầu tước đang sừng sốt và mắt phải dán chặt vào đầu ống kính.

Louis-Henri chỉnh độ nét của hình ảnh trên kính viễn vọng:

- Françoise à, người ta bắt em phải làm gì thế này!...

- Người ta bắt bà ấy phải..., người ta bắt bà ấy phải làm u.., thầy thuốc điều trị lên tiếng như muốn tương đối hóa sự kiện.

Trong một phòng đợi hòm hĩnh treo đầy những bức tượng đồng và bình sứ trung hoa, phu nhân Montespan, quỳ gối trên nền nhà và theo thế nghiêng, đang «trau truốt cái tẩu» của Louis XIV. Một chiếc đồng hồ treo tường, bằng vàng gióng lên, điểm đúng mười sáu giờ.

- Bệ hạ rất ưa sự chính xác, vị bác sĩ đánh giá và nhìn đồng hồ. Từ đông đến tây, thứ tự lần lượt từng phòng của lâu đài phù hợp với nhịp độ một ngày kiểu mẫu của Vua-Mặt Trời. Vào mười sáu

giò, như một con rối cơ học, Người dừng lại ở phòng đợi trước người tình của mình, đang quỳ gối chờ, miệng há rộng.

Đấng Quân vương đứng thẳng người, một tay giơ thẳng sang bên cạnh, oai vệ nắm đầu cây gậy chống, cầm hếch lên, nhìn thẳng phía trước trong lúc nữ Hầu tước ngậm mút «cái ấy» của Người. Dẫu Louis-Henri có gan, thì chàng vẫn phải kéo đi bảy phần kính, giả như để nhìn cho rõ hơn.

- Làm tới đi, viên bác sĩ cố động. Cái đó có thể làm to lên năm mươi lần đấy. Đương nhiên là tôi nói về ống kính viễn vọng thôi, ông ta ma mãnh nói cụ thể hơn.

- Một người đàn ông đã chỉ trải qua một lần trong đời thì... này, chẳng nên ghê tởm nhỉ.

- Tôi không cho rằng vợ ông coi điều đó là ghê tởm.

Trong đám cảm xúc dâng tràn, người đàn ông bị cảm sùng đã làm lệch độ nét kính, tìm lại điểm trọng tâm. Françoise, trong váy hở vai, đeo trên tay sáu vòng đẳng ten mỏng và, trong mái tóc vàng của nàng, những rải ru-băng và những viên đá đỏ quện vào nhau. Louis-Henri nhận ra khuôn miệng đầy đặn quyến rũ, luôn kích động sự thèm muốn của nàng, chàng nhận thấy trước cặp môi vợ mình một loạt vòng sáng lấp lóa buông thẳng đứng:

- Nhưng đó là cái gì vậy? Một chuỗi ngọc trai à? Người đeo một chuỗi vòng ngọc xung quanh «cái ấy» của Người ư...?

- Đúng thế đấy! Và hãy quan sát phần tiếp theo nhé. Ông sẽ thấy đức Vua, vẫn ghét chuyện người ta đòi hỏi những đồ trang sức, thì tặng quà cho vợ ông như thế nào nhé.

Thân mẫu của con bé Marie-Christine vừa quá cổ buông bộ máy

sinh dục nhầy nhụa - một buổi làm vệ sinh thật đặc biệt đấy chứ! (nhưng những nụ hôn của bà kể từ lúc này hẳn phải có một hương vị khác...) phần dưới dương vật nhỏ tẹo ngạo nghễ của đức Vua được đeo một chuỗi vòng ngọc trai tuyệt mỹ, nó lủng lẳng chạm vào hai hòn dái của Người. Françoise thè lưỡi, đánh vào đó vài nhát, rồi nuốt trọn tất cả.

- Và lại bắt đầu đấy..., chàng bị cảm sùng đau đớn thốt.

- A, bà ta biết cách cầm gậy đấy chứ, đúng thế không nhỉ, Lệnh Bà Mười Bốn ấy mà!

Đầu nữ Hầu tước, đối diện giữa hai đui nhà Vua, cứ xô ra đẩy vào từ trong ra ngoài trong một nhịp đều đặn đến tận lúc cả người Bộ hạ cứng lại và khi những ngón tay người bất thành linh duỗi thẳng trên đầu cây gậy chống. Vài giây bất động rồi cổ họng Françoise nuốt ừng ực. Đầu gối của chồng nàng mềm oặt ẻo trên lớp tất hồng quá ngắn. Mẹ của các con chàng lúc này chụm giữa hai lòng bàn tay dưới bộ sinh dục của nhà Bourbon, đã nhũn xuống, và búng vào dương vật. Chiếc vòng bạc tròn theo dốc, trượt xuống và rơi vào lòng bàn tay Françoise. Nàng đứng lên để đeo nó quanh cổ mình trong lúc nhà Vua, đã đóng lại cúc quần, tiến thẳng về phía trước và mở cửa.

- Người ra khỏi phòng đợi..., Montespan thông báo.

- ... Và bước vào phòng Hội đồng, nơi các Bộ trưởng đang đợi để thực hiện cuộc hội thảo ngắn gọn đấy, vị bác sĩ của tu viện Charonne đoán trước. Ai đó chắc phải ra mở cửa sổ rồi.

- Đúng thế, Gascon xác nhận trong lúc lia kính viễn vọng sang cánh trái, dọc theo chái phòng của Vua.

- Bệ hạ không chịu được những nơi đóng kín. Hè cũng như đông, ngay khi Người vừa bước vào một căn phòng nào đó, thì phải mở cửa sổ ngay, mặc những ai sợ lạnh và các con bệnh, vị bác sĩ cất giọng đáng tiếc.

Louis XIV ngự trong chiếc phôi đặt kiểu sân khấu và chơi với quả đấm trên gậy chống của mình trong khi ba vị Bộ trưởng đi giật lùi về phía Người, tay khua khoáng và chắc chắn là đang trình bày những sự kiện quan trọng. Đấng Quân vương mặc họ nói mà không xen ngang rồi quay mái đầu đội tóc giả về phía mỗi người trong bọn họ, đến từng người mà có lẽ Người truyền những mệnh lệnh ngắn gọn rồi đứng lên.

- Này, bây giờ đứng lên rồi đấy, Louis-Henri nói.

- Thế thì, vẫn cứ là thẳng tiến về phía tây, cửa sổ tiếp - của một phòng - chắc đã phải đến lượt nó được mở ra...

- Ồ, đúng đấy, Hầu tước nhận xét, và... ô này! Được bao quanh bằng một tán che vàng rực với những tấm rèm cuốn, một người đàn bà ở tư thế bò trên mép giường. Tôi thấy bà ta đã lột qua đầu hết cả váy cả lót rồi này! Bà ta có bộ móng bự ghê.

- Vẫn là vợ ông đấy chứ ai.

- Thế à, nhưng làm thế nào mà nàng đến đây được?

- Bằng một lối đi mật. Cung điện được trang bị nhiều đường lát léo lắt.

- Nàng đã béo lên, Montespan nhận xét.

- Chín lần mang thai và thói thích ăn ngon là lý do cho dáng hình đầy đà của bà ấy, vốn đã có khuynh hướng phát triển tự nhiên,

vị bác sĩ chẩn đoán.

- Điều ấy không làm nàng đau đớn ư... những chín lần mang thai cơ à!? Kể từ ngày chúng tôi thành hôn, vợ tôi đã có những chín đứa con rồi ư? A, thế mà tôi không biết điều ấy, người chồng bị cảm sùng ngạc nhiên khi đức Vua bước vào gian phòng treo đầy gương soi của Athénais.

Louis XIV tiếp tục cuộc chạy việt dã mặt trời của mình bằng cách lại cỡi cức chiếc quần được thêu đầy những chiến trận mà Người đã chiến thắng và, «cái ấy» rung bần bật, cắm thẳng vào giữa cặp lông mày trần đồ sộ của Françoise. Montespan áp ngay lòng bàn tay trái chàng vào đầu ống kính! Chàng xem thế là khá đủ rồi.

44.

Trên đồi đây sỏi đá mọc sừng sững một cây thánh giá, đối diện với lâu đài Bonnefont, những hạt oải hương được Marie-Christine gieo hồi nào giờ đã bén rễ. Chúng mọc trải dài dọc theo các sườn đồi nhưng người ta ngỡ rằng chính định mệnh có lẽ đã lại giáng một cú đấm hóc búa lên vùng đất của Hầu tước và rằng một vệt xanh lơ trải rộng lên phong cảnh trữ tình thì tựa như một bông máu do bầm giập. Louis-Henri, nằm dài trên dải tường thấp bao quanh giao thông hào, mắt nhắm nghiền và ngủ, hay đúng ra là chàng già vờ ngủ.

Khi nghe thấy bài ca của lũ đế mèn ngừng kêu do tiếng chân ngựa đến dần, thì chàng cảm thấy bóng râm mát mẻ của loài tuần mã tròn lên mình chàng trong cái nóng cháy bỏng của buổi đầu chiều hè ấy, chàng chẳng thêm ngời dậy.

Bà Larivière ra khỏi bếp và chạy băng qua sân, hai tay khua khoắng tạo gió mát: «Xuyt, ông ấy đang ngủ...» người kỵ sĩ xuống ngựa, hỏi nhỏ với giọng mang trọng âm của người Anh:

- Đó là... đó là ngài Montesperan hả, người đàn ông đầu trần kia?
- Người ta còn muốn gì ở ông ấy nữa đây? Bà bếp thì thầm. Còn thảm họa nào nữa hả?
- Một tin tốt lành thôi.
- A, nếu đó là một tin tốt lành... thì ông ấy đang cần đấy. Từ nhiều tháng nay, kể từ khi đem thi hài con gái về an táng bên cạnh

thân mẫu của ông ấy, thì ông ấy có vẻ như bị choáng ghê gớm. Lại càng đau đớn hơn khi phải thông báo cho ông ấy nghe tin người chú ruột đã qua đời, Hồng y giáo chủ ở Sens ấy. Đó cũng như thể ông ấy đã nhìn thấy cái gì đó mà lẽ ra ông ấy không nên chứng kiến nhân chuyến du hành đến Paris...

- Ông ấy đã cố tình dám tự ra khỏi địa phận của mình mà không được vua cho phép ư, vị khách ngạc nhiên, mặc dù có nguy cơ bị xử trảm hay lưu đày chèo thuyền kia à?

- Hà, thế thì sao chứ? Bà bết bực mình. Ô, mà không, chính ông đã khiến tôi nói lung tung mất rồi!

- Ông ấy đã nhìn thấy gì vậy?

- Tôi không biết, nhưng điều ấy đã giáng cho ông ấy một đòn đau. Ông ấy không còn quan tâm đến gì nữa sất. Thậm chí người gác cổng lâu đài phải giữ sổ tính toán rồi đi gặp và làm việc với những chủ trại... và lại họ đang càng ngày càng ít đi kể từ khi ông ấy chối bỏ thừa kế của hai bên thân phụ thân mẫu. Ông có dáng vẻ bệ vệ, hẳn là người của triều đình cử đến hà, đúng không?... Bà tiếp tục, vẻ đầy ngờ vực. Đúng là để gây phiền toái cho ông ấy chứ gì?

- Ô không đâu, mà chỉ để tặng cho ông ấy...

- Nếu đó là những đồng ê-cu, thì hãy đi ngay với chúng đi. Ông ấy đã nói rằng vợ ông ấy không phải để rao bán.

- Không phải chuyện ấy.

- A, thế thì là chuyện gì?

Lúc ấy, bà Larivière dùng đầu ngón tay đẩy khế vào vai kẻ bị cầm sừng:

- Ngài bị cấm..., ngài Hầu tước...

Louis-Henri thở sâu và đều đặn, mí mắt nhắm nghiền. Đàn ruồi bay kêu vo ve xung quanh rồi rớt cục, chàng cũng mở mắt và ngồi dậy trên bờ tường. Chàng ngáp dài và vươn vai trong lúc vị khách tự giới thiệu:

- Quan Tổng trấn Hyde, được cử đến từ triều đình Anh quốc phục vụ Vua nước Pháp.

- Giờ lại đến một quan Tổng trấn à? Montespan há miệng ngạc nhiên trong lúc xoa mái tóc rối bời. Tôi được quyền tiếp các phái viên càng ngày càng danh giá nhỉ. Liệu rồi có một ngày Louis XIV tính chuyện đích thân đến đây không vậy? Hãy nói với ông ta rằng tôi sẵn sàng khích ông ấy đấu tay đôi đấy, ngay tại đây, trên những tấm ván cây cầu rút của tôi và dưới những chòm sừng bằng đá mà tôi đã cho dựng thêm vào hàng tước huy của tôi ở cổng chính.

- Lại nữa rồi! bà bếp nổi đóa với quan Tổng trấn. Ông đã nói đến đây không phải là để gây phiền cho ông ấy cơ mà, thế rồi lại khiến ông ấy nói những điều bậy bạ đấy!... A, nếu người gác cổng mà có mặt ở đây, ông ta hẳn sẽ tóm sừng ông và, chỉ bằng một tay, ông ấy sẽ lẳng ông lên ngựa và hê...! Chỉ bằng một tay thôi nhé! Ông ấy là thế đấy, Cartet ấy mà, ông ấy rất khỏe, ông ấy...

- Thôi đi nào, bà Larivière, Montespan cắt ngang.

- Ô, ông nói đúng đấy! Ờ, mà tôi thích quay về cái bếp của tôi hơn là đứng nghe những... hơn nữa, mà đứng đây làm gì thế hả, con gái? Bà quay sang mắng Dorothée (hai mươi một tuổi). Trong các phòng không còn gì để dọn dẹp nữa hả? Tại sao lại có rơm vương vãi trên đầu tóc thế này? Còn cái váy của mà nữa kia, sao

nó lại lộn ngược lên thế kia hả? Mà đi đâu về? Mà cho rằng với một kẻ «lang chạ» thì chúng ta vẫn còn chưa đủ điều khốn trong ngôi nhà này hay sao!...

Vị khách người Anh với hàng mày vàng tơ thật lịch lãm và bình tĩnh. Ông ta lấy một chiếc mù xoa dính đầy nắng ten thấm nhẹ những giọt mồ hôi rịn ra trên trán, yết hầu và gáy có làn da trắng ngần nhạy cảm với ánh nắng mặt trời. Chẳng biểu lộ niềm hưng hăng gì với ông, Montespan đề nghị họ cùng đến nghỉ dưới bóng râm của khuôn cửa cách đó không xa. Dorothee đi tới, cầm theo một bình nước mát lạnh vừa được lôi từ giếng lên cùng hai chiếc ly, mỗi chiếc được bỏ một lát chanh Tây ban nha. Cô rót cho họ rồi bỏ đi, tay vẫn còn nhặt vài nhánh rom vương trên áo váy xộc xệch. Quan Tổng chần nhăm nháp vài ngụm nước mát lạnh trong lúc Louis-Henri cầm cốc mình bằng cả hai tay và lặng ngắm lát quả cây mỏng bông bênh trong cốc.

- Vợ tôi hạnh phúc chứ?...

Vị khách ngồi đó, quay lưng lại đám hoa sen đang thối rữa trong làn nước tù đọng của đường hào, quan sát mảnh sân hoang hóa của tòa lâu đài điêu tàn rạn nứt, bên cánh trái là cỗ xe tuyệt diệu được cấm sừng bị bỏ hoang gần cây đậu nành đồ sộ sát bức tường. Đây bụi bặm với những vết phân chim, cánh cửa bị tháo khỏi bản lề, kính vỡ toang hoang, nó đã trở thành một cái chuồng gà mà lũ gà đến ấp trứng ngay trên hàng ghế bọc da đã rách. Một con gà trống ngạo nghệ, vát vẹo trên một nhánh sừng hươu chế ngự toàn bộ cỗ xe màu đen, gióng lên một tiếng gáy giữa trưa hè chói lóa.

- Dầu gì thì bà ấy cũng rất khó tính, vị khách Anh bình luận. Một

số bắt đầu đặt cho bà ấy biệt hiệu «Quanto» do trò chơi bài Italia, *quantova*, điều muốn nói là «bao nhiêu». Athénais đã muốn có tòa lâu đài cho chính mình ở Clagny. Chứ không phải ở phía đông Clagny, không phải phía tây, hẳn ở phía bắc hay phía nam, mà là ở chính giữa quảng trường Clagny. Bà ấy cho trục xuất dân chúng, phá bỏ nhà thờ, quét sạch ngôi làng và di chuyển nghĩa địa, nhưng khi nhà vua cho xem những bản địa đồ của lâu đài mà Người đề nghị, thì bà ấy đã táo bạo buông lời nhận xét với vẻ khinh khỉnh rằng đó là kiểu nhà ở mà người ta tặng cho «một con hát của Opéra». Thế là hiện giờ, chính Mansart đang xây cho bà ấy một lâu đài thần tiên xinh xắn. Nó sẽ tiêu tốn một phần tư ngân sách Hải quân. Ở triều đình Versailles, được gọi là «Sòng bạc», đức Vua thanh toán một cách có hệ thống những khoản nợ mà vợ ông tha về. Bà ấy bắt Cục Ngân khố Hoàng gia phải chịu những khoản chi tiêu khổng lồ. Đêm nào bà ấy cũng say ngất, chơi bài, thua những khoản tiền điên khùng và ném những chuỗi ngọc trai lên thảm xanh, cả bảy chuỗi một tuần lận.

Gascon đưa mắt dõi theo đường bay chấp chới của một con ong vừa va phải một con bướm, liền bị chao liệng và mất phương hướng:

- Thế có nghĩa là nàng chẳng hạnh phúc gì...
- Hầu tước à, quan Tổng chấn thốt lên, Bệ hạ đã ra lệnh cho tôi lên đường đến Guyenne để thông báo cho ông biết một thông tin hết sức tuyệt vời đây: «*Hãy báo cho ông De Montespan rằng thái ấp hầu tước của ông ấy sẽ được nâng lên thành đất công tước công khanh và rằng tôi sẽ thêm vào đó con số lãnh chúa thích hợp, vì không muốn mất tư cách*

quý tộc theo phong tục».

Louis-Henri, trong áo sơ mi trắng rộng thùng thình trễ xuống để trần một bên vai, vẫn cứ lặng ngấm chiếc ly giữa cặp chân dài dang rộng của mình, chân đi ủng đã sòn. Vị khách người Anh, trước sự bất động của kẻ cường hào kia, thì lại sợ rằng mình giải thích chưa đủ để khiến chàng hiểu được, liền nói cụ thể thêm:

- Đức Vua đề nghị ông trở thành Công tước mà chẳng đòi hỏi ông đáp lại gì hết. Ấp Công tước Bel-legarde vừa mới rơi vào cảnh không người thừa kế.

- Thế liệu thi thoảng người ta có nhìn thấy nàng thờ dài ảo não không, vẻ như nếm tiếc một niềm hạnh phúc đã qua... và có thể thậm chí còn úp mặt trong lòng bàn tay mà khóc nữa không?...

- Ô vâng, bà ấy khóc nhiều lắm... kể từ khi bà góa Scarron đã được phong là nữ Công tước De Maintenon! Vợ ông đòi trở thành nữ Công tước để còn được trên chướng người bảo mẫu lũ con hoàng gia của bà ấy. Ông có thể hình dung nỗi thống khổ mà niềm kiêu hãnh bị lảng nhục của bà ấy phải chịu đựng, cũng là bởi chuyện này: trước công chúng, bà ấy phải đứng trước mặt đức Vua, dẫu gì thì bà ấy đúng là người quan trọng nhất của triều đình. Để có được chiếc ghế đầu, thì phải là nữ Công tước đã nhưng Athénais không thể được biến thành nữ Công tước trong khi chồng bà chưa phải là Công tước, chuyện đó giải thích chuyến viếng thăm của tôi...

Montespan vẫn giữ im lặng, đặt cốc của mình xuống rồi đứng lên đi, quay lại ngồi trên phần có nắng của bức tường nhỏ. Hyde đi dọc con hào đến tận chỗ Hầu tước, chàng ngẩng đầu lên và tuyên bố

với ông ta:

- Tôi hiểu chuyện, thưa ngài, cũng như tôi phải chịu ơn cái vinh hạnh mà ông đã rất muốn dành cho tôi khi quá bộ đến đây, thế nhưng, cho phép tôi được coi chuyện này là kỳ quặc khi mà một người đàn ông có vị thế quan trọng như ông đây lại đi chấp nhận dính dáng vào một vụ thương thảo cỡ ấy. Vua nước Pháp đâu có hỏi ý kiến tôi khi ông muốn biến vợ tôi thành nhân tình của mình kia chứ, điều khá đặc biệt là một ông hoàng tâm cỡ như vậy hôm nay lại chờ đợi sự can thiệp của tôi để bù trừ cho một cách cư xử mà tôi đã không tán thành, không tán thành, và sẽ còn không tán thành cho đến tận hơi thở cuối cùng của mình. Bộ hạ đã có tám hay mười đứa con với vợ tôi mà không hề nói với tôi một câu: Ông ấy rất có thể tặng cho cô ấy một thái ấp công tước mà chẳng cần phải gọi tôi đến trợ giúp điều ấy chứ. Dẫu ông ấy có biến nàng thành công chúa hay thậm chí hoàng thân nếu ông ấy muốn. Ông ấy là đáng vạn năng. Tôi chỉ là một cây lau cây sậy, còn ông ấy là cây sến, cây lim. Nếu lệnh bà De Montespan mơ nhiều tham vọng, thì tham vọng của tôi được thỏa mãn kể từ bốn mươi năm nay. Tôi sinh ra đã là Hầu tước, thì khi tôi chết cũng vẫn sẽ là Hầu tước, trừ phi có một thảm họa nào đó không định trước...

Rồi Louis-Henri lại ngả lưng, nằm xuống bức tường thấp. Hai cánh tay khoanh chéo trên trán, chàng ngủ. Chàng thậm chí còn không nghe thấy tiếng vó sắt ngựa của quan Tổng chấn dòi đi xa dần. Bài ca của lũ đế mèn lại ngân vang.

45.

Gì cơ?!... Sao lại thế, nàng chắc đã bùng nổ cơn tức giận trước Hyde ư, trước chiếc ghế đầu của ta ư? Thế thì ta sẽ hủy hoại hẳn hoàn toàn cho mà xem, vật lông mài da hấn tận xương tủy, cái tên gác vịt ấy, cái giẻ lau dít tằm thường như một đồ gỗ chỉ giỏi *cưỡi* mà thôi!

- Nhưng cô ấy nói về ai vậy?

- Ở thì đương nhiên là về ông rồi, thưa Hầu tước.

- Về tôi ư?

Louis-Henri ngõ ngàng không thể tin nổi khi leo lên cầu thang gác, ở phố Taranne. Đó là những gì mà người tình trăm năm của chàng hiện nói về chàng ư!... Ông bà Abraham, đứng cạnh Gascon, nhăn mặt, gượng gạo và đầy bối rối.

- Cô nàng này đã biến đổi rồi, Constance thờ dài.

- Cô nàng khốn khổ, ở giữa Sòng bạc, chẳng còn thấu hiểu ra điều gì nữa cả, kẻ bị cấm sừng tìm lời chống chế cho vợ. Nàng đã báo trước cho tôi điều này: «Versailles là một xứ sở kinh hoàng và chẳng ai giữ được tỉnh táo ở nơi đó cả. Triều đình làm thay đổi cả những người giỏi nhất». Tôi phải kéo nàng ra khỏi địa ngục ấy, chàng tiếp tục nói trong lúc một lính gác, trên hành lang lan can tầng hai, lắng nghe và một quan viên thi hành của tòa án đang kiểm kê tài sản ở phòng khách đứng gần bàn viết và đếm to:

- Một tấm thảm Rouen dệt hình Moise, tám ghế gấp, hai ghế

xoắn nhồi lông cứng, một tấm gương Venise cao... ba mươi tấc, và một bàn con...

Dần dần, sau mỗi lần viên quan tòa đọc tên những đồ gỗ, thì lính gác chuyển hết chúng xuống phố để chất lên một chiếc xe ba gác của cảnh sát. Viên quan tòa nhận ra Hầu tước và tự giới thiệu: «Tôi là François Rhurin. Nhà bếp ở trên lầu kia hả? Ông cho phép chứ?...» Ông ta lách qua trước mặt Montespan và, trên tầng ba, lại bắt đầu đọc:

- Que xiên và chảo sắt, xoong và chảo nhỏ bằng đồng mạ thiếc...

Ông chủ hiệu tóc giả Joseph Abraham biểu lộ dáng vẻ thực sự lấy làm tiếc cho người thuê nhà của mình:

- Khi họ đóng dấu niêm phong và thông báo ngày đến tịch thu, thì chúng tôi đã ngay lập tức viết thư cho ông. A, giá mà ông chấp nhận tước hiệu mà Bộ hạ đã đề nghị cho ấy...

- Tôi không muốn vòng nguyệt quế công tước nhờ những việc làm của vợ mình.

- ... Những tấm bảng, tranh cuộn, một chiếc cối đá cẩm thạch và cái chày.

Viên quan tòa hành pháp tính toán rồi leo lên phòng ngủ trên tầng bốn, theo sau là cặp vợ chồng già Abraham mà Montespan giải thích bằng những lời chế giễu cho họ nghe mà chẳng thèm để ý đến những đôi tai thiếu thiện chí:

- Những luật gia của nhà Vua tấn công vào điểm yếu của tôi: tiền bạc. Nhân danh Françoise, họ đòi tôi phải trả nợ món hồi môn mà tôi đã chưa bao giờ được đựng tới! Tôi chỉ nhận được phần lãi mà thôi. Nhưng khi chơi xấu tôi như thế, họ gặp phải sự đáp trả điên

khùng của tôi. Sáng nay, chỉ vừa tới Paris, tôi đã đến nhà nhạc phụ và, có cơ gây sụp đổ hoàn toàn nhà Mortemart, tôi đòi ông ấy phải rút ngay tức thì khoản sáu mươi ngàn ê-cu mà những trạng sư của con gái họ đã yêu cầu. Trước sự tấn công này, tôi hy vọng những kẻ khiếu nại sẽ dừng những khoản chi phí và im đi những yêu sách vô lý của họ!

- Một chiếc giường bằng gỗ hồ đào, một tấm chăn đắp... thưa Hầu tước, tôi ước giá cho tổng thể số đồ là chín trăm năm mươi đồng livres, và chúng sẽ được đưa về cho vợ ông.

- Chín trăm năm mươi đồng livres..., Louis- Henri lặp lại. Cô ấy cho tịch thu đồ đạc của tôi chỉ vì chín trăm năm mươi đồng livre trong khi nhà Vua xây cho cô ấy cả một cung điện bằng gốm sứ Tàu hàng ba triệu ê-cu.

Chàng phá lên cười. «Cô ấy đang ở trên mây đấy».

Viên quan tòa hành pháp thông báo rằng Nghị viện có lẽ sẽ quyết định thực hiện cùng một biện pháp như vậy với gia tài của Hầu tước ở Guyenne trừ phi chàng thanh toán ngay trong buổi họp khoản hồi môn hơn bốn ngàn đồng livre một năm tiền ăn mà quý phi của Vua đề nghị, kể từ khi họ ly thân.

- Nhưng làm sao tôi có thể thực hiện được điều ấy chứ? Đến một đồng pistole tôi cũng chẳng còn trong túi nữa và thậm chí còn không biết đêm nay ngủ ở đâu đây.

Có vẻ như không phải là chuyện Rhurin nếu như kẻ cường hào kia bị ném ra đường phố Paris, hay lâm vào thảm cảnh mất nốt những mẫu đất cuối cùng trong lãnh địa xứ Gascon của chàng.

Montespan cứ ngỡ cả dãy Pyrénées đổ sụp lên mớ tóc giả của

mình. Chàng uống công nhắc lại cho viên quan tòa hành pháp rằng theo luật hiện hành, vì bất cứ lý do gì thì một người đàn bà không thể đòi khỏi mái nhà của chồng cô ta nếu không sẽ bị tước hết quyền và rằng, nếu cô ta bị bắt quả tang tội thất tiết, thì người vợ ấy có cơ bị tội xích cổ, tội bôi vôi hay bị đày biệt xứ, cùng với sự mất trắng món của hồi môn cho người chồng nếu người này đã chẳng ám hại cô ta, bởi vì người ta không thể thoát bất kỳ tội nào trong trường hợp này.

- Li... liệu ông có ý định giết người tình của đức Vua không vậy? François Rhurin lấp bắp hỏi.

- Không, ngược lại là khác...

Cùng chiều hôm ấy, vào khoảng bốn giờ ba mươi, đứng giữa các hàng gương soi, Louis XIV kéo đóng cúc quần lòe loẹt của mình rồi viết một bức thư:

Gửi ông Colbert,

Hồi nãy qua phòng Hội đồng tôi quên nói với ông là đã có tin đồn đến tai tôi rằng ông de Montespan hiện đang có mặt tại Paris và đã huyênh hoang những điều thiếu tế nhị. Có lẽ nên quan sát cách hành xử của ông ta. Đó là một kẻ khùng với vô vàn điều quá lố mà tôi sẽ rất vui nếu ông theo sát được ông ta. Để lý do ở lại Paris của ông ta không kéo dài, hãy đến gặp Novion để mọi người nhanh chóng tập hợp ở Thượng viện. Tôi biết Montespan đe dọa sẽ tới bắt cóc vợ mình. Do ông ta có khả năng làm chuyện này, tôi lại trông cậy vào ông sao cho ông ta đừng cố lảng vảng gần cung điện và phải bắt ông ta ra khỏi Paris trong thời hạn sớm nhất.

Louis XIV

46.

*M*ontespan tiến thẳng lên trong khu công viên lâu đài Versailles hệt như một con chó sói trong rừng Bonnefont. Chàng lom khom rình rập giữa những thửa đất xen kẽ cỏ và hoa. Đầu cúi thấp, chàng men theo những rãnh nước - những tấm gương biến nền trời thành một yếu tố tuyệt đẹp của khu vườn kiểu Pháp. Chàng đứng nghiêng ẩn mình đằng sau những bức tượng. Chàng quỳ gối nấp sau hàng loạt những cây thủy tiên rậm rạp, huệ dạ hương, cây đuôi diều, chân ngỗng xỏ lông dài, nhẹ nhàng tiến nhanh dần lên về phía cung điện...

Versailles luôn luôn là một bãi công trường. Ba mươi sáu ngàn người làm việc ở đó: thợ đẽo đá, thợ nề, thợ mộc dựng nhà, thợ lợp mái, thợ đấu, nhân công... họ trú ở bên rìa lãnh địa hoàng gia rộng lớn, trong những lán tạm bợ được đặt biệt hiệu là «những khách sạn Limoges» bởi phần lớn công nhân làm đá là dân xứ Limousin và Creuse. Vào mùa hè, công việc vất vả tiếp tục dưới ánh đèn đuốc. Những mái lều thay cho bệnh xá và quân binh quan ngự thiện đem bán lại những đồ ăn thừa của triều đình cho con dân trong lán trại ngự quanh lâu đài. Montespan đã tận dụng sự nhốn nháo đông đúc không ngừng ấy giữa ban ngày ban mặt để trốn dưới tấm bạt phủ trong một chiếc xe ba gác chở dưa và các cây hạt đậu hà lan tươi mà Vua rất mê, những thùng kem hoa quả. Ngay khi vừa vượt qua một cánh cổng phục vụ tiếp tế đồ của khu tường bao, thì Louis-Henri đã

dời khỏi xe và áp sát vào các bụi cây.

Năm ngàn quần thần nhàn rỗi, che những vết rỗ đậu mùa của họ dưới lớp phấn, chạm mặt nhau trên các lối đi dạo, chào hỏi hay lò táng nhau một cách kiêu ngạo còn chàng Gascon, lưng lom khom tiến về phía sau lâu đài. Chàng muốn bắt cóc Françoise ra khỏi Versailles - «Ta phải đưa nàng đi khỏi đây» - nhưng điều đó là không thể. Từ xa, chàng thoáng nhận thấy nàng được bảo vệ chặt chẽ, gấp hoàng hậu đến cả chục lần. Bốn mươi vệ sĩ chỉ để tháp tùng mình nàng - những sĩ quan dò xét các vùng phụ cận trong khi nàng leo lên các bậc thềm của dinh thự hoàng gia mà kẻ bị cấm sùng kia, đến lượt mình, cũng liền theo gót nàng ngay.

Một viên đội trẻ đảm nhiệm thanh lọc người ra vào cửa hỏi những ai mà anh ta còn chưa nhận ra danh tánh: «Ông bà là ai?» ngay trước mặt Louis-Henri, các Công tước và Hoàng tử bị phật ý, nên trả lời bừa phứa: «Là Jules César đây!», «Là Giáo hoàng đây!» Tên lính gác hay cầu nhàu khi phải đối mặt với những lời đùa kiểu ấy mà anh ta cho rằng chẳng tế nhị chút nào nhưng dẫu sao vẫn cố gắng nở nụ cười với vẻ tôn kính và để họ đi qua. Khi chàng Gascon tự trình diện: «Ngài De Montespan», thì lúc ấy, viên đội trẻ phá lên cười khoái trá:

- A ha! đây rồi, đây mới là lời đùa thú vị nhất. Xin mời vào, thưa ngài De... Montespan! Hô, hô, hô!

Bên trong cung điện, tiếng ồn ào vang liên tục suốt ngày. Những thợ công nhân tháo gỡ những bức tường, đám gia nhân chạy lên xuống các tầng gác, những kẻ đến xin xỏ rậm rịch trong các hành lang rộng. Louis-Henri nhanh chóng bị choáng váng trong cơn lốc

ấy.

Trên tầng, kẻ bị cấm sừng hiểu rằng chàng sẽ không thể tiến lại gần vợ mình hơn được nữa. Đúng là cả một quân đội thu nhỏ đứng đóng chốt trước những căn hộ của nàng. Thôi được... nhưng chàng bất ngờ dừng lại trước một bức tranh, có lẽ là của danh họa Mignard, được treo trên tường. Là Françoise đây mà! Con tim chàng Gascon bắt đầu đập rộn trước tấm hình chừng ra người mà muôn thủa chàng không thể quên được cả giọng nói lẫn khuôn mặt nàng. Nàng mới đẹp làm sao, hờ hững uể oải trên tấm thảm Phương Đông, tay tựa vào một cảnh trang trí bằng cành lá! Nàng đeo quanh cổ một chuỗi vòng ngọc trai... Grrr! Bốn đứa trẻ bao quanh nàng. Liệu đó có phải là vài đứa trong số con hoang mà nàng đã có với nhà Vua không? Một mảnh đồng nhỏ, được gắn phía dưới chiếc khung sơn son, chỉ dẫn từ trái qua phải là: Tiểu thư de Nantes, Hầu tước de Toulouse, Tiểu thư de Blois, Công tước du Maine. «Chúng đẹp thật», Montespan thầm nghĩ.

Chúng xấu thậm tệ! Louis-Henri gập lại cả bốn đứa bọn chúng trong công viên, đứng ngồi gần như cảnh trong bức tranh, nhưng đáng buồn là không có Françoise! Dưới bóng râm của một bụi cây rậm, chàng va phải chúng - Ô, tình cờ đấy nhé! - chúng nhìn chàng quanh một tấm thảm. Đứa đứng bên phải, nhiều tuổi nhất, tự giới thiệu:

- Công tước du Maine.

Montespan hiểu tại sao họa sĩ đã vẽ nó trong chiếc áo choàng dài kiểu quan tể tướng Thổ Nhĩ Kỳ kéo lê trên đất. Kẻ thiếu niên kia có một chân bị teo nên ngắn hơn chân kia rất nhiều và đi khập khiễng

trông hết sức bi thảm mặc dù một đế giày cao chót vót bằng gỗ. Nó ngồi lên tấm thảm và mỉm cười:

- Người ta đặt biệt hiệu cho tôi là «Kẻ đong đưa chân» đấy, tôi không hiểu động lắm. Lên ba tuổi, khi tôi mọc những cái răng to tướng, thì chúng đã gây cho tôi những cơn co giật hết sức khủng khiếp đến nỗi mà một chân tôi bị kéo dài hơn chân kia rất nhiều. Người ta đã cố kéo dài cái chân ngắn này. Kể từ đó, nó lại còn lê lét hơn nữa.

Trước mặt Công tước du Maine, Tiểu thư de Blois cười rũ khi đến lượt mình cũng ngồi xuống. Với một bên vai nhô cao hơn vai kia, con búp bê sống này giống như một con gián. Nó hát những bài hát dân dục và hình như có một bản năng giới tính phóng túng vô độ, hoàn toàn bất thường so với tuổi còn nhỏ của nó.

«Nó ngủ với cha nó, đức Vua ấy», tiểu thư de Nantes nói, con bé này bị lác kinh khủng và đầy lông lá. Đến quỳ gối hết như một con tinh tinh cái, nó chải bộ lông mọc trên một đầu gối và tết những chiếc lông dài thành dải xam. Hầu tước de Toulouse thì bị gù. Sức khỏe của đàn con hợp pháp của Bộ hạ chẳng tốt gì. Được hoài thai trong một khung cửa sổ để mở, những kết quả ngoại tình của Vua-Mặt Trời hình như bị giáng cho một lời nguyền chính yếu. A, chúng chẳng hề đẹp như trong bức tranh, những đứa con roi con vãi này của Louis XIV! Vị họa sĩ đã dối lừa, đã làm biến đổi thực tế, tuy nhiên, bức tranh sẽ ra sao nếu nó được dựng như thực tế. Montespan hỏi chúng:

- Thế các người không còn những anh chị em khác nữa à?

- A, có đấy, nhưng họ thì...họ đã ra đi kết giao lấp đít với các

thiên thần rồi, cô nàng Tiểu thư khùng khùng vừa cười bả lả vừa kéo cao chiếc váy dài và chìa cho Gascon xem mảng đít lem nhem đầy cứt.

- Vào tháng sáu trước, Công tước chân thọt thờ dài nói, em trai chúng tôi, Hầu tước de Vexin, đã lìa bỏ chúng tôi mà đi. Nó sống được có mười một năm mà chỉ trưng ra toàn những khuyết tật đến nỗi mà nó đã rất vui khi được chết đi. Nó không thể chịu đựng được ánh sáng ban ngày nữa. Ông có muốn chơi bài với chúng tôi không, thưa ông?

- A, mà đương nhiên rồi, các con của ta... ta sẽ chia bài nhé.

Kẻ phát bài cũng nhạy cảm với tình trạng bi hài của chính mình xung quanh tấm thảm trải trên cỏ này. Hầu tước de Montespan, ở Versailles, chơi bài với những đứa con của vợ mình... với một cái hôn lên bàn tay đầy lông mà nó đã để lại những chiếc lông dài giữa các kẽ răng, chàng chơi và rất kính cẩn, chia một quân bài cho đứa con gái ấy của vợ chàng như thể nó là con của chính chàng vậy:

- Đây, cầm lấy này, con bé bỏng nhất của ta.

Đôi lúc chàng quay lại và luôn nở nụ cười vừa phải. Thằng gù hỏi kẻ bị cấm sừng:

- Chúng tôi phải gọi ông bằng gì, hả ông?

- Bằng BỐ.

Một người ở phía đằng kia đang tò mò, quan sát kỹ cả năm người bọn họ và quyết định đi về phía tấm thảm. Montespan đứng lên:

- Rốt cục đã đến lúc ta phải rời ván chơi rồi. Hãy chơi đùa thoải

mái và chó có nghịch ngợm nhé, các con của ta.

Chàng Gascon nhanh chóng lảng ra xa và rẽ vào một góc cung điện trong lúc con người tò mò kia tiến gần lại lũ con hoang:

- Người đàn ông ấy là ai vậy?

- Là ông Bô bô.

Đêm buông xuống, sau những bữa tiệc và những buổi hòa nhạc ngoài trời được những bó đuốc rọi sáng trưng, đám đông quần thần lại quay về các căn hộ của mình hay quây quần bên các bàn chơi thuộc đoàn tùy tùng của một ông hoàng nào đó trong cung điện. Montespan, vẫn đứng lại trong công viên, lần quất hết cây này sang cây khác, khi bất thành linh chàng nhận thấy sáu mái đầu xếp hàng cùng ló ra đằng sau một bờ dốc. Những mái đầu ấy đội mớ tóc giả ngắn màu vàng tơ được chải theo kiểu ngậy thơ và dấu những khuôn mặt đã già đi, thì chàng Gascon vẫn nhận ra, nhất là tấm áo blouse xám của họ, sáu kẻ học việc của chủ hiệu tóc giả Abraham:

- Ô, các anh làm gì ở đây vậy? Sáu mái đầu thụt xuống và biến mất sau bờ dốc mà từ đó, sáu giọng nói lần lượt vẳng lên:

- Nhờ một sự đồng lõa, chúng tôi đã len được vào trong khu này và tới đây vào những ngày chủ nhật và ngày lễ để cố gắng được nhìn thấy bà ấy...

- Lúc trời nhập nhoạng, chúng tôi trèo lên trên cây để, qua lớp cửa kính, nhìn thấy bà ấy trần truồng trong phòng tắm của bà, nhưng tối nay thì không thể được...

- Đội tuần tra đêm đã bỏ lửng hết tất cả phần còn lại của lâu đài để tập hợp quanh địa phận tòa nhà của bà và ngăn cấm mọi cách có thể tiến lại gần đó, bởi đức Vua, khi biết rằng ông đã ra khỏi nơi

thường trú, lo ngại một vụ bắt cóc...

- Nhưng chiều nay, vào lúc bốn giờ, trước khu xưởng lớn của cung điện...

- Chúng tôi đã ngắm bà ấy bằng một ống kính viễn vọng...

- Và thế là... những gì mà tụi tôi nhìn thấy...

«Biết rồi, thôi, e hèm đủ rồi!» Kẻ bị cấm sừng đang phủ phục bực mình đứng phắt dậy: «Tốt hơn là đến đây giúp tôi đi».

Sáu mái đầu lại đồng loạt xuất hiện:

- Bắt cóc bà ấy ư?

- Ồ không, bởi điều đó là không thể mà.

Băng qua bãi đất khu Miền Nam trong khi đội an ninh hoàng gia đang đứng ở phía kia, đoàn người tiến đến thềm căn hộ của hoàng hậu. Montespan xác định phòng của Bà trên tầng, nơi ánh sáng vừa mới được thổi tắt. Đã từng là Tổng đội trưởng quân đội, chàng chờ cho vài phút qua đi rồi ra lệnh:

- Đi nào!

Đám học việc dàn thành hàng dài mỏng manh chạy thực mạng đến tận mặt tiền ngôi nhà rồi, ba người trụ trên mặt đất, hai người đứng hẳn trên vai họ và còn một người nữa ở phía trên, họ nhanh chóng tạo thành một kim tự tháp người cao ngất, rồi Montespan vội vã leo lên như thể chàng leo lên một cầu thang gác - ở đó một chân trên một vai, một đầu, một tay - cho đến tận chân chiếc bàn thấp và lấy đó làm điểm tựa. Với sức bật của cánh tay, chàng nhảy lên và bước vào gian phòng có cửa sổ để mở, bởi lẽ Bộ hạ, lát nữa sẽ đến với Hoàng hậu.

- Nhà Vua *nhảy* vợ tôi, thì tôi sẽ *nhảy* vợ ông ấy...

Trong lúc chàng nghe thấy bên ngoài, kín đáo và dọc theo mặt tiền, giàn giáo người của những thợ học việc đã im lặng nhanh chóng tản đi ẩn, thì chàng - điên khùng với đầy trò quá lỗ, như Ké Kia đã nói thế - dám nhẹ nhàng tiến đến ngồi lên mép giường của Marie-Thérèse mà chàng vẫn còn chưa bao giờ nhìn thấy mặt. Bà ngủ vùi giữa đám gối trong một cảnh trí dịu dàng hoang tưởng đầy vàng bạc trên trần nhà chiếu mệnh và Louis-Henri thì thầm nói với bà, với giọng chỉ thoang thoảng:

- Chồng bà, lúc này, đang làm tình với vợ tôi. Chúng ta hãy cùng hành động giống thế để ông ta, chính mình cũng được thưởng thức độ nặng của những bộ sùng đi nhé.

Montespan rất nhẹ nhàng và từng tí một, tựa như người ta gõ một miếng bông băng trên miệng vết thương của một bệnh nhân, chàng gõ tấm phủ giường tuyệt vời được thêu cảnh đi săn có chó báo hiệu thịt mời là một con nai bằng sợi bạc. Chăn đắp và drap bằng xa tanh được cùng lúc kéo ra. Chiếc áo ngủ của Hoàng hậu xoắn lại quanh hai cẳng bà. «Chân bà ngắn thật», Hầu tước lấy làm buồn, trườn một lòng bàn tay xuống dưới lớp quần áo và đưa ngược lên phía sau đùi. Chàng chẳng thích làn da mà chàng còn thấy là... súc sinh. Françoise, nàng ư, vâng, da của nàng thật thánh thần và phần dưới của nàng có trí lực, trong khi đó thì phần này của Marie-Thérèse, Gascon nhận xét khi nâng cao chiếc áo ngủ, thật đáng buồn làm sao! Một thứ đồ vuông vức chẳng có tí gì gọi là háng là mông sắt, gọi lại hình ảnh của một con heo rừng sữa.

- Trong những nhà thổ sau quảng trường Grève, bà chẳng thể

kiếm được một đồng xu nào cả đâu.

Montespan xoa nhẹ bờ mông trần của Hoàng hậu ở Versailles. Một tiếng ho, nhất cử nhất động, dù nhẹ nhàng vô tình nhất cũng sẽ có thể làm cho kẻ liều lĩnh này bị phát hiện, và thế thì chàng sẽ trở thành cái gì đây?

- Nghe nói bà thường cho tổ chức một buổi lễ đặc biệt mỗi khi nhà Vua leo lên mình bà. Với tôi, cha cố có lẽ sẽ không hay nhìn thấy bà đâu.

Chàng đẩy xa cổ áo bằng đấng ten để quan sát hai bầu vú... xấu thậm tệ. Bằng một lòng bàn tay, Louis-Henri từ từ ấn mạnh chiếc gối lông êm ái để chiêm ngưỡng một khuôn mặt nằm nghiêng với hàm răng đã hỏng hết, sần nảo trong một làn da trắng như sáp, càng xấu hơn do những vết màu nâu lấm tấm gần một cái mũi khổng lồ. Montespan bỗng bị cơn hãi hùng chiếm lấy và lùi lại, quan sát bà hoàng kinh khủng lùn tịt, mông, đít tơ hơ.

- A, thật không thể tin nổi, đúng là miếng dôi lợn xứ Auvergne! Giờ thì tôi hiểu tại sao chồng bà lại thích vợ tôi hơn rồi... đây thậm chí còn là lần đầu tiên tôi hiểu nổi lòng đức Vua. Làm sao mà chơi trò sắp ngựa với bà được cơ chứ?

Louis-Henri không biết tìm đâu cho ra niềm cảm hứng, liền đảo mắt quanh mình tìm kiếm và tự nhủ rằng trừ phi, nếu không có bình rượu để nốc cho say đã đời, được đặt trên chiếc bàn nhỏ... thì chàng sẽ chẳng đời nào thành công được. Chàng ngồi gí vào chiếc phô toi trước mặt bàn và vắt chéo, gác đôi giày gót son vẩy đầy bùn trong công viên của mình trên đó, tự rót một ly tăng cường tiêu hóa màu vàng óng Alicante và nốc một hơi. Chàng lại rót lần nữa. Một

hộp sô cô la để mở khiến chàng thèm muốn. Chàng vớ vài viên quăng vào miệng rồi chén tuốt sau đó hất tung cả xuống đất, miệng cười ngả ngón. Kẻ bị cấm sừng bắt đầu được đốt hỏa, cởi bỏ áo chên, miệng ngậm chiếc tẩu xương, hút căng lồng ngực rồi nhả những cụm khói tròn lên trần nhà có những bức tranh tường, vẽ bởi danh họa Le Brun. Đốm lửa hồng trong đầu tẩu kêu tí tách và đổ lên trong bóng tối của gian phòng. Bên ngoài, qua cửa sổ để mở trên tầng, người ta nhìn thấy đằng sau bức tường với hàng cọc rào những lò rèn vẫn đang hoạt động, những vết lóe lấp lánh sáng của kim loại văng lên tiếng kêu quái quỷ trong công việc. Louis-Henri gỡ bộ tóc giả và đặt nó gần chiếc tẩu rồi đứng lên, ngửa cổ tu nốt phần còn lại của bình rượu, lau mép và tụt chiếc quần bằng lụa xuống, tiến lại gần tán giường hoành tráng, nhưng... chẳng thấy gì hết.

Hoàng hậu, trong giấc ngủ của mình, đã quay sang nằm ngửa và, khuôn miệng nhẹ nhàng há hốc, bà gáy to tướng. Louis-Henri, đứng đó, dương vật tồng ngồng trong gió, đi loăng quăng trong căn phòng hoàng gia mênh mông, tự thổ lộ:

- Với Françoise, ta đã làm rất tốt... ta thích tiếng cười giòn của nàng và tất cả những gì nàng nói với ta. Rất hợp gu nhau. Một mình với nàng, ta thấy tốt hơn bao nhiêu. Ngay khi nàng có mặt, ta tỏ tốt hơn, ta cảm thấy dịu hẳn xuống. Và nhất là ta thích trí thông minh của nàng. Ta nhớ nàng quá, nếu bà biết được điều này... ta không thể quen được với sự thiếu vắng nàng. Ngay khi nàng mở một cánh cửa nào trong một căn phòng nào đó, nơi mà, nụ cười rạng rỡ trên môi, ta thốt lên: «Chào người yêu dấu, ôi, tình yêu của anh!»

Thường xuyên, ta đi vào giấc ngủ áp sát thân thể nàng, hai bàn tay ta áp lên đó. Tỉnh dậy bên nàng là một giấc mơ, và giấc mơ đó cứ theo đuổi suốt cả ngày liền và ta thấy hối hận vì hạnh phúc. Một số buổi sáng, miệng tứa máu, nàng hôn lên miệng vết thương của ta: «Chàng yêu em nhiều quá». «Quá nhiều hả?», ta hỏi lại, và nàng bật cười giòn. Khi một tối nào đó nàng hoảng sợ, bị cuốn vào nỗi kinh hoàng, thì lại chính ta an ủi nàng, trấn an nàng: «Đừng sợ gì cả, mọi chuyện sẽ tốt đẹp thôi...»

Marie-Thérèse vẫn ngủ, lẩm bẫm:

- Thuôi đĩa, mia sẽ khiến ta chết mất*!...

Bà Hoàng khắc khổ và u hoài sinh trưởng ở Madrid không sao học nói đúng được tiếng Pháp và sự tinh tế của trí tuệ đám quần thần nhấn chìm bà vào chốn vực thẳm bối rối. Bà nhầm lẫn những chữ «t» và «p».

- Gì cơ? Bà vừa nói gì hả?!...

Montespan nhú mắt, sẵn sàng lắng cả một trong đám binh sứ Tàu vào mặt bà nhưng chàng kìm lại được, quay lưng về phía người đàn bà ngu dốt kia, đệ tử trung thành của các trò chơi và là đối thủ đặc biệt được ưa thích bởi bà chẳng bao giờ hiểu gì về những quy chế.

- Kiểu gì đi nữa, đánh thức bà dậy thì có ích gì, bà chắc sẽ chẳng muốn tôi đâu. Ý tưởng chỉ đặt ánh mắt lên một người đàn ông, người đã không được Chúa thừa nhận dành cho mình thì với bà hình như là không thể chấp nhận. Với bà, người ấy phải ăn vận trang phục của Hoàng đế La mã, áo lót đính vàng kim cương, đầu đội mũ cứng gắn lông vũ nhô cao cơ! Trong khi đó thì Françoise, tôi

hả, tôi biết nàng thật hiền và tử tế, với những thị hiếu đơn giản, tôi biết rằng sex của nàng màu hồng tỏa ánh lấp lánh dịu dàng, mà này hết như bên trong của con vật thân mềm này, trong con sò nhỏ được gắn trên bức tường của bà kia. Ôi đúng rồi, nó cũng có một lớp vỏ...

Nếu Marie-Thérèse thức dậy, ngồi dậy, bà hẳn sẽ nhìn thấy lưng Hầu tước, cánh tay phải của chàng vung vẩy khua khoảng một cách cuồng nhiệt. Những giọt nước mắt trắng đục bất ngờ chảy tràn hòa trong nước thánh, xoáy tròn thành dòng. Vài giọt vẫn còn rơi và vỡ tung tóe hết như những viên ngọc trai nhưng có tiếng cửa mở và vẳng tới tiếng động của bước chân trên sàn gỗ một hành lang. Montespan, đã đứng bên cửa sổ, nhảy đại xuống phía dưới. May làm sao khi mà những thợ học việc, ngay tức thì chạy đến, đã nhanh chóng tạo thành một kim tự tháp người dọc theo mặt tiền ngôi nhà. Người cuối cùng, khi leo lên hai người bên dưới, đưa vai mình đón lấy Hầu tước, và chàng nhanh chóng trườn xuống.

Trên lớp đá giảm, sáu mái đầu ngậy thơ chạy tóe ra tứ phía hết như dưới sức bật im lặng của một trái bom. Họ khua loạn xì ngầu bàn tay xòe to năm ngón về phía Gascon để chào từ biệt chàng. Louis-Henri nhìn thấy một cỗ xe chuyên hàng phủ bạt chất đầy cây cam trong những thùng lớn, để rồi khi mùa thu tới, đêm buông xuống, người ta sẽ chuyển đến che chắn trong các nhà kính hoàng gia, bên ngoài bức tường bao.

Người ta không biết liệu đức Vua, khi bước vào trong phòng Hoàng hậu, đã muốn được ban phước lành và ngạc nhiên bởi Người đã đặt môi hôn lên trán bà, hay liệu đó là bởi Người đã nhìn thấy, trên mặt bàn của Marie-Thérèse, chiếc tàu đàn ông vẫn đang

bốc khói đặt gần một bộ tóc giả được vắt vương trên đó, cái ly, chiếc bình rỗng, hộp sô cô la bị đổ, những vết giày đầy bùn đất trên lớp gỗ quý, hay là cặp móng trần tơ hơ của vợ ngài, chống ngược lên trần nhà chiếu mệnh, mà giọng nói Jupiter của ngài đã vang lên, đập vào trong đêm đen của Versailles hệt như tiếng sấm truyền:

- Lauzun đâu!

47.

Tôi cho rằng tôi chẳng ưa con trai tôi. Đó là một con nghê. Tham vọng ghê gớm của nó trước sau gì thì cũng sẽ dẫn nó đến thói nịnh thần hoàn hảo nhất và tinh tế nhất mà thôi, điều mà tuy nhiên từ thế kỷ nay nghệ thuật luôn cúi ngửa trong đầu rất nhiều kẻ khác hình như không thể vượt qua được. Khi từ Paris trở về đây, tôi đã ghé thăm nó trong ký túc xá trường dòng ở Moulin. Louis-Antoine đã chẳng khiến tôi vừa lòng chút nào hết.

- Đó là bởi chúng ta đi sẵn mà ông nghĩ đến cậu ấy à, hả Tổng đội trưởng? Điều đó nhắc ông nhớ lại khi chúng ta đã cố gắng tập cho cậu ấy cách...

- Nó đã nói với tôi rằng lẽ ra tôi không nên đến đây, rằng điều này sẽ hủy hoại bước tiến của nó đến triều đình.

- Thế còn... «Quý phi», cậu ấy gặp lại bà ấy chứ?

- Cô ấy đã đảm bảo cho nó một khoản đãi thọ sáu ngàn ê-cu và thường xuyên đưa nó đến Versailles. Ở đó, vui sướng trước các cuộc chơi bài bạc, nó bị nghi ngờ trợ giúp gia tài. Năm nay, Françoise đã hứa với nó sẽ chạy được chúng chỉ thẩm phán quan trong Đại đội Một của một trung đoàn Hoàng gia cho lần sinh nhật thứ mười tám của nó.

- Mười tám tuổi rồi ư? Thời gian trôi nhanh quá..., Cartet không khỏi ngỡ ngàng khi đến gần tảng đá lớn, chỗ giao nhau giữa hai lối đi trong khu rừng của Hậu tước.

Ở đáy lòng chảo của thung lũng, những bà lão còng lưng vặt lỏi bấp cái mọc bên rìa cánh đồng, nhặt những mảnh vỏ quả óc chó về để làm bánh mì. Cỏ mọc lại sau lần xén đầu tiên đem tới cho lũ súc vật thêm thức ăn phụ dành cho một mùa đông mà các cụ già tiên báo theo như trí nhớ con người thì họ hẳn không nhớ đã có năm nào giống như vậy chưa.

- Versailles chẳng thèm để ý đến sự khốn khó của đất nước... Montespan than vãn, quay lại phía cựu viên đội xưa của mình, ông này để rơi một tấm mạng vào giữa đám lá - tấm lưới giăng giữa hai thân cây, nơi những con vật săn sẽ bị vướng phải.

Gascon, bên một đầu những mắt lưới, cầm một sợi dây chảo rồi buộc thắt nơ vào một thân cây.

- Hãy để đó đi, Cartet nói với chàng, tôi sẽ làm.

Hầu tước tiếp tục thắt nơ theo kiểu hải quân:

- Louis-Antoine đã thú nhận với tôi: «Con sẽ phó mặc cho tình yêu nơi quyền quý. Ý nghĩ ấy đối với con có vẻ dịu êm.» D'Antin có những tư tưởng quý quái. Hiếm người sẽ để mất danh dự hoàn toàn kiểu ấy như con trai tôi, người cha tiếc nuôi trong lúc lấy tay thử độ chắc của tấm lưới căng mà chàng hạ thấp xuống sát mặt đất. Tôi không biết điều đó đến với nó từ đâu. Tôi...

Cartet áp nhanh một lòng bàn tay lên môi kẻ bị cắn sừng:

- Xuýt!

«Cái gì vậy? Xảy ra chuyện gì?...» Louis-Henri thì thào giữa những ngón tay to xù của người gác cổng, ông này rút tay về:

- Tôi nghe thấy những tiếng động đang đến gần đây.

- Động vật à?

- Không.

- Những kẻ săn bắn lậu chằng?

- Cũng không. Họ lẽ ra nên chọn chỗ tốt hơn so với chiều gió, và ở đây tôi ngửi thấy mùi họ đấy, Cartet héch mũi ngửi, chòm ria của ông, hệt như những chiếc đăng ten của loài côn trùng, hình như cũng dựng đứng lên rình mò. Những kẻ săn người đấy, có bốn tên và bước chân đi của chúng bốc mùi loài bất lương. Tôi nhận ra mùi da thuộc hôi thối và xưởng giặt quân đội của chúng rồi. Đáp lại chuyển lẩn trốn của ông ở Versailles, là một tiểu đội lính long kỵ binh được gửi đến tiếp ông đấy, Tổng đội trưởng ạ... tôi hả, tôi những muốn nói rằng bóng dáng nhà Vua đang lan tới gần chúng ta. Từ cánh trái, họ sắp tiến vào trong khu rừng vừa đốn.

- Hãy đứng nấp sau cây sồi to kia đi, Cartet. Tôi sẽ đợi họ ở chỗ các con đường giao nhau.

Sự cản trở mà Hầu tước đang rất cần để tồn tại với cuộc sống. Đám lính long kỵ binh thời bình kia rốt cục cũng ló ra từ một khu rừng non. Vệt sáng lóe lên từ những thanh gươm đã được rút ra khỏi bao của họ!

Một trong đám ấy, có hàng ria mép mảnh mai như một nét than vẽ phía dưới mũi và người có vẻ như là thủ lĩnh của đám sát sinh ấy, tuyên bố bằng một giọng khiếp đảm: «Bằng cái chết! Kẻ cầm sừng kia, ta sẽ giết người còn vợ người cũng chỉ là một con điếm mà thôi!»

Louis-Henri chơi trò của người mà nỗi sợ vũ khí khiến cho vô cảm trước những lời thóa mạ. Trong lúc chúng tiến lên, thì chàng lùi

lại và nói với tên thủ lĩnh:

- Một chọi bốn, thua ngài dũng cảm kia ời, chúng ta sẽ gặp nhau ở một chỗ khác, nơi mà những thanh kiếm sẽ không chỉ ở đồn về một phía.

Rồi, quay về phía cây sồi to, chàng bỏ chạy trốn, bắt đầu cảm thấy những tác hại của tuổi tác trời dậy trong đôi chân mình. Những tên sát sinh trai trẻ có môn bài của Vua, nhanh nhẹn hơn, lao thẳng theo sau chàng, kiếm lăm lăm trong tay, chĩa thẳng về phía trước. Đến được cây sồi to, Cartet nâng tấm lưới lên, họ bị vướng vào trong các mắt lưới, trong lúc tên thủ lĩnh chộp vội cây súng ngắn, nhưng nó bị rơi và lăn xoài xuống đất. Người gác cổng rút con dao dài trong giày bót ra, xuyên qua một trong bốn tên. Sau đó, tay không, ông đấu với một tên khác rất khỏe. Họ trao nhau những cái vuốt ve cực mạnh, bùng nhùng trong đám lưới. Montespan, đã quay lại, nhặt khẩu súng ngắn và gí nó vào sát mặt, kề ngay giữa hàm răng tên thủ lĩnh:

- Ta không muốn nghe nói xấu vợ ta trước mặt ta. Ông sẽ bị khai trừ như một thằng người-sói.

Chàng nhả đạn khẩu súng ngắn vào giữa hàng ria như nét than chì, hàng ria ấy biến mất:

- Đây, phải đối xử hệt như thế với những kẻ phát ngôn bừa bãi.

Bên cạnh, cựu viện đội, người vấy đầy óc lẫn máu, ngạc nhiên: «Ông đã chẳng nói với tôi, Hầu tước ạ, rằng trước khi gặp vợ ông, thì ông có bản chất rất hiếm khi gây gỗ là gì hả?» Rồi vòng cánh tay, ông bẻ gãy cổ tên lính long kỵ binh trong lúc tên cuối cùng chạy thoát. Khẩu súng ngắn đã hết sạch đạn, Montespan liền tung con

dao sẵn của chàng và nó cắm phập sau bả vai của kẻ trốn chạy. Dẫn đo có nên theo hay không tên thanh niên vẫn còn rất nhanh nhẹn này, Gascon được Cartet trấn an:

- Ở lại đó đi, hấn đã được định đoạt rồi, khi chạy về hướng đó thì hấn không thể tìm thấy trợ cứu ngay đâu trong khu rừng mênh mông rồi rắm mà nó còn chạy dài đến tận đèo Bielsa. Hấn sẽ bị lũ chó sói xoi tái thôi. Kẻ nào mà tìm thấy xác hấn thì quả là quá ranh mãnh. Chúng ta làm gì với lũ đã bị cái chết đến hỏi thăm này đây?

Hầu tước, đứng gần khối đá lớn, nhắc tấm lưới hằm ngằm dành để trốn chạy ra khỏi lâu đài của mình lên:

- Ném chúng xuống đây này. Kiểu gì đi nữa, lỗ cống này chẳng còn ích lợi nữa kể từ khi quan giám quận đã làm sứt lở lối vào ở trong sân.

Sau khi đã thu lượm lưới và vắt nó lên lưng, thì Cartet lại quay trở về con đường dẫn đến những ống khói đang bốc nghi ngút của lâu đài, phàn nàn về những cơn đau các khớp xương:

- Ôi, tuổi của tôi không còn để chơi với lũ trẻ ưa nghịch ngợm nữa rồi nếu không thì đó chắc phải là dấu hiệu của một trận đống băng lớn...

Montespan, đi bên phải ông, thở dài ảo não:

- Con trai tôi đã xấu hổ vì cha nó... khi tôi nói đùa sao tôi vẫn yêu thương nó, thì nó lại phá lên cười khùng khục phỉ báng. Tôi không biết nó đã học được cách đó từ ai...

Người gác cổng, để đôi ủng da gấu trượt đi trong đám sỏi, chẳng nói câu gì.

48.

Trong tòa lâu đài hoang tàn, mái thủng lỗ chỗ của Bonnefont, cái lạnh bao trùm tất cả hình như còn khắc nghiệt hơn cả bên trong mái lều tranh của những hạng cùng đinh. Ngôi nhà rộng lớn không thể sưởi nóng được với những căn phòng đổ nát, những lối đi, những phòng ốc, những cơn gió lùa nhiều vô kể. Nước có lẽ sẽ đóng băng trong các bình và rượu vang trong các chai nếu như chúng không được để trên gò lò sưởi, nơi ngọn lửa thổi ra một tiếng động liên hoàn của khung cửu dệt sợi gai.

Ở đầu chiếc bàn dài trong nhà bếp ấy, Dorothee, cái kẹp lớn trong tay, khoác lên mình tất cả áo váy, giầy bằng cirure - pha trộn giữa sáp ong và bồ hóng để ngăn không cho nước thấm vào. Cô ngược mắt về phía cửa sổ bị đóng băng, nhìn thấy vết sáng của một bó đuốc đang tiến lại gần:

- Ô này, có người đang đến kìa!

Hầu tước, ngồi sâu trong phô toi ở đầu bàn kia, lưng quay về hướng cửa sổ, liền ngoảnh lại. Bên phải chàng, Cartet, ngồi trên ghế dài, đang đề nghị với chàng nên chặt đám cây đã chết trong rừng, thuyết phục rằng ngoài điều ấy ra, chúng sẽ chẳng còn giá trị gì hết, rằng sẽ phải kiểm tra lại lưới đánh bồ câu núi. Bà Larivière đã rửa xong bát đĩa và sắp đặt gọn gàng. Cánh cửa bật mở.

Lớp sương mù mỏng bất thần được đốt sáng, quay trên nền lát đá trong sân và bùng lên trong đêm đen. Một người đàn ông bước

vào:

- Brrr! Tôi đã muốn kéo dây xích chuông treo bên cửa cổng chính nhưng nó đã bị đóng băng hết cả.

«Lauzun ư?» Montespan hết sức ngỡ ngàng: «Ông đến đây, nhưng tôi có vinh hạnh nào đây? Và mọi chuyện ra sao trong suốt khoảng thời gian qua?»

- Tôi hơi bị kết tội trung thân ở đồn Pignerol, vị khách trong chiếc áo măng tô lông thú nặng trĩu nói, đi đến hơ tay trên ngọn lửa lò sưởi. Tôi đã đi trốn, nhưng bị tóm lại thế rồi tất cả được dàn xếp ổn thỏa. Và thế là tôi lại có mặt ở đây trong phận sự vua ban. Ông cũng nên noi gương tôi..., Lauzun tùm tùm và xòe áo măng tô, để lộ ra một thứ trang phục tuyệt diệu, sang trọng cao quý đính đầy đăng ten vàng rực. Bộ hạ đã giao cho tôi chức đại tá phụ trách lính long kỵ binh.

- Đội long kỵ binh à?... Hầu tước nhắc lại. Ông có đói hay khát gì không? Tôi nghĩ rằng trong chảo vẫn còn canh nấu thả bánh mì pha cây dương xỉ rán đấy.

- Chỉ cần chút rượu nóng là đủ, bà làm ơn, thưa bà, Đại tá đề nghị bà bếp. Xin chào tiểu thư, ông quay sang Dorothee, từ này giờ vẫn không rời mắt khỏi ông ta.

Ông ta chào người gác cổng và ngồi xuống cạnh ông này trên ghế băng. Con người nhỏ thó thẳng thớm trong bộ tóc giả vàng nhạt điểm tuyết lấm tấm, đang tan chảy dưới chiếc mũ phớt rộng vành chụp trên đầu, vẻ mặt ông nhăn nhó và, bên cạnh sườn, ông đeo một cái túi hai dây mà ông đang hí húi mở ra:

- Lại nói về các lính long kỵ binh, từ Versailles và ngay trước

mùa đông, tôi đã phái bốn tên lính đi tuần đạo trong rừng của ông... thì đây là tất cả những gì của họ mà tôi đã tìm thấy! Ông nói tiếp và lôi từ trong túi đây ra một đốt xương sống người và đặt nó lên bàn.

- Đó không thật là... Montespán vẽ mặt không hề nao núng, chắc phải nhận ra.

- Ông đã tìm thấy chính xác là ở chỗ nào vậy? Cartet bị cuốn hút, liền hỏi.

- Sau địa phận rừng của Hầu tước rất xa, trong khu rừng mênh mông gần như nửa đường từ đây đến đèo Bielsa.

Cựu viên đội quay hẳn lại phía vị khách và quan sát ông ta, hết sức kinh ngạc.

- Bên cạnh nó, cũng còn có thứ này nữa, Lauzun nói và đặt lên bàn một mẫu bả vai bị một lưỡi dao xuyên qua.

- Ông còn định lôi ra bao nhiêu đồ kinh khủng như vậy nữa hả?! bà Larivière cúi kính kêu lên. Đúng đấy, lau dọn chẳng ích gì nếu như...

- Không, chỉ có vậy thôi. Chẳng còn gì khác nữa.

- Ô, ông thấy chưa này, Cartet, con dao săn của tôi đây mà! Tôi đã ngỡ bị mất nó rồi. Ô mà đúng, rõ ràng là dao của tôi. Nhìn này, nó được khắc phù hiệu của tôi có gắn thêm bộ sừng. Là gió đấy, có lẽ con bão đã cuốn nó đi và ném nó rơi vào trong đám xương.

- Đúng thật là chúng tôi đã gặp phải thời tiết xấu thậm tệ, người gác cổng tỏ ý đáng tiếc. Một phần mái nhà lâu đài đã bị tốc. Thoạt đầu là một trận đóng băng kéo dài gần hai tháng liền khiến các

dòng sông đông cứng còn bờ biển thì có thể chịu đựng được cả những cỗ xe ba gác. Một đợt băng tan chớp nhoáng làm tuyết phủ trên mặt đất tan nhanh. Rồi sau đó lại bắt đầu một đợt đóng băng khác còn dữ dội hơn đợt trước và kéo dài suốt ba tuần liền. Sự tàn khốc của đợt đóng băng thứ hai này làm hỏng tất cả. Các cây ăn quả đã trụi hết. Chẳng còn gì nữa, cả cây óc chó lẫn ô liu, đến nho cũng chết rụi. Súc vật chết hàng loạt trong các chuồng trại, còn thú săn thì chết trong các cánh rừng. Vườn tược bại hoại và tất cả các hạt đã gieo thì chết gí trong đất. Sự tàn phá của đợt mất mùa này thật trầm trọng. Mỗi người bóp chặt những gì còn lại, bánh mì càng trở nên đắt đỏ tỷ lệ thuận với sự tuyệt vọng cho vụ thu hoạch sắp tới.

- Tôi biết, Lauzun nói. Ở Pháp, khắp nơi đều thế cả. Ở vùng Auvergne, nạn đói khắc nghiệt đến mức mà những người đàn bà nghiêng ngả những đứa con đã chết của họ. Trong chuyến đi vừa rồi của tôi, ở mỗi trạm đổi ngựa, tôi đã nhìn thấy từng đoàn người kéo đến mệt lử và bị cái đói hạ gục đến nỗi mà khi người ta chia cho họ những mẩu bánh mì, thì họ thậm chí còn không thể há được hàm ra mà ăn nữa. Chúng ta đang bước vào những năm tháng đen tối... thêm sự quấy rối mới của những người Tin lành, sự xuống cấp của khí hậu, những hậu quả trực tiếp lên thu hoạch mùa màng, dân chúng thì bị sưu cao thuế nặng và bị cảnh khốn cùng truy đuổi, những cuộc chiến tốn kém được thổi bùng lên khắp các phía biên giới.

- Thế à? Bà Lariviere đứng bên, hai tay chống nạnh, ngạc nhiên. Đức Vua lao vào trong những cuộc xung đột chiến tranh ư?

- Ở Versailles, Lauzun đáp mà không quay về phía bà, mọi công

việc vừa được lệnh dừng hết lại, thế là châu Âu bắt đầu lo lắng bởi thế có nghĩa là tiền bạc sẽ được dành cho những cuộc chiến mới. Đó như thể nhà Vua bắt đầu chán ngấy cái gì đó..., viên Đại tá tiếp tục, mắt nhìn chăm chăm vào Montespan.

Louis-Henri nhìn mặt bàn, hũ mù tạt - một chiếc thùng nhỏ giả sành - để gần đốt xương, lọ muối trong đĩa hình vỏ sò đặt trước con dao sẵn xuyên qua mẫu bả vai người, và chàng yêu cầu bà bếp đem ra chai rượu mùi và những chiếc ly. Lauzun cố nài trong lúc thối hơi nóng bốc ra trên miệng bát của mình:

- Vậy là ông không chạm mặt những tên lính long kỵ binh của tôi à?

- Ô không, Cartet đáp. Bốn tên, ông hiểu chứ, chúng tôi hẳn đã nhận ra ngay.

- Nếu đúng như vậy thì các ông sẽ nói cho tôi biết...

- Ồ, đương nhiên rồi. Dù gì đi nữa, chúng tôi ấy mà, lần cuối cùng mà chúng tôi đã đi săn trong rừng là... Ở mà này, đó là vào trước đợt đóng băng lớn đầu tiên đấy: một ngày trước lễ thánh Saint-Thomas.

- Tôi nghĩ rằng cũng chính ngày đó thì họ có mặt ở đây đấy.

- Họ có lẽ đã bị lạc đường và lũ chó sói hẳn đã xoi tái họ rồi, người gác cổng kết luận trong lúc rót rượu ra ly.

Bà Larivière ngoáy thanh còi lửa, ngọn lửa bốc cao và sống động trong tòa lâu đài ở vùng Pyrénées ấy. Rượu mạnh kết nối những câu chuyện và giải phóng những cái lưỡi. Dorothee chiêm ngưỡng vết sáng danh giá tỏa ra từ những chiếc nhẫn của vị khách và, giữa những chân bàn, đôi giày tuyệt diệu đính ngọc trai và kim cương

của ông ta. Bà bếp lo lắng thấy xung quanh bàn này, người ta uống quá nhiều.

Đến rạng sáng, chai rượu đã cạn. Rốt cục, do nốc lắm, Đại tá và Hầu tước cứ rót cho nhau. Lauzun thì chỉ càng nghiêm túc hơn còn Montespan lại càng trở nên ngây dại và ì ạch đến nỗi mà chàng nằm gục ngay xuống mặt bàn:

- Như vậy là, hiện giờ, người tình của vợ tôi muốn gửi tôi về với *tổ tiên* hả! Nhanh lên nào, bà Larivière oi, hãy pha mực để tôi viết di chúc nào! Tôi muốn tuân thủ theo đúng luật lệ để ví như nếu có một «tai nạn» xảy đến với tôi, để nếu như tôi dựa phải một cây đoán kiếm thì...

- Và trong di chúc này, thì ông sẽ nhắc đến Bệ hạ chứ?... Viên đại tá phụ trách đội long kỵ binh hỏi.

- Đương nhiên rồi. *In vino veritas**!

- Nếu ông ngồi viết di chúc ở đây, thưa Hầu tước, hãy cho phép tôi được theo cô nhà đây để cô ấy chỉ cho tôi một phòng để ngủ tạm, và ngay sáng mai tôi sẽ quay trở về Paris và sẽ đưa các ca sĩ ứng tác ở Pont-Neuf xuất bản ngay.

- Đập tay nhau là đáng giá hợp đồng nhé! Gascon thốt lên. Bà Larivière, mực của tôi đâu!

- Trong tất cả mớ điên khùng của ông, trò này là ghê nhất mà ông có lẽ sẽ vương phải đấy, thưa Hầu tước, bà bếp bình luận.

- Thôi đi nào, bà «Cartet» ạ!

-Ồ! Thế hả! Lấy một người gác cổng mà cũng đã bắt đầu nghiện ngập rượu chè, chuyện này là hết tầm rồi đấy! Tôi có lẽ thích bị vui

sâu dưới hàng ngàn mét cút còn hơn!

Cựu viên đội, hãy nhẹ mũi và cặp mắt tí lại lấp lánh, la vánh sung sướng: «Bà ấy thật tử tế...» ngòi bút của kẻ bị cấm sừng lướt nhanh trên giấy:

Di chúc,

Không hài lòng về một người vợ, tự đi giải trí lâu đến chừng nào có thể, đã khiến tôi trải qua suốt thời trai trẻ và cuộc đời mình trong cảnh đơn chiếc, tôi tự hạn chế để lại thừa kế cho cô ấy bức chân dung lớn của tôi do danh họa Sábatel vẽ, xin nàng treo nó trong phòng mình khi đức Vua sẽ không còn ở đó nữa. Dẫu Hầu tước Antin giống thân mẫu mình một cách khác lạ, tôi không do dự khi tin tưởng nó, con trai tôi. Trong phẩm chất tốt này, tôi di tặng và để lại cho Hầu tước này gia tài của tôi với thân phận là con trưởng. Tôi để lại cho Thái tử của họ là ngài Công tước du Maine, 'Ngòi' Hầu tước de Toulouse, Tiểu thư de Nantes, Tiểu thư de Blois (những đứa con được sinh ra trong cuộc hôn nhân hợp pháp giữa tôi và thân mẫu của họ và bởi thế được coi là các con trai và con gái tôi) sự hợp pháp của họ như là quyền được mang tên dòng họ De Pardailan. Tôi di tặng và cho đức Vua lâu đài Bonnefont của tôi, xin Ngài hãy lập ở nơi đây một cộng đồng gồm các lệnh bà ham của lạ đã biết hồi lỗi, và giao cho vợ tôi đứng đầu tu viện nêu trên và bổ nhiệm nàng làm nữ tu viện trưởng đầu tiên.

*Louis-Henri de Pardailan,
Hầu tước de Montespan,
người chồng bị chia cách
dẫu không thể tách rời.*

49.

Lông chim, ru-băng, khuyên tai đê... ê...ê...! Ga-lông, dây buộc, hoa giả đê...ê...ê! Khăn tay, cúc áo, vật linh tinh đủ loại đê...oi....

Một người bán hàng rong đầu trần miệng gào to tiến gần đến lâu đài của kẻ bị cấm sùng, bước vào sân, nơi mà cả ngôi làng nhỏ xíu tập hợp trong mùa xuân vừa tới này:

- Sách lịch, chuyện cổ tích và huyền thoại, chuyện bốn phương tất cả đều khó tin lắm đê ê ê! Sách nấu bếp: *Người làm bánh ngọt Hoàng gia, Trường dạy nấu các món ra-gu!* Hình ảnh thành kính, di chúc của Montespan....

Louis-Henri quay lại:

- Ông bán cả di chúc của ta nữa ư?

- Ông là Hầu tước de Montespan ư? A, mà đúng rồi, tôi đang ở Bonnefont đây mà...

Sân lâu đài bao trùm những đụn khói đặc quánh. Trên các vỉ sắt, được kê trên lớp than hồng, những miếng lục phủ ngũ tạng được nấu thành món ra-gu - tai, óc, mắt... chân giò được ninh nhừ, được nướng trên than, được nghiền nhỏ, đã được bà bếp chuẩn bị, Hầu tước lớn tiếng gọi bà ta tới:

- Bà Lar... ờ... Cartet oi! Đến đây xem đi nào!

Mẹ của Dorothee chạy tới, trên đầu trùm tấm voan cô dâu, đứng lúc người ta nghe thấy tiếng chuông nhà thờ đổ dồn.

- Tôi những muốn tặng bà một buổi tiệc cưới còn trắng lẹ xa hoa hơn nữa, Montespan bối rối nói, nhưng do tất cả mọi thứ đều trở nên quá đắt đỏ và những cánh rừng thì đã vắng sạch thú săn... đáng buồn thế! Người bán hàng rong này, tôi đã nghe thấy tiếng ông ta, bán những bông hoa giả. Hãy chọn lấy một bông để cài lên mái tóc mai bởi chúng ta đang ở cuối một tháng tư mà ta chẳng thể kiếm được hoa ở bất cứ nơi nào, cả trong vườn lẫn hai bên bờ đường.

Bà bếp nhón một bông hoa cúc mà những cánh hoa được ghép bằng xa tanh trắng có nhụy bằng nhung vàng và cắm lên bực voan của mình: «Cám ơn Ngài...» Xúc động, bà tìm cách diễn đạt bằng câu gì đó khác: «Ngài có nhìn thấy con gái tôi không? Tôi sẽ đi hỏi Cartet», bà nói và đi về phía ... chõng mình ăn mặc sạch sẽ và đi giày vải để tết cối.

Người gác cổng, sau khi đã lắc đầu nói «không», liền len lỏi giữa đám khách và chìa mời một khay đầy đồ ăn. Những miếng lòng gà, lòng gà tây, ruột thỏ rán, là những miếng thưởng thức dễ nhắm nháp đối với đám nông dân, những người chỉ còn biết ăn những mẩu bánh mì pha bột cỏ kê - nó biến họ thành những con người vàng vố và quá yếu ớt đến nỗi mà phần đông làm việc rất khó khăn hay thậm chí còn không thể trụ vững trên đôi chân của họ.

- Tôi phải trả ông bao nhiêu cho bông hoa? Louis-Henri hỏi người bán rong.

- Chẳng đồng nào sắt! Người này thốt lên. Nhờ ông, tôi đã thu lời lớn đấy. Trong thời buổi đói kém này, thì chẳng phải những cuốn sách dạy nấu ăn của tôi ... lẫn những bức tranh sùng đạo

khiến họ đổ xô vào mua đâu. Cái mà tất cả mọi người muốn đọc, lại chính là những *bản di chúc của ông* đấy!

- Thế à?

Chàng Gascon đi dọc đường giao thông hào về phía khuôn cửa hé mở của kho chứa đồ nằm bên trái sân lâu đài. Tiểu thương gia cỡi thùng hàng đeo trên lưng và đặt xuống đất, đến lượt mình ngạc nhiên:

- Ông không biết gì hết về chuyện ấy ư, hả Hầu tước?... Bản chúc thư của ông đã làm bùng lên trên Paris một tràng cười khoái trá. Những nhà ứng tác ở Pont-Neuf đã bán tung bán tóe và đương nhiên là cả tôi nữa đi bán trong tất cả các thành phố tỉnh lẻ mà tôi ghé qua. Người ta sao chụp lại văn bản, trao tay nhau đọc, đọc to rồi bàn luận trong các phòng khách, cười về năng khiếu viết, võ tay cổ vũ vì trò đùa ác hiểm! Điều xúc phạm tày trời đối với đức Vua này cũng được giành giật ở Versailles. Nó lưu thông dưới các lớp áo choàng dài trước sự thịnh nộ cực điểm của Athénais và Bộ hạ rất bực mình vì điều đó, hiện giờ Người đang muốn nhốt ông như một kẻ điên trong Những Ngôi Nhà Nhỏ...

Louis-Henri nghe thấy tiếng bà bếp gọi «Dorothee à, Dorothee oi!» trên cầu rút rồi quay về phía người bán rong:

- Vậy là, những chùng mực trong bản di chúc... không làm vợ tôi vui ư?

- Ô, vợ ông hả, tôi chẳng biết điều gì khiến bà ấy vui thú được vào lúc này đây. Người ta nói về chuyện Louis XIV bắt đầu chán chường trước những thói cao ngạo đồng bóng của người tình rồi. Chuyện đồn rằng Người cũng mệt mỏi với những lần quan hệ xác

thịt tã tươi mà ngày trước người đã say sưa miệt mài lao vào vòng tay bà ấy. Năm nay, quý phi thậm chí còn bị quên được mời đến dự các lễ hội mùa xuân của triều đình. Đức Vua công khai lánh xa bà ấy. Lệnh bà de Montespan rơi xuống một điểm không thể tin nổi. Bệ hạ hầu như không còn nhìn bà ấy nữa và ông chắc cũng thấy rõ là các quần thần cũng nhìn đó mà noi theo.

«Mọi người thật ác độc...», Montespan lấy làm tiếc trong khi người bán hàng rong tự nhón cho mình một cái mào gà trên bàn rồi lại lấy nữa, nhắm nháp ăn:

- Hồi tháng giêng, bà ấy đã bùng nổ một con thịnh nộ: «Nếu chuyện đã như vậy, nếu Hoàng thượng không còn coi trọng thân mẫu của các con Người nữa, thì tôi sẽ rời khỏi phòng mình đây!» Đức Vua đã chấp nhận và đã thông báo rằng Người nhượng căn hộ ở Versailles của nữ Hầu tước cho con trai bà, Công tước du Maine, còn căn phòng của Công tước cho Tiểu thư de Blois nhỏ tuổi hơn. Athénais đã bị rơi vào chính cái bẫy của mình.

- Khốn nạn cho nàng..., kẻ bị cầm sừng thờ dài, uống trọn một cốc nước. Thế thì cô ấy ngủ ở đâu?

- Phu nhân của ông đành lòng chấp nhận ở tầng trệt, trong căn hộ nhà tắm, kém phần ưu đãi hơn rất nhiều. Đó là bước lớn đầu tiên trước sự thất sủng của bà ấy và sự xa lánh dần, cú rơi «Quanto».

Bùm!... đằng sau mình, Hầu tước nghe thấy tiếng một vật gì đó rơi xuống như một bao cát nặng. Chàng quay lại và đẩy cánh cửa khép hờ của kho chứa đồ. Dorothee nằm rì trên mặt đất ở chân thang. Cô loạng choạng đứng dậy và lại muốn trèo lên những thanh gỗ để rồi lại lao xuống. Montespan ôm ngang người đàn bà trẻ để

dừng ngay việc làm của cô lại.

«Nhưng có chuyện gì vậy hả?» Bà bếp trong khăn voan cô dâu, đâm sầm vào người bán rong, rồi len vào trong kho về phía con gái: «Có chuyện gì với nó vậy?» Cartet đến lượt mình cũng xuất hiện, một cái cốc trên tay, trong khi các khách mời của đám cưới, không hề nghe thấy gì, vẫn tiếp tục đánh chén những món lòng chim và ban nhạc địa phương chỉnh lại dụng cụ bánh xe của họ: «Rinh, rinh...inh!...»

- Mẹ ơi, con có thai!... Dorothee khóc nức lên thú nhận trong cánh tay của Hầu tước.

- Cái gì?! Là ông ư, thưa Ông, ông đã..., cặp mắt vị tân nương bất thần nhú lại về phía kẻ đang ôm ngang người con gái bà.

- Há, đủ rồi đấy, bà Larivière ạ! Montespan bực mình gắt.

- Cartet! Bà Cartet... nếu điều này không khiến ông phiền lòng.

- Được thôi, nếu bà muốn, nhưng bà đã suýt khiến tôi bị bắt giam ở Pignerol rồi đấy.

- Thế thì ai, hả Dorothee? Đồ ngựa cái! Bà bếp vang tiếng rủa. Bông hoa cúc giả rung lên trên tấm voan. Ai đã làm mà mang thai hả? Tên của thằng đêú này mà xuất hiện trong làng hả! Chồng tôi sẽ bẻ gãy đầu nó ngay!

- Đầu cái gì, ai hả? Người gác cổng to lớn ấp úng với cặp mắt lấp lánh của ly rượu khai vị dùng trong lúc tiếp đãi khách cùng đình.

Dorothee giải thích trong hương thơm của các mùi nước hoa cam thảo và hoa cam tỏa ra từ trang phục óng ánh của Hầu tước:

- Con tự lao ấp bụng xuống đất để gây xảy thai. Mẹ ơi! Ông ấy

đã nói với con: «Đài các tuyệt đỉnh! Dáng dấp rạng ngời! Nơi nào người ta có thể chứng kiến những nữ thần được tạo ra giống như vậy chứ?...»

- Nhưng mà ai?

- Trên sàn nhà, ông ấy đã dạy con một điệu nhảy monuê với một vẻ đài các mà ngay tức thì khiến một trái tim xúc động dưới làn váy...

- Nhưng là ai kia?

- Ông Lón có đôi giày tuyệt vời đính ngọc trai và kim cương ấy.

- Lauzun ư?! Montespan ngạc nhiên.

- Mẹ ơi! Người đàn bà trẻ mang thai co bàn tay nhóp nháp trong chiếc váy trinh tiết của mẹ mình, cầu khẩn. Con chắc phải ngâm móng trong nước sắc cựa mạch đen, rễ cây mọc trên đường, lá bách xù, để cho đứa con nó ra... nhưng chúng không còn nữa! Hãy lấy kim đan và chọc cho nó thủng ra đi, mẹ ơi!

- Có điên không vậy hả? Gascon phẫn nộ. Để rồi bị chết vì xuất huyết à? Chúng ta đâu sao cũng nuôi được nó chứ, đứa trẻ này ấy mà! Thế thì tại sao lại cho nó ra sớm chứ?

- Bởi vì một đứa con gái cần phải được giữ nguyên vẹn tựa như một cái bình được niêm phong cho đến tận ngày hôn lễ! Bà bép tuyên bố với vẻ trịnh trọng.

- Là bà nói điều đó ra ư, hả bà... Cartet? Hầu tước ngạc nhiên hỏi lại.

- Thực tế thì đúng là như thế. Thế chúng ta, liệu có thể biết ai là cha của con gái chúng ta không? Bất thành linh người gác cổng đàn

độn hỏi vợ.

Người bán hàng rong chứng kiến cảnh ấy, muốn trấn an bằng cách gọi lại rằng chẳng phải ở trong phòng nhà kho này mà người ta tìm ra những điều huyền bí được đâu, những cú rơi, những cú nảy:

- Ví như ở Versailles, có lưu thông một bài hát nhái của Cha Chúng Ta, vẫn còn không thể tưởng tượng nổi từ vài tháng trước đây, bài hát kết thúc bằng: «Hãy giải thoát cho chúng con khỏi Lệnh bà Montespan». Những kẻ tâng bốc bà hôm qua thì hôm nay lại đối xử với bà còn thấp hơn cả mặt đất. Thậm chí cả Racine, người phải chịu ơn bà tất cả thì cũng công khai nhạo báng bà trong vở *Esther* - vở hài kịch kể lại cú lụn bại của Lệnh bà de Montespan và sự phất lên của bà Maintenon. Lại thêm một ví dụ hay về chuyện bội bạc! Nhưng người ta nói rằng, kể từ đận phải giải phẫu vết rò ở lỗ tròn, thì đức Vua hiện giờ cần một nữ y tá hơn là một con điếm. Điếc và hiểm độc như nước ngầm, bà Maintenon được đặt biệt hiệu: «Lệnh bà thời nay*». Đặc ân dành cho bà góa Scarron tăng lên, còn phần của vợ ông, ngài Hầu tước ạ, lại giảm xuống trông thấy. Một buổi sáng, bà Maintenon chạm mặt bà Montespan trong cầu thang: «Gì vậy, bà đi xuống sao, thưa bà, còn tôi, tôi lại đi lên đấy». Một tối, Bê hạ đi về phòng của bà Maintenon, đã để lại con chó Malice của mình trong phòng vợ ông: «Đây thưa bà, đây là bạn đồng hành của bà đấy, thế đã đủ lắm rồi».

Louis-Henri nắm chặt hai nắm đấm:

- Ta sẽ chọc thủng mắt tất cả những kẻ đã gây đau đớn như vậy cho Françoise!...

50.

A, ông chắc đã nghe thấy tiếng tôi chứ, hả thầy Jean Sabatel, một năm rưỡi trước đây, ngay hôm sau đám hôn lễ người gác cổng nhà tôi với bà bếp, thì tôi đã kêu to lên rằng: «Françoise bước vào thời kỳ thất sủng. Nàng sẽ quay về! Chúng ta sẽ tiến hành dọn dẹp sửa chữa nhà cửa để đón nàng!» Có đúng thế không bà bếp nhỉ?

Bà bếp, cắp một chậu nặng quần áo, lách qua trước mặt Montespan:

- Tôi sẽ chẳng nói gì cả hết, thưa ông, với những tính toán và con số mà ông đã đưa ra, với khoản tiền trả trước khổng lồ, với sự chi tiêu không hạn độ: một trăm hai mươi ngàn livres, thật chẳng còn có bờ bến nào nữa cả!

Mặt nhăn nhúm, bà Cartet băng qua cây cầu rút và đi ra khỏi lâu đài trong lúc miệng vẫn ran lên với Louis-Henri:

- Ông, nợ ngập đầu và ngôi nhà chỉ còn trụ bởi cái tên kỳ diệu của nó, mặt tiền đẹp đẽ của ông có thể được sửa sang nhưng nó bị gặm nhấm hết bên trong do những lớp vá tạm bợ và tiền bạc cạn kiệt mà chúng có thể làm suy sụp lâu đài bất cứ lúc nào hết như một lâu đài giấy được dựng bằng những quân bài... đi đến tận mức thoái biến tước hiệu quý tộc mà nó sẽ khiến từ một con người độ lượng tốt bụng hào hoa thành kẻ bình dân phải nộp thuế thân và rồi sẽ tuyên bố phần nợ vì không có một trách nhiệm nào hết! A mà cái gì...

- Cái gì là cái gì hả? Hầu tước hỏi bà trong khi, ngay trước lầu đài, người đàn bà lẩm bẩm điều đúng phoi tấm drap trên chiếc dây phoi đang phấp phới dưới ánh mặt trời, cần phải biết dàn hòa, bà Cartet ạ, và đón tiếp một cách thích hợp con người đã bị lầm đường lạc lối quay về chứ!... Cơ mà đừng có để đồng quần áo này ở đây đi, bà đáng thương ơi. Nếu Françoise mà trở về nhà ngày hôm nay, thì tôi nhất định không muốn nàng được những tấm drap hong khô này đón tiếp trước đâu!

- Ôi giờ ời... lại còn thế nữa, vợ người gác công thờ đài, vợ lại đồng quần áo ướt khỏi lớp hơi đọng mùa thu rồi quay lại phía cây cầu rút. Ở cái nhà này, mọi chuyện trở nên vớ vẩn quá rồi! Hơn nữa, nếu bây giờ, Quý ông lại còn thuê một họa sĩ đạo nữa thì...

- Bà ấy vẫn giữ được tính cách của mình, họa sĩ xứ Montlhéry nhớ lại khi đã đến đây từ rất lâu rồi để vẽ chân dung cho Hầu tước. Ngược lại, cảnh trí đã thay đổi một cách thú vị đấy!

- Ông đã xem cái này chưa? Đã thay hàng trần song sắt mới ở cửa chính, đặt tại các thợ sắt ở Auch, được bắt chước, ờ thì, kém hoành tráng hơn, nhưng... là cửa của Versailles đấy! Còn sân của tôi đã được lát lại đá, ông đã xem cái sân của tôi bây giờ chưa? Trước đây mọc đầy cây tầm ma, cây gai, chúng chắc sẽ cào rách váy của nàng mất. Cả khoảnh sân đầy bùn và các bánh xe ngập xuống tận trục vào những ngày mưa. Giầy của nàng hẳn sẽ bị lấm. Tôi cũng đã cho thay bậc thềm này mà các đợt đóng băng đã khiến nó bị lở để nàng không bị tụt đôi mắt cá chân kiêu diễm. Chúng tôi đã làm mới cả tòa lầu đài. Tôi đã không muốn nước rơi xuống khuôn mặt xinh đẹp của nàng khi nàng lại sẽ chìm vào giấc ngủ cạnh tôi trong

gian phòng hạnh phúc lứa đôi. Ông sẽ nói với tôi rằng: «Đây không phải là tác phẩm của Mansart», nhưng dấu sao cũng vẫn tốt chứ! Khu công viên đằng sau, hãy đến xem công viên đi!

Hầu tước, rã rời phờ phạc, tay ôm sườn, kéo họa sĩ đi và giảng giải:

- Hãy nhìn xem, tất cả bụi cây gai đã được dọn sạch. Tất cả đều được cắt xén hết, cạo hết, sạch sẽ, mọi thứ đều sẵn sàng để đón nàng, để nàng đưa tấm thân hình kiều diễm của mình đi dạo trên cỏ. Không phải là khu vườn của Le Notre nhưng... nó dấu sao cũng có sáu cây cam trong các bồn đấy! Điều đó gọi nàng nhớ nơi nàng đã từng sống. Nàng sẽ không cảm thấy quá lạc lõng. Và ông đã thấy chưa, ở giữa trảng cỏ, có bồn nước tròn với vòi nước phụt cao ấy? Nó không lên được cao lắm. Ta không thể so sánh với các cột nước lớn ở bồn Apollon được. Dấu sao thì nó cũng tốt đấy chứ hả?... Với một cái thôi, vâng một cái duy nhất... nhưng có một bức tượng Vénus, với những đường nét của Françoise, mà tôi đã đặt làm ở Toulouse. À, thợ điêu khắc không phải là Girardon... nhưng từ khuôn miệng tóe ra luồng nước thanh khiết để nàng sẽ có thể đến đó giải khát. Đó là nguồn nước rất thanh khiết mà tôi đã cho dẫn về từ một nguồn cách đây sáu dặm bởi một hệ thống ống ngầm bằng sành. Thoát ra từ khuôn miệng của Vénus-Françoise, sau đó nó sẽ tiếp thêm nước cho hệ thống giao thông hào. Khu tù đọng này bây giờ đã được gạn lọc, hợp vệ sinh, Montespan tiếp tục nói và vươn vai, sau đó đưa họa sĩ đến trước lâu đài. Như vậy, sẽ chẳng còn muỗi mòng độc ác đe dọa làn da thanh tao của nàng, lẫn mùi ứ đọng hôi thối đôi khi bốc lên tận các ô cửa sổ quấy rầy cặp lỗ mũi

nhảy cảm của nàng, những ngày nóng dữ chắc sẽ khiến nàng nôn ọe mất. Những đóa hoa đang mọc lại. Chúng tôi sẽ đặt những bó lớn trong nhà, phòng nào cũng sẽ có. Tôi nghĩ rằng nàng sẽ hạnh phúc...

Ở giữa sân, họ nghe thấy những giọng nói có trọng âm quá sức thốt lên trong gian phòng gác ngày xưa, cửa đóng kín và Hầu tước, chầm mò hôi trán, mở ra và bình phẩm với họa sĩ:

- Tôi cũng muốn nàng có một nhà hát sân khấu cho riêng mình. Nàng thích điều ấy lắm. À, đây không phải là nhà hát kịch Comédie française - nó chỉ có tám ghế bằng gỗ trắng mà tôi đã cho sơn vàng - nhưng nàng sẽ có thể vỗ tay cổ vũ những buổi trình diễn của các đoàn nghệ thuật dạo, chơi tại gia mà chỉ phải trả thù lao một khoản hai trăm năm mươi livre.

Louis-Henri đưa thẳng một ngón trỏ lên miệng và thì thầm:

- Ở đây, họ đang tập... chắc chắn không phải là một vở của Corneille nhưng... hãy vào trong và quan sát các bức tường mà tôi rất muốn ông sẽ trang trí bằng hoa, bằng cành lá lượn, bằng cây ô rô. Tôi đã hình dung ra một tổng thể hoa đơn sắc, mang màu đỏ hoa sen cạn và màu xám phớt xanh. Liệu điều đó có thể làm được không?

- Đương nhiên rồi, tuy nhiên..., họa sĩ khiêm tốn tùm tùm cảnh báo, tất nhiên là không phải tác phẩm của Le Brun đâu nhé!

- Quan trọng gì đâu! Và trong phòng ngủ của chúng tôi, tôi muốn có một trần nhà bằng thạch cao chung những hình tượng về tình yêu: có bao đựng cung tên và mũi tên, những tiên đồng, nhưng hãy ngồi xuống đi nào, tôi mệt quá rồi, và hãy nghe màn hài kịch

này - một tiểu Hầu tước, quần thần ở Versailles, sắp cưới một núi tiền mà một bà cho vay nặng lãi tặng cho đứa con gái út của mình làm của hồi môn. Và cậu ta lên lớp trước cho cô gái này, rất ngạc nhiên đấy.

Trên những tấm ván được đặt trên đám mễ, nữ diễn viên từ cuối sàn tiến về phía một nam diễn viên ăn vận toàn ru-băng. Và cô nàng chống tay lên háng.

- Cô ta không làm đầu kiêu ngậy thơ, Montespan thì thâm tiếc nuôi vào tai họa sĩ, nhưng...

- Cô ấy làm đầu kiêu Fontanges, nhà trang trí nghệ thuật đẹp.

- Ai cơ?

Nữ diễn viên, với mái tóc dài buông lơi trên vai, nhập vai của mình, cũng ngớ ra ngạc nhiên:

Cô gái trẻ

- Vậy có phải là xấu không khi yêu chồng mình hả?

Hầu tước

- Chỉ ít thì cũng có điều nực cười. Ở triều đình, một người đàn ông lấy vợ là để có kẻ nối dõi tổ tông, còn một người đàn bà là để có một cái tên danh giá; và đó là tất cả những gì bà ta có điểm tương đồng với chồng mình.

Cô gái trẻ

- Lấy nhau mà chẳng yêu nhau ư! Đó là cách để có thể sống cơm lành canh ngọt với nhau ư!

Hầu tước

- Trong môi quan hệ đó con người ta sống tốt nhất trên đời này, như những người bạn tốt. Người ta không lấy mất của nhau tình triêu mến, lẫn thói ghen tuông mà nó sẽ hạ thấp một người đàn ông như lẽ thường phải thế. Ví như, một người chồng, gặp người tình của vợ mình: «Ê! xin chào, chàng hiệp sĩ thân mến của tôi! Anh đang ẩn thân vào cõi quý quái nào vậy hả? Tôi đi tìm anh hàng thế kỷ nay rồi. À, nhân tiện về chuyện này, vợ tôi thế nào? Các người vẫn bên nhau chứ? Nàng chỉ ít cũng dễ chịu chứ? Ê! Danh dự mà nói, nếu tôi không phải là chồng nàng, thì có lẽ tôi sẽ yêu nàng. Anh đi đâu về mà lại không đi cùng nàng thế?... A, tôi hiểu, tôi hiểu rồi... tôi đặt cược rằng các người đã cãi lộn nhau rồi. Thôi nào, thôi nào, tôi sẽ gọi lời cho cô ấy yêu cầu đến ăn tối nay; anh sẽ đến nhé và tôi muốn tái hợp các người với nhau».

Cô gái trẻ

- Em thú thực rằng tất cả những gì chàng nói với em đều hết sức đặc biệt.

Hầu tước

- Tôi tin điều đó một cách dễ dàng. Triều đình là một thế giới rất mới lạ đối với những ai chỉ mãi nhìn nó từ xa mà thôi. Với chúng tôi, thì lại rất thoải mái ở đấy bởi chúng tôi là những người dân bản địa trong xứ sở này.

Montespan vỗ tay cổ vũ, phấn khởi khoe với người trước mặt: «Không tồi đấy chứ hả?» Cửa phòng... ngày xưa, phòng diễn kịch, bật mở để lộ bà bếp bẽ trên tay một đứa trẻ sơ sinh. Bà kiểm Cartet hay Dorothee để trông đứa cháu còn quần tã này trong lúc bà phải

đi là quần áo.

- Để tôi trông nó cho, Gascon đề nghị. Lại đây nào, Marie-Christine...

Đặt đứa bé vào vòng khuỷu tay kẻ bị cầm sừng, con bé nhỏ xíu có chòm mũi của Lauzun. Louis-Henri cười nựng nó:

- Françoise cũng sẽ rất yêu nó cho mà xem. Nàng, đã có với Vua tám hay mười đứa lặn, sẽ rất yêu trẻ sơ sinh.

- Vợ ông là một con quý.

«Ông nói gì thế? Rút ngay lời đó lại đi!...» Chàng Gascon đứng mảnh găm lên, bất thần nhìn người trang trí nghệ thuật như thể ông ta là một tên Thổ ở Gigeri, nhưng người kia vẫn không nao núng:

- Có cái gì đó mục ruỗng trong Nhà nước Pháp, cái gì đó được vợ ông lấy trong những khu phố khốn nạn ở Paris đã lọt được vào trong Versailles...

- Sao ông lại nói thế?!

- Triều đình hiện giờ bơi trong một biển náo loạn của những trò phù thủy, độc dược tràn lan, những câu chuyện án mạng. Công chúa de Tingry, nữ Công tước de Bouillon, nữ Bá tước de Soissons, Hầu tước de Cessac, nữ Tử tước de Polignac, nữ Hầu tước d'Alluye, nữ Công tước d'Angoulême, Bá tước de Gassily, Công tước de Vendôme... đã bị quy tội. Khán giả, trong các vụ xử án, đã lắng xuống họ những con mèo kêu meo meo.

Louis-Henri đứng phắt dậy, bế bé Marie-Christine mới trên tay:

- Vợ tôi chẳng dính líu gì với lũ cuồng điên ấy cả!

- Trên phố Saint-Antoine, ngay trước mặt tôi, một kẻ chuyên chế

độc dược say ngất đã huyênh hoang khoe giữa hai ngậm rượu: «Một nghề mới đẹp làm sao! Và lượng khách hàng thì khỏi nói! Tại nhà, tôi toàn tiếp những nữ Công tước, nữ Hầu tước, Hoàng tử, Lãnh chúa mà thôi! Làm thêm vụ đầu độc thứ ba nữa rồi tôi sẽ giải nghệ, gia tài đã kiếm xong!» Vụ án Độc dược biến thành cơn ác mộng chính trị. Tất cả mọi người ở triều đình đều cho vào trong canh, rượu hay nước hoa, chất bột để khiến cho kẻ thù của mình hắt hơi lần cuối cùng. Người ta đang sống trong lớp cặn của mọi thế kỷ. Ngay cả Racine chắc cũng đã đầu độc người tình của ông ấy: nữ diễn viên Duparc.

- Điều ấy chẳng khiến tôi ngạc nhiên gì về ông ấy đâu! Do cứ viết cho lắm những vở thảm kịch. Nhưng còn Françoise!...

- La Reynie đã đùng tay đến một tổ ong thực sự. Ông ấy đã hủy diệt tất cả các con ong thợ nhưng còn ngại tấn công con ong chúa: Athénais de Montespan.

- Ông đang cuồng tưởng đấy à! Françoise...

-... Đã đầu độc cô nàng xuân ngọc, Tiểu thư de Fontanges có mái tóc dài mà cô nàng này đã lao vào vòng tay Bộ hạ một cách vô thức để Người tránh xa khỏi bà góa Scarron.

- Ông điên rồi!

- Bà ấy đã tặng cho cô nàng này một chiếc áo ngủ ngấm trong chất cyanure. Trong đêm, thuốc độc tan ra, trộn lẫn với mồ hôi và ngấm vào làn da của Tiểu thư de Fontanges, và cô ấy đã qua đời ngày 28 tháng sáu vừa rồi sau khi đã thổ ra một hợp chất máu mù ghê người.

- Vu khống! Françoise chẳng dây dưa gì đến chuyện đó cả!

- Cô gái vẫn còn đủ thời gian để ném ra lời đá kích chống lại vợ ông: «Chính bà đã đầu độc tôi! Nhưng người ta đang đợi bà, con hồ cái ạ, trong vùng Tartare, nơi mà những kẻ chuyên đầu độc, vùng đất hãi hùng bởi tiếng gào thét và do tiếng nghiền răng kèn kẹt mà những kẻ khốn nạn này tạo ra. Người ta sẽ xếp bà vào hàng của mẹ Brinvillier và những kẻ đã xâm phạm cuộc sống của những sinh linh vô tội!»

- Chúng có! Chúng có đâu! Hầu tước la lên.

Sợ hãi, Marie-Christine bắt đầu khóc vánh. Bà bấp chạy vội vào trong nhà kịch: «A, gì thế này! Nhưng các ông đã làm gì với đứa trẻ sơ sinh này vậy để nó gào tướng lên thế hả? Trả lại con nhỏ cho tôi đây!» rồi bà đi ra trong lúc họa sĩ tiếp tục nện liên hồi:

- Đức Vua đã ra lệnh không được tiến hành bất kỳ một khám nghiệm tử thi nào hết, điều chúng tỏ rõ là Người cũng có nhiều ngờ vực: «Nếu các ông có thể tránh cho mô các thi thể, thì tôi tin đó sẽ là quyết định đúng đắn nhất». Nhưng Người cũng yêu cầu tiến hành một cuộc điều tra. Người ta sẽ chẳng bao giờ biết được nội dung chính xác của những tập tài liệu được trình lên Louis, có liên quan đáng đến thân mẫu các con của Người trong vụ án Độc dược này: sau khi đã đọc các kết luận cuộc điều tra, Người tự tay mình đốt ngay những văn bản ấy.

- Thế thì sao? Điều đó đã chứng minh cái gì? Đó chỉ không phải là sự thật thôi!

- Bà đã không chỉ loại bỏ những kẻ ngáng chân mình thôi đâu. Gần nhà tôi ở Montlhéry, trong ngôi nhà nguyện ở Villevousin, bà ấy còn làm điều tệ hại hơn nhiều.

- Tôi chẳng tin ông đâu!

- Ông có muốn tham dự để chứng kiến không?

51.

Qua khung cửa sổ của một nhà trọ vắng ngắt giữa Paris và Orléan, Montespan, trong áo chùng dài của thầy dòng và khuỷu tay chống trên bàn, chàng thoát đầu ngắm những khoảnh đất êm ả đầy nước phẳng lặng. Một cối xay gió chế ngự cả cánh đồng. Sau đó, chàng Hầu tước đã cải trang quay đầu về phía nhà nguyện của lâu đài đứng biệt lập chơ vơ ở Villebousin trong lúc họa sĩ Sabatel, ngồi bên cạnh, hỏi:

- Ông đã không quên túi tiền đấy chứ?

- Không, Louis-Henri đáp, đưa tay vào túi lấy rồi chìa cho họa sĩ.

- Không phải cho tôi, Sabatel từ chối. Mà là cho vị thầy tu mà tôi đã cố gắng mua chuộc được và ông sẽ đến thế chỗ ông ấy. Ông sẽ đưa khoản tiền này vào thời khắc cuối cùng nhé.

- Sẽ có những ai trong đó?

- Tu viện trưởng Guibourg, người tiến hành buổi lễ, sẽ đi đầu. Ông sẽ không thể bỏ qua ông này được đâu: Ông ta có khuôn mặt khiếp đảm, một khuôn mặt trong cơn ác mộng. Theo sau sẽ là Lesage và tu viện trưởng Mariette rồi đến bốn tu sĩ đội mũ trùm đầu xếp hàng dọc, từ thấp nhất đến cao nhất. Ông sẽ thay thế người đi sau cùng. Một khi đã nhập cuộc rồi, sẽ còn phải chờ Athénais de Montespan đến nơi nữa.

Con tim Louis-Henri bắt đầu đập rộn tựa như trong một buổi hẹn hò tình tứ.

- Ông sẽ luôn để mũ trùm đầu hạ thật thấp nhất có thể nhé, họa sĩ nhắc. Cho dù bất cứ điều gì xảy ra, ông không bao giờ được can thiệp vào. Ông đã hứa với tôi rồi. Tôi sẽ phải trả giá bằng sinh mạng nếu như ông bị lộ tẩy đấy. Nhìn này, cỗ xe đầu tiên đã đến, ở dưới kia kia. Ông đi đi!

Hầu tước trong trang phục vải len búa đi ra, chàng băng qua một con đường nhỏ, đi vào trong sân lâu đài vắng ngắt trong buổi chiều ấy, tiến về phía nhà nguyện. Áp sát một bức tường, một tháp canh từ thế kỷ XV đánh dấu cửa vào. Louis-Henri cúi đầu để lách qua khuôn cửa nhỏ xíu. Trước mặt, có một hốc tối mờ và chàng liền lách mình vào đó. Một hành lang, bên phải chàng, dẫn đến nơi thờ cúng của dinh trang Lãnh chúa phong kiến này, nó thuộc về một người họ hàng của Tiểu Thư des Oeillets, cô phù dâu của Athénais.

Những tiếng động của bánh xe sắt vang lên trên nền lát đá trong sân. Chẳng mấy chốc, một nhân vật đầu tiên trong áo choàng lễ trắng tinh điểm những quả thông đen bước vào. Ông ta quả là xấu đến mức tệ hại - làn da và những đường nét trên khuôn mặt hẳn sâu đến tận hai cái tai dài nhọn hoắt, ông ta có vẻ như là hiện thân của điều ác. Một cha cố trong áo lễ và khăn lễ theo sau cùng bốn người khác cắp theo một chiếc làn. Những tu sĩ xếp hàng dọc đến sau cùng. Khi người thứ tư cúi đầu để lách qua cửa, thì Montespan ra khỏi nơi ẩn nấp, trao cho ông ta túi tiền, mà trong đó những đồng xu va vào nhau kêu loảng xoảng và họ đổi chỗ cho nhau. Tu sĩ thứ ba, nghe thấy tiếng kêu xóc xách, liền quay đầu lại nhưng được trấn an ngay khi vẫn thấy theo sau mình là một nhà tăng lữ cao lớn, hay tay ấp trước bụng và trán hạ thấp trong mũ trùm.

Hình khối của một hầm mộ bằng đá ngự chính giữa ngôi nhà nguyện nhỏ xíu. Cha Guibourg, thánh giá và dao nhíp trong tay, nhìn Lesage đang phủ lên ngôi mộ một tấm drap. Cha Mariette vung rắc nước thánh trong lúc miệng lầm rầm kinh Tân ước của các Vua. Các tu sĩ, tất cả đều ngoảnh về một phía, tụt đến đứng trong bốn góc ngôi nhà theo kiểu Gothique. Chàng Gascon, bước vào sau cùng, tìm được chỗ mình gần ngay cửa ra vào và quay lưng lại hầm mộ mà trên đó sẽ diễn ra buổi lễ. Những lớp kính ghép nhiều màu, dài và hẹp tỏa rạng các thềm đá bằng thứ ánh sáng mờ ảo như trên thiên đàng. Montespan quan sát những đường gờ tường, nhận ra phong cách của Sabatel. Chiếc mũ trùm rộng được ấn rất sâu của chàng đã che gần hết mái đầu mà chàng còn cúi thấp hơn nữa xuống đất khi nghe thấy tiếng kêu trúc trắc của một cỗ xe vừa tới nơi.

Khi ta nghe nói về một người nào đó mà khuôn mặt anh ta được phủ bằng tất cả các loại màu sắc thì ta hình dung ra!... Quả là đúng đối với mặt Louis-Henri lúc này dưới mũ trùm đầu. Nó hiện ra tất cả các sắc màu.

Hồng then thùng! Kẻ bị cấm sừng hồng rục xúc động khi chàng nhận ra nhịp điệu gõ gót giầy tinh tế của vợ chàng đi đến. Athénais bước vào nhà nguyện. Chồng nàng, không ngẩng lên, xoay tròn đồng tử về phía nàng trong chiếc váy chấm kiểu Anh nhiều nếp gấp và đính những viên đá nhỏ, khoác ngoài một chiếc măng tô the. Nàng đã mập lên và già đi giống như chàng (cả hai người giờ đây đã bốn mươi chín tuổi). Nàng sượt qua chàng. Chưa bao giờ chàng lại gần vợ đến vậy từ bao năm nay rồi!

Đỏ rục! Cả người Hầu tước trở nên đỏ rục khi chàng nghe thấy tiếng vợ mình trút bỏ hết áo váy, lỏa lồ sau lưng chàng. Tiếng loạt xoạt của đám áo quần sượt dọc làn da nàng và hạ xoài trên mặt đất mới kích động làm sao!... Chàng thoáng thấy nàng nằm ngửa dài bên trên nắm mộ còn chính phần bụng của cơ thể trần truồng của Athénais sẽ được sử dụng làm ban thờ.

«*Astaroth, Asmodée, các ông hoàng của Tình bạn, của Tình yêu...*» - Louis-Henri nhận ra giọng nói trong trẻo ngọt ngào của Françoise - «... *tôi mong các người chấp nhận sự hiến sinh mà tôi trình cho các người đây để ban cho tôi những gì tôi cầu xin*». Là sự hiến sinh nào và tại sao nàng lại bắt đầu bằng việc gọi tên hai con quý dữ này chứ? Buổi lễ cầu nguyện trái khoáy này là gì? «*Tôi muốn được đức Vua tiếp tục chứng thực tình yêu của Người đối với tôi, rằng những hoàng tử, công chúa của triều đình tôn kính tôi, và rằng không một thứ gì mà tôi thỉnh cầu lên Hoàng thượng lại bị từ chối*». Sau đó, Montespan nghe thấy tiếng sột soạt càn liểu trong chiếc làn, và tiếng khóc của trẻ sơ sinh bị đánh thức phát ra rồi đến tiếng động của một lưỡi dao cắt chém... không còn tiếng khóc vắng tới nữa mà là tiếng chất lỏng chảy vào trong một cái bình lễ. Âm thanh vang lên của một yết hầu ai đó đang uống. Ôi cái tiếng nuốt xuống ấy. Louis-Henri trở nên tái xanh!

Trắng... chàng Gascon tái nhợt trong lúc vợ chàng mặc lại áo váy, phải tin rằng chính chàng vừa bị người ta chọc tiết thì đúng hơn. Đôi chân Tổng đội trưởng chật vật để đỡ chàng đứng thẳng, chúng chỉ chực oặt xuống. Lại vẫn tiếng gót giày tinh tế rập trên những phiến đá vang lên, chúng chậm lại khi đi ngang qua kẻ bị

cắm sừng, lúc này đang đứng bất động. Françoise, hít đánh hơi thấy quanh mình một mùi nước hoa, hình như tự hỏi phải chăng..., rồi lặng ngấm cái mũ trùm đầu của người tu sĩ đứng gần nàng, sau đó mới bước đi.

Còn Người chồng, chàng bị chết cháy, đen sì!... Đầu biến thành tro than.

52.

Nghiêm trọng lắm à, hà đốc tò?

- Rất nghiêm trọng.

Viên bác sĩ tóc hung, bụng tròn, râu rậm, trong chiếc áo chùng bằng nhung đỏ, đeo ten trên cổ tay, bắt mạch cho Montespan, và tay kia, ông nâng cao và quan sát chiếc lọ nhỏ bằng thủy tinh đựng nước tiểu của Hầu tước:

- Ngài đã bị thế này từ khi nào?

- Khi trở về từ chuyến du lịch giữa Paris và Orléan, tôi đã trải qua một mùa hè và một mùa thu mà vẫn không sao lấy lại được tinh thần. Tôi bị vướng chứng xuất huyết. Tôi đau lắm. Buổi tối, tôi mở mắt trừng trừng, người lấp sấp mồ hôi do sốt. Tôi cảm giác mình đang tiến đến những ngày cuối đời.

- Đúng thế đấy.

Một mùi không khí bị tù túng lâu ngày bao trùm trong căn phòng tối mờ của xứ Toulouse, nơi chỉ được đốt sáng bằng một cây nến, mà trước nó, con người của khoa học đang lặng nhìn chất chứa bên trong lọ thủy tinh nhỏ. Qua lớp kính mỏng, ngọn lửa hắt lên các bức tường thứ ánh sáng chập chờn do nước tiểu của Gascon bị sóng sánh, rồi viên bác sĩ phân tích:

- Khí bốc cao ở lá lách và tính khí buồn bã mà chúng chứa bên trong được giải tỏa bằng nỗi buồn mà các yếu tố ấy truyền đi. Chúng trượt qua các động mạch đến tim và đến phổi, rồi ở đó

chúng kích động những con co đập. Từ đó, được đẩy cao lên não, ở đây chúng giao tiếp và khuấy động tinh thần.

- Điều đó muốn nói gì ở đây?...

- Rằng ngài đã bị kết án tử rồi.

Qua tấm rèm cửa dây che cửa sổ, từ các đường phố Toulouse, người ta nghe thấy vẳng tới những tiếng la hét ồm ồm của lễ hội hóa trang gào tướng lên:

- Chết cha lũ bị cấm sùng đê!

Dưới bộ tóc giả hai lớp gọn gàng, Hầu tước, mình vận áo chên xám và tất hồng, lắng nghe lời bác sĩ chỉnh lại những lời tuyên bố họ vừa nghe thấy:

- Gần tám mươi ngày lễ hội và trong suốt những ngày đó thì thành phố cấm không cho làm việc... những cuộc chè chén và những lời đàm tiếu chế giễu được bốc lên dèm pha những bà vợ bất hạnh kéo dài kể từ đầu tháng hai tới giờ.

- Bác sĩ à, đâu là niềm hy vọng của tôi về...

- Ngài sẽ không kịp tham dự ngày lễ cuối năm 1691 đâu, ngài De Montespan ạ. Tối nay ngài định làm gì?

Chiều ngày hôm sau, sau khi đã xuống khỏi xe thổ mộ ở trạm đổi ngựa nằm cách nhà mình ba dặm, Montespan tiếp tục chuyến du lịch của mình bằng ngựa để về nhà bằng cách bám chặt lấy yên ngựa. Đầu chàng quay cuồng. Chàng buồn nôn và cho rằng xương cốt mình đang sưng phồng lên và vỡ vụn ra. Nhễ nhại mồ hôi, trong

sân lâu đài, chàng để mình trượt xuống khỏi ngựa với sự trợ giúp của Cartet:

- Ông có một lá thư gửi đến đây, Tổng đội trưởng ạ.

- Há?... Một lá thư của ai vậy?

- Tôi không biết. Nó được gửi đến từ tu viện kín Fontevrault.

Ngồi gí trong ghế phô toi, lưng quay ra cửa sổ, ở đâu bàn ăn trong nhà bếp, kẻ bị cấm sừng bóc lá thư ra đọc:

15 tháng ba năm 1691

Louis-Henri

Em vừa ra khỏi một cơn ác mộng. Em đã có những giấc mơ kinh hoàng mà trong đó em tên là Athénais...

Sững sờ, Hầu tước đọc phần tiếp theo. Khi chàng đọc xong, lá thư rơi khỏi hai tay chàng:

- Françoise, bị xua đuổi khỏi Versailles và đến sống trong tu viện kín, đề nghị tôi quay lại.

- Cái gì?!

- Cô ấy muốn chồng mình thứ lỗi và cho phép được quay về nếu chồng cô ấy còn đoái hoài muốn gặp lại vợ...

Bà bếp không thể tin nổi. Người gác cổng để chòm ria rũ xuống. Dorothee trợn tròn mắt trong khi Marie-Christine, ngồi trên đầu gối mẹ, hỏi lớn:

- Có chuyện gì vậy hả mẹ? Một quý bà sẽ đến đây ở với chúng ta ư? Khi nào? Liệu bà ấy có tử tế với trẻ con không?

Bà ngoại của đứa trẻ đem đến đặt trước mặt Montespan một ly

nước - màn gương lỏng rung rinh mà trong đó kẻ bị cấm sừng nhìn thấy những đường nét khuôn mặt mình kéo dài ra, chồng chéo lên nhau, lan rộng, uốn lượn, biến đổi rất nhiều so với vẻ bên ngoài của chàng:

- Tôi không muốn cô ấy quay lại.

- Gì hả?! Bà bếp thốt lên. Nhưng thưa ông, ông còn nhớ chứ, từ hồi còn ở trên phố Taranne... vậy là đã hai mươi bốn năm ông chờ đợi ngày này để...

- Để làm gì đây? Hầu tước đáp lại một cách khô khốc trong lúc miệng cười ngờ ngạc nhiên. Để chia cho nàng thấy cái bệnh đau đầu gối của tôi và đôi dép lê của tôi ư?... Tôi không muốn nàng tham dự vào cái mà tôi sẽ trở thành trong những tháng sắp tới đây. Tôi không muốn nàng nhìn thấy tôi đang tàn tạ dần đi. Tôi không muốn nàng giữ lại hình ảnh ấy của chồng mình. Tôi đã chẳng hy vọng điều đó rất mạnh mẽ, rất lâu, để rồi ngày hôm nay tặng lại cho nàng cảnh tượng của một người chồng khốn khổ lụ khụ và tàn phế ngồi trên miệng xô đi vệ sinh. Hãy đưa cho tôi giấy mực đi nào.

Thưa bà,

Tôi không muốn đón tiếp bà lần nghe nói về bà trong suốt phần đời còn lại của tôi nữa.

Buổi tối, ngồi trên bờ giao thông hào dưới ánh trăng, người gác cổng ôm ngang thái dương bà bếp tựa vào bả vai mình. Họ nhìn lên tầng lầu đài, nơi có ô cửa sổ sáng đèn, nghe tiếng Hầu tước kêu gào và khóc lóc suốt đêm.

53.

Ngày mùng 1 tháng mười hai năm 1691, Louis-Henri de Pardailan, Hầu tước de Montespan, tạ thế ở tuổi năm mươi mốt trong căn phòng của ông ở lâu đài. Những tấm drap phủ lên những chiếc ghế trong nhà hát kịch của ông, người ta đã đóng cửa máy phun nước trong công viên, một lớp màng rêu xanh lại xuất hiện trên bề mặt chất lỏng của các đường giao thông hào.

Sát một bức tường trong sân, một cây đậu nành khổng lồ đã trùm lên cả cỗ xe bị cấm sừng, bỏ hoang ở đó từ một phần tư thế kỷ. Những cành nhánh ăn vào bên trong xe, chọc thủng các cánh cửa, lại chui ra bằng các ô cửa kính sau khi đã làm bật tung mái xe ở chỗ những chiếc sừng cao vất vẻo. Cây thân thảo đã đẩy sức mạnh kỳ lạ của nó xung quanh những bánh xe đến nỗi mà nó nâng bổng cỗ xe lên khỏi mặt đất hay đã đá vỡ nó bằng vòng tay quăn chặt của mình, vặn xoắn nó thành một dáng dấp nực cười. Người ta cảm nhận được sự than phiền của cỗ xe xấu số bị động tác bò sát của những cành cây chèn ép chùng ấy. Bản chất tự nhiên nghiêng ngấu. Hầu tước cũng ở trong cùng một tình trạng như vậy...

Cha mẹ ông đã qua đời, con gái ông đã chết vì muộn phiền, ông sẽ chẳng bao giờ còn gặp lại vợ, con trai ông ghê tởm ông.

Người con hai mươi sáu tuổi này, đã trở nên cao lớn như một tượng đá nguyên khối, đứng dựa khuỷu tay vào thành lò sưởi trong phòng, trước bức tường được Sabatel trang họa hình bầu trời, quan

sát cha ruột mình đang nằm liệt giường với điệu bộ khinh khỉnh.

Một công tố viên - thầy Faulquier - đọc to bản di chúc mới nhất của kẻ bị cầm súng ra lệnh rằng sau khi hồn ông lìa khỏi xác, thì ông sẽ được khâm liệm và an táng không lễ nghi cầu kỳ tại chân cây thánh giá của nghĩa địa nhà xứ Bonnefont.

Con trai người đang hấp hối, nghe tiếp phần sau, tự nhủ rằng lại thêm một năm nữa mà hấn sẽ chẳng thường xuyên đem hoa đến viếng... bởi nếu cha hấn lập hấn là người thừa kế duy nhất và là người nhận di tặng toàn năng, thì ông lại yêu cầu hấn phải giữ lại đám gia nhân và người làm mà ông đã rót cho họ những khoản hậu hĩnh - ba ngàn đồng livre cho cặp vợ chồng Cartet và một ngàn năm trăm cho Dorothee. Louis-Antoine, trong tấm khăn choàng vai rộng chần lông thú hermine, nghĩ rằng đó thực là một khoản tiền lãng phí. Hấn còn trợn ngược mắt khi nghe thấy thân phụ hấn còn tặng cho mỗi người dân của làng Bonnefont một bộ quần áo mới để cảm ơn họ vì lòng tận tụy phục vụ cần mẫn và dễ chịu mà họ đã dành cho lâu dài và miễn cho họ một năm đóng thuế cho Lãnh chúa.

- Còn thế nữa, thế là hết, phải kết thúc mau lên thôi. Ông ấy bị cưỡng..., gã con trai nịnh thần cao to bình luận.

D'Antin rất chăm chú, nếu không gọi là thận trọng, trong cách thừa kế lắm bầm, cười khẩy và hứa rằng hấn sẽ không coi những lời trong bản di chúc này theo đúng cách vào lúc chúng sẽ được thực hiện.

- A, nhưng không phải ngài là người sẽ quyết định đâu nhé, thầy Faulquier xen vào, nói với người con trai đang phẫn nộ. Cha ngài đã chọn vợ ông ấy là người thi hành bản di chúc kia đấy.

Và vị công tố viên, đứng trước một gã D'Antin đang tức tối, đọc để minh họa cho lời nói của mình:

... Cũng như đã nói và đã tuyên bố, Hầu tước người lập di chúc đang được nói đến đây, nêu rằng ông đã luôn luôn tin tưởng hoàn toàn vào lòng hào hiệp của Lệnh bà nữ Hầu tước De Montespan, vợ ông, và đặc biệt vào giờ khắc này mà Hầu tước đây cần đến bà nhất, do đang phải sống trong tình trạng tật nguyền và vướng phải một căn bệnh mà căn bệnh này khiến ông lo ngại cho phần đời tiếp sau đó. Chính vì vậy, ông khẩn nài bà cầu nguyện đến thượng đế sau cái chết của ông để tâm hồn ông được siêu thoát. Điều ông hy vọng, và cầu xin nơi bà nhất, đó là bà sẽ trở thành người thi hành bản thừa kế bằng tất cả tình bạn và tình cảm triêu mến rất chân thành mà ông đã luôn dành trọn cho bà. Và Hầu tước, người lập di chúc này cam kết, tự nhận biết, rằng ông sẽ ra đi mà rất hài lòng và thỏa mãn vì đã được quen biết bà trong cuộc đời này.

*Louis-Henri de Pardailan,
Hầu tước de Montespan,
Người chồng bị chia cách
dẫu không thể tách rời.*

Sự thống thiết của lời thú nhận nóng bỏng này, được soạn thảo trong thứ tiếng lóng của lục sự, cũng chẳng khiến gã con cảm động đến vậy, hấn bỏ đi thậm chí còn chẳng thèm nhìn cha mình lần cuối cùng.

Gia đình Cartet, Dorothee và con gái cô, vẫn đứng ở khoảng cách xa trong phòng, đến lượt họ tiến gần lại xung quanh giường.

Bà bếp đập tay khắp nơi quanh người mình, lục tung đám quần áo, thò tay vào các túi.

- Nếu là cỗ tràng hạt của bà mà bà đang tìm hoảng lên vậy, chồng bà nhẹ nhàng nói với vợ, thì nó đây này, được quấn quanh cổ tay bà ấy, bà Lariviere ạ...

-Ồ đúng rồi, ừm, ờm, rồi, rồi! Bà bếp lúng túng mắng chồng.

Montespan ngạc nhiên nhìn người gác cổng:

- Ông gọi vợ ông là bà Larivière ư?

- Chỉ là thói quen thôi, Tổng đội trưởng ạ.

Marie-Christine, có chòm mũi nhọn của Lauzun, đi đến bên đầu giường của Hầu tước:

- Mẹ nói rằng ông sắp ra đi. Ông đi đâu?

Montespan thì thầm vào tai đứa trẻ:

- Ta sẽ đi đến ẩn đằng sau một đám mây để đợi Louis XIV với một cái dùi...

Bà bếp nổi cáu với người hấp hối (quả là đúng lúc thật):

- Nhưng mà này, điều đó sẽ chẳng bao giờ kết thúc hay sao chứ! Ngay cả trên ấy nữa à! Với những gì mà điều ấy mang lại cho ông, ở đây, dưới gầm trời này... chẳng có cái cóc khô gì cả! Chẳng có gì hết! Chẳng có gì! Đâu là lợi tức chứ?!

Louis-Henri thì thầm:

- Ta chỉ đòi hỏi vinh quang đã được yêu nàng mà thôi...

Rồi ông khép mắt lại tựa như sẽ bay lên bầu trời. Cựu viên đội hạ mã da hải ly dính chùm lông vũ rồi áp sát nó vào ngực mình. Bà Cartet đưa tay lên trán, xuống bụng và đến mỗi bên bả vai. Muốn

quấn cổ tròng hạt xung quanh cổ tay, thì bà lại giăng và làm đứt sợi dây, khiến nó rơi lả tả đám hạt xuống đất rồi lại nhẩy tung tung trên những viên gạch lát: «Raah!» trong lúc Dorothee đưa thẳng hai lòng bàn tay đến trước mặt bà và cúi đầu.

54.

Hôm nay là ngày bao nhiêu nhỉ?

- Thứ năm ngày 26 tháng 5 năm 1707, thưa bà De Montespan.

- 1707 ư..., người đàn bà đã trở thành góa bụa từ mười sáu năm nay nhắc lại. Đốt đuốc lên! Đốt đuốc! Đêm đến rồi.

- Chúng tôi đem đến và sẽ đốt lên ngay đây. Hãy nhìn này, thưa nữ Hầu tước, tôi thậm chí còn để lại cây nến này trên bàn ngủ của bà, một con sen nói lâm râm như hát.

- Cái bóng chuyển động. Những bộ móng vuốt của nó chĩa thẳng về phía ta, bám lấy những tấm drap. Ánh sáng! Ánh sáng đâu!

Những cột đèn cắm đầy nến lúc này tỏa sáng ngập căn phòng. Qua cửa sổ chấn rèm mở toang, hoàng hôn đỏ rực màu hỏa hoạn và tổn hại, đằng sau ba cột tháp của khu thành trì nửa phong kiến nửa an dưỡng suốt khoảng nóng này. Athénais hoảng loạn. Nữ Hầu tước nằm liệt giường đã từ chối những bộ cánh váy đẹp huyền thoại, vàng bạc, ngọc trai, để lấy một «*chiếc áo sơ mi chồng vợ*» bị thủng một lỗ... làm từ một tấm vải cứng và thô. Thân thể bà ngày xưa hoàn hảo là vậy đã teo đi rất nhiều. Mái tóc đẹp màu vàng óng của bà đã trở nên bạc trắng. Bà đau đớn chịu đựng nỗi ghê tởm chính mình, đeo vòng tay, những đôi bít tất và một chiếc dây lưng có mũi sắt khiến bà có những vết thương há miệng. Françoise không còn rời mắt khỏi bức chân dung của chồng mà bà đã cho treo trên một bức tường.

Đây là bức chân dung của anh, do danh họa Sabatel vẽ, mà em sẽ treo trong phòng mình khi đức Vua không còn ở đó nữa...

Trong một hành lang, người ta nghe vẳng tới tiếng động những bước chân đang tiến lại gần với đây vẻ uy quyền. Cánh cửa phòng mở toang. Là D'Antin!... theo sau là nữ thống chế của Coeuvre, bà này phân trần:

- Đêm ngày 22 tháng năm, thân mẫu ngài đã bị ngắt xiu. Chúng tôi đã đem đến cho bà giấm và nước lạnh. Do người ta đã ngỡ đó là một trận trảng dịch máu, chúng tôi đã cho bà dùng chất gây nôn nhưng tôi cho rằng người ta đã cho bà uống quá nhiều. Bà đã nôn cả thảy sáu mươi ba lần. Các bác sĩ tuyên bố không thể cứu được bà nữa. Một cha cố đã đến để tiến hành đọt xức dầu thánh cuối cùng. Thế nên chúng tôi đã tức tốc chuyển tới ngài một bức thư về đọt tấn công hơi đôn dập đã xảy đến với nữ Hầu tước đang dưỡng bệnh ở Bourbon-l'Archmbault.

- Ở Livry, tôi đã thu ngắn một chuyến đi săn với Thái tử để chạy ngựa trạm đến đây ngay.

- Thưa ngài D'Antin, ngài sẽ là nhân chứng buồn bã trước cái chết của một tu sĩ dòng sám hối.

Nhân chứng buồn bã... Louis-Antoine tiến lại gần giường. Hẳn nghe tiếng người đang hấp hối phàn nàn đã bị yếu đi và không hề khỏe mạnh lẫn thanh thản như trước đây bà vốn thế:

- Ta ăn không còn thấy ngon miệng nữa, ta bị mất ngủ, ta vướng chứng chướng bụng.

- Đó là do mẹ đã già đi đấy.

- Nhưng có cách nào ra khỏi nỗi chán chường này?

- Cách ngắn nhất, mẹ ạ, đó là cái chết.

Gã con trai trều mến làm dấu thánh bằng một chiến tích mà nó phoi trần vẻ đẹp của tâm hồn hấn - hấn giằng chiếc chìa khóa mà mẹ hấn đeo quanh cổ, rồi lấy nó mở một ngăn kéo bàn:

- Tôi đã bị cho qua mặt một lần rồi, tôi sẽ không để cho điều ấy xảy ra lần thứ hai nữa...

Hấn tóm lấy bản di chúc của người đang hấp hối:

- Được biết là bà có rất nhiều của cải và lo ngại bị truất mất vì quyền lợi của những đứa em con hoang cùng mẹ khác cha, thậm chí cả đám gia nhân nữa, nếu bà chết mà *ab intesta** - do người ta không tìm thấy bản di chúc viết tay của bà - thì tôi sẽ là người thừa kế duy nhất trước luật pháp.

Nữ Hầu tước đeo bít tất dính mũi sắt nhọn than thở:

- Ta những muốn con giữ lại từ cha con... thế mà đây, con còn làm những gì nữa hả?

- Tôi sẽ gỡ bức chân dung của chồng bà đi và tôi sẽ đốt nó và như vậy sẽ muôn thừa chẳng còn ai biết được ông ấy giống cái gì nữa. Tôi đã cho đập vỡ vụn những chiếc sừng bằng đá trên cửa lầu đài và trên tước huy của ông ta. Tôi đã đốt hết các bức thư của ông ấy. Đức Vua đã biết điều đó, và Người sẽ tặng cho tôi một mặt đường ở Paris. Mẹ có thấu không chú, hả mẹ... mặt đường D'Antin cơ đấy!

Và không nói thêm một lời nào nữa, gã nịnh thần thô thiển đi ra mà không thèm đợi lúc khâm liệm lần thậm chí cái chết của mẹ

mình. Dọc theo sàn nhà gỗ, hắn bỏ đi ngay với những gót giày đỏ nện vang. Hắn tới bên ngựa của mình đậu trong sân dinh thự:

- Ê, đi nào!

Nữ Hầu tước quay đầu về phía cửa mở toang và nhận thấy, trong phòng bên cạnh, các nữ tu sĩ đứng xung quanh một bức tranh.

- Họ làm gì vậy nhỉ? Một nữ đầu bếp hỏi. Và tại sao họ lại cầm bút vẽ trên tay thế?

Con sen đang ngồi bên bàn, bóc vỏ tôm, kể:

- Trước khi rời khỏi Versailles, cựu quý phi đã muốn cho vẽ mình trong điệu bộ Marie-Madeleine đang ăn năn hối cải, trên tay trái cầm một cuốn sách mở rộng, bởi bà ấy thuận tay trái. Nhưng những nữ tu sĩ của Tu viện thấy rằng bà Marie-Madeleine này có bộ ngực để hở quá lộ liễu, chính vì thế mà họ làm vài nét *vẽ lại cho kín đáo*. Những nữ tu ngoan đạo thêm vào một lớp màn tuyền xanh lơ trên ngực bà Montespan trong lúc bà ấy đang chết dần. Có ai muốn tôm nữa không?

Bảy tám cô gái ngồi ăn uống trong phòng và tự do trao đổi với nhau như thể nữ Hầu tước không còn ở đó nữa. Tuy nhiên người này vẫn còn thờ. Thi thoảng, bà thiu ngủ nhưng thoát ra khỏi cơn đờ đẫn của mình, đắm mồ hôi và hét văng lên. Vào chừng ba giờ sáng, một ai đó nói:

- Nay, bà ấy không thờ nữa rồi.

Thầy thuốc của Bourbon-l'Archambault chứng thực cái chết.

- Ông chắc chắn chứ? Con sen cố nài hỏi, bởi vì trong cây phả hệ nhà bà ấy, đã từng có một sự hồi sinh đấy.

Vị bác sĩ kiểm tra thấy rằng không có bất kỳ đám hơi nào đậu trên tấm gương mà ông đưa lại gần miệng nữ Hầu tước - «Bà ấy chết rồi» - và đi ra. Con sen hỏi:

- Nữ thống chế của Coeuvre đi đâu rồi nhỉ?

55.

*A*i sẽ thanh toán cho tôi những chi phí làm lễ đây? Cha cố của Bourbon l'Archambault hỏi to dưới vòm mái nhà thờ của ông ta.

- A, chuyện đó hả, chúng tôi làm sao biết, thưa cha Pétillon. Người ta không sao liên lạc được với D'Antin nữa, còn các nữ Hầu tước, nữ thống chế khu vực, những người mà, trong niềm hy vọng có thể Hoàng thượng sẽ lại tiếp tục ân sủng nữ Hầu tước, thì thời kỳ đầu luôn đến thăm và tôn kính bà hết như một nữ hoàng, nhưng hôm nay đáp lại chúng tôi rằng đó không còn là vấn đề của họ nữa. Những kẻ nịnh thần là những con người thực dụng tuyệt vời nhất.

- A mà đúng rồi, nhưng các người không thể để lại cho tôi cái này ở đây chứ hả! Đã ba tuần nay rồi đấy! Nó bốc mùi.

- Biết làm thế nào, đành vậy thôi..., con sen được đám gia nhân, người hầu của người quá cố vây quanh, tỏ lời hối lỗi đáng tiếc. Công tước du Maine đã hơi khó khăn để che giấu niềm vui khi hay tin về cái chết của mẹ ông ta. Và khi người ta nói về chi phí an táng, thì ông ta đã phá lên cười. Bá tước de Toulouse, ông này, khi biết bà mẹ đẻ của mình trong tình trạng tồi tệ nhất, đã lao mình trên đường Bourbon nhưng, đến Montargis, khi ông ta hay tin bà đã qua đời và rằng người ta đang đợi ông để tổ chức và thanh toán tiền tang lễ, ông ta đã quay ngay ngựa và phi nước đại lủi mất. Ông ta đã chạy đi che giấu nỗi đau sâu trong chiếc ghế thúng của mình.

- Ngược lại, chúng tôi nhủ rằng..., một tên hầu lên tiếng xen vào,

bởi trước khi chết, bà đã làm giàu cho các tu sĩ dòng thánh François trong thành phố và giới tăng lữ nhà thờ, cha liệu có thể, dẫu sao thì, có lẽ...

- Không, không, không, cha xứ từ chối. Với một con điểm danh tiếng nhất nước Pháp hả? Các ông có đũa không đấy. Đi mà yêu cầu người tình cũ của bà ta thì hơn đấy.

- Người ta nói rằng đức Vua, khi được tin nữ Hầu tước qua đời, đã chẳng biểu lộ gì, đến nỗi mà Người vẫn đuổi theo con hoẵng săn như đã quyết định trước khi thông tin được đưa đến và rồi sau đó, Người đã đi dạo một mình trong vườn cho đến tận đêm nhưng cũng chẳng cho gì để an táng bà ấy cả.

- Thế thì chính các người sẽ phải thanh toán chi phí! Cha cố quyết định. Chính các người đã mang bà ấy tới đây, thì chính các người phải thanh toán.

- Gì cơ? Con sen phản đối. Người đàn bà quyền lực vừa rơi vào quên lãng, cặp mắt đáng gờm chỉ vừa khép lại, thì tất cả mọi người bỏ chạy còn xác chết của nữ Hầu tước lại bị bỏ hoang và chất gánh nặng cho những người đây đó ư?

- Các gia nhân sẽ chia sẻ chi phí tang lễ. Nhưng làm sao mà bà ấy lại thối thế cơ chứ! Cha cố than phiền trước cỗ quan tài đặt trên những bậc đá trong nhà thờ.

- Đó là bởi cơ thể này, xưa kia quá mỹ miều, đã phải chịu biếm nhục của một con dao mổ dốt đặc. Trước khi người ta đem đến cho cha, thì cơ thể này đã được ủy thác cho một bác sĩ nửa mùa, ông ta đã phanh nó ra mà chẳng biết phải tiến hành thế nào với nó lắm. Nữ Hầu tước đã để lại những chỉ định về cách điều trị mà bà mong

muốn người ta dành cho thân thể của mình sau khi bà qua đời - di tặng lại cho tu viện Saint-Menoux bộ ruột và trái tim của bà.

- Trái tim của bà ấy hả? Liệu bà ấy có một trái tim không? Cha xú cười tùm. Thế còn đây, cái gì trong tiểu sành này thế?

- O thì, chính thế đấy, đó là bộ ruột của bà ấy và trái...

- A, cái ổ bốc mùi thối đây rồi! Hãy nhìn xem này, cái tiểu sành này bị đóng tòi. Ném nó đi khỏi đây cho tôi nhờ! Mesnier đâu! Cha Pétillon gọi, nói với một người dân trong góc, đang quỳ gối trước thanh gỗ cầu nguyện, quàng khăn choàng vai rộng của người mục đồng và đi tất sặc sỡ rẻ tiền. Hãy mang cái tiểu sành này đến tu viện Saint-Menoux đi. Đi đi nào! Chỉ cách đây ba dặm thôi. Gia nhân của người đàn bà ti tiện này sẽ cho mày tiền đấy.

Người đàn ông đeo khăn choàng dài của người mục đồng vớ lấy cái bình và hít đánh hơi, mặt nhắm lại, đi ra ngoài trong lúc cha xú tuyên bố với đám gia nhân:

- Trong lúc chờ đợi các người tìm ra D'Antin và để ông ta ra quyết định, thì tôi cứ giữ cái xác ở đây và để lại cho các người một bản sao tờ giấy chứng tử mà ta đã soạn vào ngày bà ấy được đưa đến.

Hôm nay ngày 28 tháng năm năm 1707, do tôi, cha xú ký tên dưới đây, đã được người ta đem tới nhà thờ này thi hài của Françoise de Montespan, qua đời trong thành phố này ngày 27 tháng năm sau khi đã nhận được tất cả những thủ tục thánh lễ và yên nghỉ tại đây cho đến khi người ta đặt bà đi nơi khác.

Trên mặt đất đầy bụi của đại lộ dẫn đến Saint-Menoux, trong cái nóng bức cuối chiều tháng sáu, người đàn ông, mà người ta đã trao cho chiếc tiểu sành, bê nó trên hai tay dang thẳng ra phía trước, chìa đến mức xa nhất có thể. Những luồng hơi của chiếc bình hồ khiến anh ta ghê tởm, gây cho anh ta buồn nôn, dẫn đến những cơn muồn ọe, và sau chừng nửa giờ, quá ghê tởm mùi bốc ra từ cái tiểu, người đàn ông đã không còn có ý định tiếp tục cuộc hành trình của mình nữa:

- Nhưng có gì trong đó thế nhỉ?

Anh ta mở cái bình có hông tròn phình ra và cái mà anh ta nhìn thấy khiến anh ta ghê rợn đến nỗi đã hất tất cả đồ chứa trong đó xuống một cái hố. Những con heo và chó tranh nhau đổ xô vào đám ruột. Trong khi đám lợn nghiêng ngấu cái dạ dày và gan trên đám cỏ thì đàn chó linh đi với cổ ruột của nữ Hầu tước, quả tim và mớ phổi của bà.

Người đàn ông đeo tất sặc sỡ quan sát đám chó ngao vàng đói khát chạy trên con đường đầy bụi đất, kéo lê sau chúng những khúc ruột của người đàn bà đã từng được đức Vua yêu chiều nhất. Và con người đã từng có vẻ đẹp của quý hình như đang tái sinh.

Đám ruột dài lòng thòng, dính ở đít đám chó ngao, bị hất tung lên trong không trung, quay cuồng, đưa đẩy từ phải sang trái hết như phần gấu váy của bà phát phơ khi bà khiêu vũ quay tròn trong các điệu vũ ba lê của Benrade. Các màu hồng, xanh lục, xanh lơ, của cổ lòng mảnh mai làm nổi bật hiệu quả sắc thái của nó. Những cẳng sau của lũ chó bùng nhùng trong mẩu ruột già khiến nó vỡ tung và các bộ vuốt chó vạch lên đường những vệt cút dài hẹp chạy song

song giống như những đường soi trên sàn gỗ trong điện Versailles.

Mặt trời, phía đối diện, làm tất cả chói lòa và các bóng hàng cây dương đứng ngược sáng hình như trở thành những bức tượng hoành tráng của Giradon với quầng sáng mờ ảo của đồng toát ra. Những cẳng chân dài ngoẵng của lũ chó đogơ bị luồng sáng trùm lên thì uốn lượn và bay phấp phới, và người ta nghe thấy tiếng hàm răng va vào nhau. Hai con chó, chạy song song, vai chạm vai, tranh nhau mớ phôi của nữ Hầu tước. Chúng giăng ra, đùn lại, rồi lại giăng ra. Xong rồi, bà đang thở! Đi đầu đàn chó ngao, những chiếc răng nanh của một con chó gác cổng rất đáng gờm với hàng mép hếch cao đang nhai quả tim của Athénais mà từ đó nhều xuống các tia chất lỏng phọt ra tứ phía. Nó đang đập! Bà tái sinh trong ảo vọng.

Dưới chân cây thánh giá của nghĩa địa Bonnefont, cỏ và hoa dại trên một nấm mồ lay động và người ta cứ ngỡ thoáng nghe thấy một câu. Có lẽ sẽ không một ai cho rằng đó là tiếng rít của gió tramontane trong đám lá, mà đó thực ra là giọng nói của Louis-Henri, người lại tiếp tục hy vọng nữa và gọi:

- Françoise...

Table of Contents

Lời giới thiệu

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.

- 30.
- 31.
- 32.
- 33.
- 34.
- 35.
- 36.
- 37.
- 38.
- 39.
- 40.
- 41.
- 42.
- 43.
- 44.
- 45.
- 46.
- 47.
- 48.
- 49.
- 50.
- 51.
- 52.
- 53.
- 54.
- 55.